

non ordine tps sed magnitudine iniquitatis.

Priorculus li dimi. paru⁹ por vel in psona vel in dignitate. **Prosum**. pzioc cōponit cū orsum vel versū: z dicit pziocuz aduer. loci. vsus pziocē partē.

Priscus ca cū. i. antiqu⁹: vetustus vel lōgenus.

Pristin⁹ na nū penul. cor. i. antiqu⁹: z dicit a pridē.

Priugn⁹. por cōponit cū vir z genit⁹: z dicit h⁹ puign⁹ gni qñ a poro viro genit⁹. Uel puign⁹ qñ pri⁹ generat⁹: vñ qñ puat⁹ igne. i. amore: vñ a bonis pñis puat⁹. vñ h⁹ puigna ne fm⁹ Dug. Jñ. etiā dicit: Priugn⁹ est q⁹ ex alio pñe nat⁹ est. z puign⁹ dicit putat qñ puigen⁹. i. pri⁹ genit⁹. vñ vulgo ante nat⁹ dicit. s. anteqm⁹ mater cōtraheret cū altero viro. Uel dicit puuign⁹ qñ puatus igne. i. dilectiōe: qz nō diligit a nouerca vel a vitrico. Uel dicit fm⁹ Pzil. q⁹ a puo nas dicit puuignus.

Prinlegiū. puat⁹ ta tū cōponit cū lex: z dicit h⁹ puilegiū gij lex puata z singularis: q⁹ ad vnū pñet vel ad paucos. z puilegiū dicit pziogatiū: vel honoz singulari: vel ppria psumptio. Priuilegiū etiā dicit quod iure nō debet. s. bñficiū quod a pñcipib⁹ concedit. vnde puuilegiat⁹ ta tū: z puuilegiari⁹ ria riū. i. pziogati⁹: vel q⁹ vñ pziuilegio. z puuilegio as. i. pziogare: puuilegiatum facere. Et scias q⁹ puuilegiū meretur amittere: que concessa sibi abutitur pote state. Itē vt dicit Hiero. Priuilegia paucorū non faciūt legem cōmunē.

Prino nas uauū uatū uare. i. fraudare: alienare: subtrahere: remouere: puuatiū facere. vnde puuati⁹ ta tū. i. alienat⁹ ab aliquib⁹ reb⁹ vel honore z dignitate. Et olim puuati dices banē ab officijs publicj extranei. Est enī nomē magistratū bñti cōtrariū. vnde puuati. i. pprie: singulatum aduer. discretiū. z pdu. pñā puo. Uñ in Auroza: Nō me luce tua puuares sicut iniquū.

Prinus. a puo nas dicit puuati uauū. i. puuati⁹ vel ppri⁹. **Proastiū**. a pro. i. ante: z astin qd est ciuitas cōponit h⁹ proastiū stij loc⁹ ante ciuitatē. s. suburbū fm⁹ Dug. Papi. vñ dicit: Proastiū viridariū arborū prope murū.

Proanus in auis vide.

Probatia. pbaton interpretat ouis latine. vñ pbatic⁹ ca cū i. pectalis. Hinc dicta est pbatica piscina. i. pectalis: qz cadauera hostiarū ibi abluēbant. Jo. v. Erat autē hierosolymis pbatica piscina q⁹ cognouerat bebraice bethsaida. i. dom⁹ pecudū latine. z satis cōcordat cū noīe greco pbaton. s. pbatica. Et scias q⁹ tres piscine erāt hierosolymis. Una piscina ibi erat q⁹ dicebat supior: z hec erat extra ciuitatē: de q⁹ Jsa. vii. dicit dñs ad Jsaia: Egredere in ocursum Achaz tu z q⁹ derelict⁹ es Jazub fili⁹ tuus ad extre mū aqduat⁹ piscine supioris ab inuia agri fullonis. Alia piscina erat inferior: z hec erat in ciuitate ad vsūm ciuū. Tertia autē erat iuxta tēplū qñ ad radicē mōtis syon: de q⁹ piscina sumebat aq⁹ ad sacrificia abluenda. z fiebat h⁹ piscina ex cōgregatione aquarū syloe quod erat fons ad radicem montis syon. In hac piscina nathinei hostias lauabant siue oues sacrificandas. Item pbaticus ci qui pbat vel pbat: a probo bas.

Probaton grece latine dicit ouis: z acut⁹ in fine.

Problema tis neu. ge. qd latine dicit ppositio qstio ē difficilis bñs aliqd qd disputatiōe soluēdū sit. z cor. penl. gñ. vñ pbematic⁹ ca cū grauis z difficil: vel q⁹ pbema pponit. z videt cōponi pbema a pro z lema qd ē vorago: qz proponit vt vorat z decipiat. z pdu. ble.

Probo bas bati bare batū. i. laudare vel confirmare vel certificare. vnde pbatic⁹ ca cū q⁹ pbat vel pbat: z h⁹ z h⁹ pbabilis z h⁹ le. vnde pbabiliter aduer. z h⁹ pbabilitas tatis. Item a probo bas dicit pbus ba bñ. Et compaf: vt pbusbior biffim⁹. vnde pbe bius biffime aduer. z h⁹ pbitas tatis. Probo cōponit: vt approbo bas. i. laudare. cōprobo bas. i. collaudare. improbo bas. i. renuere vel redarguere: vitupare. reprobo bas. i. iterū pbare: vel vitupare. Et est actiū cū oib⁹ suis cōpositis. z cor. hanc syllabā pro. Uñ Uindocinēsis: Es pbus expirat pbitas: es honestus ho-

nestas. Labif es fortis: fortia morte iacent.

Probascida vel pmuscida rostrū elephantis: qz illa pabulū ori admonet. z videt grece declinari: vt h⁹ pbofscis scidis: vel pmuscis scidis.

Probro bras braui brare. i. vitupare: redarguere: iniuriari. z cōponit cū ex: z dicit exprobro as. Et est pbro actiū cū oib⁹ suis cōpositis. Et a pbro dicit h⁹ pbrū bri. i. crimen: turpitudine z uitiū: dedec⁹. Jnde pbrofus sa sum. i. dedecorofus. Et compaf. vñ pbrose sius sine aduer. z h⁹ pbrofistatis. z habet pbro r in pma z vltima syllaba: z cor. naturaliter pro.

Procalus in procaz est.

Procastriū strij locus foris ante castra vel castrū. z cōponit a pro z castra vel castrū.

Procaz. a pcus dicit pcacacis ge. ois. i. petax: auidus: petitor: importun⁹ ad petēdū: qd maxime solent facere pzi: z pñet ad meretrices. Et compaf. vnde pcaciter eius cil sine aduer. z h⁹ pcacitas tatis. z proculus la lū aliquantulū procaz.

Procedo dis cessi cessū a p z cedo dis cessū. z ē pcedē paulatim in anteriore pte ire. z est ppriū ferētū sacra. vnde h⁹ pcessio. pcedit q⁹ i anteriore partē it. pcedit q⁹ seqntē ante it. Itē pcedere. i. pspe z ad bonū cedere. vnde h⁹ pcessus suis sui. i. psper: euētus: vel augmentū.

Proceleumaticus in pceleuma vide.

Procella. a pcello lis dicit h⁹ pcella le. i. subita vis vētoz cum pluuijs: qz pcellat. i. pcutiat. z est pcella pprie terrarū z celi: tēpestas fluctū tū. Dicit tñ qñqz pcella eleuatio fluctū. s. ppter vētos. vnde pcellosus sa sum. i. tēpestuosus. Et compaf. vnde hec pcellositas. i. tēpestuositas.

Procello lis pculi pculsum. i. percutere. Et cōponit a pro z cello cellis.

Procer. a pcedo dis dicit h⁹ pcer ceris. z dicit pceres capita trabiū q⁹ eminet extra parietes qñ pcedes: qz ante pcedāt. Hinc est facta trāslatio ad quosdā nobiles vt pceres dicant qñ pcedes: qz ante oēs honore pcedant. Et etiā oēs nobiles z pmozes pñt dici pceres. s. noiatū singularis nō est in vsu. z cor. penul. pceres. Luca. in. v. Sata vocēt pcerū mot⁹ h⁹ cūcta sequit. Uñ pcer ceris dicit a procer⁹ vel a pcedo: qz maxime semp laudē z gloriā appetant.

Proceres in procer vide.

Proceritas in procerus est.

Procerus. a pcedo dis dicit pcer⁹ ra riū. i. lōgus: altus: formosus. z a genitiuo pceri addita tas fit hec pceritas tatis. i. lōgitudō: altitudo. z pdu. ce. Dan. iiii. ca. Et pceritas eius attingēs celū. Deu. ij. ca. Populus magn⁹ z multus z procer lōgitudinis. Nume. xiiij. ca. Populus quē aspexim⁹ proceres statere est.

Processus in pcedo dis est.

Procestria. a p z ciuitas cōponit pluralit⁹ h⁹ pcestria orū loca extra ciuitatē: sic procastria loca extra castra. Uel pcestria dicunt loca ex ciuitatē degradata p q⁹ mur⁹ ascēdit.

Procido. a cado dis dicit pcido dis di supl. caret. i. pcul vñ a cado. vnde pcidens dentis ois ge. z cor. ci tā in pñti qz in pterito. Mat. ij. Et pidentes adorauerūt eū.

Prociuctus. i. apparat⁹ belli vel pugne. Itē pciuct⁹ ta tū expeditus: armatus fm⁹ Papi.

Procio. a pcus dicit pcio cis ciui: z pco cas i eodē sensu. i. nouā iugē vel nuptā petere: vel gnālic mulierē. z ponit simplicit⁹ pro petere. Itē porcire vel porcicare est qd vulgo dicit domare: aliqū desortare.

Procito. a proco cas dicit pcito tas frequē. i. sepe petere sic proci faciūt: vel sepe plōgare: sicut mulieres faciunt suis procis. z cor. ci.

Procliuus. a pro z cliu⁹ cōponit pcliu⁹ ua uū: z h⁹ z h⁹ pcliuis z h⁹ ue. i. pcuru⁹ in anteriore partē: qñ pceps. z ponit qñqz pro intent⁹: sedulus: pñptus. qñqz pro facilis. Qui enī in pcliuitate est valde est intē⁹ ne cadat: z iō ponit p intē⁹. Itē facile picipitari pōt: z iō pro facilis. Et quodlibet istoz compaf. vnde hec pcliuitas tatis. z pdu. cli.

Proco cas in proco cis exponit.
Proconsul in consul exponitur.
Procorus ri propriū nomē cuiusdā viri cor. penl. vñ in *Aurora* dñ: *Phillippus* procor: *stephanus* pclar bonore. z ad dñ vñ l in *phillippus* vt pma producat.
Procul. oculus cōponit cū pro vel pre: z dñ procul aduer. lo ci. i. lōge vñ prope. Dñ enī procul qñi pro vel prope oculis. s; id qđ prope oculis est pōt eē lōge: z pōt eē prope. vñ dicit procul qñi porro ab oculis: vel qñi prope ocul. z ē etymol. fm *Dug.* Et vt dicit *Papias* Proculdubio id est longe a dubitatione.
Proculus. a procul dicit hic proculus li penul. cor. fili? qñ na scit pñe existēte procul a pñia. z h̄ procula le. i. filia talis. z procula qđā vestis pñiosa q̄ de procula afferebat. vñ de dicit procula qñi procul lata.
Proculus. a procor caris dicit proculus ca cū: z h̄ proe? ci. i. petitor: z proprie mulierū: vel noue cōiugis z nuptiarū. vel dicit a precādo: qz frequēter solet precari z petere donis eā quā vult. Inde proco cis.
Prodeo. eo cōponit cū p: z interposita d dñ pdeo dis dij vñ diui ditū dire. i. deuenire: z in antea ire. *Doza.* Est quodā prodire ten? si nō dat vltra. z cor. penl. supini. s. proditū.
Proderit debet dici sic erūt: nō pderint: qz erint nō facit futurū de sum es ē. s. ero eris erim? eritis erūt p u: z sic pñz prodes prodest prodero proderūt.
Prodigalitas in prodigus exponit.
Prodigialis. a prodigiū dñ h̄ z h̄ prodigial? z h̄ le. i. mōstruosus. vñ pdigialit? aduer. z h̄ prodigialitas tatis. i. mōstrofitas. z h̄ prodigiatōz toris. i. prodigioz interpres.
Prodigialitas in prodigialis vide.
Prodigiolū li diui. parū prodigiū.
Prodigiū. a prodigo gis dñ h̄ prodigiū gij. i. mōstrū turpe z ad vastādū paratū. Sepe tñ simplicif pro mōstro accipit. Unde prodigiosus sa sum. i. mōstris plen? vñ prodigioz se aduer. fm *Dug.* vel fm quosdā prodigiū appellatū est qñi porro dicit: eo qz porro dicat: porro significet: z aliqd futurū eē portēdat. Uel prodigiū pōt dici qñi procul a digito: quia p̄figurat aliqd remotū z futurū: sed poti? est etymo. Uide in portentum.
Prodigo. ago cōponit cū pro: z dñ pdigo gis degi. i. vastare: dilapidare. z inde prodigus ga gū. i. diffusus: vel vltra modū larg? z effūdēs fm *Dug.* *Pap.* vñ dicit: *Prodig?* i. prozusus osuptoz luxuriosus sumptuosus gluto. In *Thobia* tales ponunt vsus: *Prodigus* excedit mēsurā: largus honori *Seruit*: fructificat parc? auar? eget. vide in parc?
Prodigua. a prodig? dñ h̄ prodigua gue. i. ostia multū osu mens. vñ h̄ prodiguitas tatis: z h̄ prodigalitas tatis. i. vastitas. z prodiguus gua guū. i. osu mēs.
Prodigus ga gū in prodigo gis exponit.
Prodim? dicit a pro z eo vñ neu. i. ante imus vel exim?. z produ. di. s; prodim? a pro z do das ē actiuū. i. publicanus vel tradim?. z cor. penulti. Uñ quidā: *Prodim?* his nosmet: s; nos prodim? in hostes.
Proditus in prodo est.
Prodo. a pro z do das cōponit prodo dis di ditū dere. i. tradere vñ manifestare: vel procul dare: expellere. Uñ *Uirg.* *Prodimur* atq; italis lōge disungimur oris. Dñ aut qđā h̄ glosant. i. picul? damur etymo. est. vñ prodit? ta tū penl. cor. z a gto prodicti addita o fit h̄ proditio nis. vñ vsus: *Importat* fraudē prodit sine fraude reuelat zc.
Prodolor interictio dolētis dū aliqs in dolore loquit sicut vult *Papi.* Alij dicit qz pro dolor sunt due ptes: z duob? accētib? regēde: z pro est interieccio: z dolor est nomē. nā sic dicit *Pris.* in. v. li. vbi agit de figura cōposita: figura in oib? p̄tib? ofonis inuenit excepta interieccioe q̄ semp est simplicis figure. Et si q̄ris q̄re interieccio nō potuit eē figure cōposite: Rñdeo qz propriū est passiōis destrūē. vñ cū interieccio affectionē passiōis designet naturā h̄z cōponi q̄riā: z prop? h̄ osueuit abscondita proferri: ḡ prodolor nō pōt eē vna ps: imo sunt due. s; heu de sunt due inter-

iectiones absq; cōpositiōe: sic o vtinā sunt duo aduerbia optādi sine cōpositiōe veniētia: z debet aliq̄ntulū protra hi: vt innuat eē vox doloris.

Productilis. a produco cis dñ h̄ z h̄ productilis z h̄ le penl. cor. z dñ opus illud productile qđ nō est fusile sed productū tūnsionib? malleoz.

Prophano. a pro z phanū cōponit pphan? na nū. i. execrat? sacrileg? qñi procul a phano. *prophanū* etiā dicit qđ nō ē sacru. vñ *prophani* dicunt oēs laici z illitterati qñi procul a phano pphetie. Dñc *prophano* nas. i. execrari: cōtamnare. z *prophanare* ē in *prophanis* annūciare vñ venerari. Uñ legit qz *btā maria* erat *prophanata*. i. in pphanis venata vel annūciata. z pdu. pha. Uñ *Doza.* *Pone* deos z q̄ tādēdo sacra *prophanas* sup illud *Ezech.* xlvij. *Prophanauerūt* vrbis zc. *Laica.* s. q̄ passim pplo habitare liceat non imunda sint.

Profecto. i. procul dubio: vtiq; profacto. s. qz habeas aduerbium affirmandi.

Profect? ctus cui. i. itus: a proficiscoz sceris. Itē *profect?* i. proficiū: z tūc venit a pficio cis. Uñ qđā: *Pro* puo p̄fecto est q̄s sepe *profect?* vñ *pro* ire a proficiscoz breuiat.

Profero. a pro z fero cōponit profero fers protuli planti. i. differre: prolōgare. vel proferre. i. manifestare vel offerre z proferre: qñi procul ferre. z fm h̄ p̄tinet ad vba. *Nā* vba proferunt qñi procul. i. extra ferunt vel emittunt. vñ *pro* latus ta tū: z hec *prolatio* onis.

Professio. a profiteor dñ h̄ professio onis. i. scia: s; nō q̄libet imo illa dñ prope professio alicui? in q̄ ille se z ab alijs credit excellē. vñ *professor* alicui? artis dñ qz pro ceteris se scire z alij h̄ ipm p̄fiterent. vel professio est studēdi alicui? vite vel scie qđā singularis electio. In nro tñ vsu dñ *pro* fessio alicui? secta vel disciplina quā profitet: siue i ea excellat siue nō fm qz est xpiane professiōis. vñ dñ *Lui?* *pro* fessiois es tu: xpiane an tulliane? Et ego feci professus sup in ordine fratru p̄dicatoz. Uide in disciplina.

Profestus sta stū. i. dies oino fest? z dñ *profest?* qñi *pro* festus fest?. *Profest?* etiā dies dñ vigilia festoz dierū qñi prope festū. i. añ festū. z quilibet dies nō festu? dñ *profest?* qñi lōge a festo vel procul. Dñc *Macrobi?* de saturnalibus dies oēs: aut festos: aut *profestos* aut *intercisos* vocant.

Proficio. a pro z facio cōponit proficio cis feci sectū cere. i. cor. fi. Et ē dicēdū *Profit* vobis qñ q̄s comedēti optat o bū prodesse. Inuenit tñ in qđā collecta: *Proficiat* nobis ad salutē mētis z corpis hui? sacri susceptio: qđ auctoz tū ascribam?. s; prope dicēdū ē *Profit* nobis aliquib? comedētib?: nō proficiat. z produ. pro. Uñ qđā: *Proficiat* nunq; cui semp loca nouant.

Proficiscoz sceris sect? sum cisci. i. ire. z cōponit ex pro z ficio cis. z cor. pro z fi.

Proficiū. a proficio cis deriuat h̄ proficiū cui. i. *profect?*

Profiteor. a pro z fateor teris cōponit profiteor teris festus sum teri. i. procul ab intētiōe fateri. i. aliud in corde habere: z aliud ore fateri. Uel profiteri. i. p̄mo fateri: vel p̄ alijs fateri. Uel profiteri. i. reddere vel solūē debitū. Qui enī soluit debitūz illud profitet. Uñ in euāgelio *Luce.* ii. *Ibant* oēs vt profiterent singuli in ciuitatē suam. vñ de h̄ *professor* sozis.

Profligo. a pro z fligo gis cōponit profligo gis. z profligo gis. i. destruere: cruciare: deuastare: dissipare: qñi procul agere z disp̄gere. Inuenit etiā in eodē sensu in *depo.* ge. *profligoz* garis. z hinc *profligatus* ta tū. z est *profligatus* fm *Papi.* *proiectus*: *deuius*: *puersus*: *afflictus*: *scelerat?*: *interfectus*. z produ. fi.

Profonesis qđā figura ē de q̄ dixi in q̄rta pte in ca. de colorib? rhetozicis. z cor. penul.

Profoz. a pro z foz faris cōponit profoz faris fatus sum: z ē profari. p̄cul ab intētiōe fari. s. aliud vbo proferre: z aliud aīo habē. vñ *cesar* cū sui volebāt recedē illos profabaf. vñ debaf enī illis dare licētā recedendi: z tñ intēdebat eos dehortari a recessione. Itē *profari.* i. predicere: vel p̄far.

Profugu
procul
vagat
Profund
funder
proijce
nimis
de di
z pñ
in p̄d
p̄fund
das de
pro: z
ficiē: v
altū z
dior d
profun
gere fm
sum: m
Profund
Profugu
quod i
lustius
tibus.
vel dī
Progeni
Progeni
ta qz fil
geniti s
niti. z i
a nepor
dicant?
cant qñ
Progign
nū gen
qñi p̄ol
uerfa
Progredi
gressus
gradi. z
Probeni
el proth
fermo v
beniū
incipere
Proberes
stitutus
Prohibeo
bere. i. v
z h̄ pro
p̄tā ver
Prohibefi
tur amp
vel pro
Proicio. a
procul v
cū proz
z iacio.
Proinde c
aduerbi
proinde
vt dixi i
Prolatibi
quod ef
Prolentis
allobec
Proles. a p
progeni
Proletari
dū vaca

Profugus. a profugo gis dicitur profugus ga gū penul. cor. i. procul fugiēs. profugus prope dicitur q̄ procul a sedib⁹ suis vagat quasi porro fugatus.

Profundo. a pro z fundo dis cōponit̄ pfūdo dis di fūsum fundere. i. procul fundere: z disp̄gere: dissipare: deuozare: proijcere. vñ pfūd⁹ da dū. i. prodig⁹: larg⁹: dissipator: q̄ nimis pfūd̄it. Et compaf: vt pfūd⁹ dioz diffūm⁹. vñ pfū de dius diffime aduer. z h̄ pfunditas tatis. i. pdigalitas. z pfūdo das. i. effundere: disp̄gē: dilapidare. Equocatio ē in pdictis. Fundare enī descēdit a funda z a fundus. filr pfundus descēdit a fundus: z a pfūdo dis. Itē pfūdo das descēdit a profundus. Un̄ scias q̄ fund⁹ cōponit̄ cū pro: z dicitur profundus da dū q̄si procul a fundo h̄is sup̄ficiē: vel q̄si procul habeat fundū. vnde h̄ pfūdū d̄r mare altū z pfūd̄itas alicui⁹ rei profundus. Compaf: vt pfū dioz diffūm⁹. vnde profunde dius diffime aduerbiū. z h̄ profunditas tatis. z profundo das. i. in profundū demergere fm̄ Dug. Papi. vñ dicit: Profūdū vorago: altū imē sum: magnū: profunditas idem.

Profundus da dū in profundo dis exponit̄.

Profugus. a profundo dis dicitur pfusus sa sum penul. pdu. quod in vi noīs accipit̄ in actiua significatione. Un̄ Salsustius: Aliena appetens sui profusus ardens in cupiditatibus. Profusus sui id est profundēs sua id est dissipans vel dispergens.

Progenecula le dimi. parua progenies.

Progenies. a progigno gnis dicitur h̄ progenies niei. Et nota q̄ filij z nepotes non sunt progenies: qz nō sunt procul geniti s̄z pronepotes: z exinde sunt progenies q̄si pcul geniti. z inde progenies incipit a pronepotib⁹: s̄z posteritas a nepote q̄si postera etas. s̄z sic inferi⁹ lōge editi pgenies dicunt̄: ita sup̄i⁹ proau: abau: attau: tritau pgenies vocant̄ q̄si procul generātes.

Progigno gnis. a pro z gigno gnis cōponit̄ pgigno nis genu genitū gignere. i. procul vel ante gignere. vel pgigno q̄si prolē gigno: z est etymol. vnde h̄ progenitor totis oz uersa in trix fit bec progeneritrix tricis.

Progredior. a pro z gradior deris cōponit̄ progredior ris gressus sum gredi. i. procedē: q̄si pro. i. ante gradi: vl̄ pcul gradi. z cor. gra.

Prohemiu. hēmi qd̄ est sermo vel modulatio cōponit̄ cū p̄ vel prothos qd̄ est primū: z dicitur h̄ probemiu mij q̄si pm⁹ sermo vel p̄ma modulatio. s. prologus. Qz aut dicitur probemiu q̄si pro emulis factū etymol. est. vñ pbemio as. i. incipere vel probemiu facere vel dicere.

Proberes dicitur q̄ loco heredis fungit̄: aut instituit̄: aut substituit̄. z produ. he fm̄ Papiam.

Prohibeo. a pro z habeo componit̄ prohibeo bes bui bitū bere. i. vetare: interdicare: d̄dicē. vñ phibēs bētis ge. oīs. z h̄ prohibitio onis. Et scias q̄ pctā mortalia phibent̄: s̄z pctā venialia cobibent̄.

Prohibefis verbū defectiuū. i. prohibeas: nec de eo inuenitur amplius. z dicitur a prohibeo bes. Plautus: Unde q̄so vel prohibefis.

Proicio. a pro z iacio cōponit̄ proicio cis ieci iectū cere. i. procul vel ante iacere. Itē inuenit̄ proicio cis proeci res cū proicere: z est idē qd̄ proicio. z filr est cōpositū a pro z iacio. z est verbū sacrificantiū.

Proinde coniuictio est illatiua. i. igit̄. Inuenit̄ n̄ q̄nqz pro aduerbio loci vl̄ t̄pis. z apocapaf q̄nqz: z dicitur proin pro proinde. z acuit antepenulti. sicut alia composita ab inde: vt dixi in inde.

Prolatibilis. a profero dicitur h̄ z bec prolatibilis z hoc le quod est aptū proferri.

Proletensis est quedaz figura de q̄ dixi in q̄rta parte in ca. de allotbeca.

Proles. a proloios dicitur bec proles prolis fili⁹ vel filia vl̄ progenies.

Proletari⁹. a proles d̄r h̄ proletari⁹ rij q̄ ad prole t̄n̄ gignēs dū vacabāt. Erāt enī qdā apud romanos q̄ in v̄be semp

morabant̄ cā generādoz filioz: z non cogebant̄ ire in arma: z hi proletarij dicebant̄.

Prolicio cis. i. procul elicere. vide in licio cis.

Prolios herba q̄ flozē velut cādozē habet: z canos hominū capillos facit.

Prolixus. a pro z lixa re cōponit̄ prolix⁹ ra xī. i. product⁹: lōgus: extēsus: implici⁹: qd̄ nomē tractū est a lōgis lixas rū passib⁹. z compaf. vnde h̄ plixitas tatis.

Prologus. logos cōponit̄ cū prothos qd̄ ē pmū: z d̄r h̄ prologus q̄si prologos: vel q̄si prothos logos. i. pm⁹ sermo. i. p̄fatio: p̄locutio. vnde prologizo zas. i. prologū facere: p̄fari: p̄loq̄ ante materiā. z cor. lo. prologus.

Procludiū dij est ymago veri ludi. i. exercitiū fm̄ Papiam.

Proluuiēs ei. a pluo is d̄r h̄ pluuiēs ei: z h̄ pluuiū uij. i. aq̄ rū inūdatio: vel destructio ex aq̄rū inūdatioē: vel sordes: vel purgatio: vel decursus q̄ in cuiuslibet rei larga z indiscreta effusione vel deuastatione inuenit̄.

Promineo nes. a provl̄ procul z maneo cōponit̄ promineo nes. z est prominere q̄si procul manere: z apparere: sup̄stare: p̄eesse. vnde prominēs nētis oīs ge. z compaf. vñ prominētia tie: z prominēter aduerbiū: z cor. mi.

Promiscuū. a promisceo sces dicitur promiscuus cia cū. vñ vulgus d̄r pmiscuū: ex vtroqz sexu pmixtū. Itē pmiscuū gen⁹ in noīe qd̄ grece dicitur epichenū d̄r gen⁹ qd̄ sub vna voce z vno articulo cōprehēdit aīalia vtriusqz sexus. z de h̄ dixi in tertia parte in tractatu de genere nominū: in ca. de epicheno genere.

Promo mis o in p̄si prompti: z p̄si in ptū promptū promē. i. p̄ferre: manifestare: ap̄ire: extrahē: ore dicē. z cōponit̄ cū de: z d̄r depromo mis. i. valde promere. Itē cū ex: z d̄r expromo mis. i. extra vel valde promo. Et est promo actiuū cū oībus suis cōpositis. z facit preteritū in p̄si: z supinū in ptū: z produ. pro. Un̄ in Aurora dicitur: Sed partē iecoris promes de capside supra.

Promōtoriu. a pro z mons cōponit̄ h̄ pmontoriū rij mons q̄ pcul apparet p̄e sui eminetia. vel fm̄ quosdā d̄r a p̄mineo nes qz pmineat z emineat. z pdu. o ante r. vñ ille male posuit: Est pmōtoriu cernere nō modicū. Q enī aī rius ria riū pducit vt dicit magister z bene.

Promoueo. a pro z moueo cōponit̄ pmoueo nes ui tū uere: q̄si pcul mouere z absentare: z pmouē q̄si in anteriore partē mouere: z pmouē: sublimare ad ordinē vel honozē mouere. z pmouere. i. pficere: z cor. mo.

Promptuariū. a p̄mo mis d̄r h̄ pmptuariū rij. i. cellariū: qz inde necessaria victui pmunt̄. i. proferunt̄. vñ propheta: Promptuaria eozū plena. z est promptuariū lōgi t̄pis: s̄z cellariū paucoz dierū.

Prompt⁹. a p̄mo mis d̄r pmpt⁹ ta tū. i. parat⁹ z expedit⁹ ad aliqd̄ agēdū vl̄ dicēdū. z compaf: vt pmptior tissim⁹. vñ pmpte tius tissime aduer. z h̄ pmptitudo dinis: z promptulus la lū. i. aliq̄ntulū pmpt⁹. z cōponit̄ vt perprompt⁹ i. valde pmpt⁹. Itē a p̄mo mis d̄r h̄ pmpt⁹ tus. i. apitio. z p̄ cōpositionē impromptu. i. n̄ apto. s̄z magi ē p̄pō p̄ap̄positionē z nō p̄ cōpositionē: z tūc p̄ n̄ d̄z scribi in pmptu z p̄ u in vltima syllpba.

Promulcus. a p̄mo mis d̄r h̄ pmulc⁹ ci funis cū quo nauis ducit̄: vel schapha q̄ maiore nauē ducit z regit. vñ pmulco cas caui care. i. nauē ducere: z prope cū pmulco.

Promulgo. a p̄mo mis d̄r pmulgo gas gati gare. i. pronūciare: manifestare. z d̄r pmulgare q̄si pmptū z manifestū multis agere: z est etymo.

Promurale. i. murus ante murū: dictū ex eo q̄ p̄ munitioē muri fit fm̄ Papi. Vide in antemurale.

Promuriū rij. i. antespaciū circa murū: z componitur a pro z murus.

Promus. a p̄mo mis d̄r h̄ pm⁹ mi. i. cellariū: z ponit̄ q̄nqz pro custode ipsius promi: z est maf. ge.

Promuscida de penul. cor. in proboscida est.

Promefas: scelus oītra fas: oītra iustitiā: z sunt due partes: p̄ interiectio: nefas nomē. Nō enī pōt̄ ibi eē vera cōpositio

quia interiectio non potest componi vt ostendi in p^odo
lor: z sic non acuitur.

Pronepos in nepos exponit: z cor. ne.

Pronoe. nois. i. mens. z cōponit cū p^othos qd est p^omū: z d^r
h^o p^onoe es: q^o p^othone. i. p^oma nois. s. diuina mens.

Pronosticū. a p^onosco scis d^r h^o p^onosticū ci. i. signū futuri. z
p^onostic^o ca cū q^o p^ocognoscit vel añ figt. z p^onostico cas: p^o
nosticis perpēdere: p^ocognoscere fm Dug. Papi. vō dicit
P^onostica p^ouisio egritudinū dicta a p^onoscedo. Q^opor
tet enī medicū p^oterita p^ontia z futura p^ouidere.

Pronosticon liber ē: z p^ot scribi sine g: v^o p^ot addi g p^othe
sim p^onosticon vel p^ognosticon.

Pronuba. ex pro z nubo bis cōponit hec p^onuba be q^o astat
nubēt: z q^o nubentē viro diūgit: Ipsa est z paranimpha
z dicit p^onuba q^o p^onuba: q^o nubētib^o p^oreest: v^o quasi
prope nubentē. vñ z iuno dicta est pronuba quia nubent
tibus dicit p^oreesse. Inuenit etiā hic pronubus sicut z pa
ranimphus. Vñ Judi. xiiij. ca. dicit q^o vxor Sāsonis ac
cepit maritū vñ de amicis eius z pronubis. i. paramim
phis sibi astantib^o. Et sicut ostēdi in nubo bis nubo pro
ducit primā cū pronuba ab eo compositū: z etiam pronu
bus cori. nu. Vñ quidam: P^onuba curtatur: cui pronu
bus associat. Et Quidius in secūda epla: P^onuba thesi
phone: talamis vllulauit in illis.

Pronur^o ex p^o z nur^o cōponit: z cor. nu. Vñ qdā ait: Nat^o
ait matri nobis nur^o est mea diūx. Vide in nurus.

Pron^o. no nas cōponit cū pro: z dicit pron^o na nū. i. in an
teriorē partē flex^o: inclinat^o: curu^o: subiect^o: humilis: tra
cta metaphora a natate: q^o caput in anteriorē partē incli
nat: z posteriora eleuat. P^oronus etiam dicit obsequēs z
prompt^o. Et compaf: vt pron^o nioz nissim^o. vnde proni^o
nissime aduerbiū. z hec p^ontas tatis.

Propagineus. a propago ginis d^r ppagine^o nea neū. i. ad
propaginē ptinēs: vel de propagine existēs. Itē a ppago
dicit propagino nas. i. ptēdere: propagines extēdere: fla
gellum vitis terre submersum stemere: z quasi porro pan
dere: z corripit gi.

Propagino nas in propagineus vide.

Propago gas gaui gare. i. ptēdere z extēdere. vnde h^o ppa
go ginis. i. linea: origo: extētio: flagellū vitis extensūz sub
terra. z pdu. penul. ppago v^obū z nomē in oī sua significa
tione: tñ in p^oma syllaba est differētia: q^o h^o propago ginis
pro extētio vitis. z propago gas cū ad propaginē vitis
ptinet pdu. p^oma: s^o propago q^o ptinet ad sapiētā cor. p^o
mā. vñ v^olus Uitis propago libet infinita propago. z cor.
penul. genitiui propago ginis.

Propassio. ex pro z passio cōponit h^o ppassio onis: z d^r p^o
passio q^o caro titillat visa muliere. s^o passio q^o ille malus
effect^o erūpit postea in effectū. vñ sic describit a b^o Die
ro. ppassio z passio in glo. Mat. v. Qui viderit mulierēz
ad concupiscēdū eā iā mechat^o est in corde suo. Propassio
est subit^o mot^o animi sine deliberatiōe boni v^o mali opis
Passio vō est affectio deliberati animi si fit loc^o pficiēdi
Itē nota q^o passio importat imutationē patiētis. Nō aut
dicit aliqd imutari simplicit^o q^o id qd est p^oncipale in ipō
imutatū p^omanet: z iō simplicit^o loquēdo q^o rō nō mutat
a sui eq^otate vel eq^olitate nō dicit passio s^o ppassio q^o p^oma
v^o incepta passio. vel ppassio q^o impfecta passio: s^o passio
d^r olūmata passio p^o sensū. Uolo etiā te scire q^o alif fuit
ppassio in x^o: z aliter est in nobis. Nā vt d^r in. iij. sen.
dis. xx. habuit x^o verū timorē z tristitiā in nā hoīs: s^o nō
sicut nos q^o sum^o mēbra ei^o. Nos enī cā pcti n^ori bis defes
ctibus necessario subiadem^o z in nobis sunt isti defectus
fm propassionē z passionē: s^o in x^o nō nisi fm passionē.
Sicut enī in pctis gradus qdā vocant^o propassio z passio
ita z in penalib^o affectib^o. Afficit enī q^o interdū timore
vel tristitia ita vt mētis itellect^o nō inde a rectitudine mo
ueat vel dei cōtēplatiōe: z tūc ppassio ē. Aliqu^o vō mouet
z turbat: z tūc passio est. X^ops vō nō ita turbat^o fuit i aīa
timore vel tristitia vt a rectitudine vel dei cōtēplatiōe aliq^o

ten^o declinaret: fm quē modū itelligit cū d^r nō timuisse
vel tristis fuisse. Vñ Hiero. sup Mat. in. xxvj. ca. vbi d^r:
Lepit tristari z mest^o eē vt veritatē inq^o pbaret assūpti
hoīs vere tristat^o est. s^o q^o nō passio ei^o d^r abaf aīo vera
propassio est. vñ ait: Lepit tristari. i. aliter tristat^o: q^o p
propassionē Ideo fm hāc distinctionē aliqu^o d^r x^ops nō
vere timuisse. aliquando vere timuisse: quia verū timorē
habuit z tristitiā: sed non fm passionē necq^o ex necessi
tate conditionis.

Propatulus ex pro z patulus componit propatulus la lū. i.
valde patulus: in palā dicit^o: corā factus.

Prope aduerbiū loci deriuat a pro. z compaf vt propior tu
mus. vnde prope pius xime aduer. z cōponit: vt deprope
z cor. hanc syllabā pro.

Propello lis puli pulsum. i. pcul vel ante pellere. z cōponit
a pro z pello lis: z cor. pu. ppuli p^oteritū.

Propensi^o in ppenus est.

Propensus. a propēdo dis qd est extēdo: dilato: deriuat p^o
pensus sa sum. i. extēsus: dilatat^o. z d^r propēsus q^o porro
pensus. z inde ppēsi^o aduer. q^o extensius.

Propero ras in properus vide.

Properus. a prope deriuat properus ra rū. i. festiu^o z citus
Et cōponit: vt perproperus perpropera pproperū. z pro
properus ra rū. i. valde proper^o. Itē a properus ra rū dicit
tur propero ras rati rare. i. festinare. S^oz properat q^o vñ
quodq^o mature trāfigit: festinat q^o multa sil^o incipit z non
pficit. Et cōponit: vt appropero ras. i. valde properare. z
depropero ras. Itē a properus dicit prope aduer. i. veloci
citer: celeriter: z cor. penul.

Propes pedis maf. ge. est funis quo pes veli alligatur: q^o
prope pedes. Et componitur a pro z pes pedis: z corripit
penultimā genitiui.

Propheta. a p^ofor faris qd est p^odicere dicit h^o ppheta te q^o
p^ofator a p^odicēdo futura. s^o q^o h^o nomē habet h^o qd nullū la
tinū debet habere post p: ideo credo q^o poti^o cōponat a
pro vel pcul. z phonos qd est son^o: q^o lōge p^ouisa p^onuiciē
prophete. vnde h^o prophetisa se: z prophetic^o ca cū: z h^o
h^o pphetialis z h^o le: z ppheto tas: z pphetizo zas in eodē
sensu: z sunt neutra. Q^o aut dicit propheta q^o pcul fans
etymol. est fm Dug. Et dicebat olim propheta vidēs: q^o
pphete videbāt qd ceteri nō videbant: z pspiciebāt q^o in
mysterio abscondita erāt. Et scias q^o veri pphete intellu
gebāt que videbāt. Vñ Job: Ecce oīa vidit oculus me^o: z
audiuit auris mea z intellexit singula. qd v^obū tractās bea
tus Grego. in. xj. li. Moral. dicit: Num aliqd ostēdit^o vel
audif: si intellectui nō attribuit^o ppheta minime est. U
dit enī Pharao p somnū q^o erāt in egypto v^otura. s^o q^o ne
quit intelligere quod vidit ideo non fuit propheta. Aspe
xit Balthasar rex articulū manus scribētis in pariete: sed
propheta non fuit quia intellectū rei quē viderat nō ha
buit. Ut igif beatus Job propheta spiritum se habere to
staretur non solū vidisse z audisse: sed etiā intellexisse oīa
asserit. Itē hic nota q^o prophete falsi distinguunt^o a ve
ris q^o tū ad tria ad minus. Primo q^o tū ad reuelationis ar
dorē: quia boni prophete futura predicant diuino lum
ne mediantibus bonis angelis inspirati. sed falsi prophe
te vel sequunt^o spm suū nihil videntes: sed mēdacia cōfin
gentes: vel reuelationē inimūdi spiritus. Secūdo q^o tū ad
intentionē p^onuiciationis: quia falsorū prophetarū finis
aliquod lucrū temporale est vt dicit Ezech. xiiij. Uolant
me ad populū meū propter pugillū hordei z fragmentū
pans. vel saltē ipsius demonis reuelantis intētio puerla
est q^o deceptionē intēdit. sed prophetarū bonorū tota intē
tio in rectū finē ordinat. Tertio q^o tū ad certitudinē p^o
nuiciatorū: quia bonorū prophetia imitit^o diuine p^osciē
tie que omniū futuroz euentus intuef. sed p^onuiciatio ma
lorū prophetarū imitit^o p^osciētie demonū que coniectu
ralis est. Vide in propheta: z in miraculū. Dic etiā vo
lo te scire q^o vt dicit beatus Gregozi^o tenebrosa est aqua
in nubibus aeris: quia obscura est scientia in prophetis.

Quis rationem tangit Hiero. exponens illud Isa. xvi. Emitte agnū dñe ostiā terre de petra deserti ad montem filie syon. ideo inquit: Prophetie vix intelligunt: qz psonas & numeros & tpa subito cōmutant: & de qlibet re transeunt ad aliā. Dum enī loqueret Isa. de captiuitate Moab & miseris inspirate mentis: oculū ppter eos vertit ad natiuitatem xpi & cepit Moab alloqui qñ diceret Non desperes: age pñiam: qz lz captiuā dñs sis: de tua tñ pgenie nasces agnus qui tollit pctā mūdi: q̄ domines in toto orbe. Et dicit de petra deserti. i. de populo gentili sive de Ruth q̄ erat gentilis. Bentes nāq; lapides p deo colebāt: & iō a deo deserti erāt. Et dicit ad montē filie syon i. ad hierusalē. Syon enī erat quedā arx in hierusalē q̄ p tegebat ciuitatē hierusalē: sicut mater p̄regit filiam suā. Ruth autē moabitis nupit Boos: ex quo Obeth genuit: ex quo Jesse p̄r David: de cuius semine virgo Maria p̄cessit q̄ xpm cepit & pepit. Sic enī xps p vtroq; populo venit: sic de vtroq; nasci voluit. i. de iudeo & gentili.

Prophetia a ppheta dñe hec prophetia tie: & est prophetia rerū latentū p̄teritorū vel p̄sentū vel futuroz ex diuina inspiratione manifestatio. Et scias qz sicut dicit b̄tus Greg. in p̄ma homel. Ezech. prophetie tpa tria sunt. s. p̄ns: p̄teritū & futurū. Sciendū est qz in duob; t̄pib; prophetia ethy mo. p̄didit: qz quā iō prophetia dicta sit qz futura p̄dicat: q̄ de p̄terito vel de p̄senti loquit: rōnem sui noīs amittit: qñ nō p̄fat qz venturū est: sed vel ea memorat q̄ trāfacta sūt: vel ea q̄ sūt p̄ntie. Prophetia autē de futuro est: Ecce virgo concipiet & pariet filiū. Prophetia de p̄terito est: In principio creauit deus celū & terrā. De illo enī tpe dixit d̄s quo nō erat hō. Prophetia de p̄nti est qd dicit Paulus ap̄ls in p̄ma epla ad Corin. ca. xiii. Si autē oīs ppheta intret aut q̄s infidelis vel ideota cōuincit ab hoībus di iudicat ab oībus occulta cordis manifesta sunt & ita cadens in terrā in faciē adorabis deū: p̄nūcians qz vere de; in nobis sit. Quī igit dicit occulta cordis eius manifesta sūt: p̄fecto monstrat: qz p hunc modū prophetie spirit; nō p̄dicat qd futurū est: s; oñdit qd est. Quo autē pacto prophetie dñe spūs qui nihil futurū indicat: sed p̄ns narrat: Quā in re aīadnertendū est: qz prophetia recte dñe: non qz p̄dicat ventura: sed qz p̄dit occulta. Rem quippe quālibet sicut ab oculis n̄ris in futuro subtrahunt tpa: ita ab oculis nostris in p̄senti subtrahūt ea ventura: vt enī res occultant in futuro tpe. p̄ns autē cogitatio abscondit in latenti corde. Et est et̄ prophetia p̄ns quā res quelibet nō p̄ animū sed p̄ absentē locū tegit: q̄ n̄ p̄ spiritū denudat: & ibi sit p̄sens pphētantis animus vbi p̄ntiam non est corp; Nam gizei longe a ppheta recesserat cū Naaman Syri munera p̄cipiebat. Cui tñ idem ppheta dicit: Nōne cor meum in p̄nti erat qñ reuersus est homo de curru suo in occursum tibi. Postq; de prophetie t̄pibus tractauim; restat vt de modis eius & qualitibus aliqua differam; Spūs quippe prophetie nec semp nec eodē modo pphete animū tāgit. Aliqñ enī spūs prophetie ex p̄nti tāgit animū pphētantis: & ex futuro nequaquā tangit. Aliqñ vō prophetie spiritus animū pphētantis ex futuro tangit: ex p̄senti nō tangit. Aliqñ pphētantis animū ex p̄senti pariter & ex futuro tangit. Aliqñ autē ex p̄terito & ex p̄senti atq; ex futuro pariter animus tangit pphētantis. Aliqñ vō prophetie spūs ex p̄terito tangit animū: nec tangit ex futuro. Aliqñ autē prophetie spūs tangit ex futuro: nec tangit ex p̄terito. Aliqñ autē in p̄nti ex parte tangit: & ex pte nō tangit. Aliqñ vō spūs prophetie in futuro ex parte tangit: & ex parte nō tangit. Item sciendū qz prophetie spūs quidā ex p̄ximo tangunt atq; e longinquo minime tangunt. Quisdam vō tangunt ex longinquo & nō tangunt ex p̄ximo. Quidā vō & e longinquo tangunt & ex p̄ximo. Aliqñ et̄ prophetie spūs pphētis deest: nec semp eoz mentib; p̄sto est: quatenus quā hūc nō h̄nt: se hūc cognoscant ex dono h̄re quā h̄nt. vñ Deliseus quā flentē sunamitē mulierē a suis pedibus si gizei puerū auelli p̄hiberet dixit: Di

mitte illā. Aīa enī eius in amaritudine est: & dñs celauit me & nō indicauit mihi. Itē Amos: qz eadē hora q̄ requiritus est: pphete sibi spūs deesse sensit de se veracit̄ dixit: Nō sum ppheta vt dixi in armentū. Sic quoq; cū Josaphat de futuris requireret & pphete spūs ei deesset: psaltem fecit applicari: vt pphete ad hunc spūs p̄ laudē psalmodie descenderet: atq; eius animū de futuris repletet. Vox etenī psalmodie quā p̄ intentionē cordis agit: p̄ h̄c oīpotenti dño ad cor iter parat vt intēte menti vel pphete mysteria vel cōpunctionis grām infundat. vñ scriptus est: Sacrificiū laudis honorificabit me. & illic iter ē quo ostendam tibi salutare dei. i. iesum. Quā enī salutare latine: hoc hebraice dñe iesus. Sciendū etiā est qz pphete sancti aliqñ dum consulunt ex magno vsu prophetandi quedā ex suo spū pferunt: & se hec ex prophetie spū dicere suspicant: sed qz sancti sunt p̄ spūs sanctū citius correpti ab eo que vera sunt audiūt & semetipsos qz falsa dixerint reprehendunt. Nathan etenim prophetaz sanctū virum fuisse quis nesciat: qui David regez & de culpa aperte reprehendit: & que ei p̄ culpa eadem essent ventura nunciavit: quē quā idem David qz templū vellet deo cōstruere requisisset ilico respondit: Omne qd est in corde tuo vade & fac: qz dñs tecū est. De quo statu illic subdit. Factus est autē in nocte illa. & ecce sermo dñi ad nathan dicens: Uade & loquere ad seruū meū David: hec dicit dñs de;. Nunquid tu mihi edificabis domū ad habitādū: neq; enim habitauit in domo ex die qua eduxi filios israel de terra egypti vsq; in diē hūc. & paulopost: Quā cōpleti fuerint dies tui & dormieris cū p̄ribus tuis: suscitabo semen tuū post qd egrediet̄ ve vtero tuo & firmabo regnū eius: ipse edificauit domū nomini meo. ecce nathan ppheta qui prius regi dixerat: Uade & fac. ipse postmodū p̄ prophetie spūs edoctus hoc fieri nō posse denunciāns: & regis cōsilijs & suis sermonib; tradidit: qz qd ex suo spū dixerat falsum fuisse reprehendit. q̄ in re inter prophetas veros & falsos ista distantia est: qz pphete veri si aliqñ p̄ suū spūs aliqd falsū dicit: hoc ad auditorū mentibus p̄ spiritū sanctū eruditi citius corrigunt. Prophetæ autē falsi & falsa denunciānt: & aliena spūs sancto in sua falsitate p̄durant. vide in miraculū & in propheta. Sed cōstuit queri de hoc qd Isa. ppheta dñi dixit Ezechie. hec dicit dñs: Disponi domui tue qz morieris tu & non viues. & tñ Ezechias nō est mortuus sed ei additi sunt. xv. anni: vt habetur Isa. xxxviii. Hanc questionē mouet Greg. in li. Moral. xij. tractans illud Job: Constitui terminos eius qui p̄teriri nō potuerunt. Nulla inquit que in hoc mūdo hominibus sunt absq; oīpotentis dei occulto cōsilio veniūt. Nam cūcta deus ventura p̄sciens ante secula decreuit qualiter p̄ seculū disponant. Statutū quippe iaz homini est: vel quātū hūc mūdi p̄speritas sequat̄: vel quātū ad ueritas feriat: ne electos eius aut imoderata prosperitas eleuet: aut nimia aduersitas grauet. Statutum quoq; est quātū in ipa vita mortali t̄paliq; uiuat. Nā estis ānos qñ decim Ezechie regi ad vitā addidit oīpotens deus: quā enī eū mori p̄misit: tūc eū p̄sciuit moriturū esse. Quō ḡ p̄ ppheta Ezechie dñe: Disponi domui tue: qz morieris tu & nō viues. cui quā mortis snia dicta est: p̄tinus ad eius lachrymas est vita addita: s; p̄ ppheta dñs dixit quo tpe ipse mori merebat̄. Per largitatē vō misericordie illo eū tpe a morte distulit: qd ante secula ipse p̄sciuit. Nec ppheta igit fallax: qz tps mortis innotuit quo vir ille mori merebat̄: nec dñica statuta diuulsa sunt: qz vt ex largitate dei anni vita crescerent: hoc quoq; ante secula p̄fixū fuit atq; spātū vite qd inopinate foris est additū sine augmento p̄scientie fuit intus statutū. Ex predictis patet qz illa diffinitio Lassiadori vera est. Prophetia est inspiratio vel reuelatio diuina rerū euentus immobili veritate denūciās: vide in p̄scio. & in mors: vide qualiter deus mutat sniam & non consilium.

Propiciatorū. a p̄pitiō: aris dñe h̄ propiciatorū rij: locus

propiciandi: q̄si propitiationis oraculū. Et sicut dicit in historijs sup Exo. Propiciatorū erat tabula aurea eius de longitudinis et latitudinis cuius et arca: vt arce integre sufficeret. De spissitudine vō eius nō legit. Hoc dicebat oraculū: qz dñs de illo respōsa dabat. Responū autē dñs oraculū diuinū: qz orantib⁹ dab. Dicebat et ppiciatorū qz exinde loquens dñs propiciabat pplō: vel qz die propiciationis dicebant glām dñi semp ibi descendere. Ex vtraq; vō pte oraculi. s. in duob⁹ angulis anteriorib⁹ positi sūt duo cherubin aurei et productiles. i. nō fusiles: sed tonsionibus malleoz pducti. In glo. autē ad Hebr. ix. dñs qz dicebat ppiciatorū siue oraculū. qz ibi apparebat angelus dñi loquens moyfi qñ dñs propiciaturus erat populo. De festo propiciationis dixi in fase in flra.

Propicio aris in propicius est.

Propicius. a prope dñs propicius cia ciū. i. bonus: benign⁹: misericors: mitis: prosper: placatus. vñ ppicio aris atus sū ppiciari. i. eē vl fieri ppiciū. vñ h ppiciatio onis. i. placatio: misericordia: et ppiciatorū ria riū: et ppiciari⁹ ria riū et cōponit: vt repropicio aris: vel verbū filr deponens.

Propina. pina grece latine fames dicitur. et componitur cū pro vel procul: et dñs h propina ne locus iuxta balnea publice vbi post lauacrū a fame et siti reficiūt hoies. et dñs sic q̄si propellens famē: qz h locus famē pellat. et dicit greci popina: et inde corrupte nos dicimus propina p tali loco simplr: tñ mō propina dñs taberna qlibet: qz famē pellat. vñ h propinula le dimi. et ppino nas. i. vinū miscere: potū administrare. vñ h propinator toris q potū administrat vñ Quid. Inde propinator nimū q vinū propinat. Et in Aurora dñs: De quibus angelici ciues bona sūma propinant. Itē a propino as dñs h propinariū rij: dom⁹ vel loc⁹ vnde propinat vel vbi propinat.

Propinito tas. a propino nas dñs propinito tas penul. cor. i. frequenter propinare.

Propino nas: in propino ne est.

Propinquans. a propinquus dñs propinquane⁹ nea neū i. propinquus et coniunctus.

Propinquus. a prope dñs propinquus qua quū: vel fm sanguinē vel fm locū. et cōparat: vt propinquus quior sim⁹. vñ propinque qui⁹ sime aduer. et h propinquitatis: et propinquo quas. et cōponit vt appropinquo quas: et est neutriū cū oibus suis cōpositis.

Propinula le dimi. pua ppina.

Propius a prope derivat propi⁹ pia piū. i. propinqu⁹ et cōiunctus. et cōparat p suppletōz: vt ppi⁹ magi propi⁹ ppijs simus: et propino as. i. proximare et propinquare. et cōponit vt appropio as. vñ appropias ois ge. et ē propio neutriū cū oibus suis cōpositis. Inuenit tñ ad Roma. xiiij. Propior est nra salus. sed tñc dñs prope pioz proximus.

Propola le in miropola exponit.

Propondides in bossorus est.

Proportio ex pro et portio cōponit h pportio onis. i. similitudo: habitudo: cōparatio. vñ h et h proportionalis et h le: vñ proportionalit aduer. et h pportionalitas tatis. et differt a proportioe: qz pportio est habitudo vni⁹ ad aliud sed proportionalitas pluriū habitudinū inter se cōparatio fm Dugu. Et scias qz locus a proportione fm logicū differt a loco a fili: qz in loco a fili accipit cōparatio fm similitudinē inherētū: vt sicut risibile inest hoī: ita et humibile inest equo. In loco autē a proportione nō attendit sic similitudo inherētū. sed cōparatio in habitudo: vt sicut se h nauta ad natē sic se habet mgr ad scholas.

Proprietas a propri⁹ pria priū prii: i in e et addita tas fit h proprietatis tatis. Sic nota qz fm theologos differētia notionis proprietatis et relatiōis in diuinis pōt tripliciter assignari. Primo quātū ad rōnē significatiōis. et sic sciēdū ē qz paternitas dñs relatio fm qz ad filiū referē. Dñs autē proprietatis inquantū soli p̄ri ouenit. Dñs notio inquantū est p̄ncipiū formale innotescendi p̄rem. Secōdo quātū ad ordinē intelligendi: qz quā nihil possit esse p̄ncipiū inno-

tescendi aliqd nisi sit sibi propriū: sic intellectū notiōis p̄cedit intellectus proprietatis: et qz proprietatis nō ouenit nisi rei distincte ab alijs: et distinctio in diuinis nō ē nisi p cōpationē relationis intellectū proprietatis in diuinis p̄cedit intellectus relationis. Tertio quātū ad numerū: qz notiones sunt quinque. s. paternitas: filiatio: processio: innascibilitas: cōmunis spiratio. Harū autē quattuor tñ sūt proprietates q vni p̄sone tñ oueniūt. s. paternitas: innascibilitas q oueniūt tñ p̄ri. Filiatio q ouenit tñ filio: Processio q ouenit tñ spū sancto. Cōis autē spiratio nō pōt dici proprietatis simpliciter: qz ouenit tñ duab⁹ p̄sonis sed fm qd: fm qz aliqd dñs esse propriū ad aliqd. est enim propriū p̄ris et filij respectu spū sancti. Harū autē notionū quattuor sunt tñ relationes. s. paternitas: filiatio: processio cōis spiratio. Innascibilitas enī nō est pprie relatio nisi p reductionē fm qz negatio reducitur ad gen⁹ affirmatiōnis: vt nō hō ad genus hoīs. Harū autē notionū vel pprietatū vel relationū tres sunt p̄sonales. i. constituetes p̄sonas vñ hnt q̄si actū differentie constitutiue. s. paternitas: filiatio processio. Alie due notiones sunt p̄sone: s. nō p̄sonales.

Et sciendū qz tria requirunt ad h qz aliqd dicat notio p̄sone. Primo qz ad originē p̄tineat: qz relationibus originis p̄sone distinguunt. Secōdo qz p̄tineat ad dignitates: qz p̄sona est hypostosis distincta pprietate ad dignitatem p̄tinet. Tertio qz dicat aliqd sp̄ale: qz cōe nō ē sufficiens p̄ncipiū innotescendi. Itē nota qz i diuinis qdā sunt ppriū qdā appropriata. Propria dicunt q ita oueniūt vni p̄sone q nō alteri: sic p̄ritas: innascibilitas: q oueniūt tñ p̄ri filiatio que ouenit tñ filio: processio que ouenit tñ spū sancto: vt dictū est supra. Appropriata autē dicunt q oib⁹ oueniunt p̄sonis: sed vni p̄sone sepe distincte appropriatur: vt patri potentia: sapia filio: bonitas spū sancto: qd quare fiat nō est ociosū inquirere. Id ḡ sacri eloquij prudentia facere curauit: ne dei imensitatē similitudine creaturæ metiremur. Dixerat autē scriptura qz de⁹ p̄r est: et qz de⁹ filius est: et audiuit hō hō q hoīem p̄rem viderat et deū patre nō viderat: et cogitare cepit ita esse in creatore vt viderat in creaturis a qbus h nōsa translata sunt ad creatore in quibus. s. creaturis p̄r est p̄ior filio: filius ē posterior patre. Et ex antiquitate siue ex senectute in p̄re: defectus ex posterioritate in filio: imperfectio sensus solet notari: ppter. s. inuentus motus: et pprie experientia: quasi q non est exptus q̄lia sunt. Ideo occurrit scriptura dicens p̄rem potentē ne videat p̄ior filio: et iō minus potens. Et filiū dei sapientē ne videat posterior patre celesti: et iō minus sapiens. Dicitur est spū sanctus deus: et dicitur est habere spū deus. et videbat h q̄si nomē inflationis et minoris rigiditatis et impetuositatis vñ dñs Isa. ij. Quiescite ab hoīe cuius spūs in naribus eius. vñ humana scia ad deū p̄re rigore et crudelitate accedere metuit: iō scriptura tpauit sermonē suū spū bonū numinans: ne crudelis putaret q̄ mitis erat. Spūs inquit tuus bonus deducet me in terrā rectā. Ex dictis ḡ causis attribuit p̄ri potētia: filio sapia: spū sancto bonitas: h in deo penitus fit vni et idē potentia: sapia: bonitas: nō qz pater celestis fit solus potens vel magis potens: et filius solus fit bonus vel magis bon⁹. Una ḡ est potentia: sapia. bonitas triū p̄sonarum sicut vna essentia: ideoqz sicut dñs filius omouosus. i. substantialis patri: ita coomnipotens.

Proprius ria ritum. i. meus: vel non extra regulam: et dicit a prope: qz qd propriū est prope est. et cōparat p suppletionem magis: proprius magis proprius propriissimus. vñ pprie magis pprie propriissime aduer. et hec pprietatis tatis. et componit: vt improprius pria prium. et comparat similiter per suppletionem. vnde hec proprietatis. Inuenit tñ propior. vñ ad Roma. xiiij. ca. fm vna litterā. Nūc propior est nostra salus q̄s quā credim⁹. Itē a proprius dñs proprio as. i. ppriū facere: et est actiū cū oibus suis cōpositis. Et scias qz propriū fm dialecticū dñs quadrupliciter. Uno modo dicit propriū quod inest

aliqui speciei et non omni: ut esse grammaticum continet tamen homini et non omni. Secundo modo dicitur quod inest omni: sed non solum ut esse bipede dicitur omni homini et non solum. Tertio modo dicitur proprium quod inest omni et solum et non semper: ut canescere inest omni homini et solum: sed non semper: quia non nisi in senectute. Quarto modo dicitur proprium quod appellatur proprie proprium et proprium per se dictum dicitur proprie proprium. Et diffinitur sic: Proprium est quod inest omni et solum et semper: ut risibile inest omni homini et solum et semper: non tamen homini dicitur risibilis quia actu rideat: sed quia aptus natus est ad ridendum: et hoc quarto modo dicitur proprium quod appellatur unum de quinque predicabilibus. Et diffinitur sic ab Aristotele: Proprium est quod solum inest et versus predicatur de re: id est de specie: et non indicat quod est esse: ut risibile est proprium hominis: quia versus predicatur de ipso. Nam omnis homo est risibilis et omne risibile est homo. Hoc autem membrum non indicat quod est esse: ponitur in descriptione proprii ad differentiam diffinitionis. Diffinitio enim conversum predicatur de re: et indicat quod est esse rei: ut animal rationale mortale versus de homine predicatur et indicat esse ipsius: quia omnis diffinitio fit per substantialia. De enim superius est de essentia sui inferioris.

Propter a pro dicitur propter aduer. loci. id est iuxta comminus. et ponitur pro coniunctione causalis: ut propter te factum est hoc.

Propterea. id est iccirco coniunctio causalis: et dicitur a propter secundum Dug.

Propudio dias: in propudium vide.

Propudium dicitur scurrilis locus. et componitur a pro et pudor: quia ab eo pudicitia et pudor procul sunt. unde propudio as. id est in honeste se habere: vel repellere: vel iniuriari: vel scortari. propudiosus scilicet ignominiosus: iniuriosus: turpis: impudicus: inuerecundus: impudens: irreuerens: infrontuosus. unde propudiose aduer. et hoc propudiositas tatis: et cor. pu.

Propudor non potest componi a pro interiectione: quia sicut dicitur in prodolor: interiectione non potest componi. unde pro pudor sunt due partes. vel secundum quosdam derivatur a propudeo propudes. Et est propudor confusio: inuerecundia: quasi procul a pudore: et secundum hoc penul. cor. Sap. videtur dicere quod sit interiectione pro pudor: et prodolor: sed exponit eam interiectione: quia loco interiectionis videtur poni. non tamen ut dicitur Psal. in. xij. li. id quod pro aliquo accipitur omnino est ex eadem specie accipiendum est.

Propugnaculum. a propugno nas dicitur hoc propugnaculum li: et dicitur autem propugnacula pine muroque siue sume partes: quia ex his propugnatur.

Propulso fas. id est frequenter propellere: et est frequenter a propello id est pulsi pulsus sui: in omni uersa.

Proza. a prior dicitur hoc proza re: quasi proza. scilicet anterior pars nauis. vide in pupis.

Prozeta te mas. ge. quod in proza. id est in principio nauis moratur ut archinauita quod hortatur socios: vel gubernator. Nam in Jona ubi Hieronymus gubernator: septuaginta prozeta interpretati sunt: et derivatur a proza re: et produ. re.

Prozicio cis: in prozicio cis exponitur.

Prozitas. ex pro et ritus componitur prozitas tati tare. id est prouocare: vel excitare: et produ. ri.

Prozus. id est penitus: omnino procul dubio profecto.

Proza. a proson dicitur profusus scilicet longus et productus et prolisus: et proso fas producere: et hoc proza se omnino producta: et a lege metri soluta: quasi a plixitate uerborum: quia non coartatur numero pedum vel syllabarum: sed in longum pro voluntate producit. vel proza dicitur quasi profusa: vel quasi proza: quia prozuat spaciose et excurrat nullo termino sibi prefixo vel prefinito: unde profula le dimi. et prozaicus ca cum. unde prozaico cas. id est prozaice scribere vel dictare.

Prozaicus ca cum: in proza est: et cor. penul.

Prozapia. a prozipo pas quod est procul spirare dicitur hoc prozapia pie: et hoc prozapies ei. id est progenies: generatio: quia procul spargitur et spargitur usque in posteros.

Prozanium. a pro et scena componitur hoc prozanium nij. id est locus ante scenam ubi ludabant vel sacrificabant secundum Dug. Sap. uero dicitur Prozania pulpita sunt ante scenam ubi ludicra exercebantur theatrales ludi.

Prozibido. a pro et scribo componitur prozibido bis. id est procul a

scriptura remouere. unde proscriptus ta tum: et dicebantur proscripti quorum nomina de eadem tabula debebant: quod erat quum dabantur pro aliquo scelere. unde proscribere. id est dānare: et proscriptus. id est dānatus. Sed proprie quum aliquis ita dānatur quod nomen eius proscribitur de sortio ordinis eiusdem secundum Dug. et Papi. dicitur. Proscriptus dānatus: cui bona patrum et apte scribuntur. id est exulatus.

Prosectum. a profeco cas dicitur hoc prosectum cri. id est extum.

Proselitus ti est aduena et circūcisus quod miscebat populo dei. et est grecum. quia autem dicitur proselitum quasi procul a solo situs: et huius est. Contra autem dicuntur proseliti de gentibus ad ritum iudeorum conuersi: et cor. penul.

Prosequium quui: seruitium: a prosequor queris.

Proserpina. proserpo pis quia componitur ex pro et serpo pis dicitur hoc proserpina ne filia Lereris. scilicet lune: unde dicitur proserpina: quia prope nos serpat. et est luna uiciniore nobis et inferior omnibus planetis. vel proserpina filia Lereris dicitur semen vel seges: quia procul serpat a terra crescendo. vide in diana. et cor. penul. proserpina. unde Uirg. Enei. vi. Nec sibi pulchra suum ferri proserpina munus.

Proseuca ce. proseucon grece latine dicitur orare: deprecari. unde hoc proseuca domus pauperum et medicorum in qua elemosinas petunt. et proseuca dicitur oratio vel deprecatio. unde pseuticus cas. id est deprecatorius. unde proseutice. id est humiliatice: et deprecatorie: et deprecatiue. Item a proseuca dicitur proseucon caris. id est medicare: vel deprecari proseucam.

Proficius. a profeco cas dicitur proficius ua uui: et proficius cas. id est quicquid supfluitat abscindit de quolibet materia: quod aliter dicitur succisuius ua uui: et succidaneus nea neu: et incisuius ua uui: et potest dici substantiue hoc proficius cas: vel proficius cui: vel succisuius: vel incisuius: quod ita supfluit abscindit de aliqua materia.

Proficius. a profeco as dicitur hoc proficius cas prima pars extorum: vel potest proficius componitur a pros quod est ad et icos quod est signum vel imago. Unde proficius quasi ad imaginatio vel signum.

Profimetricus. proza componitur cum metrum et dicitur profimetricus cas. id est stans ex proza et metro. et cor. tri.

Profintum. a proson dicitur profintum ti: funis quo nauis alligatur in litore ad palum quia sit longus.

Profisto stis: in fisto vide.

Profocrus: in focrus vide.

Profodia. a pros quod est ad et oda cantus componitur hoc profodia die. id est accentus. de hoc est habes in principio secunde partis huius libri.

Proson grece latine dicitur longum: prolixum: productum: vel rectum. et acuit in fine.

Proson grece latine dicitur persona quasi ad faciem. Dic nota quod hoc nomen persona signat substantiam particularem que sonat in dignitate. et filii prosopa vel prosopon apud grecos. et id est persona non est nisi in natura intellectuali. Et secundum Boetium sumptum est nomen persone a personando: eo quod in tragediis et comediis recitantes ante faciem ponebant quandam laruam ad representandum illum cuius gesta narrabant decantando. Et inde est et quod tractum est in usu ut quodlibet individuum hominis de quo potest talis narratio fieri persona dicatur. et ex hoc est dicitur prosopon in greco a pro quod est in et sopus quod est facies: quia homini laruas ante faciem ponebant. de hoc est vide in persona.

Prosopopeia exponitur in quarta parte in ca. de coloribus rhetori.

Prospecto. a prospicio cas xi cum u in o sit prospecto tas uerbum frequenter a prospectas tis omnis ge. unde in uita beati Nicolai legitur: Deus ex alto prospectas. et ut dicitur Sap. Prospecto desuper aspicio vel procul.

Prosper ra rum. dicitur faustus secundus: et componitur secundum quosdam prosper a pro et asper: quasi procul ab asperitate. id est absque molestia vel aduersitate. Magister autem bene. dicitur quia componitur a prope et spera: unde dicitur spera prima cor. unde Prudentius: Regna arbitrium spera mobilis atque rotunda. Multi tamen producit eam: sed male: quod per eius compositionem probatur. scilicet asper quod componitur ab a quod est sine: et spera et sic prosper dicitur quasi prope speram: et hoc magis mihi placet. Item a prosper dicitur hec prosperitas tatis: id est

- successus vel felicitas. Et prospere aduerbium. i. fauste:
 felicit: et secunde. Et prospero verbum actiuum. i. prosperum facere.
 Inuenit et prospero aris verbum deponendi. i. prospero agere. vñ
 propheta: O dñe saluum me fac: o dñe bñ prosperare.
- P**rospicio cis. i. pcul aspiciere: a p et specio cis.
- P**rostibulum. a psto stas dñ hoc prostibulum li lupanar: domus
 meretricum: ibi enim meretrices pstant. i. p pccio stant et me-
 retricant. vel dñ prostibulum a pstemendo: eo q post ludos
 pactos ibi meretrices pstant. vñ dñ a pstituo tuis: qd
 est p pccio statuere: pponere: qz meretrices p pccio se sta-
 tuunt. Itē a pstituo dñ h prostibula le penul. cor. i. meretrix
 vñ Hiero. Inter virginē et prostibula.
- P**rostituo. a p et statuo cōponit pstituo is: qd est p pccio
 statuere. pponere: et est vñ meretricū q pstituit. i. pro
 pccio se supponit. vñ h prostibulum fm Dugu.
- P**rosto. a p et sto cōponit psto stas pstiti tū. i. p antestare
 vel pstare. i. p pccio stare: vel cōmiscere se cū meretrice: et
 est verbum meretricū q pstant. i. p pccio stant et meretrican-
 tur. vñ h prostibulum. vel prostibulum dñ a pstituo tuis.
- P**rosula le dimi. pua pfa.
- P**rosus des dest: ex p et sus est: et interponit d: cā euphonie
 Et sicut dicit Puf. in. viij. li. Per totā declinationē vbi
 cūq; a vocali incipit hoc verbum psum interponit d: iuu-
 cturē cōpositionis.
- P**rotenus aduer. loci. et est cōpositū a ppe vel pcul et tenus
 et significat longe: vt dicat ptenus qñ pcul a tenus. i. p-
 cul a ppe. vñ Virgi. in. vij. Enai. Tartareā intendit vocē
 qua ptenus oē Lontremuit tellus etc.
- P**roteruio uis uiui uitū. i. esse vel fieri pteruū: supbire: cru-
 dere: ferocire: et tunc deriuat a pteruus.
- P**roteruus. a p vel pros et tozus cōponit pteruū ua uū. i.
 crudelis: valde terribilis: et cōparat. vñ pterue uis sine
 aduer. et h pteruitas tatis. Et vt dñ in Grecismo: Impro-
 bus est aliqs verbis factisq; pteruus.
- P**roteosparalange quedā figura est: et fit qñ vna ppositio
 ponit p alia: vt accepit eū in vinas suas. i. iter vinas suas
 Rogant sup priamo. i. de priamo. et dñ a pthesios qd est
 ppositio: et paralange: qd est transmutatio qñ ppositiois
 transmutatio. vel cōponit a para qd est iuxta: et aleos qd
 est alienū: et logos qd est sermo: alienū enī est ppositionē
 vnā poni p alia.
- P**rothesis est quedā figura de qua dixi in quarta pte in ca.
 de metaplasmo.
- P**rothociū. a pthos qd ē primū dñ hoc pthociū cij. i. xenodochiū.
- P**rothocollū li: in sceda exponit.
- P**rothologia. i. subtilis locutio: qñ res singule minutatim
 pferunt fm Pap.
- P**rothomartyr. a pthos qd est primū et martyr cōponit p
 thomartyr ris. i. primus martyr: sicut abel in veteri testa-
 mento: et stephanus in nouo.
- P**rothoplastus. i. primus formatus a pthos primus et plas-
 tus: vt Adam. vñ in hymno canit: De parentis pthopla-
 sti fraude factor et dolens etc.
- P**rothos. i. primus: et accentuat in fine.
- P**rotinus. a ppe deriuat ptinus. i. cito: statim: continuo: vel
 sequent. et est aduer. tpis vel ordinis: et cor. penul. vnde
 Qui. epi. Protinus abductis sonuerūt pectora palmis.
- P**rotribunali. i. in tribunali: vt fit pthesiosparalange. i. p-
 positio p ppositione: vel p tribunali. i. ad tribunal: vel p
 tribunali. i. p iudicio dādo i tribunali. i. i sede iudiciaria.
- P**rotus ta tū. i. primus: et dñ a pthos.
- P**rouectus pueho bis xi ctū: qd cōponit ex p et ueho deri-
 uat puectus cta ctū. i. pcul vel ante vectus: p motus: sub-
 limatus: acutus: cumulat. vñ puecta ctas dñ annis au-
 cta et cumulat.
- P**rouentus. a puenio nis neui nentū qd cōponit ex p et ve-
 nio deriuat h puentus tus. i. abundantia. Itē casus: bon-
 euentus: fors fructus: prosperitas: fm Papiā.
- P**rouerbialis. in puerbiū vide.
- P**rouerbiolū li dimi. pui puerbiū.
- P**rouerbiū. a p et verbū dñ h puerbiū bij. i. similitudo: parabo-
 la: vbi aliud dñ et aliud intelligit: qñ pro verbo positū: vel
 quasi verbum p alio. vñ hoc puerbiolū li dimi. et h et h p-
 uerbialis et h le. et puerbiosus sa sū: et cōparat: vñ h puer-
 biositas tatis: et puerbios aris. i. puerbia dicere: vel puer-
 bijs vituperare: fm Dug. Papi. vo dicit: Prouerbia sūt
 aliud habentia in medullo: aliud in superficie pollicentia.
 vide in parabola.
- P**rouidentia. a puido des dñ puidens tis ti. pcul videns
 et puidenti addita a fit h puidencia tie. et fm Boetium
 in qto de solatione: Prouidentia est ipsa diuina rō in
 sumo oium pncipe cōstituta q cuncta disponit. h qd tu u-
 stissimū et equi seruandissimū putas oia scienti puidētie
 diuersū videt. Quicqd circa spem videas geri: rebus qui
 dē rectus ordo est: opiniononi vo tue puerfa cōfusio. et in q-
 to li. idē dicit: Quid postulas vt necessaria fiant q a diu-
 no lumine illustrant: qñ nec hoies qdē necessaria faciāt
 esse q videant. Diuina enī pnotio nām rerū ppietatēq;
 nō mutat: manet itaq; intemerata mortalibus arbitrij lu-
 bertas. vide in pscio scis. Itē puidencia sumit p qdā
 cura et sollicitudine rerū tpaliū in futurū. Et fm h pot
 queri an puidencia rerū tpaliū et sollicitudo sit licita. Ad
 h dico q puidencia vel sollicitudo rerū tpaliū triplici
 possit esse illicita. Uno qdē mō ex pte eius de quo sollici-
 tamur: si. i. tpalia tanq; finē queramus. Alio mō ppter su-
 pfluū studiū qd apponit ad tpalia acqrenda vel puiden-
 da: ppter qd hō a spūalib; qd pncipali; inseruare d; re-
 trahit. Et iō dñ Matth. xij. q sollicitudo seculi suffocat
 verbum dei. Tertio mō ex pte timoris supflui: qñ. i. aliq; sti-
 met ne faciendo qd d; necessaria sibi deficient. Qd dñs
 triplici; excludit Matth. vi. vbi dicit: Nolite solliciti eē
 etc. Primo ppter maiora bñficia hōi pstita diuinitus p-
 ter suā sollicitudinē. i. corpus et aiām. Scdo ppter suam
 subuentionē q deus aiālib; et plantis subuenit absq; ope
 humano fm pportionē sue psone. Tertio ex diuina pro-
 uidentia propter cuius ignorantia gentiles circa tpalia
 bona querēda pncipalius sollicitant. Et iō excludit q p-
 cipali; nra sollicitudo d; esse de spūalibus bonis: speran-
 tes q et tpalia nobis proueniūt ad necessitatē si fecerim;
 q debem; Et nota q vt dicit Aug. in li. de sermōe dñi in
 monte: Quī videamus aliquē seruū dei prouidere ne ista
 necessaria sibi defint: nō iudicem; eū de crastino sollicitū
 esse. Nā et ipse dñs propter exemplū loculos hre dignat;
 est quos iudas deferebat: vt habet Job. xij. Et in actib;
 aploz ca. iij. scriptū est: Ea que sūt ad victū necessaria p-
 curate in futurū propter iminētē famē. Nō g improbat
 siqs humano morte procuret: s; siqs propter ista nō mili-
 tet deo. Itē scias q prouidentia siue sollicitudo tpalius
 in opibus misericordie: puta ad procurandū negocia pu-
 pilloz et pauperū ordinat ad finē charitatis et iō nō illi-
 ta nisi sit supflua. vide in sollicito sollicitas.
- P**rouidus da dñ penul. cor. in prouisus exponit.
- P**rouincia. a pro vl procul et victus cōponit h p uincia cie
 qñ pcul posita et demicta. Quī enī Romani olim vincēdo
 totū orbē in ius suū redigerēt: pcul positas regiones p-
 uincias appellarūt. Prouincia et dñ regio subiugata et tri-
 butaria facta. vñ h et h prouincialis et h le. i. tributarius.
 Prouincia et dñ dñiū regionū et prouincia signat cele-
 riter aduer. et prouincia. i. puidētia et officii vt ex prouin-
 cia factū est. i. ex officio. Itē h prouincia dñ regio spālis.
 vñ comes prouincie dñ. vñ prouincialis nomē gentile.
- P**rouisus. a prouideo des dñ prouid; da duz: et prouisus sa
 sum. et est prouidus q prouidet: prouisus cui prouidet: et
 p cōpositionē: improuidus da dñ: et improuisus sa sū: et p-
 ducit in prouisus. sed prouidus cor. iii.
- P**roximus est suplatiuus de prope: dñ enim prope propior
 proximus. vñ prope propior time aduer. et h proximitas
 tatis. et proximo mas: et cōponit cum ad et dñ approximo
 mas. et est neutriū cū oibus suis cōpositis. Item proxim;

quibus accipit p cognato: vel p pinquo: vel fm sanguinē
vel fm locū. z fm h bz vim positivi: z cōparat primus p
rimior: z caret suplativo. vñ prime aduer. In tertio aut
fina: dicitur: Dic notandū primū dici diuersis modis. s. cōdi
tione p me natiuitatis: spe conuersationis: p pinqtate con
gnationis: ratione beneficij exhibitionis. vide de illo in
dilectio.

Prudens. videns cōponit cū porro z dicitur hic z hec z hoc pru
dens tis quasi porro. i. longe videns futura: peritus: vsu
doctus: callidus: exercitatione artis instructus: cōsiderat
facundus: q̄ facile fari pōt. z cōparat prudens tior simus
z a prudenti dō addita a fit hec prudentia tie virtus car
dinalis. s. bonaz z maloz rerum vtrariq; discretio. Pr
dens cōponit cū in z dicitur imprudens tis ois ge. i. non pru
dens vel valde prudēs. i. in quo sensu raro inuenit. Vir
gi. in Georgi. Nunq̄ imprudentib; imber offuit. fm Dug.
z respicit prudēs nō solū p̄sentia sed futura. vñ dicit Boet
tius: Nō qd̄ añ oculos fitū est suffecerint intueri: rerū ex
itus prudētia metit. Itē qd̄ sapiēs: Prudentis mos est
varias inq̄rere causas: vt valeat mētē certificare suā. vide
et in cardinalis. z fm Prif. a prudēs tis is in er fit prudē
ter. z ita de silib; dicas. Itē scias q̄ p̄hs dicit in. vi. Ethic
cor: Impossibile est prudentē esse nō existentē bonū.

Prudencia imprudens: vide z in sapientia.

Prudentiūcula le: dimi. pua prudentia.

Pruina. a pir dicitur hec pruina ne: frigus vel gelu matutini tē
poris: qz vrit sicut ignis. Frigus enī sicut calor vrit. vñ h
z h pruinalis z h le: z pruinosus sa sū. z pdu. penul. prui
na z pruinosus. Dic nota q̄ generans pruina est frig
excellens qd̄ est fil ouertens z ogelans vaporē ipsū circa
mediā aeris regionē. Vapor aut q̄ materiā eius est: subti
lis est: z ascendit a te sicut ros: z nō a frigore aeris inferio
ris p̄occupat. Quia enī fit triplex vapor. s. pruine niuis z
pluuię siue rosis: duo p̄ma istoz generant ex frigore pru
spissante vaporē in nubē. s. nix z pluuiā. illa duo generat
a vapore in nubē nō spissato. s. ros z pruina. Sed ros ge
nerat a frigido t̄pato vaporē t̄m resolvente. Pruina vō
generat a frigido excente vaporē z ogelante anteq̄ inci
piat ouerti in aquā: z iō pruina nō est rotunda sed expla
sicut vapor: nec pars coheret p̄ti sed sepat a pte: sicut et va
por distinct; fuit. Quia aut vt dictū est fit subtilis vapor
pruine vniuersaliter ab ipō expellit calidū subito: z ideo
nihil est qd̄ mollificet vaporē ouersū z ogelatū: z iō p̄ma
est rigens z dura. aer t̄m introductus in vaporē nō expel
lit: z iō ptes pruine quib; ouerse sunt z ogelate rare sunt:
z q̄si interrupte. Et scias q̄ differentia est inter rosē z
pruinā fm p̄hm: qz qū ros z pruina oueniāt in materia
q̄ est vapor subtilis t̄pe diei eleuatus: differūt in generan
te: qz quā sup illū vaporē venerit in aere frigus paruū: h
est t̄pamentū adiutū frigore aris: statim cōp̄mit ipsum
in rosē. Pruina aut est vapor ogelatus anteq̄ ex ipso re
soluat aqua. Cōueniūt aut ros z pruina in duobus: quo
rū vnus est q̄ neutrius vapor eleuat q̄n flat ventus sed
potius in sereno. Si enī flat ventus aut ille est aquilona
rius: aut meridionalis: aut orientalis: aut occidentalis. z
siquidē est aquilonaris: frigidus est z impediens eleua
tionē calidi vaporis. Si aut meridionalis: ille cōgregati
uus est nubiu z turbat serenitatē: z tūc iterū nō eleuatur
vapor subtilis: sed spissus q̄ est materia pluuiialis. Si aut
est orientalis: ille est calidus eo q̄ sol diu agit in ipsum z
nō p̄mittit in vaporē secū esse eq̄le frigidū. Si aut est oc
cidental: ille pluuiosus est hñs vaporē purū z clarū q̄
materia rosis vel pruine. Nēs aut secundarij venti p̄prie
tates sequunt p̄ncipaliū: z iō flante vento: aut nō eleuat
vapor rosis z pruine. aut si eleuat ad formā rosis z prui
ne nō pōt puenire. z sic itelligit dictū p̄hi q̄ dicit: Vapor
rois leuat in sereno: z nō eleuat q̄n flat ventus. Alioq̄n
vt dicit frater Albertus tradiceret sibi infra statim in p
rimo vbi dicit p̄hs q̄ ros fit q̄n flat auster nō septentrio
Doc enī verū est de materia rosis q̄ eleuat in austro sed

durante austro: mā hñōi ad formā rosis non puenit: sed
ponit in austro succedēte. s. sereno: z h et verū est de mā
pruine. Cōueniūt et in h ros z pruina: q̄ neutri eoz
generat in sup̄mis montib; altis: Cui; duas dicit eē cās
p̄hs: quarū vna ē q̄ caliditas vehemēs ē in eiusdē loci q̄
sūt in sup̄mis mōtib; illis: z iō anteq̄ vapor ad cacumia
eoz ascendit resoluit in aquā z descendit in vallē. Altera
cā est: qz aer nō longe sup cacumina eozidē mōtiū inflā
mat z calefit calefactiōe vehemēti: z et si aliqd̄ possit fri
gidū aeris locū trāfire de vaporib; z puenire vsq; ad ca
cumia eoz. Illud enī ibi resoluit i aerē: z iō nō generat
inde ros vel pruina. Itē scias q̄ sic p̄bat i libro de crepu
sculis: vapores nō longi; trib; miliarib; vel paulomin;
a terra eleuant. vide et in nix: z in ros: z in mons.

Pruinosus sa sum in pruina est.

Pruna ne est carbo viuus: z dū ardet dicitur pruina a pereundo
vel a pir: s; dū extincta fuerit dicitur carbo: qz caret flāma. z a
pruna dicitur h z h prunalis z h le: z pruinosus sa sū: z h pru
nus ni quedā arbor cuius fructus rubet vt ignis. vñ hoc
prunū ni eius fructus: z h prunetū ti locus vbi pruni cres
cūt: z prunus nea neū: z pducit pru. vñ vsus: Illa calet
pruna: fert prunus dulcia pruina.

Purigo nis: in purio ris vide: z pdu. ri.

Purio ris riuu ritū rire. i. molliter effluere: pruritū habere:
z p fastidire inuenit. vñ pruriēs tis ois ge. vñ in scōa ad
Thimo. ca. iiii. Loaceruabūt sibi mgros prurientes auri
bus. z hinc hic pruritus tus: z hec prurigo gimis in eodē
sensu. s. ardor z exustio carnis: vel aurium cogens ad scal
pendū. Item prurigo dicitur ipsa scabies que pruritū confert
z ardorē. vñ z dicitur prurigo quasi purigo. i. pustionē agēs
z q̄ dicitur prurigo quasi purigo videt esse ethymo. vñ pru
riginosus sa sum. i. scabiosus: z pruridus da dū in eodez
sensu. s. pruritu z scabie plenus: z pdu. u ante r. vñ Iuue
nalis li. iiii. satyra quinta: Incipiat prurire choro plau
suz pbare. Hoc et patet p Prif. dicentē q̄ nullū verbum
quarte coniugationis habet u cor. ante rio: nisi fit meditati
nū. sed prurio non est verbū meditatiuū: ergo non cor. u.
sicut nec scaturio ris.

Puritus tus tui: in purio ris vide.

Psallo lis o in i psalli psallere. i. exultare: iubilare: ogaudere
vel cantare. p̄prie enī psallere est gestus corpis exp̄mere
gaudiū mentis: z h qd̄a digna qualitate vocis: z caret su
pino. vñ dicit Prif. in. x. li. a psallo is psalli: supinū nō le
gi. vide in fallo sine p in s' lra.

Psalma. a psalm; dicitur h psalma matis: z h psalma me. i. psal
mus. z cōponit vt diapalma.

Psalmistā. in psalmus vide.

Psalmodia. psalmus cōponit cū oda qd̄ est cant; z dicitur psal
modia die. i. cantus psalmi. sed psalmodes in vesica aere
sunt q̄ ex digestionē ciboz nascunt: z acuitur di: vt dicit
Breg. Uox psalmodie quā p̄ intentionē cordis agit per
hanc oipotenti dño z cor iter parat vt intente menti vel
p̄phetie mysteria: vel cōpunctionis grām infundat sicut
dixi in p̄pheta. vide in cantus.

Psalmodographus a psalmus z graphos qd̄ est scriptor z cō
ponit h psalmodographus p̄hi: penul. cor. i. descriptoz psal
moz: vñ h psalmodographia p̄hie. i. descriptio psalmoz: z
psalmodographo p̄has. i. describere psalmos.

Psalmulus. i. puos psalmus.

Psalmus. a psalteriū dicitur hic psalmus mi: qz ad psalteriū can
tabatur. vnde hic z hec psalmista ste: qui psalmos cantat
vel componit.

Psalteriū a psallo lis dicitur h psalteriū terij: quo ddā instrumē
tū musicū: qz eo psallebant z cantabant psalmi. vñ psal
teriū dicitur vbi psalmi cōtinent. vñ psalteriū grece hebraice
nablat: latine organū dicitur.

Psaltes psalte dicitur peritus in cithara vel organo. vnde in pri
mo Paralip. ca. xxiiij. Quattuor milia ianitores: z totidē

psaltes canentes dño in organis. vel fm Paf. Psaltes. i. psallēs. Et vt scribit in historijs tradit philosophi qd armonia letū reddat letiozē: et tristē tristiozē. Et vt dicunt matematici: Multi demones armoniā ferre non pnt: et qñq; nulli. vñ et in pmo regū. ca. xvi. dñ qd spūs dñi mal⁹ recedebat a Saul qñ Dauid corā eo psallebat in cithara. vide incithara.

Pseudo grece: latine dñ decipiēs vel falsus. vñ pseudomen⁹ i. fallax: et pseudol⁹ la lū. i. fallax: falsus: decipiēs. vel pseudolus dñ falsus seruus et malus: a pseudo qd est falsus et dulos qd est seruus: et componit vt pseudo apls. i. falsus aplus. pseudo ppheta. i. falsus ppheta Apoc. vi. Uidi d ore pseudo pphete exisse spūs tres imūdos. et pseudo xpī anus. i. falsus et decipiēs xpianus. pseudograph⁹. i. falsus scriptor: et sic in silibus pōt esse cōpositio vl appositio. et pseudo ideclinabile in vtroq; numero et oīs ge. fm Dug. Quidā tñ dicūt qd pseudo est tñ pluralis numeri: s; tene qd dictū est prius: et cor. penul. pseudographus: pseudomenus: pseudolus.

Psitacus. a poeta vel poetria deriuat h psitac⁹ ci qdā auis q in indie littozib⁹ gignit colore viridi torquē habēs punicē circa collū: grandi lingua: et ceteris auib⁹ latioze: vñ et articulata vba expmit: ita vt si eā nō videas hoīem loq; putes: sed ex natura salutatur dicit chere: qd est aue. sed cetera vba dicit instructione. vñ quidā sub psona psitaci dicit: Psitac⁹ a vobis alioz noīa disco. Hoc p me didici dicere cesar aue. et dñ h auis vulgariter papagozo.

Ptolomei dicunt reges egypti: sicut Romani imperatores cesares appellant.

Ptisana ne fe. ge. est sicut succus hordei vel pulmentū inde factū. vel ptisane dicunt grece q pprie fieri solent in pila vñ h ptisanariū rj. i. vas fictile in quo coquit ptisana: et ptisanarius ria riu fm Dug. Paf. vñ dicit ptisane ex diuersis pigmentis sūt et liquorib⁹. has qdē faciūt de hordeo qd in pila decorticat. et scribit fm eū p p in pma syllaba. Glo. dicit. ij. Regū. ca. xvij. qñ ficcans ptisanas. Ptisana dñ hordeū ficcatū pilo tusū decorticatū: et fit inde cib⁹ aptus carentibus dentibus. vñ qdā: Lortice nudata ptisanas nempe hordea dicat. et cor. pe. in pdicto vsu: et bñ vt puta. vñ Macer. Lū ptisana succū porri sorbere iuuabit. Itē de feniculo ait: renibus in ptisana radix decocta iuuabit. Et mgr bñ. dicit q i añ s corripit in ptisana. et ex h p; qd ptisanariū cor. pma syllabā. vñ allegat versū Horatij in sermonib⁹: Tu cessas age dū sume h ptisanariū orize. nō enī est p in scda syllaba. patet et ex isto versō q pma et scda syllaba corripiunt.

Ptongus. i. sonus. inde diptongus. i. dualis sonus.

Potos. i. casus. et ide p cōpositōz poliptoton: monoptotos.

P ante U

Puber. a pubes bis deriuat h et h puber vl pubes: vl pubis gto huius puberis. i. puer pubē iā hñs vel emittēs. i. qd generare pōt. h vir incipit esse a qttuordecim annis. sed femina incipit esse viri potens ab ānis duodecim. et ita volunt qdā puberē ex annis dici. i. qd qttuordecim ānos expleuerit: qñ tardissime pubescat. Sed certū est puberē esse qd ex habitu corpis pubertatē ostendit et generare iaz possit. vñ et puber dñ a pube. i. a pudēdis corpis: et h loca tunc pmitus lanuginē ducūt. et cōponit puber vel pubes vel pubis: et h et h impubes: vel impuber: vl impubis: gto hui⁹ impuberis. i. puer q nōdū hz barbā: ita dicit Dug. h aut vult Paf. in sexto libro dicēs: Tā in is q; in er finita noīa regulā seruāt i er terminatoz. i. accepta is faciūt gñ: vt h puluis vel puluer: hui⁹ pulueris: h cinis vel ciner cineris: vl vomis vl vomer eris. Preterea Licero declinat puber puberis. qdā vt Probos pubes puber: qdā pubis beris. Et hoc tñ cōpositū inuenit similem habens nñ hie genitiuo: impubis hui⁹ impubis. Virgi. in. v. Impubis Juli ab eo neutru impube. Horati⁹ ptulit in epoto: Et h tremēti questus ore consistit puer impube corpus Li

tero tñ in qrtio inuec. Siliūq; ei⁹ impuberē legatū a pmissū. ita vult Paf. Fidoz⁹ concordat cū Dug. et ponit h vba in qdā decretali de desponsatione impuberū. Puberes a pube sūt vocati. i. a pudēdis corpis nūcupati: qz loca pmo lanuginē ducūt. Quidā tñ ex annis pubertatē existimāt. i. eū esse puberē q qttuordecim annos impleuit: qñ tardissime pubescat. Certū est eū puberē esse qd ex habitu corpis pubertatē ostendit: et generare iā pōt. Et puer erpere iā sunt q in annis puerilibus pariunt.

Puberculus. a puer dñ puberculus: et h puercula dimi. i. adulescentulus adolescentula.

Pubero. a puer dñ pubero ras. i. crescere: pubere: inuenire et cōponit repubero as. et hie puberascio scie: epuberascio scis inchoatiua: et cor. be.

Pubertas tatis ē collectio puberū: vel etas diffinita qttuordecim annis: vel q puer pubescit. vñ puberto tas tare. i. flere: et in pubertate esse. et pdu. pu. et format pubertas a puer addita tas: h hmoi noīa in tas vt in pluribus foment a gto vel a dō addita tas vt bonus boni bonitas: felix cis ci felicitas: sicut dixi in scda pte vbi egi de accit noīum definitiū in as. de pubertate et vide in puericia.

Pubes. a pubes deriuat h pubes bis. i. etas pueri iā qttuordecim annoz. et pubes. i. collectio talium iuuenū pprie pubes. i. pma barba. s. lanugo: et pprie ps inferior. s. pēz vñ dñ pubes qñ nubes pudendoz. Inde pubeo bes bis. i. crescere: cumentare: barbare. vel pubere. i. pubē emittē et hinc pubesco scis inchoa. i. barbescere: crescere: vel pubere. et pubescere. i. in tali etate esse: talē etatē hñe: vel pubere. et cōponit vt impubeo bes: suppubeo bes. vñ impubesco scis: suppubesco scis: inchoatiua: et pducit pu.

Pubeta. a pubes dñ h pubeta te: et pubeda de in eodē sensu. i. adolescēs: puer. et dñ sic qñ pube datus: et hinc pubetas: et pubedo das. i. pubere: vel puberare.

Pube tenus due pres sūt: sicut dixi in scda pte vbi egi de cōpositis a tenus.

Publicanus. a publicus dñ publicanus na nū: publicani dicebant⁹ ductores vectigaliū fisci: vel rerū publicarū sine q vectigalia publica exigūt: vel q p secularia et publica negocia lucra sectant. vñ dicti sūt fm Dug. Vel fm Bede. Publicanus dñ q amisso pudore publice peccat. vel q vectigalia. i. tributa publice exigit. Glo. at sup illō Martij. v. Nōne publicani h faciūt: sic diē: Publicani exactores Romanoz quos iudei sic vocant: qz de republica curam gerebāt. Dicunt et nomē traxisse: a romano rege q pmo eos orinauit. fm vñ Remigiū publicani dicebant⁹ ministri herodis cōstituti a pubio romano rege ad exigēda vectigalia: siue qui publica negocia exercebant et p fraudes et p piuria iniusta lucra sibi accumulabant.

Publicitus aduerbiū. i. publice a publicus dñ. et cor. ci.

Publicus. publicus fuit qdā q re suā pmo loco cōem fecit et publicā: et inde tractū est publicus ca cū. i. cōis. sed cōe tē pprie qd ptinet ad hoīes eiusdē ciuitatis publicū h qd ad oēs generaliter. Quidā tñ dicūt q publicū dñ qñ publicū a pplo. et fm h publicū est qd ptinet ad hoīes eiusdē ciuitatis. Cōmune qd ad oēs generalit. sed pualet qd prius dictū est. vñ publice aduer. et h publicitas tatis: et publico cas. i. diuulgare: cōem facere: vel diffidare: diffamare. et ē actiū cū suis cōpositis siq; hz. vide in notoriū.

Pudens tis: in pudeo des est.

Pudenda. i. genitalia: ab eo q pudeat illoz: vel a pube ducta fm Paf.

Pudeo des diui dere. i. pudore hñe: verecūdari. et nō est in vsu. vñ pudet impersonale: qd cōstruit cū actō et gto: vt pudet me tui. et hinc pudens tis oīs ge. et comparat pudens tior tissimus. vñ pudenter tius sine aduer. et h pudentia tie. i. ferecundia. et cōponit impudens. i. non pudens: cui pudor et pudicitia pcul abest. Et nota q pudens opinionē verā et falsā metuit: sed verecundus nō nisi verā. et cōponit cū in et dñ impudens penul. cor. Itē a pudet dicit pudibundus da duz. i. verecundus. vide pudibunde

aditer. Pudet cōponit vt dispudet. i. valde pudet: vel dicitur ueris modis pudet. Itē pudeo cōponit vt depudeo des vñ depudet impersonale. i. valde pudere vel pudore amittere. ppudeo des. i. pfecte pudere vñ valde. ppudeo des. i. pte alijs pudere. ppudeo des. i. pcul vñ p alio pudere. res pudeo des. i. iterū pudere vel pudore amittere. Pudeo z pudet neutra sunt cū suis cōpositis: z faciūt pteritū in ui diuisas: z caret supino: hñm antiquos inueniat puditu. z q̄ p̄mā corripit patet p̄ Quidū in epi. dicentē: Dicere q̄ puduit scribere iussit amor. z vide de arte: Si docet vñ deare rudi petulans ve pudenti.

Pudicia cie: in pudicus vide.

Pudicus. a pudor dñ pudicus ca cū. i. castus: q̄si pudoris custos vel amicus. z cōparat. vñ pudice eius sine aduer. z bec pudicia cie: integritas vel castitas. Differūt tñ in hñ q̄ castitas est virtus inotū libidinis domans: z ei⁹ signa abhorrens. Sed pudicia est virtus motū libidinis domans: sed eius signa nō abhorrens. Signa autē eius sunt gestus corpis: vox blāda: accurate ornari. vñ virgines castas dicim⁹: matronas autez pudicas. Et cōponit impudicus ca cū: z pdu. di. vñ Quidi⁹ epi. Ille tñ pietate mea p̄cibusq̄ pudicis. Itē quidā: Sobrius a mensa delecto surgit pudicus.

Pudor. a pudeo deriuat hñ pudor dñ: z ē corpis sicut pudicia mentis. z est pudor verecundia ex aliquo casu in nata: que nō auferēs memoriā linguā impedit. vñ pudor solus s̄a sū: z pudoris ra rū in eodē sensu. i. pudore plen⁹ z cor. pu. vñ in Thobia dñ: Porcoz filiquis pudor est in biare fauillis.

Pudorat⁹. a pudor oris dñ pudorat⁹ ta tū. i. pudore suffusus Et cōponit vt expudoratus. i. extra pudore positus. impudens z impudoratus ta tū in eodē sensu.

Puella le in puer est.

Puellaris. a puellus vel puella dñ hic z bec puellaris z hoc puellare: z deriuat a puer. vide in puer. vñ Qui. epi. Alta puellaris tardat arena pedes. Item Numeri. xxx. capitu. In etate puellari.

Puellulus: in puer vide.

Puellus: in puer est.

Puer: a pus puris deriuat: vt hic puer pueri: q̄ in pure. i. in custodia tenet. vel vt Nimo marcello placet: puer dñ a punio nis: q̄ pueri verberibus solent puniri z coerceri. vel puer dñ a puritate: vel a puitate: z piloz z aliarū rerū. Et notādū q̄ trib⁹ modis dñ puer. Natiuitate. s. vt Puer natus est nobis. Etate: vt nouennis decennis. Obsequio vñ fidei puritate. vñ dñs ad Hieremiā: Puer meus es tu noli timere. Itē notādū q̄ antiqui dicebant hic puerus pueri: z hñ z hñ puer pueri. z a puer dñ bec puera. i. puella: z hic puerulus: z hic puerculus li dimi. z bec puerula le: z bec puercula le dimi. sunt filr. z hic z hñ puerilis z hñ le penul. pdu. vñ pueriliter aduer. z hñ puerilitas tatis. Itēz a puer dñ hic puellus li dimi. vñ hic puellulus filr dimi. z hñ puella: z hinc puellula oīa dimi. Itē a puellus dñ bec puella: z hñ z hñ puellaris z hñ re: z hinc puellariter aduer. z bec puellaritas tatis. Et nota q̄ puellus z puera nō sūt in frequēti vsu: nec puer⁹: hñ ab eo diminutiū sit in frequēti vsu. s. puerulus penul. cor. Nā a puer dñ puerculus: z a puer puerulus pprie dñ.

Puerculus li dimi. pius puer est.

Puericia. a puer eri addita cia dñ hñ puericia cie: scōda etas: q̄si pura z nō ad gignēdū apta: z durat a septimo vsq̄ ad quartūdecimū annū. Sed pubertas ē etas adulta que iā gignere pōt: z incipit a quartodecimo anno.

Puerilis in puer est.

Puero. a puer deriuat puero ras rari rare. i. eē vel fieri puerū: vel crescere ad modū pueri. z cōponit vt repuero ras. i. iterū redire ad puericiā. z hinc pueraasco scis: reptueraasco scis inchoa.

Puerpera. puer vñ puera cōponit cū pario z dñ hñ puerpera re: que puerū vñ puera parit. z pprie puerpera dñ in pmo

partū. z inde dñ hñ puerperū rij partus pueri. vel puere. i. pprie primus. vel puerperū dñ locus in quo puer accipit: z morat in vtero mris vsq̄ ad partū fm Aug. Pap. vñ dicit puerperū p̄mus partus: vel puer in vtero formatus: z cor. penl. puerpera. Quare nō dicat puerperus: dixi in tertia pte vbi egi de verbo.

Puerperū: in puerpera est.

Puerulus li: in puer vide.

Puerus ri: in puer vide.

Pugil. a pugillus dñ hñ pugillis q̄ certat pugnis: z pugilloz pugillaris. i. pugnare certare vñ quendā ludū exercere. s. p̄graciū facere. i. de manu in manū aliqd subtrahere. vñ hñ pugillator toris. i. pugnator pugil. sed pugil ex ppria fortitudine: pugillator ex arte. Et pugillator. i. pangracia rius. s. q̄ aliqd de manu in manū subtrahit. z pugillator⁹ ria riū. Itē a pugil vel pugillator dñ hñ pugillatus tus tui ars vel actus dimi. seu pugillandi z inde pugillicus ca cū vñ pugillice aduer. penul. cor. Et scias q̄ pugil facit gñ pluralē pugilū penul. cor. vñ q̄ scribit p̄ vñ l.

Pugillaris. a pugnus dñ hñ pugillus li dimi. z hñ pugiliū li q̄ pugno defert: z in quo scribit vt liber vel tabula vel charta. vñ Martialis capella: Pugillo asseterate dictauerit. z idē dñ pugillare ris p̄ eodē. s. penna vel cornu vñ tabula manualis. vñ in euangelio luce: Et postulans pugillare scripsit dicens. z hñ z hñ pugillaris z hñ lare: q̄ p̄tinet ad pugniū. vel q̄ pōt repellere pugniū. z pducit penl. pugillaris.

Pugillo. a pugio onis dñ hic pugillo lonis cū pugione. i. cū gladio pugnans.

Pugillus li: in pugillaris exponit.

Pugio onis maf. ge. a pugnando. i. transfigendo dictus est: etenī quoddā instrumentū ferreū longū z acutū. vñ ē gladius pius bis acutus lateri adherens. Idē z clunabuliz. vel cluniculū: q̄ religet ad clunē: Numeri. xxv. Pugiōe arepto. z pdu. penul. gñ.

Pugna. a pugn⁹ dñ hñ pugna ne: q̄ olim in initio vsus fuit in bello pugnis ostendere: vel q̄ p̄mo bellū pugnis incipiebat. vñ z pugna ēt duoz est: z aliqñ sine ferro.

Pugno nas dñ a pugnus z est pugnare idē q̄ cretare. ostendere: z pprie pugnis. sed iam ad aliud transit. vñ hñ z hñ pugnat cis q̄ sepe z assidue pugnat. z comparat pugnatior simus. vñ pugnaciter eius sine aduer. z hñ pugnacitas tatis: z pugnaculus la lū. i. aliquantulū pugnans. Itē a pugno dñ pugnabund⁹ da dū. i. pugnatī filis. Pugno cōponit vt cōpugno nas. i. simul pugno: depugno nas. i. valde pugnare: vel debellare: deuincere. Expugno nas. i. deuincere: debellare: vel valde pugnare. vñ hic z hñ expugnabilis: z hoc le. vñ expugnabiliter aduerbiū. z cōponitur vt in expugnabilis le liter. Impugno nas. i. in pugna capere: vel inuadere: debellare: rep̄bendere: redarguere. Propugno nas. i. pcul vel p aliquo pugnare: vel valde. Oppugno nas. i. tra vel vndiq̄ pugnare: vel expugnare: vel impugnare. Repugno nas. i. iterū pugnare: vel resistere: reluctari. Pugno z eius cōposita sunt neutra p̄ter ostendere: p̄ debellare: expugnare: z impugnare: z oppugnare: p̄ expugnare vel impugnare: q̄ sunt actua.

Pugnula le dimi. puia pugna.

Pugnus. a puingo gis dñ hñ pugnus ni: q̄ dñ pugnare voluimus: manu pugnū facim⁹: z cū eo pugnim⁹: z dñ pugn⁹ clausa manus cōpressionē digitoz.

Pulcer cra crū: a specie cutis z pellis dñ. s. qui pulcrā habet superficiē cutis. vnde z a pellis dñ. z comparat pulcer rior rimus p̄ duo r: q̄ formatur a nō pulcer addita rimus. vñ pulcre riis rime aduerbiū. z bec pulcritudo dimis. z componit vt perpulcer cra crum. i. valde pulcer. Et nota hñ pulcer pprie dicatur de corpore: transfert tamen ad alia z non debet aspirari pulcer. vnde dicit Apuleius: Erant qui pulcer z sepulcrum per ch scribenda existimant quia in latinis dictionibus post c nota aspirationis. s. hñ nūnd⁹ reperitur.

Puler: a puluis deriuat h puler cis ma. ge. qz ex puluere nascit: vel qz magis ex puluere nutrit. vñ pulicosus sa sū i. plenus z abundās pulicibus. z cōparat. vñ h pulicositas tatis. i. plenitudo z abundātia pulicū: z pulicari⁹ ria riu: z h pulicinū: z pulicetū: locus vbi pulices abundant. z cor. puler penul. gti. qz aut dñ puler qñ in puluere latēs ethymo. est.

Pulicarius ria riu: in puler est.

Pulicetū ti penul. pdu. in puler exponit.

Pulicosus sa sū: in puler exponit.

Pulios. a puler cis dñ h pulios qdā herba: qz semē filie pulicib⁹ hēat. vñ z eā latini herbā pulicariā vocant.

Pullatus ta tū: in pullus est.

Pullulo. a pullus dñ pullul⁹ la lū: a quo deriuat pullulo las lau lare. i. germinare: multipliciter crescere: multiplicari facta translatiōe a pullis q̄ pducunt ex ouis multipliciē z cōponit vt repullulo las. i. iterū post casuz pullulare: z crescere. z cor. penul. vñ Thobias: Pullulat ex gustu multiplicata fame.

Pullulus la lū: in pullus est.

Pullus: a puus vl pupus dñ pullus la lū: z h pull⁹ li. i. puus vñ hō puus dñ pullus. Itē nati recentes omniū aniū: z et q̄drupedū pulli dicunt: qñ pupi parui. vel pulli dicunt qñ polluti a polluo is: qz polluti sūt vñ dñ pull⁹ la lū. i. niger gra grū. qd enī nigrū est qñ pollutū est. vñ Hiero. ad Nepocianū: Vestes pullas eque vita vt cādidās. z inde pollulatus ta tū. i. nigris vestibis indutus. Iuuenal: Horrida mater: pullati pceres zc. Itē a pullus p nato dñ pullulus la lū: dimi. z inde pullulo las.

Pulmentariū rij: in pulmentū est.

Pulmentū: a pulpa pe dñ h pulmentū ti: cibus delicatus z suauis: vñ z h pulmentariū rij p eodē. z pulmētarius ria riu. Itē pulmentariū dñ qlibet cib⁹ pter panē. f. cōpanae ge. Quidā tñ dicūt qz pulmētū deriuat a puls pulis.

Pulmo monis: in pleumon vide.

Pulpa: a palpo as dñ pulpa pe: caro sine pinguedine: sicut ē tumida z grossa caro crurū z brachioz qñ palpa: qz palpitat z resilit sepe. z ponit qñqz p adulationē z delectatiōe qz talis caro z suauis ē z delectabilis ad vscēdū. vñ pulpula le dimi. z pulposus sa sū. i. pulpis plenus. z cōparat vñ pulpose si⁹ sine aduer. z h pulpositas tatis. vel dñ pulpa a puls: qz olim cū pulte mixta comedebant.

Pulpamentū ti. i. pulmentū vel delectamētū: z dñ a pulpa.

Pulpetū. a publicus dñ h pulpetū ti: analogiū: legiū: lectrū: legitoriū: qz ibi publice legūt: vt possunt aspici a populo.

Pulposus sa sū: in pulpa est.

Pulpula le di. pua pulpa.

Puls tis ge. fe. pulmentū simplex ex farina a pellēdo. f. infirmitatē z debilitatē dicta. Pulsas placēte que tenuissime sunt dicunt fm Pap.

Pulsū aduer. a pello lis dñ.

Pulsito tas penul. cor. in pulso fas est.

Pulso fas saui fare. i. frequent pellere: z est verbū frequē. z format a pulsu supino d pello lis u in o a quo pulsito tas aliud frequē. z cōponit vt cōpulso as: ppulso as: impulsos as: q̄ pñt deriuatiua esse a cōpositis a pello lis.

Pulsus: a pello lis dñ h pulsus sus sui: z pulsus sa sū picipiū vel pulsus sus vocatus est: qz pulsitat: vel palpitar: cuius iudicio aut infirmitatē intelligim⁹: aut sanitatē. Pulsus sa sum. i. eiectus: figuratus fm Pap.

Pulto tas est frequē. a pello lis puli pullū fm antiquos pul tū tu: u in o fit pulto tas.

Puluer in puluis vide.

Puluerosus sasum: in puluis est.

Puluerulentus ta tū. i. puluere plen⁹: a puluere z lentos plenū cōponit. vñ h puluerulentia tie.

Puluillus li: puus puluinus.

Puluinar naris: in puluinus vide.

Puluinulus li dimi. puus puluinus.

Puluinus. a pulma dñ h puluinus ni. i. cervical qñ puluin⁹

qz de pulma fiat. vel dñ a pull⁹: qz de pulmis pulloz fiat vñ h puluinar naris: idē qd puluin⁹. z puluinararia dicūt qñqz ipsi lectuli vl lectisternia q̄ sternebant in tēplis. vñ ipsa tēpla z festa dicunt puluinararia. sed puluinus puati hoīs est: cervical vel puluinar regū z diuini. Puluinū ē sūt machine qbus naues deducunt z subducunt in portū: z pducit penul. puluinus vel puluinar. vñ Qui. in. xvi. epi. Lollaqz puluino nostra ferenda dedi.

Puluis. a pello lis deriuat h puluis vel puluer: qz pellat z tollat a vento: z addita is ad nñ puluer fit gñs puluer: vt ostendi in puber. vñ pulueretis rea reū: qd est de puluere vel ad puluerē p̄tinens: z puluerosus sa sū. i. puluere plenus. Et p cōpositionē puluerulentus ta tū in eodē sensu. z vtrunqz cōparat. vñ h puluerositas tatis: z bec puluerulentia tie.

Pumex: a spuma me dñ h pumex cis qñ spumex. f. lapis leuis z caernosus: qz spume densitate oretus fiat: z tātas bz refrigerādi nām: vt in vas missus musta defuerere de finant. vñ punicosus sa sū. z cōparat. z punico cas penul. cor. i. pumice aptare. Et est actiū cū oibus suis cōpositis Itē a pumex pumice⁹ cea ceū. z cor. pumex penul. gti.

Pumicellus li dimi. puus pumex.

Pumico cas: in pumex est.

Pumiculus li dimi. puus pumex.

Puncto. a punctū cti deriuat puncto ctas ctavi ctare. i. puncta facere: vel punctis distinguere. vñ punctatim aduer. p puncta distinctim. z cōponit vt depuncto ctas. i. pūcta remouere: dispuncto ctas: repuncto ctas: iterū punctare. Itē punctare pōt ēt esse frequen. hui⁹ verbi pungo. i. frequentē pungere. a quo punctito tas aliud frequentatiū.

Punctoz oris in punctozū vide.

Punctozū: a pungo gis xi dñ h pūctor ctoris. vñ punctoz⁹ ria riu: z h punctozū rij: cum quo pungimus: z punctim aduerbiū. i. pungendo.

Punctū ti: in punctus vide.

Punctus: a pungo gis xi cti: dñ h punct⁹ ctus ctui: act⁹ vel passio pungendi: vel qd pungendo facimus. z h punct⁹ ctus vel h punctū cti: in eodē sensu. f. qd pungendo facimus: vel p̄ncipiū linee. Itē punctū est simplex vel indimibilis quantitas: p̄ma in cōpositione linee: z vltima in resolutione. vñ h z h punctalis z h le. cōponit vt bipunctalis le: tripunctalis le: quadripunctalis le: quinquepunctalis le: sexpunctalis le. i. cōstans ex duobus vel tribus vel quattuor vel quinque vel sex punctis. vñ h bipunctalitas tatis: tripunctalitas tatis: quadripunctalitas tatis: quinquepunctalitas tatis: sexpunctalitas tatis. Itē punctū dñ in cōpoto quarta pars hore. Et scias qz masculinū. f. punctus cti: iam cessauit in frequenti vsu: qz nōl vrimur nisi neutro: dicimus enī h punctū cti. Itē dicendū est de stadiū z stadiū: catinus z catinū: qz eoz masculinū iam cessauit in frequenti vsu. Itē est signū segregans intellectu: z sp̄m recreans platoris: z fm h coma colū z period⁹ sūt puncta: vide in catinū z in vita.

Pungito a pungo gis dñ pungito gitas frequen. i. sepe pungere. Potest ēt esse modi impatiui t̄pis futuri de pungo futuro pungito. z cor. penul.

Pungo gis xi vel pupugi: pungere. i. punctū facere: vt in libro: z tunc pprie facit p̄teritū punxi. Itē pūgere. i. stimulare: ofigere. z tunc pprie facit pupugi: vt ego punxi libro z pupugi illū. vñ pungo cōponit: vt cōpungo gis. i. pungere: simul cōmouere. depungo gis. i. valde vel deorsum pungere vel a pūcto depellere: z ponit simpliciter p depellere. dispungo gis. i. diuersis modis pungere vel dispensare vel domare vel deorsum a puncto facere vl expellere. Expungo gis. i. extra pellere: extra punctū scriptionis ponere z delere: z hinc dicim⁹ expunctozes z dispunctozes eos q̄ expellunt alios ab hereditate z delent noīa eoz de tabula testamenti. Vel eos sic dicimus: qz in signandis p̄erant testamentis: z eoz inferebant punctos q̄ erant in hereditandi: vel eoz quotiēs expediebat auferebat noīa.

qui en
valde p
gentē p
ouo ha
vo ab e
net pte
z simp
bro sic
pro vic
bis re
vel de
Punicus
Punio. a
punit⁹
pdu. p
Quib⁹
Punxi p
Pupa. a p
q̄s virg
q̄s post
ciabāt:
Perfi⁹
qd ven
Pupilla l
Pupillari
Pupillus
pupilla
la dicit
orphan
p̄al. vbi
Uel die
dicit pu
puella q
pulā vo
a parēti
decesse
vide h
pillarita
claudian
ueatqz c
oua pte
Puppis. a
pupē ve
pluralis
in is: vt
nais q̄
Erecism
Diclat⁹
Pupugi est
Pupula le
Pupus pa
Purgatoz
rius ria r
scias qz v
Un⁹ fm
fermo vi
dānatos
gat: q̄s u
nozes oz
nōtē: z f
nozi in s
tibus eoz
vt dicit z
purgatoz
tū: veru
patiunt.
f. in purg
tionibus
aut icium
suffragia

qui erant exhereditandi. Impungo. i. intus vel intro vel valde pūgere. Repūgo gis. i. iterū vel retro. s. viceversa pūgentē pūgere. Pūgo z ei? cōposita sunt actiua. Et pūgo duo habet pterita s. m. duplicē ei? significatiōe. cōposita vō ab eo tñm habēt vñū pteritū. s. in xi. pter repūgo qd̄ retinet pteritū sui simplicis in diuersis significatiōib? sicut z simplex. s. repunxi z repupugi s. m. Dug. Et D. r. in. x. li. bro sic dicit: Pūgo pupugi vel punxi: expūgo vō xi: vt La pro videf. Num enī q̄ nos pupugit talionē vel vicē a nobis reddita ostēdim? repupugi dicim?. Qñ vō de ofone vel de kalēdario loqm̄ur repunxi dicim?.

Punicus ca cū penul. cor. in feniceon exponit.

Punio. a pena dicitur punio nis nire. i. penam irrogare. vnde puniit? ta tū. Et compaf. Et cōponit? vt impunit? ta tū. z pdu. pu. Vñ qd̄ā: Nil magis ingrātū q̄ nō punire reatū. Quib? de causis puniat de? hoies hoc habes in pena.

Punxi preteritū de pūgo gis.

Pupa. a pupus dicitur pupa pe. Pupe dicim? qd̄ā statiūcule q̄s virgines solent facē in modū filiarū z vestib? obuoluē q̄s postq̄ ad annos nubiles veniebāt: z puerilib? abrenūciabāt: q̄si sub pte veneris futuri venere sacrificabāt. vñ Perfi? Dicitur pōtiffices in sacro qd̄ facit aurū: Nempe h̄ qd̄ veneri donate a virgine pupe.

Pupilla le in pupillus est.

Pupillaris in pupillus exponit.

Pupillus. a pup? dicitur h̄ pupill? li dimi. puer q̄ infra annos pupillares cōstitut? est in tutela alicui?. Et pupill? vñ pupilla dicitur q̄ vel q̄ caret pte vel matre vel vtroq̄. s. orphan? vñ orphanana. vel orphan? est grecū: pupillus vō latinū. Nā in psal. vbi legit: Pupillo tu eris adiutor: grec? h̄ orphano. Vel dicitur a pup? qz habeat partū cōsolationē. vel a pup? dicitur pupilla le medittullū oculi: qz sit parua. vel dicitur a puella qz sit pura z impolluta sicut puella. Nāc pleriq̄ pupulā vocāt: s. false. z hinc pupilli dicim? q̄si sine oculis. i. a parētib? orbi. s. hi vere dicim? pupilli quoz parētes añ decesserūt q̄ ab illis nomē acciperēt: ceteri orbi vocant. vnde h̄ z h̄ pupillaris z h̄ re: z pupillariter aduer. z h̄ pupillaritas tatis. Et scias qz pupillus pducit p̄mā: s. Antidardian? eā corumpiat dices: Sustentat regat z pascit faueatqz capillos. Hora. enī ei dicitur dices Pupillos quos cura premit custodia matrū.

Puppis. a post deriuat hec puppis p̄ geminū p: Accusatiuo pupē vel pupim: Ablatiuo a puppe vel puppi: Genitiu? pluralis harū puppiū: z accusatiu? pluralis facit in es vel in is: vt has puppes vñ puppis. z est puppis posterior ps nauis q̄si postposita. z ponitur sepe pro ipsa nauis. Vñ in h̄ecismo dicitur Proza prior nauis vltima dicitur puppis dicitur eē ratē: ventrē dic esse carinam.

Pupugi est pteritū de pūgo gis: z cor. penul.

Pupula le dimi. partia pupa: z cor. penul.

Pupus pa pū. i. paruus.

Purgatoriu. a purgo gas dicitur h̄ purgatoriu rii: z purgatorius ria rii. z dicitur purgatoriu locus vbi purgant aie. Et scias qz vt pbabiliter credit locus purgatorij est duplex. Vñ s. m. legē cōez: z sic loc? purgatorij est loc? inferior in ferno dicitur: sic dixi supra in infern?: ita qz idē ignis sit q̄ dānatos cruciat in inferno: z q̄ iustos in purgatorio purgat: q̄si dānati s. m. qz sunt inferiores merito z loco inferiores ordinādi sunt. Ali? est loc? purgatorij s. m. dispensatiōe: z sic q̄si in diuersis locis puniti legunt: vel ad vñ uozū instructionē: vel ad mortuoz subuētiōe: z vt viuētib? eoz pena innotescēs p suffragia ecclie mitiget. Itē vt dicit Augu. in. xxi. li. de ciui. dei Tēporaneas penas. i. purgatorias: alij in hac vita tñm: alij post mortē: alij nūc et tūc: veruūtamē ante iudiciū illud seuisimū nouissimūqz patiunt. Itē vt dicit Grego. in decretis: aie defunctorū in purgatorio existētū q̄ttuoz modis solunt: aut orationibus sacerdotū: aut p̄cib? scōz: aut caroz elemosynis: aut ieiunio cognatoz. Itē s. m. Augu. mortui p̄nt scire qñ suffragia a viuis pro eis fiunt q̄ttuoz modis. Primo p di

uinā reuelationē qñ. s. de? h̄ eis reuelat. Secūdo p bono rū angeloz manifestationē. Angeli enī q̄ semp nobiscum sunt: z oēs actus nros cōsiderāt: statim ad eos p̄nt descēdē z eis p̄tin? nūciare. Tertio p aiarū hinc exeuntū intimationē. Aie enī q̄ de h̄ mūdo trāseunt h̄ z alia nūciare p̄nt. Quarto nihilomin? scire h̄ p̄nt p experientia z reuelationē Lū enī a penis se releuari sentiūt: suffragia pro se fieri res cognoscūt. Itē scias qz indulgētie p̄nt valē illis de purgatorio: s. m. diuersam tñ indulgētie formā. Si enī talis sit indulgētie forma Quicūqz faciet h̄ vel illud habet tantū de indulgētia: ille q̄ h̄ facit nō p̄t fructū indulgētie in aliū trāssere: qz ei? nō est applicare ad aliq̄ aliū intentionē ecclie: p quā cōcant cōia suffragia ex quib? indulgētie valent. Si autē indulgētia sub hac forma fiat: Quis cūqz fecerit h̄ vel illud ipse z pater ei? vel quicūqz alius ei adiūct? in purgatorio detent? tantū de indulgētia habebit: talis indulgētia nō solū viuo sed etiā mortuo p̄derit. Nō enī est aliq̄ rō q̄re ecclia possit transferre merita cōia quib? indulgētie inmittunt in viuos z nō mortuos: nec tñ sequit? qz p̄lat? ecclie possit pro suo arbitrio aias a purgatorio liberare: qz ad h̄ qz indulgētie valeant req̄rit? conueniens causa ad indulgētia faciēdā. Ad h̄ enī qz valeant indulgētie tria req̄runt. s. auctoritas dispēfandi hūc thesaurū: z vno ei? cui dispēfat ad eū cui merebat qd̄ est p charitatē. vñ req̄rit auctoritas ex parte dātis indulgētiarū: itē charitas ex parte recipiētis. Itē tertio req̄rit rō dispensationis p quā saluat intētiō illoz q̄ opa meritoria fecerūt: vt. s. fecerint ad honorē dei z vtilitatē ecclie in gnāli. Et nota qz in purgatorio duplex est pena. Una dāni inquantū. s. retardat a diuina visione. Alia sensus s. m. qz ab igne corporali instrumēto diuine iustitie puniunt. z q̄tū ad vtrūqz pena purgatorij minima excedit maximā penam hui? vite. Quāto enī magis aliqd̄ desiderat: tāto ei? absentia est molestior. Et qz affect? quo desiderat sumū bonū post hāc vitā in aialib? scis est intētiō: qz nō retardat affect? mole corporis. z etiā qz termin? fruedi sumo bono iam aduenisset nisi aliqd̄ impediret: ideo de retardatiōe maxime dolent. Silr etiā cū dolor non sit lesio s. lesionis sensus tāto aliq̄s magis dolet de aliquo lesiuo q̄to magis est sensitiuū. vñ lesiones q̄ sunt in locis maxime sensibilibus sunt maximū dolorē causantes. Et qz tot? sensus corporis est ab aia: iō si in ipsam animā aliqd̄ lesiuū agat: de necessitate oportet qz maxime affligat. Et ideo oportet qz pena purgatorij q̄tū ad penā dāni z sensus excedat oēm penam hui? vite. Vñ Aug. in quodā ser. dicit: Ille ignis purgatorij durior erit q̄ quicqd̄ in h̄ seculo penarum aut sentire aut videre aut excogitare q̄s p̄t. Vnde etiā in penitentia: z in veniale.

Purgitas. i. frequenter purgare: z format a purgatū supino de purgo a in i cor. mutata: z u in o.

Purgo. a pur? deriuat purgo gas gani gare. i. mūdare: purificare: z or purgo q̄si purū ago. z videf poti? eē etymo. q̄ cōpositio. vñ h̄ purgator tori: z purgat? ta tū. Et compaf purgat? tior tissim?. vñ purgate tius tissime aduer. Purgo cōponit vt expurgo gas. i. extra eiciēdo purgare: z est actiuū cū oib? suis cōpositis.

Purifico cas caui care. i. mūdificare: purū facere: a pur? z facio componit: z cor. fi.

Puro. a pur? dicitur puro ras rauri rare. i. mūdare purū facere Et cōponit: vt cōpuro ras. i. fil? vel cū alio purare. depuro ras. i. valde purare: vel a puritate remouere. Impuro ras. i. valde vel intus purare. Itē impurare. i. impurū facere: z tūc deriuat ab impur?. Repuro ras. i. iterū purare. Et est actiuū cū oib? suis cōpositis: z pdu. pu.

Purpura. a pur? dicitur h̄ purpura re q̄si a puritate lucis. vel pburpura dicitur greci cū aspiratione: z inde nos dicimus purpura sine aspiratiōe. z inde purpure? rea reū: z purpurinus na nū: z purpurat? ta tū. i. purpura induit? vñ ornatus. Vnde in ostrā.

Purus ra nū. i. mundus: liquidus: sine cōmixtione alicuius

rei: in tuis: innocēs: expers. Et compaf pur^o rioriffim^o.
vnde pure rius riffime aduerbiū. z h puritas tatis. Pur^o
cōponit: vt perpur^o: q̄pur^o. i. valde pur^o. z impur^o. i. non
pur^o. Et compaf. vnde h impuritas tatis: z pdu. pu. Un̄
Qui. epi. Quantū cōfulges radijs argētea puris. Et Juue
nalis: Pauca licz portas argēti vafcula puri.

Pus fe. ge. i. custodia: z dicit a pur^o qz purū custodiat z reti
neat. vñ positus pueris in pure. Itē inuenit h pus indecli
nabile. i. putredo: vel qdā infirmitas q̄ hominē reddit pu
tridū: z tūc deriuat a puteo tes quod est fetere. Un̄ qdā:
Pus pro putredo non declinabile credo: Pus declinat
custodia qñ vocatur.

Pusca. a pus vl puscula deriuat hec pusca sce qdā cōmixtio
aque z vini vbi plus aque adhibetur: q̄ pusculentis mari
me prodest.

Pusillanimitas. Pusillus la lū cōponit cū animus: z dicit pu
sillanimitas: ma mū: z h z h pusillanimitas z h me in eodē sen
su: q̄si pusillū habēs animū. vnde pusillanimitas aduer. z
hec pusillanimitas tatis. z cor. ni.

Pusillus. a pusio quod est paru^o puer dicit pugillus la lum
dini. i. paruulus. vñ h pusillitas tatis. i. paruitas. Et scias
q̄ pusillus cor. primā: licz pusio eam pducat. Sed Boetius
tius producit primā de pusilla dicens: Rufam aut pusillā
appellat fortiqz marito. Sz dic q̄ est ibi propriū nomen.

Pusum^o. a pusio dicit pusum^o na nū. i. paru^o. z fixe h pusum^o
ni. i. paru^o puer. Un̄ Labeo poeta: Crudū māduces prias
mū priamqz pusumos.

Pusio. a pupus dicit h pusio onis. i. paru^o infans: vel puer.
z pdu. primā. Un̄ Juuenalis: Nōne putas melius q̄ te
cum pusio dormit.

Pusunculus. a pusio dicit pusunculus li: vel pusunculus
la lū: z pusillus la lū: z pusiolus la lū dimi. filr.

Pustella le dimi. parua pustula.

Pustula. a pus quod est putredo vel infirmitas dicit h pu
stula le. Est aut pustula in supficie corporis turgida colle
ctio. vnde hec pustula le dimi. z pustulosus sa sum: z pu
stulent^o ta tū. i. vlcerosus: pustulis plen^o: tali infirmitate
infirmitat^o. Et vtrūqz compaf. vnde hec pustulositas tatis
z hec pustulentia tie.

Puta quidam aduerbiū dicit.

Putamen. a puto tas dicit h putamen minis. i. alicui^o mate
rie recisio z purgatio. Itē putamen potest dici cogitatio.
z pdu. hanc syllabā ta.

Putatio onis in putio onis est. Vide etiā in penitētia.

Puteal. a puteus dicit h puteal alis qdā loc^o vbi pecunie di
stribuebant ad vsurā. z dicebat puteal: qz ibi sepe pdebā
tur pecunie distribute: ac si eēt in puteū demisse vel pie
cte. vel qz ibi hauriebatur pecunia sicut de puteo aq̄. Un̄
Persi^o: Si puteal multa tātus vibice flagellas fm̄ Dug.
Papias vō dicit: Puteal loc^o in foro vbi feneratorēs da
bant z accipiebant pecuniam.

Puteal alis in puteus est.

Puteo tes tui tere. i. fetere. Et cōponit: vt cōputeo tes: depu
teo tes: exputeo tes: reputo tes. z hinc ichoa. putesco scis
z cōputesco scis: deputesco: exputesco scis: reputesco scis.

Puteo z ei^o cōposita oīa neu. sunt z carēt sup. z pdu. hanc syl
labā pu. sz puto tas eā cor. Un̄ qdā Nō licz ista putēt me
tricū corpora putent. Vide in puteo tes.

Puteolus. a puteo dicit h puteol^o li dimi. paru^o pute^o. Itē
sic dicit qdā glo. sup illud Actū aploz. vl. ca. Secūda die
veniem^o puteolos. Puteoli loc^o est vltra Romā vbi Vir
gili^o fecit balnea medicinalia: singula pprijs scripta titul^o
vt dicit: q̄ quā. f. valeret egritudinē. vñ salernitani inuis
dia ducti supueniētes in manu forti titulos destruxerūt:
z edificia mutilauerūt: z cor. o.

Puteus. a poto tas dicit hic puteus tei q̄si potans. Est autē
oīs puteus fons: sz nō ecōuerso. Si tñ in promptu z in sus
perficie sit aq̄ fons tñ dī. si aut in alto z pfundo sit pute^o
est. vnde h z h putealis z h le fm̄ Dug. Uel fons proprie
est q̄ aquā fundit in supficie terre. Puteus aut dicit qui

east tenet intrinsec^o. Un̄ dicit Lhufo. Fons dicit vbi cū
aq̄ manat de terra: sz si in supficie fons tñ: si in pfundo enī
pute^o dicit. Et Pap. dicit: Pute^o aq̄ viua in alto est: fons
in supficie. Dis pute^o fons: sz nō ouertit.

Puticulus. a putoz tozis dicit hic puticulus li. i. bustū: quia
ibi puteat cadauer. z puticus dicitur qui cadauer inspici
Et corripit penul.

Putidus. a puteo tes dicit putidus da dū. i. fetidus. Et com
paratur: vt putidus dior diffim^o. vnde putide dius diffi
me aduerbiū: z hec putitas tatis: z putida de. i. meretricis
quia puteat. i. feteat.

Putio. a puto tas dī h putio: z h putatio onis. i. alic^o rei ab
scisio: vel purgatio. Un̄ in Latiē. Tps putatiōis aduenit.
Sup quo loco dicit Berni. Parum est semel putasse sepe
putādū est. nā z putata sepe repullulant. Itē putatio pot
dici excogitatio. Vide in penitētia.

Puto tas tui tare. i. cogitari: opinari. z putare. i. scindere vl
purgare: virgā ex vite supfluā refecare. vnde putat^o ta tū.
z cōponit: vt semiputat^o ta tū. Puto cōponit: vt amputo
tas. i. ex toto vndiqz scindere. vites quidē sunt putā de nō
amputāde: nisi forte velim^o vineā ex toto eradicare. cōpu
to tas. i. cōnumerare. vnde h cōputatoz. z hinc cōputato
rius ria riū. disputo: deputo tas. i. ascribere: destinare: tra
dere: vel valde putare. imputo tas. i. ascribere: vel imponere
alicui crimē. preputo tas. i. pscindere. reputo tas. i. ascribere
destinare: tradere: vel alicui crimē imponere: vel iterū pu
tare. supposito. i. latēter vel parū vel post putare: numerare.
Puto z oīa ei^o cōposita actiua sunt pter disputo qd̄ e
neu. z oīa cor. hanc syllabā pu. Un̄ quidā: Lonscius ipse
bi de se putat oīa dici.

Putoz. a putidus da dū dicit h putoz tozis. i. fetoz.

Putreo. a putris dicit putreo tres trui. i. esse vel fieri putre
vñ h z h putribilis z h le. vñ putribilit^o aduer. et h putri
bilitas tatis. Et cōponit: vt iputribil^o le: iputribilit^o aduer.
z h iputribilitas tatis. Putreo cōponit vt cōputeo tres: z
putreo tres. z a putreo tres deriuat putresco scis inchoa.
z a putresco scis dicit putrescibilis le. z inde putrescibili
ter aduer. z h putrescibilitas tatis. z p cōpositōez putresc
bil: imputrescibiliter imputrescibilitas tatis. Itē putreo
vel putris componit: vt putrefacio cis: z putrefio sis fm̄
Du. Mḡ vō hñ dicit q̄ putreo deriuat a puteo qd̄ pdu.
pmā cū oīb^o ab eo veniētib^o pter putreo tres: cui^o pmā e
cōis q̄uis puteo habeat pmā nālē lōgā. Itē putrefacio
z tepefacio z liq̄facio z huiusmodi hñtia e ante f: cōposi
ta ab infinitiuis cor. e ante f. Nā regula est q̄ e ante f. ve
ph breuiat: vt elephas: pter cōposita a lōgis: vt venefici
qz venemū pdu. hanc syllabā ne. Tñ cōposita ab infini
uis cor. hanc sylla. añ f: vt putrefacio: tepefacio: liq̄facio: o
debeat eē lōgā: qz dicim^o putrere: tepere: sz sine dubio be
uis est. Un̄ Qui. epi. Sanguine triptolomus liceā tepē
cerat hastā. Alibi aut Quidius pdu. talem vocalē necessi
tate inetri dicēs: Thura liq̄faciūt z debita sacra frequen
tant. Sed cessante necessitate cor. eādē dicēs: Loz sit z in
celū liquefacta tpa fixit.

Putribilis le penul. cor. in putreo tres est zc.

Putridus da dū in putris vide.

Putris. a putreo tres deriuat h z h putris z h tre. i. putrid^o
marcidus. z putris. i. solubilis: puluerulent^o. z putr^o ma
trū in eodē sensu. Un̄ Virgi. Quadrupedāte leuis putri
ferit vngula campū. z vtrūqz compaf. vnde putriter vl pu
tre trius triffime aduerbiū. Itē a putris dicit h putr^o do
dinis: z putridus da dū. z compaf. vnde putride dius dil
fime aduer. z h putriditas tatis. z putrido das. i. putridū
facere. Putrid^o cōponit: vt imputridus da dū. z compaf.
Vide in putreo: z in quadrupedans.

Putulēt^o. a putoz z lentos qd̄ est plenū cōponit putulēt^o ta
tū. i. putoze plen^o. z compaf. vnde putulenter tuus tiffime
aduer. z h putulētia tie. i. fetulentia.

Putus. a puto tas dicit putus ta tum. i. purgatus z purus.
vñ aurū excolatū putum dicim^o: z nuces expurgatas pu

tas e
foze a
Quadr
ann^o
z h le
scias
meru
pe. Q
fil sur
remi
drage
icim
trāsg
cem p
frequ
p qua
i. mā
mus.
soliti
bome
scha
guta
na sul
reman
ann^o:
decim
mus:
tificat
nij de
Quat
gesim
ma fi
ser be
dies f
lij ifra
quad
bac o
deliti
cante
sicut i
intro
Quadr
tur a
Quadr
ge. nu
Quadr
drang
tus ta
pro ta
Quadr
nūm
v
Quadr
Quadr
q̄ttuc
Quadr
hec q
niū n
nalis
Quadr
uisue
Quadr

tas eē affirmamus: z rationem puram z apertam putam fore astruimus.

Quadragenarius

a q̄draginta dicit̄ quadragen^{na} nū: z q̄dragenari^{ria} riu. i. q̄draginta habens annos: vel ad illū numerū pertinet. s. ad quadraginta.

Quadragenus na num in quadragenarius est.

Quadagesim^{us}. a quadraginta dicit̄ q̄dragesim^{us} ma mū: vt ann^{us} q̄dragesim^{us}: z q̄dragesima me: z hinc q̄dragesimal^{is} z h̄ le q̄d est q̄dragesime vel ad q̄dragesimā ptines. Et scias q̄ q̄draginta dieb^{us} exēplo xpi ieiunam^{us}: qz iste numerus uenit nostro ieiunio: z est signū remissionis culpe. Quippe q̄dragesim^{us} numer^{us} ex suis partib^{us} aliquotis s̄ sumptis redit in quinq̄genariū q̄ est ann^{us} iubileus siue remissionis. Itē qz est signū plene satisfactiōis quippe q̄dragesim^{us} numer^{us} ducit̄ ex quaternario z denario. z iō ieiuniū quadagesimale s̄gt̄ satisfactiōē ductā pro oib^{us} trāsgressiōib^{us} legis z euāgelij: qz vetus lex cōsistit in decem p̄ceptis: z nouū testamētū in quattuor euāgelij q̄ frequēter trāgressi sum^{us}. Oportet igit̄ cōgrue vt denari^{us} p̄ quaternariū multiplicet̄ vt sic quadagesimā faciamus. i. mādata veteris z noue legis: toto tpe vite hui^{us} impleamus. Itē qz est signū cōsummate iusticie: h̄ numero quippe solim^{us} decimas t̄pis totū anni. Nā vt dicit̄ Gregori^{us} in homelia prime dñice quadagesime a p̄nti die vsq̄ ad pascha sex hebdomade pueniūt: quarū videlicet dies q̄draginta z duo sunt: ex quib^{us} dñi. sex dies dñici ab abstinentia subtrahunt̄: nō plus in abstinentia q̄ triginta sex dies remanēt. Dū vō p̄ trecetos z sexagintaquinq̄ dies ducit̄ ann^{us}: nō aut̄ p̄ triginta sex dies affligimur, quasi anni nri decimas deo dantes: vt q̄ nobis metipsis p̄ totū annū viximus: auctori nro nos z in ei^{us} decimis p̄ abstinentiā mortificem^{us}. Un̄ fr̄es charissimi sicut offerre in lege iubem^{us} n̄ decimas rerū ita ei offerre contēdite z decimas dierū. Quattuor aut̄ dies precedētes primā dominicā quadagesime p̄nt eē loco primitiarū. Dic nota q̄ quadagesima s̄m q̄ incipit a prima dominica quadagesime habet sex hebdomadas continētes in vniuerso q̄dragintaduos dies sicut dictū est: z representat tps in quo morati sunt filij israel in deserto. Sicut enī illi morati sunt in deserto p̄ quadragintaduas māfiones cibati māna: sic z nos ab hac dominica vsq̄ ad pascha p̄ quadragintaduos dies a delitijs abstinemus: z verbis vite reficimur orationi vacantes: vt p̄ iesum christū in terrā viuētū introducamur: sicut illi in terram p̄missionis p̄ iesum nauē. i. per Josue introducti fuerunt.

Quadragies aduerbiū numeri quadraginta vicibus. z dicitur a quadraginta.

Quadraginta a q̄ttuor vel q̄drus z ginta cōponit̄: z est ois ge. numeri pluralis.

Quadrangulus. a q̄ttuor vel q̄drus z angulus cōponit̄ quadrangulus la lū. i. q̄ttuor angulos habēs. vnde q̄drāgulus ta tū: z substantiue pōt̄ declinari hic quadrangulus li pro tali figura.

Quadrās. a q̄drus vel q̄ttuor dicit̄ h̄ q̄drās tis. i. q̄rta pars n̄ni vel libze. vnde h̄ q̄drātal vel q̄drātale lis quoddam vas precij vni^{us} quadrātis.

Quadrantal in quadrans vide.

Quadressis. as assis cōponit̄ cū q̄ttuor z dicit̄ h̄ q̄dressis. i. q̄ttuor oboli: vel precij q̄ttuor oboloꝝ.

Quadriennis. a quattuor vel quadrus z annus cōponit̄ h̄ z bec quadriennis z h̄ ne. i. quattuor annoꝝ. vnde h̄ q̄driēniū nij. spaciū quattuor annoꝝ. z hinc hic z bec quadriennis z hoc le.

Quadrifidus da dum. i. per quattuor partes effusus vel diuisus: z corripit fi.

Quadriformis. a q̄ttuor vel q̄drus dra drū z forma cōponit̄

h̄ z h̄ q̄driformis z h̄ me. vnde q̄driformiter aduerbiū. z bec quadriformitas tatis.

Quadriga. q̄drus cōponit̄ cū ago vl̄ iugū: z dicit̄ h̄ q̄driga ge. i. carruca a q̄ttuor equis tractā vel ducta. vnde q̄drigarius ria riu q̄ q̄drigā ducit. z pdu. dri.

Quadrigamus in gamo vide.

Quadriugus. a q̄drus dra drū z ingū cōponit̄ q̄driug^{us} gū: z h̄ z h̄ q̄driugis z h̄ ge i eodē sensu. i. cū q̄ttuor iugatus ad iugū. z substantiue inuenit̄ h̄ q̄driugus: z h̄ z h̄ q̄driugis hui^{us} quadriugis equus ad iugū cū trib^{us} alijs cōiugatus. z cor. predicta iii.

Quadrilibris. i. quattuor librarū pōtus vel mētura: z pdu. li sicut z libra a quo cōponit̄.

Quadrimatus. a q̄drim^{us} dicit̄ h̄ q̄drimat^{us} tus tui. i. q̄ttuor annoꝝ spaciū. z pdu. ma.

Quadrimensis a quadrus z mensis cōponit̄: vt h̄ z h̄ q̄drimensis z h̄ se. i. quattuor mensū: q̄d aliter dicit̄ h̄ z h̄ q̄drimenstris z hoc stre.

Quadrimenstris in quadrimensis exponit̄.

Quadrimodus. a quattuor vel quadru: z modus cōponit̄ quadrimodus da dū: z hic z bec quadrimodis z h̄ de in eodem sensu: z cor. mo.

Quadrimulus in quadrimus est.

Quadrim^{us}. a q̄ttuor vel q̄drus z ann^{us} cōponit̄ q̄drim^{us} ma mū. i. quattuor annoꝝ. Un̄ Horati^{us} in odis: Deprome q̄drimū sabina: O thaliarche merum diota. z inde quadrimulus la lū dimi.

Quadringenti. a q̄ttuor vel quadrus z centū cōponit̄ quadringenti te ta: quater centū: z mutat c in g. Nā sic dicit̄ Prif. est q̄n n̄ principalis syllabe ante se assumit g vt nat^{us} gnat^{us}: z post se c posita in g cōuertit: vt in numeris q̄dringēti pro q̄drincēti: a centū quingēti: septingēti: octingēti: nongēti. Adeo enī n̄ preposita facit c in g cōuertit: q̄ in quibus n̄ nō est numeris seruāt c: vt ducēti: trecēti.

Quadri noctiū. a q̄ttuor z noxiū cōponit̄ q̄drinoctiū ctij. i. spaciū quattuor noctiū.

Quadri nodis. nodus cōponit̄ cū q̄ttuor: z dicit̄ h̄ z h̄ q̄drinodis z h̄ de. i. q̄ttuor nodoz: vl̄ q̄ttuor nodos habēs. vñ hoc quadrimodiū dij. z pdu. no.

Quadripartior tiris vide in partior tiris.

Quadripedās. a q̄drupes deriuat̄ q̄drupedās tis ois ge. i. q̄drupes. Un̄ Virg. in viij. enei. Quadripedate putrē sonitu quatit vngula campū.

Quadripedi^{us}. a q̄drupes dr̄ q̄drupepius dia diū: z h̄ z bec q̄drupedalis z h̄ le. z inde h̄ q̄drupedalitas tatis.

Quadripes. q̄dr^{us} cōponit̄ cū pes: z dr̄ q̄drupes pedis. i. q̄ttuor h̄is pedes: z ē cōis ge. cōstructiōe: s̄ ois declinatiōe sic z diues. z h̄ q̄drupes pedis. i. equus. z hic q̄drupedes dis q̄libet bestia q̄ttuor h̄is pedes.

Quadriplatores in quadruples est:

Quadriplex plicis in quadruplus vide.

Quadriplico cas in quadruplus vide.

Quadriplus. a q̄ttuor vel q̄dr^{us} z plica ce cōponit̄ q̄druplus pla plū. vñ quadruplo plas. Itē q̄druplico cas. i. in q̄ttuor partes explicare: vel diuidere: vel q̄druplex siue q̄druplū facere. vnde z q̄druplatores z q̄druplicatores dicit̄ vsu rarij in q̄druplū sua recipiētes. Quadriplator etiā dr̄ sex nex vl̄ tract^{us} q̄ duob^{us} pedib^{us} z duob^{us} baculis sustētat^{us} p̄ plantas incedit. z cor. dru naturaliter.

Quadri^{us}. a q̄ttuor deriuat̄ q̄drus dra drū. i. q̄ttuor angulos h̄is in q̄ttuor laterib^{us}. vñ h̄ quadra dre. i. quarta pars panis vel alteri^{us} rei. Itue. Ut bona sūma putes aliena vitūe quadru. Et quadro dras v̄bū actiū. vnde bec quadraturā re. z cor. qua naturaliter.

Quadriualis in triuiū vide.

Quadriuiū in triuiū vide.

Qualia lie q̄dā auis: z dicit̄ a qualis. vel dicit̄ qualia a voce quā facit. s. quaquera.

Qualis ois ge. z h̄ quale nomē relatiū z interrogatiū q̄li tatis. vnde qualit̄ aduer. interrogatiū. z h̄ qualitas tatis:

z qualitatiuus ua uū. Et est qualitas fm quā quales esse dicimur: vt fm albedinē albi dicimur. z est ppriū qualitatis fm eā sile vel dissile dici. Et scias q̄ relatiuū qualitas trahit gen^a a sequēte dictione: vt nullū deo tale sacrificiū qualis est zelus animarū. z pdu. qua.

Qz est iunctio: vt bonū est spare in dño q̄ spare in p̄ncipib⁹. Et est aduer. similitudinis: vt tā plato q̄ sortes legit. z ē aduer. cōparādi: vt iste ē maior q̄ ille. z est aduer. q̄ntitatis: vt iste q̄ p̄t legit. z fm hāc significatiōe p̄t quāt⁹ derivari a q̄. z q̄ cōponit p̄ geminatōez: z dicif q̄q̄. i. q̄uis iunctio aduersatiua.

Quālibet. i. q̄uis: z acuf penl. Hrego. multū reliqt̄ q̄ quālibet parū tm̄ deseruit zc.

Quamobzē aduer. it̄rogādi fm Donatū. z acuf penl. fm quosdā. z videt̄ eē q̄dā irregulari aggregatio dictionū q̄ ponit̄ loco vni⁹ dictionis poti⁹ q̄ vera cōpositio.

Quāpauc⁹ ca cū. i. valde pauc⁹. z cōponit̄ a q̄ z paucus.

Quāuis. i. q̄q̄: vel licz: tamen coniuictio aduersatiua. z acuf tur penultima.

Quanā. i. in qua parte: syllabice habet nā fm P̄apia.

Quādiu q̄n est vna pars acuf penl. videt̄ in diu. z est q̄diu vsqz ad quā finē: vel vsqz ad quod tps fm P̄ap.

Quando derivat̄ a q̄: z est aduer. t̄pis: z est interrogatiuū: infinitū: relatiuū. z cōponit̄ vel syllabice: z d̄r quādoqz z quādocūqz: z quādoqdē. i. quia. z cor. qui. Itē si quando: nequādo aliquādo antepenul. acuf vt ostēdi in secūda p̄sona vbi egi de sex impedimētis accētus: in ca. de impedimētis enclisis. Et nota q̄ quando habet sex cōpositiones tm̄ vt vult magister z bene: vt si quando: nequādo: aliquādo: quandoqz: quandoquando: quādocūqz. Et h̄ patet q̄ quādoquidē nō est cōpositio vera: s̄ ponit̄ aliqui loco vni⁹ partis. z est poti⁹ q̄dā vocū cōgeries irregularis q̄ cōpositio: z tunc accentuat̄ ac si eēt vna dicitio: vt exēplo: defacili: decetero: ex improviso: z cetera consimilia: vt dixi supra in tertia parte in ca. de figura composita quasi in fine.

Quamqz z filia habētia m̄ ante q̄ p̄n scribunt̄. Uide etiā in quendam z in quenqz.

Quantisper. i. quantus.

Quantillus la lū dimi. de quantus.

Quantoti⁹ aduer. i. q̄sto oculus: veloci⁹: citi⁹. z cōponit̄ a q̄n to z oculus aduerbio.

Quanto minus duo partes sunt sicut z quanto magis: z ita sub duob⁹ accētib⁹ sunt proferende fm Dug. in libro de dubio accentuū.

Quantulus la lū est dimi. de quantus.

Quātus. ab accusatiuo quā derivat̄ quāt⁹ ta tū. vnde z bec quātitas tatis: z quātitatiu⁹ ua uū. z ablatiu⁹ pluralis de quāt⁹. i. quātis cōponit̄ cū p̄: z dicif quātisp. i. quātū: vt quātisp valet res ista: tātisp. Et scias q̄ quāt⁹ q̄rit de q̄ntitate continua: ad qd̄ debem⁹ respōdere noīa quātitatiua: vt quāt⁹ es tu: monocubic⁹: tricubic⁹: magn⁹: parū⁹. S̄ quot q̄rit de quātitate discreta siue numero: ad qd̄ respōdentur noīa numeralia: vt quot sunt isti: duo: tres. z huic expositioni cōcordat P̄ap. dicēs: Quāta: q̄magna: q̄sparua. Un̄ Jacob⁹ in eplā sua: Ecce quāt⁹ ignis q̄magnam filuā incendit. i. q̄paruus ignis q̄magnam filuam incendit. quantus z tantus ad mensuram: quot et tot ad numerum pertinent.

Quapropter. i. quāobzē: propterea: quo pacto fm P̄ap.

Quartallū in quartariū exponit̄.

Quartan⁹. a q̄rt⁹ ta tū derivat̄ quartan⁹ na nū. i. quart⁹: vel qd̄ quarta die attingit vel affligit. z h̄ quartana ne p̄ qdā febre que quarta die vexat.

Quartariū. a quart⁹ dicif h̄ quartariū rij qdā mensura q̄ q̄rtā partē sextarij capit: q̄ etiā h̄ quartallū dicif. quartartal lū etiā dicif canistrū: vl cupbin⁹ in quo mortui efferunt̄. Uide in cartallū in c.

Quart⁹ ta tū tā ordinale q̄ numerale: z dicif a quattuor.

Quasi. i. sicuti. i. tanqz: velut. z ponit̄ q̄si aliqui p̄ similitudine:

aliqui p̄ veritate. p̄ similitudine. vñ P̄laur⁹: Quasi tristes aut semp gaudētes. p̄ veritate: vt in euāgelio Jo. Vidim⁹ gliaz ei⁹ gliaz quasi vnigeniti a patre. Aliquī nihil differt vtrūqz pro similitudine an pro veritate ponat̄: vt Job: Quasi impios percussit eos in loco videntiū. Sed ibi Sicut impi⁹ inimic⁹ meus aduersari⁹ meus quasi iniquus. Sic z q̄si vt vult Hrego. pro affirmatione potius q̄ pro similitudine dictum videtur.

Quassio. a quatio tis quassi quassum d̄r quassus la sum: z quassim aduer. z quassio sas frequē. z h̄ z h̄ quassibilis z h̄ le: z h̄ z h̄ quassatilis z h̄ le: z quassabūd⁹ da dū. i. facil ad quassandū: vel filis quassanti. z quassato tas frequē. Et cōponit̄ quassio cū cō: z d̄r cōquassio sas. i. fil quassare.

Quatenus in quatinus est.

Quater aduer. numeri a q̄ttuor derivat̄: z scribit̄ p̄ vni⁹: z breuiat̄ q̄. Un̄ Hora. i. eplā Me q̄ter videnos scias impleuisse decēbus. s̄ quattuor fm P̄ap. scribit̄ p̄ duo t.

Quaternari⁹. a q̄ttuordecim d̄r quaternari⁹ vl quattuordecimari⁹ ria riū. Un̄ Hiero. in p̄logo Mat. Sicqz quaternario numero triformit̄ posito. i. vel triplicato quaternario posito in serie genealogie. Hoc aut̄ dixit qz in genealogia illa tres quaterdene ponūt̄ vna patrū: alia regū: tertia sim plicū. z sunt quadragintadue p̄sone ibi numerate: qz ter q̄ttuordecim vel tres quaterdene faciūt̄ q̄draginta duo.

Quaternari⁹. a quatern⁹ dicif quaternari⁹ ria riū: z h̄ quaternarius rij pro tali numero.

Quaternatim aduer. i. p̄ quaternos: z dicif a quatern⁹.

Quaternio onis a quattuor d̄r. i. q̄ quattuor milites h̄z sub se. Un̄ in Actib⁹ ap̄loz. ca. xij. Tradēs eū quattuor q̄ternionib⁹ militū custodiēdū. qdā p̄ferūt quaternio p̄ quaterno: sed falso.

Quatern⁹. a quattuor derivat̄ quatern⁹ na nū: z h̄ q̄ternus ni vbi quattuor charte. f. octo folia sunt. vñ h̄ quaternū li dimi. z quaterno nas. i. quaternos facere: vel quaternū vel quaternis distinguere vel ordinare. z cōponit̄: vt cō quaterno nas. i. fil quaternos iungere. disquaterno nas. i. quaternos vel p̄ quaternos distinguē: vel disligare: sen disūgere. requaterno nas. i. iterū quaternare vel disquaternare. Et est neu. cū oib⁹ suis cōpositis.

Quatin⁹ put est iunctio causalis scribit̄ p̄ i: z derivat̄ a quā P̄t etiā eē iunctio adiunctiua. s̄ q̄ ten⁹ p̄ e sunt due pres: z acuf te. Un̄ in Hregismo dicif: Dicitio quatin⁹ ē: oīo q̄ tenus esto. Dicitio sub media breuis est oīo lōga. Si fiat p̄la breuiat̄ tm̄ vtrāqz metrū. De h̄ dixi in secūda parte vbi egi de accētū aduer. in ca. de cōpositis a ten⁹. Et nota q̄ qz z quatin⁹ iunctiones ad inuicē in h̄ differūt qz vt cām remotiorē: s̄ quatin⁹ recipit cām p̄pinq̄orē. qz vō p̄tinet ad vtrūqz. vñ incōgrue d̄r: Uolo quatin⁹ legas. s̄ bene dicif Uolo vt legas: qz volūtas lōgissima est: z nimīū infūta. Post quatin⁹ ergo vel qz recte sequit̄ bec coniuictio vt hoc modo: Rogo vos vt quatinus mihi vestrū auxiliū impēdatis vt zc. Vel sic: Postulo qz mihi dignemini p̄uidere vt possim in studio cōmorari. Sed nō adeo bene dicitur: Rogo vos vt bene mihi faciatis qz vel quatinus possim in studio permanere.

Quatio tis quassit̄ quassim tere. i. cōmouere: cōcutere: p̄ter rere: p̄cutere: vexare. Et componit̄: vt cōcutio tis: circūcutio tis: discutio tis: decutio tis: excutio tis: incutio tis: p̄cutio tis: recutio tis: succutio tis. i. sub⁹ vl sur⁹ quaterē. z p̄nt oīa p̄dicta videri cōposita a cutio tis: sic dixi supra in cutio tis. et ē actiuū cū oib⁹ suis cōpositis. z faciūt̄ p̄teritū in si: z sup̄. in sū. z scribit̄ p̄ t: qd̄ dinosci p̄t ad secūda p̄sonā quatis. s̄ t accipit sonū de c in quatio: z cor. qua. Un̄ Seduli⁹: Vertit̄ z trepidā quatiunt vada falsa dianā.

Quadrivan⁹ in quadrivū exponit̄.

Quadrivū. a quater vel q̄ttuor z dies cōponit̄ h̄ q̄drivū. Unde quadrivan⁹ na nū. i. quattuor habēs dies.

Quattuor est oīs ge. indecli. z tm̄ pluralis numeri. z vt dicit P̄ap. duob⁹ t̄ scribit̄: z ideo qua p̄ducit̄.

Quattuordecim oīs ge. pluralis numeri: z indecli. z cōponi

tra a q
Quattuor
denari
mus n
tuor v
Quatuor
dicunt
Quatuor
Que
pae
rali ne
Quenda
riuat a
Dug. c
nō exp
Ite in
ad que
ad que
Quēquā
n: z ita
Queo q̄s
tur nec
fuis cō
z neq̄t
mutata
nullū v
Quercet
crecūt
z pdu.
Querc⁹. a
q̄reban
plurali
Querelof
lor lari
Queres t
lōgā in
querēs
positio
queroz
z quer
Querimo
tatio. z
ponē. i.
Querito
Queritū
vel de
Quero ri
rogare
i. d̄uer
Quiritū
ris. i. to
actiua
iugat
oib⁹ cō
ro: ex q̄
vt q̄rēs
roz cor
roz que
Queroz.
tari. q̄
vnde q̄
syncop
est q̄r
e in cō
primā
cuffus
Querqu
bomir
Querulo

tur a quattuor et decem.
 Quattuor denarius in quattuor denis exponitur.
 Quattuor denarius a quattuordecim dicitur quattuor denarius nam: et quattuor denarius a quattuordecim dicitur quattuor denarius nam: et quattuordecimus ma mū: et quattuordecimus ma mū: et quattuordecies. i. quattuor vicibus aduerbiū pducit de.
 Quaxū vel quasquū dicitur sonā ranarū. unde quaxare vel quaxare dicitur rane cū voce emittit sicut dicitur Papias dicit: Quaxat pro rana dicitur sicut pro coruo crocitat.
 Que diuicio copulatiua p e solā scribitur: quā est nomē scribitur pae diphthongon quae: et in singulari feminino: et in plurali neutro: et in interrogatiuū relatiuū et infinitū.
 Quendā p n scribitur in prima syllaba: quā in n mutat: et declinatur a q. et declinat quā quā quoddā vel quā. Et ut dicitur dicitur. cū dicimur quendā certe aliquē volumus intelligere si nō expresserimur nomē quo dinoscitur: ut illud in Mattheo. Ite in ciuitatē ad quendā. si enī dixisset ad quēcumque vel ad quemlibet nō esset certus homo: sciebat quippe dñs ad quē mitteret.
 Quēquā: eādē: eundē: verūm scribuntur p n: mutat enī m in n: et ita de silib⁹ dicitur.
 Queo quō qui qui quitū dicitur. i. posse. et componitur cū nō: et dicitur nequō quō qui quitū dicitur. i. nō posse. Queo neu. ē cū oib⁹ suis coposit: et cor. q. in sup. ut quitū nequitū. et scribuntur quō et nequit p t et nō p d: quā format tertia psona a secunda s in t mutata: ut queo quis quit: nequeo nequō nequit. vñ gnālic nullū vbiū definit in d in tertia psona.
 Quercetū ti. a Querc⁹ dicitur h quercetū ti loc⁹ vbi quercus crescit et abūdāt. et querc⁹ cea ceū quō de quercu totū est: et pdu. penult. quercetū.
 Querc⁹ a quō ris deriuat h querc⁹ hui⁹ cus: quā in eis olim querebant rīsa vel glādes ad pastū hoīs: et definit ablatiu⁹ pluralis in ubus quercubus.
 Querulosus. a quōz dicitur quela le. et inde querulosus sa sum: et quulor laris. i. lamentari.
 Querēs tis participiū de quō ris diphthongat et mutat ae in i lōgā in cōpositione: ut cōquirēs: inquirēs: pquirēs. Sed querēs participiū de quōz ris cor. primā: et retinet e in cōpositione: ut cōquerens: sicut et suū verbū queroz ris: et cōqueroz ris. Vñ dicitur Papias. Querens participiū a quō ris: et queroz ris: sed in tpe est differentia.
 Querimonia. a queroz ris dicitur hec querimonia nie. i. lamentatio. et inde querimoniosus sa sum: et querimonioz ris deponē. i. lamentari.
 Querito tas in queso vide.
 Quemus. a querc⁹ dicitur quem⁹ na nū. i. ad quercū ptinens vel de quercu existens.
 Quero ris quō sitū quere. i. inuestigare: vel petere: vel interrogare. et componitur: ut ac quō ris: cōquiro ris: disquiro ris. i. diuersis modis quere: et inuestigare. ex quō ris: inquirō ris. Quirim⁹ uota: in quim⁹ de quo dubitam⁹. pquiro: re quō ris. i. iterum quere: vel inuestigare. Quero et ei⁹ cōposita sunt actiua: et faciūt pteritū in futuri: et sup. in futuri ad modū quere coniugatiōis. Itē quō hz primā pductā et diphthongatā. s. in oib⁹ cōpositis mutat illa diphthong⁹ ae in i pdu. ut con quō ro: ex quō ro: in quō ro. In participiis ēt in ens mutat ae in i pdu. ut quēz: cōquirēs: in quēz. s. quōz depo. retinet e: ut cōqueroz: conquerēs: sicut dixi in querens. vide versus in queroz quereris.
 Queroz. a quero ris fit queroz ris questus sum quō. i. lamentari. q. enī cōquirit aliqd quō ut fiat. s. vindicta vel aliud. unde questoz questrix: questio quest⁹. Vide ergo quā ista syncopata descendit a quō: s. integra descendit a quōz ris. et est quōz deponē. cū oib⁹ suis cōpositis: et cor. que: et retinet e in cōpositione: ut quōz ris: cōqueroz ris. s. quō ris pdu. primā diphthongo. vñ vsus: Querit argentū: queritur p cassus ab hoste: Absit ab illa quō q. constant turpia queri.
 Querquera re. i. febzis acuta: et dicitur a queroz reris: quā facit hominē conqueri.
 Querulolus in querulus exponitur.

Querulus. a quōz ris deriuat quulus la lū penult. cor. i. garrulus la lū: vel sepe: vel frequēter querelas facies. unde querulosus sa sum. i. querela plen⁹. Et compas. et inde quulose sius sissime aduerbiū.
 Quesito tas in queso exponitur.
 Quesitoz. a quō ris deriuat h quesitoz toz: et h quistrix cis: et h quistio onis: et h quistus tus tui: et quist⁹. S. syncopat oia ista et dicitur h quistoz toz idē quō quistoz. Sicut p syncopā quistrix cis idē quō quistrix vel vxoz quistozis. et quistus sicut syncopat: et dicitur quistus tus tui. Itē quistio syncopat: et dicitur h quistio onis. s. vide quā ista syncopata descendit a quō ris: s. integra descendit a queroz ris deponē.
 Queso. a quō ris dicitur quō sis desideratiuū. i. cum desiderio quere rogare obsecrare. Et declinabat olim integre et regularit⁹: et faciebat pteritū quist⁹ vel quistui: et sup. quistū penult. pdu. s. modo est defectiuū: quā nō utimur nisi duab⁹ ei⁹ vocib⁹ pnti tpe s. quō et quistū. et est anomalū: et fm tertiā coniugationē in pnti indicatiui modi deberet habē in pma psona plurali i an mus ut legim⁹: s. modo pro i hz u: et dicim⁹ quistū more antiquo: et nō quistū. et ab ei⁹ secūda psona fm quā olim declinabat quō sis: extracta s: et addita to fit quistio tas penult. cor. et est vbiū frequē. Itē quō deberet facere frequē. quistio tas ab vltimo supi. quistū penult. pdu. s. quā quistū ad vocē nō esset differentia inter ipsū et quesito tas quod fit a quō: s. esset in tpe differentia: ideo causa differentie ad id facit frequē. a quero ris: de secūda psona abstracta s: et addita to: ut quero ris: querito tas penult. cor. et producit primā queso. Vñ Quidi⁹ de ponto: Da veniam queso nimioque ignosce timori.
 Questio. a quō ris deriuat h quistio onis: s. syncopat: et dicitur h quistio onis. i. in quistio: cā vel disceptatio. unde h quistiuicula le dimi. et questionari⁹ ria riū quō ad quistionē ptinet. et hic questionarius rij qui quistionē facit. et questionoz naris. i. inquirere: quistionē facere.
 Questionarius in questio exponitur.
 Questiuicula le dimi. parua questio.
 Questoz. a quō ris dicitur quistoz toz. s. syncopat: et dicitur quistoz ozis idē quō quistoz. s. q. in loco iudicis ex quirit de causis. vel dicitur quistoz quā quistionib⁹ pest. et quistoz dicebat olim quā querebat et pcurabat tributa ppli romani. vñ quistura re ei⁹ dignitas. et quistoz⁹ ria riū quō ad quistozē ptinet. Sicut p syncopā dicitur h quistrix idē quō quistrix: vel vxoz quistozis fm dicitur. Itē quistoz quāz dicitur mercenari⁹ quā p dicitur ppter sumpt⁹. Et iō nota h quā dñs in euangelio Jo. distinguit tria genera psonarū. s. pastozes quā sunt amplectēdi et diligēdi: mercenarios quā sunt tolerādi: et fures quā sunt cauēdi. Et dicit glo. Aug. sup illud ad philippē. ca. ij. Dñs enī quā sua sunt querit: nō quā sunt iesu xpi. Di in quā sunt mercenarij quā sunt tolerādi: quā eadez hnt in ore quā et pastozes: quā vtiqz sunt diligēdi. Fures vō et latrones quā occidit sunt cauēdi: et bene dicit quā mercenarij sunt tolerādi: quā habēt in ore eadē quā et pastozes. i. veritatē p dicitur sicut et pastozes: s. ppter quistū. Nā si falsitatē p dicitur carēt: iam caderēt a rōne mercenarij: et acquerēt officiu latronū et hereticoz: et tūc eēt cauēdi. vñ quistozes quā abufiosnes et falsitates p dicitur non sunt tolerādi: imo tanquā aiarū fures et rerū cauēdi sunt. Vide etiā in pretoz.
 Questrix cis in questoz exponitur.
 Questuari⁹. a quistus deriuat quistuari⁹ ria riū quā quistu vinit sicut mercator. unde questuarie dicitur meretrices que questu corporis viuunt.
 Questuosus in questus exponitur.
 Questus. a quō dicitur quistus tus tui. et syncopat: et dicitur quistus stus stui. i. ac quistio alicui⁹. vñ quistuosus sa sum. i. quistib⁹ plen⁹: vel lucrosus. Itē questus sta stū mobiliter est participiū de queroz reris.
 Questum⁹ habet u: sicut et volum⁹ more antiquo: et nō est in vsu: nisi queso et questum⁹. Vide in queso.
 Quia et quā in eodē sensu: s. quā pprie preponitur: et sic sequitē sensū alligat: ut quā dicitur disco. quā quippe postponitur et superiorē sensum confirmat: ut scio quia didici. et quā syllaba

- bical' & dicit' quianā. i. quia vel cur. Virgil. Deu quianā
tanti cinxerūt ethera nimbū.
- Quicq; ex qd & q; cōponit' & mutat' d in c fm' Paf.
- Quicq; cōponit' ex q & cū & q;. Ab h' relatiuo q' trahit vim
relatiōis: q; requirit duo vba sicut h' relatiuū q' a preposi
tione cū habet vt fit collectiuū. A iūctiōe q; habet vt fit
distributiū. De h' etiā dixi in. iij. parte in ca. de figura cō
posita: & etiā in quisquis.
- Quiddā. i. aliquid: modicū: neu. est. quidā vō p vnu d mas.
generis est.
- Quidē iūctio affirmatiua cor. p̄mā. Facet'. Mēte qdē les
ta & corat' florida vita. Et inde cōponit' siqdē. Eqdē autē
simplex est. Vide supra in suo loco in e lra.
- Quidū due ptes p vno affirmatiuo aduer. i. certe: vē.
- Quieo quies eui v' quietus sum: eē vel fieri quietū. & cōpo
nit' cū ad: & d' ad quieo es eui etū. i. assentire. vñ ad quies
tus ta tū. Itē cōponit': vt con quieo es: requieo es. vnde re
qet' ta tū. Et cōponit': vt irrequet' ta tū. Et tā a quieo q; ei'
cōpositis descēdūt quiesco: ad quiesco: cōquiesco: reqesco
scis: q' h'nt vocē inchoatiuoz. Quieo & eius cōposita sunt
neutra & absoluta: s; nō sunt in vsu in p̄nti s; in p̄terito. vñ
de hoc in tertia parte in tractatu de verbis: in capi. de
verbo inchoatiuo.
- Quies. a quieo es d' h' quies etis: & quies ei in eodē sensu.
Et cōponit' vt reqes ei: & reqes etis in eodē sensu: s; distin
gue. Simplex in vsu est fm' tertiā declinationē: & nō fm'
qntā. s; cōpositū fm' qntā declinationē in vsu est: & nō fm'
tertiā. Itē a quieo vel a quies dicitur quies etis ge. ois. i.
quiet'. Et cōponit': vt in quies tis ge. ois. i. sine quiete. Et
h' quies & in quies habeant e corceptā in nominatiuo: tñ
eam pducūt in obliquis. & potest quies esse verbū secun
de persone & nomen.
- Quietus. a quieo es derivat' quiet' ta tū p̄icipiū. i. q' qeuit.
& quiet' ta tū nomē. i. qete plen'. Et compat' quietus tior
tissim'. vnde qete tius tissime aduer. & qeto tas. i. quietus
facē. & ponit' qnq; pro absoluē a debito: vel reddē debitū.
Quidā tñ in hac significatiōe subtrahūt e: & dicūt qto tas
tari tare: qd magis vulgare est q; regulare. Quiet' cōpo
nit' cū in: & dicit' inquiet' ta tū qui quietē nō h; s; q' mole
stat vel molestaf. vnde in qeto tas. i. molestare: in qetū fa
cere. Et sunt actiua quieto & inquieto. & producit penulti
mam quietus & quieto.
- Quin. i. vt nō vel vt: iūctio adiectiua. qn. i. ergo: iūctio ē il
latiua. qn. i. poti' aduer. eligēdi. qn. i. cur nō: v' cur aduer.
interrogādi. qn. i. certe aduer. affirmādi. qn. i. sup: aduer.
ordinis. Et cōponit': vt qnetiā. i. insup aduer. ordinis fm'
Dug. Itē inuenit' quinimmo. i. poti' v' certe aduer. affir
mādi vel eligēdi. vel p̄nt eē due ptes. Et scias q; in euāgē
lio Luce vbi dicit' Quinimmo bti q' audiūt vbu dei & cur
stodiūt illud: ita distinguendū esse videt': Quinimmo bti: &
deinde Bti q' audiūt vbu dei & custodiūt illud. & pdu. per
ultimā quinimmo: quia imo habet primā longam vt dixi
etiā supra in imo.
- Quinari'. a qnq; dicit' quinari' ria riū: & substatiue h' qua
rius rij pro tali numero.
- Quincus. a qnq; & vns vel vntia cōponit' h' quincūs tis. i.
qnq; vntie. & format' genitiu' a noiatiuo remota s: & a d
dita tis fit quincuntis a quincus.
- Quindecim numeri pluralis ois ge. & indecli. Et cōponit' a
quinq; & decē: & mutat' cem in cim.
- Quiden'. a qndecim d' qnden' na nū penl. pdu. & qntus de
cim' ma mū: & qndecies aduer. i. qndecim vicib'.
- Quinetiā. a qn & et cōponit' qnetiā. i. insup aduer. ordinis.
- Quingenti te ta a quinq; & centū: & mutatur c in g. Vide in
quadringenti.
- Quinimmo in quin exponitur.
- Quinio onis dicit' a quinq; sicut hic quaternio onis dicit'
a qtuoz. Un' & in plogo sophonie dicit' Hieronim': Hoc
si verū est: sophonias propheta quinq; onis: vt ita dicā pro
phetica & gloriofa maioz suoꝝ stirpe generat' est. Dec di
- cit Hieronym': q; sophonias quinq; numerat' in genera
tione sua. s; q; quinq; nō est in frequēti vsu iō dicit' Hiero
nymus vt ita dicam.
- Quinpotius. i. magis fm' Papiam.
- Quinquagenari' ria riū in quinquagen' exponit'.
- Quinquagen'. a quinq; & ginta dicit' quinq; gen' na nū penul.
pdu. & dicit' quinquageni q' in capite sunt quinq; ginta
militū constituti.
- Quinq; gesima dicit' a quinq; ginta: & durat a dñica q' cantat'
tur Esto mihi in deū p̄tectoꝝ. & terminat' in ipsa die pas
sche. Instituta est aut' propter suppletionē. Clerici enī vñ
dētes q; sic p̄cedebāt populū ordine: ita p̄cedē deberēt lo
tate. Per duos etiā dies añ illos q̄ttuoz abstinē & ieiunā
re incipiūt: & sic vna septimana addita est q̄dragesime q'
q̄nq; gesima noiā. & h' ordinavit Theophir' papa vt vñ
Sigt aut' q̄nq; gesima tps remissiōis v' penitētie in q' ois
remittūt. Quinq; gesim' enī ann' erat iudicē q' erat ann'
remissiōis: q; tñ debita dimittebant': serui liberabant': &
oēs ad snas possessiones pprias reuertebant': p qd signū
q; p penitētiā dimitunt' pctōꝝ debita: liberant' peniten
tes a seruitute demonū: & reuertunt' ad possessiones celo
stū mansionū. Vide in penthecoste.
- Quinq; gesies aduerbiū numeri. i. quinq; ginta vicib': a qnq;
ginta dicit' fm' Papiam.
- Quinquangulus. i. quinq; angulos habens.
- Quinq; tres. qnq; cōponit' cū ater tra trū: & d' h' qnq; tres bo
rū qnq; triū: & h' qnq; tria boꝝ triū vel triozū quoddā festū
sic dictū a qnq; atris diebus. qnq; enī dies atros. i. aduer
sos dies habuerunt romani ab Danubali & gallis: ob se
quib' dieb' nemo fuit ausus exire: s; & postea liberati ad
illoꝝ dierū memoriā fecerūt illud festū. Un' Horatius in
epi. Ac poti' puer vt festis quinq; trib' olim. Alij dicit' q'
quinq; tria dicit' a qnq; & trib': q; quinq; sunt in trib'
annis. vel q; ter in quinq; annis: & durabat tale festū
quinq; dies: & pdu. qua.
- Quinq; triū. atriū cōponit' cū qnq; & d' h' qnq; triū trij: v' q'
questriū strij. i. quinq; porticuū ambitus vel spacium vñ
sunt quinq; porticus.
- Quinq; nomē indeclinabile ois ge. numeri pluralis. vñ q'
quies aduerbiū: & quint' ta tū: & quin' na nū.
- Quinq; foliū. a qnq; & foliū cōponit' h' quinq; foliū liq' bo
ba qdā quā greci vocāt p̄taphilon a numero folioꝝ. Pa
ta enī quinq; & filon foliū dicit'.
- Quinquennalis in qui quennis est.
- Quinq; uenē. qnq; cōponit' cū ann': & d' h' & h' qnq; uenē
h' ne qnq; annoꝝ. vñ h' qnq; uenē nū spaciu qnq; annoꝝ
& h' & h' qnq; uenē & h' le Nach. li. ij. ca. iij. Lū aut' q'
quēnalis agon tyro celebraret'. & pdu. na. vñ h' qnq; uenē
litas tatis. i. qnq; uenē vel qnq; uenē tps etas. Et nota q'
qnq; uenē tps est: s; qnq; uenē etatis. Itē qnq; uenē
mus agnū: s; quinquennē puerū.
- Quinquennū in quinquennis est.
- Quinq; uessis. a qnq; & as assis cōponit' h' quinq; uessis bu
quinq; uessis. i. quinq; oboli: vel precium quinq; oboloꝝ
Vide in as assis.
- Quinq; uestriū in quinquatriū exponit'.
- Quinq; uimatus a quinq; uim' ma mū: & quinq; uimat' ma
tui. i. spaciu quinq; annoꝝ.
- Quinq; uimulus la lū: vide in quinq; uimus.
- Quinq; uimus qnq; cōponit' cū ānus & d' quinq; uimus ma mū
i. quinq; annoꝝ: vel qnq; uies ann'. sicut enī dicim' bim'
duoz annoꝝ. trimus triū annoꝝ. q̄trimus q̄ttuoz annoꝝ
sic dicit' qnq; uimus qnq; ānoꝝ. vñ qnq; uimulus la lū dicit'
Quinq; uocū a qnq; & uox ctis vel poti' noctiū cōponit' h'
qnq; uocū cū spaciu qnq; noctiū. Anti q' enī h' noctiū dicit'
cūt: a quo pōt cōponi: vel ab h' gto plurali noctiū.
- Quinq; uir a qnq; & vir cōponit' h' quinq; uir huius quinq;
uiri q' h; quinq; viros sub se. & hinc quinq; uiratus tus tu
eius dignitas: & quinq; uirare re vxoz quinq; uiri: vel quinq;
penul. cor. d' mulier q' h; quinq; viros sub se.

Quinquaginta re in quinquaginta exponit.
 Quinquaginta in quinquaginta exponit.
 Quintan. a quinq; vel qnt^o d^r qntan^o na nū. i. qnt^o v^l quinta die contingēs v^l affligēs. vñ qntana ne d^r febris q̄ qnto die affligit. z h̄ qntana v^l qntina d^r qnta ps platee q̄ carpētū progredi pōt. qntine etiā dicunt flores maloz; punicoz; z tūc grecū nomen est.
 Quintilis. a quinq; vel qnt^o dicit h̄ qntilis lis qdā mēsis. s. i. i. i. i. i. qnt^o a martio. z definit ablatiu^o in i sicut z ablatiu^o de sextilis. vnde h̄ z h̄ qntilis z h̄ le. z pdu. ti cū derivat a noīe. Et nota q̄ iuli^o z august^o olim dicebant qntilis z sextilis a numero quo distabāt a pncipio anni. i. a martio. Antiq̄ enī annū incipiebāt a martio vsq; ad tēp^o nūme pompiliij q̄ addidit ianuariū z februariū: z apposuit illos in pncipio anni. s. z distinxit illos menses fm lunationes: sicut z oēs alij erāt distincti: z ita ann^o remāsit incorrect^o vsq; ad tps Julij cesaris: qui cū moraret in egypto cū cleopatra annū correxit: z distinxit fm cursuz solis ad idem punctū in fine anni redeuntis. fm ḡ consuetudinē antiquoz; qui annū incipiebāt a martio oēs menses dicti sunt a nūero quo distabāt a pncipio anni. i. a martio post ianuū. z qntilis qnt^o a martio. S; postea ad honozē Julij cesaris q̄ in illo mense nat^o ē: v^l aliquā victoriā obtinuit: dicit^o est iuli^o. Sextilis vō dicit^o est q̄si sext^o a pncipio anni. i. a martio. s; postea ad honozē Augusti q̄ in illo mense natus est: vel in eo aliquā victoriā obtinuit: dicit^o est augustus. Noīa vō sequentiū mensū cōposita sunt a numero: videlicet quo distabant pncipio anni. i. a martio. z ab h̄ nomine imber: vt septēber a septē z imber: october ab octo z imber: q̄si octauus ab imbre. i. a martio in quo imbres z pluuie abundant: z sic de alijs.
 Quintina ne in quintan^o exponit.
 Quintusdecim^o in quinden^o exponit.
 Quirinus in quinq; exponit.
 Quipari ri ge. neu. gen^o est herbe a grecis dictū: qz habeat virtutē feruentē. Et vt dicit qdā spēs quipari dicit zinci ber. z videt cōponi ab equo z pir qd est ignis: qz d^r eqri igni propter calozem.
 Quippe. i. nimirū: sine dubio: certe: confirmatiū aduer. est enī sicut scilicet: videlicet: z pdu. p̄mā positione.
 Quirina in quiris vide.
 Quiris lingua sabinoz; dicit hasta. vnde h̄ qrina ne. i. hasta z h̄ qrin^o ni dicit^o est Romulus q̄ semp hasta^o incidebat v^l qz hasta ei^o post mortē in aeterno mōte fixa d^r floruis se. vñ h̄ qritis tis dicit^o est qlibet ciuis roman^o: qz romani a romulo: v^l romani dicti sunt quirites q̄si bastati z fortes Un̄ z qnq; qrites dicit^o milites q̄ hasta secū deferūt. z pdu. qris penl. gti qritj. z circūflectit vltimā qris in ntō: sic olim in integro fiebat: qz declinabat h̄ qritis hui^o qritis. z definit noīatiū in is pdu. qris.
 Quirito. a qris v^l qritis d^r qrito tas tani tare. i. romanizare v^l moze qrit^o. habē: v^l ad modū qritū eqtare. v^l qritare i. populū. z pdu. ri qrito tas.
 Quis vel q. q̄s h̄z sedeci cōpositiōes z syllabicas adiectiōes. Cōpositiōes enī sūt septē. s. si q̄s: ne q̄s: ali q̄s: nun q̄s: ec q̄s: vni q̄s: z q̄s. Quis aut h̄z quinq; adiectiones. s. qui snā: q̄spia: q̄spuas: q̄sq; z q̄sq;. s; q̄ recipit q̄ttuoz; adiectiones. s. qdā: quis: quilibet: z quicūq;. De predictis dixi in tertia parte vbi egi de figura composita nominis: in ca. de syllabicas adiectionibus.
 Quispiā derivat a q̄s: z ē figure simplicis: z importat purā infinitatē: sicut ali q̄s diuersam: qz piare est facē purū. vñ q̄spia hō currit. i. pure vn^o: z sic qndā discretionē facit circa infinitatē. Recipit at h̄ femininū piā in actō casu: qz femina de facili imutat: z cū h̄ nomen piā videat pati z ex naturā snā poni: recte sumit p accusatiū q̄ rem denotat patientē. Pap. dicit: Quippiā: ali qd: modicū.
 Quisputas spēi deriuatiue a q̄s: z ē ibi putas syllabica adiectione: z est accēt^o pncipalis sup q̄s. Un̄ i Luca. Quisputas puer iste erit: Et in Mat. Quisputas maior est in regno

celoz; Et debet acui q̄s: z sequētes due syllabe debēt grauari: qz sup syllabica adiectione nō ē ponēd^o pncipal accētus. Et scias qz q̄spuas iō recipit h̄ vbi putas in secunda psona qz oīs interrogatio mouet: z pncipne illū ad quē sermo drigit: z sic talis adiectione cā cuiusdā excitatiōis inuēta fuit. Oīs aut excitatio fit ad substantiā: z nō ad accidēs: z ideo cū alijs infinitis nō iūgit.

Quisquillie arū cōponit a qd z cado. z sunt quisquillie stipule imixte surcul^o z folijs aridis. s. qdā palee minutissime q̄s vocāt stipuas. Dicunt etiā quisquillie q̄si quicq̄ cadit. i. quicq̄ superfluitatis ex arboze vel aliq̄ materia cadit: vt purgamēta frumētū z terrarū: z modici surculi stercoza z filia. vnde quisquillosus sa sup plen^o quisquillijs: z sic fm Dug. A qd neutro z cado cōponit quisquillie. vel vt qdā volunt cōponit quisquillie a quis z curo ras: q̄si cui cure sunt ille: vel quis curat de illis. Potest ergo dici quisquillas. i. quis curat illas propter sui vtilitatem. z cor. i. ante l vt patet in periphrasa.

Quisquis cōponit ex q̄s z q̄s: z fm vsū declinat: vt q̄sq; q̄sq; z quoquo. Possit etiā fm rationē in alijs casib^o geminari: nisi vbi infinitū a relatiuo secernit: vt dixi in. iij. pte vbi egi de figura cōposita noīs: in ca. de syllabicas adiectionib^o. Et scias qz dictio geminata vel recipiēs cūq; h̄z vim duoz; casuū. s. antecedētis z relatiui. vñ requirit duo vba poni in cōstructione: z ponenda sunt in eo casu in quo ponit relatiuū facta explicatiōe: sicut poni debēt in eo casu quē requirit vbi sequēs imēdiatē: vt video quicūq; hō currit. i. video oēm hominē q̄ currit: z quicūq; hoīez video currit. i. oīs hō currit quē video. Sicut video quicq̄ est h̄ intus. i. omne illud video qd ē h̄c intus: z quicq̄ video est h̄c intus. i. omne illud est h̄c intus quod video. vel video quisquis hō est albus. i. video omnē hominē qui est albus. z scribit quidquid pdu: nō pdu: quia pdu mutaf ibi in c. licz pdu mutef in c sequēte q: z hoc solūmodo fit in hac dictione quicq;.

Quito tas. vide in quietus ta tū.

Quocirca. circa p cōpositionē vel poti^o qndā irregularitatē iūgit cū istis. s. quocirca p cōiunctione causali vel illatiua: circūcirca: vel circūqua;

Quodā modo due partes sunt: vñ duob^o accentib^o regēde. Quidam tñ grauant mo: z tunc dicem^o qz nō est ibi cōpositio: sed quedam irregularis vocum congeries fungens loco vnius dictionis.

Quo min^o due dictiones sunt. vide in. ij. pte vbi egi de accētū aduerbioz; in ca. de cōpositis a min^o.

Quo modo due ptes sunt in euāgelio Luc. vj. Quo mō fiet istud qm virū nō cogico. Aliqñ quomō videt esse dictio cōposita: s; poti^o ē ibi irregularis qdā vocū cōgeries q̄ ponit loco vni^o dictiōis: vt quomō. i. qlit: z tūc accētū ac si eēt vna dictio. z acuit quo: s; mō grauat. vide in. ij. pte in ca. de cōpositis a modo.

Quondā aduerbiū tps pdu scribit: qz derivat a quando.

Quoniā cōiunctio causalis vel subcōtinuatiua. Causalis: vt qm pdu tibi lege. Subcōtinuatiua: vt qm ambulat mouet: sic quoniā quia: vel ergo: vna pars est fm Pap. z distinet quoniā a quia: sicut habes in quia.

Quoniā quidē. i. quia vel ergo: vna pars est cōposita a qm z qdē: z tūc grauat q̄ z acuit an. Pnt etiā eē due ptes: z tūc duob^o accētib^o regunt: z acuit q̄: z scribit tūc qm pdu: et tūc qm qdē idē ē qd qz certe. Et sic sumit i pma ad Lof. xvj. ca. Quoniā quidē pdu hominē mors zc.

Quorsum. i. vsus quā partē. z cōponit a quo z versum. z syllabical quorsum: z dicit quorsumcūq;. i. versus quācūq; partem fm Dug.

Quotennis. a quot z annus componit hic z hec quotennis z hoc ne: z quotenn^o na nū. i. quot annoz; z habet quere re de numero annoz; ad quod debēt respōderi huiusmodi noīa decēnis: tricēnis zc. vel iste genitiū annoz; cum noīe numerali: vt quotēnis es tu: biennis: tricēnis: bim^o: trimus: triū vel quattuor annoz;.

Quotidianus in quotidie est.

Quotidie. quot componit cum dies: et dicitur quotidie aduer. tps: quod vitiose scribitur per c ut vult Dug. nam per q scribi debet h etiam vult Pap. Et a quotidie dicitur quotidianus nam sic a meridie meridianus nam: sicut dicit Prif. in. ij. maio. vñ quotidianus debet scribi in pater noster per q.

Quoties aduerb. numeri. i. frequenter: multoties: quoties. i. quot vicibus cui respondet semel: bis ter: et filia. et derivat a quotus. et syllabica: ut quotienscumque.

Quotus. ab h ablatiuo quo derivat quot ois ge. indeclinabile: et tñ pluralis numeri. et est tunc interrogatiu: infinitum: relatiu. Et inde quotus tam numerale et ordinale: ut quotus es in banco: primus vel secundus. Quotus es in ordine quartus vel quintus. i. acholitus: subdiaconus. Et hinc quoties aduer. et cor. pma quotus. vnde aliquotus cor. hanc syllaba quo. Uide in aliquotus.

Quousque. i. quousque aduerbiu temporis. quousque. i. ad quem locum aduerbiu loci. vñ vsus: Tempus siue locu dic significare quousque.

Quur aduerbiu interrogandi potest derivari a qu: et sic scribitur per q et per geminu u. vel potest derivari a cuius genitiuo de qu: et tunc debet scribi per c et vñ u sicut cur. et ita comuniter scribitur fm modernos.

Sine aspiratiōe

ponit in latinis dictionibus. In grecis vero vel principalis. i. in principio vel geminata in media dictione aspirat: ut rhor: rhodus: pirrhus: rheria sicut dicit Prif.

Raab interpretat latitudo vel fames vel impetus. et acuit in fine.

Rabbi acuit in fine: et interpretat magister siue docens me: aut magister meus. rabboni idem: et acuit in fine.

Rabboni in rabbi exponit.

Rabidulus in rabies exponit.

Rabidus da du in rabies exponit.

Rabiecula le dimi. partia rabies.

Rabies. a ran quod est ira dicitur h rabies ei. vnde hec rabiecula le dimi. et rabiosus la sum. Et comparat. vñ rabiose siue fissime aduerbiu: et hec rabiositas tatis. Itē a rabies dicitur rabulus la lum: et rabidus da du penul. cor. i. rabie plenus: rabiei datus: furore plenus: iratus: insanus. vnde rabidulus la lum dimi.

Rablates scribitur per b in interpretationibus: et cor. penul. ppriū nomen viri.

Rabulus la lu in rabies est: et cor. penul.

Racemifer. a racemus et fero fers componit racemifer ra rfi. i. racemos ferens: et cor. mi.

Racemus. a ramus dicitur h racemus mi parū ramusculus vel vna. i. pars botrionis. vnde racemos mar. i. sparsas vvas vel racemos colligere. et pdu. ce.

Racha. i. inanis et vacuus que vulgata iniuria absque sensu vel absque cerebro dicere possumus. et est hebreu: et acuit in fine. Vel quod melius est Racha est interiectio affectu indignantis ostendens. sic cum dolemus dicimus heu: et cum letamur yach. et sicut cum indignamur dicimus racha. vñ Hreg. moral. xxi. tractas illud Mat. v. ca. Dis qui irascitur fratri suo reus erit iudicio. Qui dixerit fratri suo racha reus erit concilio. Qui dicit fatue reus erit gebene ignis: sicut dicit. Racha quippe in hebreo colloquio vox interiectionis est que quodam animu irascētis ostendit: nec tñ plenu vbu iracundie exprimit. Prus ergo ira rephēdit sine voce: postmodu vero cum voce: s; necdū plenu vbo formata. Ad extremu vero cum dicitur fatue: ira redarguit que cum vocis excessu expletur: etiam perfectio sermonis. Et notandum quod in ira phibet eē reu iudicio: in voce ire quod est racha reu concilio: in vbo vocis quod est fatue reu gebene ignis. Per gradus etenim culpe creuit ordo sententie: quod in iudicio adhuc causa discutit. in concilio aut iam cause sententia diffinitur. in gebena vero

ignis ea que de concilio egreditur sententia explet. Beda vero dicit: Racha nec grecu est nec latinu: sed proprie hebreu. Quidam autem etymologia de h noie greco trahere voluerunt putantes dici panosum. grece enim panos rachus dicitur. sed nos huius vbi vim subtili perspicientes nil aliud intelligimus eē racha nisi vocem incoditā irati animi comotione signata queles sunt interiectiones apud gramaticos: sicut dicitur a dolebe heu: ab irascēte he: a timēte ut atar: et cetera talia. Quia dicit fatue reus erit gebene ignis. Notandum in h loco quod gradatim de minimis ad maiora conscendit: quoniam pro quitate peccati vindicta cominat. In primo enim loco vñu tollit modo posuit. i. irā. In secundo duo. i. irā et vocem: in ira comotione animi signata. In tertio tria. i. irā: vocem: et contumeliam. Sicut ergo maius peccatum est dicere fatue que solutio irasci: vel dicere racha: sic grauius est reum eē gebene ignis que reum concilio et iudicio. In iudicio enim causa discutit: et is qui reus putabatur nonnunquam innocens inuenitur. In concilio vero si quis reus convictus est: que pena puniatur ab alijs tractatur: et adhuc euadere solet. In gebena autem ignis nulla est libertas: et ideo in retributione pene quantitas peccati designatur. Gebene nomen in tota serie scripturarum veteris testamenti non reperitur: s; a saluatore in euangelio positum cognoscitur. Quod positum autem nomen est gebena ex ge et hena que vallis gratuita interpretatur. fuit enim vallis filiorum hennon iuxta hierusalem: vnde propter scelus idolatrie multa iacuerunt cadavera mortuorum: et id vbi cumque nomen gebene ponitur pena inferni designatur. Uide in gebennon. Quare autem racha non sit interpretanda habes in alleluia.

Rachel interpretatur ouis: quod pro ea Jacob parit oues labam ceri sui. Itē interpretatur visum: principiu: vel munda: vel videtur deū. et potest eē indeclinabile: vel potest declinari: ut becrachel huius rachaelis. et producit penul. genitiui: et significat vitam contemplatiuam.

Radico cas. a radix dicitur dicitur radico cas cuius care. i. radices emittere: vel radicibus firmare. Et componit: ut abradico cas. i. a radice euellere. et arradico cas. i. valde vel ad aliquid radicare. diradico. i. diuellere. eradico cas. i. euellere: destruere. vnde eradicās ge. ois. Job. xxxi. Oia eradicās genimina. Radico per radices emittere neutru est. In alia significatione cum suis compositis est actiuu: et in vtraque significatione producit di.

Radicosus la sum. i. radicibus plenus. Et comparat: et dicitur a radix.

Radicula le dimi. partia radix.

Radio. a rado dis vel a radius dicitur radio as. i. splendere. Et componit: ut iradio as. i. intus vel valde radiare. pradio as. i. circūcirca vel extra splendere. Radio et ei composita neutra sunt et absoluta: s; quoniam ponantur transitiu: vel illuminare: vel pro illustrare. et cor. ra. Vñ in Tobia dicitur: Preradiat proles plis honore pater.

Radiolus in radius exponit.

Radius. a rado dis dicitur h radius dii in iudicio. i. iudicium: et dicitur sic quod radendo fiat. vñ et radi dicitur quoddam genus oliuaru ob longitudinem. quod longe sunt ad similitudinem radiorum. Radius etiam dicitur virga qua geometri figuras faciunt in supposito puluere. et radi dicitur splendor: ut radius solis et stellaru. et dicitur sic propter longitudinem: quod longe emittat et dirigat. Et a radius dicitur hic radiolus le dimi. in qualibet sua significatione. vnde hec radiola le predictum genus oliuarum. et cor. ra. Vñ quidam: Dicas textoris radium: radium quoque solis.

Radix. a radi dicitur h radix dicitur: quod quasi quibusdam radijs fita terre in profundu demergit. vel a rado: quod si eradat non repellat. vnde radicit aduer. i. fundit: vsque ad radicem. pdu. radix penul. genitiui radice.

Rado dis si sum radere. i. interficere: supficiem remouere: vel parū diminuēdo applanare. vnde rafim aduerbiu Rado componit: ut abrado dis. i. procul radendo iacere: vel male radere. Arrado dis id est valde vel iuxta vel vsque ad imū

radere. corrado dis. i. simul radere. vñ hoc corradu dii. i. corrasio: z corrasim aduer. erado dis. i. extra radere. Rado dis est actiuu cum oibus suis copositis: z oia faciunt preteritu in fi z supinu in sum: z oia pducunt hanc syllabam ra. vñde in Au. ora dicit: L. una mortis habens de libro radit isto.

Rafanū ni penul. cor. qd nos radice vocamus: qz totū deoz sum mittit qū reliqua holera magis in sūma pfiliant.

Raguel elis ppriū nomē viri: de quo in Au. ora dicit: Clausit opes habuit q raguelis erant.

Ralla. a rado dis dñr hec ralla le: vestis q vulgo dñr rasilis: z hoc rallū li. i. rasoziū.

Rama interpretat excelsa: z est indecli. z acut in fine. Est et viculus secus bethleē in quo sepultus fuit samuel sed nunc translatus est in traciā fm Pap. z pot declinari: vt hrama me: z tūc nō accentuat in fine.

Rameffis indecli. acut in fine: qdā ciuitas ē: de qua dñr in i. ca. Exo. Edificaueruntqz vrbes tabernaculozū pharaoni phiton z rameffes. Itēz Sen. xlvij. In optimo solo terre rameffes. De hac dñr in Auroza: Rameffes ex se nomen mysteria profert.

Ramix. a ramus dñr h ramix cis. i. mentula: vel virga virilis Junenal: Jacet exiguus cū ramice neru. vñ ramicosus sa sū: q magnā hz mentulā. i. herniosus.

Ramnus. a ramus dñr h ramnus ni genus spinarū: vt dicūt spina alba: vel ramus eius fm Dug. Pap. vñ dicit: Ramnus est spina alba: vñ lignū spinosū: ramus genus spinaz densissimū q i herba ē mollis z pulcra: ibi sūt tñ spine post ea. vñ in psalmo: Prinsqz itelligeret spine vñ ramnū zc.

Ramus. a radix cis dñr h ramus mi: quasi a radice means. vñ h ramusculus li dimi. ramus pprie est qd a radice vñ trunco manat: sicut a ramusculo cetera. z ramosus sa sum i. dilatatus: z ramis diffusus. z coparat. Itē a ramus dñr h z h ramalis z h le: z h ramalis lis. i. ramus: z pdu. ra. vñ quidā: Pampinus est foliū vitis ramusculus huius. Itē Persi: vt ramale vetus purgandi subere coctū.

Ran indecli. i. ira vel locus ire. vñ etiam euenit qz efficiat rabiosus homo.

Rana. a ran qd est ira dñr h rana ne: qñ iracūda. vel rane dñr amē qñ rauce. vel rane qñ garrane: a garrulitate. vñ hoc ranetū ti locus vbi rane abundant. z vt dicit Basilius in herame. Mures z ranas ex terra generari videmus.

Ranceo. a randic^o deriuat ranceo ces cui. i. irasci: indignari: ferere: esse vel fieri rancidū.

Rancidus. a rancor coris dñr rancidus da dū. i. iracund^o vel fetidus: amar^o ex vetustate: z insipidus: z h rancidul^o li dimi. i. aliquantulū iracūdus: vel rancidus. Pot et rancidū dici ex vitio: qz rancorē facit: z cor. penul. rancidus.

Rancor. a ran qd est ira dñr h rancor ozis. i. ira: indignatio: dolor: amaritudo mentis: vñ fetor: z pprie fetor carnis ex vetustate pueniēs. A rancor dñr rancorosus sa sum. i. rancore plen^o: z h z h rancors dis. i. irascēs vel irat^o. vñ rancordit aduer. i. irascibilis: z h rancordia die. i. ira. vñ rancordiosus sa sum. i. iracundia vel ira plenus.

Rancors di: in rancor exponit.

Ranella le: dimi. i. parua rana.

Ranetū ti penul. pdu. in rana vide.

Ranula le dimi. parua rana.

Ranūculus li dimi. pua rana: z nō seruat gen^o sui pmititū: qz rana est fe. ge. ranūculus vñ mas. ge. vt dicit Prif.

Rapa. a rapio pis dñr h rapa pe: qz rapiat. i. copredēdat pl^o terre radice qz napus. vñ h rapula le dimi. qd z h rapulū li inuenit: z h rapariū rij locus vbi rape crescūt: qd z hoc rapulariū dñr: z hoc rapulatū ti: cibus de rapis: z pducit primā rapa. vñde rapis casus ablatiui: z pducit ra. sed rapio pis cor. ra. vñ versus: Quas tu dente rapis comes est inflatio rapis.

Raphael interpretat curatio vel medicina dei. Ubicūqz enī curandi vel medendi opus necessariū est h angel^o a deo mittit. vñ dicit Greg. qz scī illi celestis patrie spūs qui

ad nos aliqd administraturi veniunt: apud nos et noia a ministerijs trahunt. Raphael quoqz interpretatur medicina dei: qz videlicet dum Thobie oculos quasi p officiu curationis tetigit: cecitates eius tenebras terfit. Qui ergo ad curandū mittit: dignū videlicet fuit vt dei medicina vocaret. Et scias qz raphael pot poni in ordine angeloz fm ea que circa singulares psonas exercuit.

Rapina. a rapio pis: dñr h rapina ne. vñ h rapinula le dimi. Et est rapina pde raptio ex pondere. z rapinosus sa suz i. rapina plenus. Comittit aut pprie crimē rapine: qum p violentiā vi z aperte res alienas qz rapit vñdecūqz ex cepto loco sacro vel re ecclesiastica: qz tunc comitteretur sacrilegiū.

Rapio. a rumpo pis dñr rapio pis pui. q enī rapit quasi rumpit. vñ raptim aduer. i. festinant: violenter: qñ raptim. z raptio tas frequē. z est raptare frequē rapere: trahere: a quo raptio as aliud frequē. Rapio coponit cū ad: z dñr arripi pis pui ptū. i. inuadere ad aliqd agendū: rapere z aggredi. vñ arreptus ta tū. Itē cū cō: z dñr corripio pis. i. simul rapere vñ castigare. Itē a rapio is coponit diripio pis. i. deorsū vel valde vel de vno loco ad aliū rapere. Diripio pis. i. diuersis modis: vel in diuersas partes rapere. Eripio pis. i. extra rapere vel liberare. Proripio pis. i. pcul vel ante rape. Pteripio pis. i. ante rape. Surripio pis i. subtrahere: furari. vñ surrepticius cia ciū. Rapio z eius coposita sūt actiua z faciūt pteritū in pui z supinu in ptū Itē rapio hanc syllabā ra cor. z in copositis mutat a in i breuē in verbo sed in supino in e. Prosper: Inuitus xpi munera nemo rapit.

Raptim aduer. in rapio pis exponit.

Rapto as frequē. in rapio exponit.

Raptoz ozis in raptus exponit.

Raptus. a rapio pis dñr h raptor tozis: z hic raptus tñs tñs: actus vel passio rapiendi. vel raptus est pprie illicitus cōcubitus a rapiendo. i. corrupendo dictus. vñ raptor dicit^o quasi corruptor: z hoc raptū inuenit p eodē fm Dugu.

Nota hic qz raptor dñr duobus modis. Est enī raptor rerū z raptor hoim: z pcpue feminaz. z dñr pprie rapina rerum: z raptus mulierū. Comittit aut crimē raptus duplitter: videlicet qum ipsa puella violenter rapitur: vt in perpetuum teneatur. Item qum non ipsa violenter rapit: sed vñs eius ea phibente violenter vsurpat. Itē tūc demū comittit raptus qum ipse raptor nō desponsauerat primo ipsam puellam. Large non solum comittit in virginē: sed etiam in viduā z sanctimonialē. Aliqñ etiaz accipit p quolibet illicito cōcubitu vel coitu. Et scias qz fornicatio hz videat esse genus cuiuslibet illiciti coitus q fit extra vxorem: tñ specialiter intelligit in vsu viduarū z meretricū z concubinarū. Stuprum autem proprie est virginū illicita defloratio. Adulteriū vñ est alieni thori violatio. vñde adulteriū dicit^o quasi ad alterius thori accessio. Incestus est consanguinearū vel affiniū abusus. vñ incestuosi dicunt^o qui consanguineis vel affinibus suis abutunt^o. Raptus comittit qum puella violēter a domo patris rapit seu educit: vt corrupta in vxorē habeat: siue puelle solūmodo: siue parentibus tñ: siue vtriusqzvis illata fuerit. z potest raptor excomunicari non solum a suo episcopo: sed etiam ab ipso in cuius episcopatu rapinam fecit. Item denegatur ei penitentia: nisi restituat ablata: vel plenā securitatē faciat de restituendo: si tñ habeat vñ reddere possit. Sic nota ad predictoz declarationē qz species luxurie distinguunt^o primo p concubitū fm naturā z extra naturā: sed qz luxuria contra naturā ignominabilis est relinquit^o. si aut fit peccatū in concubitu fm naturā tñ: sic pdicte species quinqz luxurie sumunt^o. vñ scias qz circūstantia peccatū in aliud genus mutat: quando alterius generis peccati deformitatē addit. z fm hoc predicti qñqz luxurie modi differūt specie: qz fornicatio non importat qñtū est de se aliā deformitatē nisi q ad genus luxurie pñet. Est enī soluti cū soluta: et dicit^o forni

ratio a fornice: quia iuxta fornices. i. arcus triumphales
 et in alijs locis ubi hoies conueniebant congregabant meret-
 rices et ibi polluebant. Sed stuprum quod est illicita virginum
 defloratio addit aliam deformitatem. scilicet damnationem mulie-
 ris violatam: quod non est ita ad nubendum sicut erat ante. et hoc dam-
 nificatio est per se spalem legis prohibitionem habet: sicut et adulte-
 rium quod est alterius thori violatio: addit spalem deformi-
 tatem alterius generis peccati quod est ex usu rei aliene illicito: quod
 pertinet ad genus iniusticie. sicut et incestus quod est sanguini-
 nearum vel affinium abusus ab incendio nomen habens: vel
 a priuatione castitatis quasi antonomastice. quia autem castitatem
 violant in illis quod maximo federe coniungunt: addit spalem de-
 formatem. scilicet nalis federis violationem. sicut et raptus quod com-
 mittitur ex hoc quod puella a domo patris violentim abducitur: ut cor-
 rupta in matrimonium habeatur siue vis puelle siue parenti-
 bus illata contulerit: patet quod alterius generis peccati deformi-
 tatem addit. scilicet violentiam: quam lex in quacumque re prohibet: et sic
 patet quod sunt diuerse species predicatoz. vnde et circumstantie qui-
 bus diuersificantur non sunt in professione omittende. Item
 scias quod secundum leges raptorum morte mulctantur. sed si ad ecclesiam
 cum rapta confugerit: priuilegio ecclesie mortis impu-
 nitatem meretur.

Rareo es: in rarus exponitur.

Rarus ra rui. i. non spissus: et comparatur. vnde rarius sine ad-
 uerbiis: et hoc raritas tatis: et rareo res rui. vnde rareo scis in
 choatiui: et pdu. ra.

Rafilis. a rado dis dicitur hoc et bec rafilis et hoc le. et hoc et hoc rafibis
 lis et hoc le. i. res rafa vel pilosa ut radi possit: vel apta ad
 radendum: et hoc rasoium rii. vnde hoc rasoium rii: et corri.
 penul. rafilis.

Rasofas est frequentatiui de rado dis si sum: a quo aliud
 frequen. rasito as penul. cor.

Rastrum. a rarus dicitur hoc rastrum stri et pluraliter hi rastrum instru-
 mentum rusticorum. i. fossorium duplex ut dicunt: et dicitur sic a rari-
 tate dentium: vel a rado quia terra radit. rastrum est dicitur aliud in-
 strumentum rusticorum dentatum: quo paleam remouent a gra-
 nis. vnde hoc rastellum li dumi.

Raticula: in ratis est.

Ratio. a ratus ta tu. i. firmus dicitur bec ratio onis: quia firma sit
 et est ratio mentis motus in his que dicuntur discernere: vel
 conectere valens. vel ratio est quidam motus animi visus
 mentis actiua veraque a falsis distinguens. sed ratiocina-
 tio est rationabilis subtilisque disputatio: et a certis ad incer-
 torum indagacionem nitens cogitatio. Item ratio. i. diffinitio: et
 cor. prima ratio. vnde quidam: Sic volo sic iubeo sit per ratioem volun-
 tas. Sed quis in quo differt ratio a sensualitate. Audi Aug.
 in. xij. de tri. sic dicitur: Videamus ubi sit quasi quoddam hoies
 exterioris interiorisque confinium. Quicquid enim habet in animo con-
 cum peccato: recte dicitur ad exteriorem hominem pertinere. non enim solum
 corpus homo exterior deputabitur: sed adiuncta quadam
 vita sua qua copages corporis et omnes sensus vigent quibus
 instructus est ad exteriora sentienda. Ascendentibus igitur
 nobis introsum quibusdam gradibus considerationis per anime
 partes ubi incipit aliquid occurrere quod nobis non sit con-
 cum bestiis ibi incipit ratio: ut interior iam possit agnosci. Ra-
 tionis autem pars superior eternis rationibus conspiciendis vel
 consulendis adhaeret. Portio inferior ad temporalia gubernanda
 deflectit: et illa rationis intentio que contemplatur eterne sapi-
 entie deputatur. illa vero qua bene vtuntur rebus temporalibus
 scientie deputatur. Num vero discrimen de natura mentis hu-
 mane de vnaquaque re discrimen ne eam in bec duo que
 commemorauimus nisi per officia germinamus. Carnalis vero vel
 sensualis animi motus qui in corporis sensus intenditur
 nobis peccatoribusque communis est: quod seclusus est a ratione sapientie: rationi
 autem scie intimus est: vide in venale: et in infernus.

Ratiocinatio in ratio est: et est in quarta parte in ca. de coloribus
 rhetoricis.

Ratiocinator. a ratio deriuatur ratiocinator naris. i. ratione vtitur: rationabiliter
 loqui tractare: et cor. ci sicut patriciorum.

Rationabilis in rationalis exponitur.

Rationalis. a ratio dicitur hic et bec rationalis et hoc le: et hic et bec ratio-
 nabilis et hoc le. Et hoc quidam ista noia indifferenter acci-
 piant: differunt tamen: quia rationale dicitur quod vtitur ratione: vt homo an-
 gelus: sed rationale est quod ratione agit vel dicitur et rationabiliter
 viuunt. vnde multi imo omnes hoies sunt rationales. i. aptitudinem
 habent rationandi. sed non omnes sunt rationabiles: quia non omnes
 ducuntur ratione. Et hoc rationale lis dicebatur panis in pectore
 sacerdotis quadratus in quo lapides erant inserti. Item
 a predictis rationabiliter et rationaliter. Rationalitas et ratio-
 nabilitas: et per compositionem vt irrationalis le: irrationabiliter
 irrationabilitas: irrationabilis le: irrationabiliter: irra-
 tionabilitas. Et scias quod hoc proprie dicitur rationalis: angelus vero
 intellectualis. vide est in conscientia.

Ratis. a rado dis dicitur bec ratis tis: primum et antiquissimum na-
 uigij genus erudibus tignis asseribusque contextum ad cuius
 similitudinem facte sunt naues que raris dicitur. Nuncio
 ratis quelibet nauis abusu dicitur: nam ratis proprie dicitur con-
 nexio nauium. vel strues lignorum et trabium vel incastratura
 nauium. vel ratis est illa pars nauis. scilicet que est inter carinas
 et prozā vel puppim: dicta quia radit aquam: vel quia fit rata et
 firma. Et per synodochem quelibet nauis dicitur ratis: quia radit
 aquam: vel quia rata sit et firma et firmiter curat. vnde hoc raticula
 le dicitur. et cor ra. vnde quidam: Dic latus esse ratem ventrem
 dicitur esse carinam. Item alius: quia rata sit ratis: est quia concaua
 dicta carina.

Ratiuncula le dicitur. parua ratio.

Ratus. reor ris ratus sum rei. i. estimare: putare. vnde ratus
 ta tu participium: vt ratus sum. i. putauimus: et ratus ta tu nomen
 et tunc tantum valet quantum firmus. et est reor verbum depon-
 entiale cum suis compositis siqua habet. Isidorus autem dicit: Ra-
 tum dicitur quod rationale et rectum est vnde et quod pollicetur dicit: Ra-
 tum esse profiteor: hoc est firmum atque perpetuum. Et Papias dicit:
 Ratum firmum stabile inmutabile acceptum. Item ratus. i. arbi-
 tratus: et cor. prima ratum: vt patet in ratis. Hoc etiam vult
 Priscianus in. x. li. qui dicit: In omni supino vel participio per-
 terito. producit a penul. exceptis datum: statum et satum et
 ratum. Item dicit Priscianus. Reor facit ratum participium: et per
 to differentie causa: quia ritus aliud signat: sed in compositio-
 ne a in i correpta mutat: vt ratus irratus. Item inuenitur ra-
 ta in alia significatione: vt iste soluat vel recipiat per rata
 i. per parte sibi contingente.

Raucidus. a raucus dicitur raucidus da dum. i. raucus. vnde rauci-
 dulus la lu aliquantulum raucus: qui est rauculus dicitur.

Raucio. a raucus dicitur raucio cis si sum. i. esse vel fieri raucio:
 sicut dicit Priscianus. et est quarta coniugationis.

Raucus. a raumi quod est raucitas deriuatur raucus ca cum: et com-
 paratur raucus cio sumus. vnde raucio eius sine aduerbiis: et
 bec raucitas tatis. et bec raucedo nis. i. vocis amputatio
 siue impuritas.

Rauia exponitur in rauilla.

Rauilla. a raucus: vel raumi dicitur hoc rauia nie. i. vox rauica. vnde hoc
 rauilla le. i. caudicis: quia clamando efficitur raucus.

Rauio. a rauia dicitur rauio as. i. raucus esse vel fieri. vnde rauia-
 tus ta tu. i. raucus: et hoc rauio onis. i. raucitas.

Raumi: nomen indecli. i. raucitas: et acuius in fine.

Rauus. a rapio pis dicitur rauus ua tu. i. rapax vel fului coloris
 vnde inuenitur lupa raua. et in vtraque significatione conuenit
 ter dicitur lupa raua: nam rapax est et fului coloris. vnde rauus
 la lu: et rauiscellus la lu ambo dicitur. bec raua rauie: talis co-
 lor vel rapacitas: et rauo es rauus: esse vel fieri rauus. vnde rauus
 uesco scis inchoa. fm Dugu. et Papi. dicit: Raua niger
 color mixtus fuluo etc.

Realis a reor reris dicitur bec res rei. Proprie quidem res
 sunt quas sola estimatione et intellectu comprehendimus:
 vt incorporee. alia vero appellantur corporee. Vnde Priscianus. Cor-
 porum seu rerum. Res etiam dicitur quodlibet ens. est enim res
 vnum de transcendentibus. nam quattuor sunt transcendentia:
 res: ens: vnum: et aliquid. et etiam res sunt secundum leges que in nro

ire
 realit
 Reatus
 reatu
 gation
 nos p
 cit mg
 aliqu
 oblig
 inter
 pena:
 ipsa c
 Rebec
 Rebelli
 Rebelli
 bec re
 refiste
 tio: rel
 Reboo
 reboa
 Recalcit
 iacere
 nit a r
 Recaltu
 recaltu
 Recens.
 nouu
 simus
 to tas
 recent
 recent
 Recense
 Recensio
 Recensio
 Recensio
 Receptu
 Receptu
 alicui
 Recepto
 quent
 Reci. i. it
 Recidit
 et radi
 no po
 ru fut
 redeit
 cidiuc
 sim re
 sunt: z
 in infu
 cidiuc
 Recido
 et care
 iteru v
 pdu. c
 Recidit
 copon
 Recino
 copon
 Recinu.
 qda. i.
 et? ret
 Recipio
 ru vel
 cipio.
 Recipro
 proco
 vel ref
 titiut
 repeti
 diligo

inre consistunt a recte habendo. vñ h̄ z h̄ realis z hoc le. vñ realiter aduer. z bec realitas tatis.

Reatus. a reus d̄ h̄ reatus tus tui quasi rei actus: z accipit reatus in scriptura multiplici. s. p culpa: p pena: p obligatione pene tpalis z eterne. Si enī mortale est obligat nos pene eterne. Si veniale obligat nos pene tpali: vt dicit mgr̄ in secundo sn̄iarum. Tñ scias q̄ reatus d̄ fm̄ q̄ aliquis est reus pene: z iō pprie reatus nihil aliud est q̄ obligatio ad penā: z qz obligatio quodāmodo ē media inter culpā z penā ex eo q̄ ppter culpā aliq̄s obligat ad penā: iō nomen mediū transsumit ad extrema: vt interdū ipsa culpa vel pena reatus dicat.

Rebecca interpretat̄ patientia: vel que multū accepit.

Rebellio onis: in rebellis exponit̄.

Rebellis a re z bellū cōponit̄: vt h̄ z h̄ rebellis z h̄ le. vnde bec rebellio onis. z h̄ rebellis in eodē sensu. i. repulsio vel resistentia: z post factā pacē ad bellū reuersio: belli iteratio: rebello as verbū neutrum. i. resistere: repugnare.

Reboo as aui are. i. resonare a re z boo as cōponit̄. vñ hic reboatus tus tui.

Recalcitro as aui are d̄ repercutere vel resistere: retro pedem iacere: sic faciūt equi q̄ pcucit̄ transeūtes iuxta se: z cōponit̄ a re vel retro: z calcitro as: z cor. ci naturaliter.

Recalustrer. i. retro aliquantulū caluus: z p eodē inuenit̄ recaluus ua uū.

Recens. a reci qd̄ est iterū v̄l retro d̄ h̄ z h̄ recens tis. i. nouus. sed recens nascit̄: nouū fit. z cōparat̄ recens tior simus. vñ recenter tius sine aduer. z h̄ recentia tie: z recētotas. i. ad recentia reducere: z est actiuū. Itē a recens d̄ recentulus la lum. i. aliquantulū recens: z cōponit̄ vt per recens: q̄ recens. i. valde recens.

Recenseo ses: in censeo ses exponit̄.

Recensio is: in censeo ses exponit̄.

Recensitus ta tū: in censeo ses exponit̄.

Recentulus la lū: in recens vide.

Receptaculū. a recipio pis d̄ h̄ receptaculū li: locus vbi fit alicuius rei receptio.

Recepto. a recipio pis pi ptū ptu u in o fit recepto tas. i. frequē recipere: vel recolligere in domo sua.

Reci. i. iterū vel retro grecū est.

Reciduius. recido cōponit̄ cū viuus z d̄ reciduius ua uū: z radiuius ua uū. i. renouatus: post casuz reparatus qd̄ nō pōt esse nisi casus pcesserit vel mors. vñ recidua arborū sūt: q̄ alijs sectis repullulāt: z eadē dicunt̄ rediuiua: qz redeūt ad id qd̄ fuerūt q̄si denuo viuua: z a recidui d̄ reciduiuo uas penul. pdu. verbū actiuū. i. renouare post casum reparare. Itē reciduiant illi infirmi q̄ in oualescētia sūt: z postea cadūt in infirmitatē. vñ fm̄ h̄ recidiuare. i. in infirmitatē iterū cadere: z pdu. penul. reciduius: z reciduiuo uas: z rediuius.

Recido dis. i. iterū v̄l retro cadere ex re z cado dis cōponit̄ z caret sup̄. z cor. ci. Itē recido dis di sū. i. retro cedere v̄l iterū vel ex oī pre cedo: z componit̄ a re z cedo dis di: z pdu. ci vbiqz.

Reciduius dua duū. i. retro v̄l iterū cadens a recido dis: qd̄ cōponit̄ e re z cado dis.

Recino nis nui centū. i. iterū vel retro canere vel recitare. z cōponit̄ a re z cano nis: z cor. ci. syllabā vbiqz.

Recinū. a reci d̄ h̄ recinū vel reciniū matronale opimentū qd̄ā. s. v̄l vestis palliū z d̄ sic q̄si reijcinū. qd̄ dimidia ps ei retro abijcit̄. Itē z a grec̄ d̄ stola: v̄l d̄ a reijcio cis.

Recipio. a re z capio pis cōponit̄ recipio pis cipi ptū. i. iterū vel retro capere. vnde hic receptus ptus tui. z cor. ci recipio.

Reciproco. proco cas cōponit̄ cū reci qd̄ est iterū: z d̄ reci proco cas. i. iterū petere inuicē: p se ponere: vel ouertere: vel reflectere. vñ reciprocus ca cū. i. iterū ouersiuus: repetitiuus. vñ reciproca d̄ constructio in qua eadē psona itez repetit̄: vel in qua eadē psona videt̄ agere z pati: vt ego diligo me: tu diligis te: petrus diligit se: z cor. p.

Reclamo ex re z clamo componit̄: vt reclamo as. i. post aliquid vel iterū clamo fm̄ Dug. vel fm̄ Pap̄. Reclamat: recusat: tradit̄: inficiat̄: z pdu. cla.

Reclino nas naui nare cōponit̄ a re z clino nas: z est reclinare iterū clinare: siue iterū flectere: vel curuare: z ponit̄ aliq̄n simplici p flectere z appodiare vel deponere: vñ in Luca. Vulpes foueas habēt: z volucres celi nidus: filius aut̄ hoīs nō h̄z vbi caput suū reclinet. vñ hic z bec reclinis z hoc ne: z reclinus na nū: z pdu. cli. Itē a reclino d̄ hoc reclinatoriū rij: locus aptus ad reclinandū: vel id supra qd̄ reclinamus.

Recōpenso sas saui sare: reddere: psoluere: remunerare vel iterū trucidare: equare. z cōponit̄ a re z cōpenso sas: qd̄ est cōpositū a con z penso sas.

Recondo. ex re z cōdo cōponit̄ recondo dis: z h̄z duplex p̄teritū. s. recondi z recōdidi: z duplex supinū. s. recondit̄ z reconditū. vñ reconditus ta tū: z reconditus sa sum.

Recondus sa sū. i. reconditus a recondo dis d̄.

Recordor. a re z cor cōponit̄ recordor daris datus sum verbū deponentale a cōstruit̄ cū actō z cū gō: tñ differenter: qz recordor lectionē. i. firmo vel recito vel narro v̄l de ea mentionē facio: sed recordor lectiōis. i. memoriter teneo lectionē. In vtraqz tñ cōstructione inuenit̄ mō hunc mō illū sensum exprimere: z d̄ recordari: quasi ea que retro sūt z p̄terita iterū ad cor reducere fm̄ Dug. Cōstruit̄ ē cū ablatiuo. Nā verba q̄ p̄tinent ad recordationē vel obliuionē regunt ḡm̄ ex natura transitionis: z sicut cōstruit̄ cum actō z ablatiuo.

Recraftino ex re z craftino nas cōponit̄ vt recraftino as. i. iterū craftinare: vel plongare. vñ recraftinans tis ge. oīs z cor. sti. vñ Diero. in eplā ad paulinū ca. viij. s. nisi tu sp̄ recraftinans zc.

Rectoz. a rego gis d̄ h̄ rector ozis: z pdu. penul. ḡm̄: sed rector p̄ oratore cor. penul. ḡm̄. Et scias qz vt dicit Breg. in xxxiij. mora. Elatio a liter p̄positos atqz aliter subditos tentat. P̄elato nanqz siue rectori in cogitationibus suggerit: qz solo vite merito sup̄ ceteros excreuit. vñ rector intra se dicit. Nisi oipotens deus me de his oīs melior rē cerneret: oēs hos sub meo regimine nō dedisset: eiusqz mentē mox erigit: viles atqz inutiles eos qui subiecti sūt ostēdit: ita vt nullū iā q̄si dignū respiciet cui equanimit̄ loquat̄. vñ z mox mentis tranquillitas in iram vertit̄: qz dum cunctos despicit: dū sensū vitāqz omnium sine moderatione rephendit: tanto irrefrenatus se in iracundiā dilatat: quāto eos q̄ sibi cōmissi sūt esse sibimet indignos putat: cunctis se existimat amplius sapere: qbus videt̄ se amplius posse: sepe subditi rectores sui dictis p̄terue obuiant z eandē vocis supbiā libertatē vocant. Sic quippe elatio se q̄si rectitudine libertatis obijcit: sic se sepe timor p̄ hūilitate supponit. Nā sicut pleriqz reticent ex timore z tñ se estimāt tacere ex hūilitate: ita nōnulli loquunt̄ p̄ impatientiā elationis: z tñ loqui se credūt p̄ libertatē rectitudinis. vide in corripio z i timor: z in apls: z in sacerdos: z in obedio: z in seruit̄. Et scias qz vt dicit phus in v. ethico. Principatus virū ostendit: qz vt dicit Breg. in postto. Quieto mari recte nauim z imperit̄ dirigit. Turbatus aut̄ tempestatis fluctibus peritus se nauta cōfundit Itē in eodē: Nequaqz valet in culmine humilitatē discere: qui in imis positus nō desinit supbire.

Recula le: dimi. parua res.

Recubo bas: in cūbo bis exponit̄. z cor. cu.

Reculco. ex re z calco cōponit̄ vt reculco cas. i. itez calcare. **Recuso.** ex re z cuso sas cōponit̄ recuso as. i. refutare: parui pendere: nolle: q̄si frequenter cedere: vt fiat re. i. retro: q̄si postponat̄: z pducit cu syllabam.

Recuticus ca cū a re z cuticus cōponit̄: vt recuticus ca cum idē qd̄ cuticus vel recuticus q̄ retrouersā h̄z pellē virilis mēbz. vnde recutici pprie dicunt̄ iudei: q̄si retro h̄tes cutem. i. circūcisi. carent enī antioze pelle virilis mēbz vñ Persi. Recuticaz sabbata pelles. z vocauit sabbata

- recutica ppter recuticos: qz ad eos ptinent: z ea celebrat
z pdu. hanc syllabam ti.
- R**eda. a redeo is dñ h̄ reda de: genus vehiculi ad eūdū z redēdū habilis: z est q̄ttuo: rotarū. v̄l potius sic dñ a rota qz rotas habeat. vñ antiq̄ vocabant illā rotā: z pdu. re. s̄z redeo dis cor. re. vñ qdā: Hypodomiadis victis cū peloy pe redis.
- R**edamo mas. i. rursū amo: z interponit d causa euphonie: z cor. mo.
- R**edardesco cōponit a re z ardesco: z dñ redardesco cis interposita d. vñ Qui in lib. de remedio amoris: Flāma, redardescit que mō nulla fuit.
- R**edarguo guis gui gutū. i. iterū arguo vel reprehendo: a re z arguo guis cōponit: z interponit dca euphonie.
- R**editus ta tū: p geminū d a reddo dis. Qui. epi. A iuvene z cupido credat reddita virgo: Inueni ēt reditus p vnū d: de quo dicā in suo loco.
- R**eddo dis reddidi ditū dere: a re z do das cōponit: z iterponitur dca euphonie.
- R**educo cis: ex re z duco cis cōponit: z interponit aliquñ d: aliquñ scribit p vnū d: z tunc cor. re. vñ dicit Prif. in. ij. li. In d nulla syllaba pōt desinere prepositiua: nisi forte sequēs ab eadē incipiat in simplicibus dictionib: z in plerisq; syllabicis cōpositis: vt addo reddo reduco qd etiā reduco p vnū d dñ. Virgī. in. iij. Enei. Amissam classem socios a morte reducit.
- R**edeo. a re z eo cōponit redeo dis diui vel redij: z interponit dca euphonie: z cor. re. vide in reditus.
- R**edibeo. a re z debeo cōponit redibeo bes bui bitū bere. i. rursū debere: z cor. di.
- R**ediens redeuntis: vide in eo is it.
- R**edifico cas caui care. i. itez edificare. z cōponit a re z edifico cas: z cor. fi: z subtrahit e.
- R**edigo: gis egi actū cōponit a re z ago agis: z interponit dca euphonie. z est redigere representare: reducere: reuocare: retro vel iterū agere: z cor. di.
- R**edimiculū. a redimo mis dñ h̄ redimiculū li: monile v̄l corona vel vitta q̄ mitra in capite feminarū alligat. vel redimiculū succinctoziū est vel brachiale: qd p̄ ceruicē descendens a lateribus colli diuisū: vtrariq; alarū sinus ambit z hincinde succingit: vt strigēs latitudinē vestis ad corpus strabat z iūgendo cōponat. h̄ vulgo brachiale dñ: q̄si brachiale: q̄uis nō brachioz sed renū sit cingulū.
- R**edimio. a re z diadema cōponit redimio mis mitū mitū mire q̄rte coniugationis. i. coronare: ornare: z cor. di vbiq; vñ Qui. epi. Bacchus annus bacchi iunx redimita corona. Inuenit ēt redimo mis qd componit a re: z emois: z cor. filr di: z est tertie coniugationis. vñ versus: Est redimit q̄rte de se faciēs redimire: Alc redimo mis inflectio tertia dicit. vñ redimitus ta tū. i. ornatus: coronatus. sed pdu. mi. vñ redimitis casus datiuī z ablatiuī numeri pluralis: pdu. penul. sed redimitis verbuz a redimo mis cor. mi. Daniel. ij. Tempus redimitis.
- R**edimitus ta tū: in redimo vide.
- R**edimo. a re z emo cōponit redimo mis: z iterponit dca euphonie. Et ē redimē eripere: saluare: iterū emere: v̄l qd suū fuerat retro emē vel recupare. q̄ enī emit: alienū emit q̄ redimit id redimit pprie qd suū fuit: z suū eē desist. vñ Jesus xps dicitus est pprie redemptor humani generis: qz quū prius suū fuisset illud amiserat in transgressionē pcepti eius: z cor. di: sicut dixi in redimio.
- R**edif. a redeo dis penl. pdu. Sed reddif a reddo dis cor. di: z geminat d. vñ versus: Reddif ex reddo: redeo dis inde redif. filr redite a redeo dis z pdu. di: s̄z reddite a reddo cor. di: z scribit p geminū d.
- R**editus. a redeo dis dñ h̄ reditus tus tui penul. nti cor. z significat duo: redius enī dñ id qd redit qz singulis annis redeat. vñ Qui. de sine titulo: Turpi thori reditu census augere paternos. Itē redit. i. reuersio. vñ Qui epi. Uela queror reditu verba carere vide. Inuenit ēt reditus ta tū: p geminū d a reddo dis. de quo habes in suo loco.
- R**ediuuus na tuū penul. pdu. in recidiuus est.
- R**edocreo as cōponit a re z ocreo reas: z interponit dca euphonie: z est redocreat iterū ocreare.
- R**edoleo: a re z oleo interposita d: dñ redoleo les leti v̄l lni redoletū vel redolitū. i. bonū odorē emittere. Et dñ tr̄m redolere p bono odorare: sed olere tr̄m de malo. Itē redolere accipit transitue qdā translatione: vt h̄ dicitio redolet significationē illius. i. habet vel retinet: z q̄si quodā odore representat. vide in oleo les.
- R**edorso. a re z dorso cōponit redorso fas saui sare. i. retro z a posteriori deorsū scindere. vñ dñ: Equus redorsat est a posteriori.
- R**educo cis aliquñ cor. primā: z tūc scribit p vnū d. aliquñ pducit eā: z tūc geminat d: sicut dixi in reduco p duo d in suo loco supra.
- R**edundo. ex re z vndo das cōponit redūdo das dati dare z est redundare retro vndare: reuere: redire: z interponit dca euphonie: z pdu. da: vt redundabis redundabā dare redundatus.
- R**edux cis cōis ge. qui redit. z cōponit a re z dux cis: v̄l oriua a reduco cis duxi: z cor. du: qz tenet nām huius p̄teriti duxi: qd nālū cor. du syllabā: sicut ostendi in duco cis z in dico cis.
- R**efectozū. a refecio cis dñ h̄ refectozū rij: locus vbi reficiunt famelici. Itē refectozū dñ locus vbi insimul comedunt fratres vel monachi.
- R**efectus ta tū. i. replet: recreat: releuat a refecio cis dñ.
- R**efello is a re z fallo lis cōponit refello lis refelli fellere. i. repellere: falsificare: z fm vsū caret supi. fm autē artē debet facere refellū: sicut falso felli falsū. Et vt dicit Papi. Sefellit. i. impugnat: refutat: redarguit: renincit.
- R**efertio a re z farcio cōponit: vt refertio tis si' suz fertire. i. repellere q̄rte coniugationis. vñ refertus ta tū. i. repletus: z referto tas fr. fm Dug. Pap. v̄o dicit: Referta plena: bī fatta: obesa: crassa zc.
- R**efero a re z fero fers cōponit: vt refero fers retuli relatus referre. i. recitare: renunciare: dicere: reportare: vel referre retro vel iterū ferre. Itē referre. i. distare: fm h̄ sepe tenet ipsonali: vt refert an facias h̄ v̄l illud. Itē refert. i. pdest vel ptinet ad officiū vel vtilitatē alicuius: z fm h̄ semp ē impersonale refert: z semp ostruit cū gto cuiuslibet castus lis exceptis gtis principaliū pnominū: cū qd nō ostruit cā ocidētie: sed p illis ostruit cū abltiuīs femininis suoz rū possessiuoz: vt refert socratis: vel mea vel tua vel suā: vel illius. i. pdest socrati: vel tibi: vel mihi: vel sibi: vel illi vel ptinet ad officiū vel vtilitatē socratis: vel meā: vel tuā vel suā fm Dugu. Et scias qz refert p distat pdu. primā. vñ quidā: Stultus siqua refert: q̄ sint ea non puto refer. Itē Prudētī: Nil refert armis palma stingit doli sue. Et iō dicit quidā qz h̄ ppositio re pducit in refert impersonali. vel dic qz pducit positione.
- R**efertus ta tū: in referto tis vide.
- R**efessus sa sum: in refiteoz teris vide.
- R**eficio. a re z facio cis cōponit reficio cis refeci refectū. i. restituere recreare: z cor. fi.
- R**efiteoz: a re z fateoz cōponit refiteoz teri fessus sum. i. iterū vel retro fateri: vel negare.
- R**efocillo las: in focillo las exponit.
- R**efragoz. a re z fragoz garis qd nō ē in vsu cōponit refragoz garis refragatus sū refragari. i. resistere. vñ h̄ z h̄ refragabilis z h̄ le: cui pōt resisti. vñ refragabilis aduer. z h̄ refragabilitas tatis. z cōponit refragabilis cū in: z dñ in refragabilis le. i. inuincibilis: z pducit fra.
- R**efrigeo ges: in frigeo ges vide.
- R**efrigero. ex re z frigero as cōponit refrigero as atti are. i. releuare: consolari: refrigeriū dare. vide in frigero as.
- R**efringo: a re z frango gis cōponit refringo fregi actū refringere. i. iterū vel retro frangere.
- R**efugium. a refugio gis dicit hoc refugium gij. i. auxiliū

ntela: securitas: adiutorium.

Refugus ga gum penul. cor. dñ a refugio gis.

Regio: a rex gis dñ h regio nis pñia regi subiecta: vñ regio naritus ria riu: ad regionē ptinēs vel de regione existens.

Regionarius ria riu: in regio exponit.

Registrū. a rego gis dñ h registrū stri: qdā liber de regimie ecclesie. s. ex cuius dictis ecclesia regit fm Dug. Pap dicit: Registrū liber q rerū gestarū memoriā continet. vñ z dñ qñ rei geste statutio.

Regiuncula le dimi. parua regio.

Regno. a rex deriuat h regnū ni: terra z districtus regis. vñ regno nas. i. regnū obtinere. Et cōponit vt cōregno nas. i. h regnare. Regno z eius cōposita neutra sunt z absoluta. qñs ponant transitue: vt iste regnat hanc terrā. i. regnādo obtinet z possidet. vñ inuenit in tertia psona passiuoz fm Dug. Pñ. vñ dicit in. viij. li. Apud latinos nomina dignitatū pleraq; ex verbis vel noibus nascunt q faciūt verba. vt impator: ab impando: sed rex solū qd a regendo nascit pepit ex se aliud verbū: vt regno regnas.

Rego gis xi ctū gere. i. gubernare: ministrare fm Dug. Papas ē dicit: Regit: corrigi: gubernat: administrat. Et dñ regere qñ recte agere. z est ethy. vñ rectus ta tū. z cōpat. vñ recte tius sine aduer. z rectitudo dinis. Rego cōponitur vt arrigo gis. i. sursū vl valde ad aliqd regere: corrigo gis. i. castigare vel emendare: dirigo gis. i. in diuersā ptē regere: erigo gis. i. ex imo sursū regere. Itē rego cōponit cū porro qd est longe z dñ porrigo gis. i. pcul extendere vel regere. Itē rego cōponit cū p z dñ pgo gis. i. ire. vl cōponit a pede z rego: vñ dñ pgo qñ pedē rego: s; est ethy. potius q; cōpositio. Itē rego cōponit cū sursū vel sursū: z dñ surgo gis xi gere qñ sursū regere. Itē surgo gis. i. sursū rego. Rego z eius cōposita sūt actiua: pter pgo z surgo q sūt neu. cū oib; suis cōposit. Et oia faciūt pteritū i rexi z supinū in rectū: z cor. primā rego gis s; rex regis qd ab eo nascit pdu. re. vñ versus: Si bñ regna regis es dignoie regis. Rō aut quare rex gis pdu. re: s; verbū rego regis a quo nascit eā corripiat est: qz tenet nām huius pteritū rexi qd primā pducit nālter: sicut duxi pteritū cor. pñā nālter: sicut vult Pñ. vide in duco cis. Et vt dicit Pap. Reges a regendo dicti. nō aut regit q nō corrigi. Recte igit faciēdo regis nomē tenet: peccando amittit.

Regredior. ex re z gradior cōponit regredior ris regressus sum. i. redire. retro gradi.

Regula. a rego gis dñ h regula le. i. norma vitēdi: qz rectaz viā vitēdi pbeat: vel qz ad recte vitēdū regat z declinat nō pmittat: vl qz qd puū est z distortū corrigat z ad rectā viā ducat. Regula est q rem q ē breuē enarrat. Regula ē dñ instrumentū edificioz qñ rectula: qz sit recta z im pedimētū nō hēat: vt h z h regularis z h re: z regulariter aduerbiū. z h regularitas tis. z cōponit vt irregularis re irregularit irregularitas tis. vñ versus de significatiōib; regule: Regula pceptū dat: norma regula: lignū. De septē regulis ciconij: dixi in fi. qñte pris. vide ēt supra in nota.

Regulus li maf. ge. dimi. puus rex etate vl regno vel dignitate. z cōponit vt surregulus li. i. puus regulus. Itē regulus dñ qdā pua auis sic dicta o puitate sui. Itē regulus dñ qdā serpens. i. basiliscus: rex serpētū. idē z sibilus dñ: qz sibilus occidit anteq; mordeat z exurgat. vñ versus: Regulus est serpens: auis: z rex puulus ois. vide ēt in basiliscus.

Rehabeo. ex re z habeo cōponit rehabeo bes bui bitū re habere. i. iterū hre: qd iā habuim; z hre desuim; z cor. ra.

Reiectus cta ctū: in reicio cis exponit.

Reicio: ex re z iacio cis cōponit reicio cis ieci iectū cere. i. iterū vel retro iacere. inde reiectus cta ctū: z reiecto ctas frequē. Et scribit reicio p duo i cōponit eni ex re z iacio z mutat a in i. de h dixi in iacio cis.

Reiuueneo scis: inchoa. a reiuueneo nes.

Relatio omis a refero refers dñ: vel a relatus ta tū relati ad dita o fit h relatio: Et est relatio rei prius cognite iterata cognitio. vel relatio est ante late rei scda representatio. De

relatione diuinarū psonarū dixi in pprietas.

Relatiuū. a refero fers dñ relatiu; ua uū: qd ad aliqd referit vel potius qd iterū fert aliqd ad memoriā: qñ itez portatiuū. qñ eni dico Sortes legit. p h nomē sortes: Sortē cognitioni subijcio. qñ aut postea subiūgo: z ipse disputat p illud pnomē ipse: sortes referit z itez fert ad cognitiōz vñ z illud pnomē ipse dñ relatiuū qz sic aliqd referat: z caret vtō nomē relatiuū. vñ vsus: Que querit q distribuit referitq; negantq;. Infinita quoq; casu caruere vocante De relatiuis substantie z accidentis dixi in tertia pte vbi egi de spēbus nominū: in ca. de relatiuis.

Relatus ta tū: a refero fers dñ. z vt dicit Pap. Relatū penl. pdu. i. reportatū vel ad aliqd datū vel dictū.

Relegatus ta tū: in relego gas est.

Relego gas gaui cōponit a re z lego as: z ē relegare: remittere. z relegare ē dānare: in exiliū mittere. vñ h relegatio omis quoddā genus dānationis: qñ aliqd p aliquo commisso interdicebat a pñia: z puatim videbat recedere: z sua nō amittebat: z spem hēbat reuertendi. vñ relegatus ta tū: sic dānatus. z dñ relegare sic dānare: qz relegatus sp hēbat spem vt retro legaret. i. vt reuerteret. Item relego pōt cōponi a re z lego gis: z tūc declinat relego gis tertie coniugationis. i. iterū vel retro legere: z retinet e in pñti qd mutat in alijs cōpositis a lego gis in i: sic dixi in lego gis z pdu. relego gas pme coniugatiōis le: sed relego gis tertie coniugationis cor. le. vñ versus: Lector sic releges vitiū qd ab arte releset. Quisq; releset sua qū remeabit habebit.

Relego gis legi penul. cor. vide in relego gas.

Relido dis. i. retro vel iterū ledere: a re z ledo dis cōponit z pdu. li. vñ relisus sa sū. i. retro vel iterū lesus.

Religio. a religo gas dñ h religio nis: qz nos religet ad dei seruitiū vel cultū. vl dñ religio a religo gis: qz religiosi re legūt z tractāt que dei sūt. vel religio dñ a rigeo: qz rigida fit. z est religio virtus q supiori nature quā diuinā vocāt cultū cerimoniasq; ofert: z inde religiosus sa sū. z cōpat: z cōponit: vt irreligiosus sa sū. i. nō religiosus qd sili cōparat. z vt dicit pap. Religio est appellata: qz p eā religemus vni deo aīas nras ad cultū diuinū vinculo seruiēdi. Bñs aut Jacobus sic dicit: Religio mūda z imaculata apud deū z pñm h est: visitare pupillos z viduas in tribulatione eoz: z imaculatū se custodire in h seculo. vide in eps z in honoro. Itē de statu religiosoz respectu seculariū bonoz dixi in ordo z in pbyter. Itē de habitu vili vel vestibus religiosoz dicā in vestio.

Relinonis leui letū cōponit ex re z lino nis: z ē relinire iterū linire z discoopire. s. ab ore oculi opculuz remouere: z fit qñ est euacuātū: z cor. li in supino z in pñti z vbiq;.

Relinquo a re z linquo cōponit: vt relinquo qs q relictū. i. deserere: z pdu. li reliq; pteritū: s; reliq; nomē plurale de reliquis qua quū cor. penul. vñ versus: Sunt hoies reliqui memorans quos mente reliqui.

Reliq; pōt esse nomē vel verbū. vide in relinquo.

Reliquie a relinquo qs dñ he reliquie arū: z h; pñā breuē fm donatū. vñ p vñ l scribi o;: s; aliqñ necessitate metri addat vñ l vt pñā pducat. vñ Virgi. in pmo Enci. Torras reliquias donatū atq; imittis achilli. z ē ibi epenthesis. z dicunt reliquie ptes assidue. Itē reliq; dicunt ossa z vestimenta sanctorū q nobis relinquunt vt eoz merita recolētes eos digne veneremur z eoz vitā imitemur.

Reliquū q est qd restat vel supat fm Pap.

Relisus sa sum penul. pdu. vide in relido dis.

Reliteo tes. i. iterū vel retro latere: z cōponit a re z lateo: z cor. li.

Reluctans tis. i. contra luctans: repugnans: incert;: hesitās pendens: z dñ a reluctor aris.

Remando das in mando das est.

Rematopeia. peio cōponit cum rema qd est verbum z dñ hec rematopeia peie. i. verbi dñfirmatio vt in verbis ficticijs que sunt plata z inuenta p rematopeiaz vt tinpit. vñ rematopeius peia peium. i. ad rematopeiam ptinens vel

- prolatū vel fictū p rematopeiam z cōprehendit qñq; sub onomatopeia sicut dixi in onomatopeia.
- R**emedioz. a remediū dñ remedioz aris. i. remediū cōferre: mederi.
- R**emediū medeo: cōponit cū re z dñ remedeo: deris. vñ h remediū dij: medicina q̄ post lapsū succurrit. z hinc remediolum li dimi.
- R**ememoratus ta tū: in memoro vide.
- R**emensus sa sum: in remetioz tiris exponit.
- R**ementus ta tū: in reminiscoz vide.
- R**emeco a re z meo as cōponit: vt remeco as aui are. i. redire retro meare vel iterū meare.
- R**emetioz a re z metioz tiris remetit^o sū: vel remensus sum: remetiri. i. iterū metiri: vel reddendo metiri: z est deponē tale: z pdu. me. Inuenit nñ in passiua significatione. vñ in euangelio Luce: Eadē quippe mensura qua mensi fueritis remetiet vobis.
- R**emex. a remigo gas dñ h remex gis q̄ remo agit. q̄ aut dñ remex qñ remi actor poti^o ē ethy. q̄ cōpositio z format gñs a nō e mutata in i z ablata x z addita gis. vñ dicit Puf. in. vi. li. In x desinentia si a verbis sunt in go desinētib^o: ablata x z addita ḡ faciūt gñs: vt grego grex gis: remigo remex gis: z ē mutaf e in i cor. vide ē in remus.
- R**emigiū. a remus vel remex dñ h remigiū gij. i. actus vñ of ficiū remigis vel remigij. Quidā dicūt q̄ remigiū est remigū collectio. vide ē in remus.
- R**emigo gas aui are. i. remū agere: z dñ a remus. z cōponit vt arremigo gas. i. ad litus remigare: corremigo gas. i. sil vel cū alto remigare: deremigo gas. i. diuersis modis vel in diuersas ptes vel dissonanter remigare. q̄ aut dñ remigo qñ remū ago potius videt ethy. q̄ cōpositio: z cor. illā syllabam mi.
- R**eminiscoz. memor cōponit cū re z dñ reminiscoz ris. i. rez cordari: ad memoriā reducere: recolere. z caret supinis z suppletionē pteriti: qz caret p̄cipio pteriti t̄pis. z h verū est fm vsū. Nā fm artē deberet facere rementū z remētus. vñ Puf. in li. x. A reminiscoz supinū vel p̄cipiū pteritivel futuri in vsu nō inueni: q̄uis rō quoq; rementum quō cōmentū exigat dici.
- R**emissus sa sū: in remitto exponit.
- R**emis indeclinabile quedā ciuitas. vñ h z h remensis z h se: patrium.
- R**emitto a re z mitto cōponit vt remitto tis. i. retro vel iterū mittere vel dimittere: z donare: vel dissoluere: vel lenire: nō ex toto intendere. vñ remissus sa sū qd̄ retro mittit: vel qd̄ nō ex toto intendit: sed parū lenit. vñ z qd̄ dā aduer. dñ remissiuū qd̄ designat remissionē alicuius rei fm Dugu. Paf. vñ dicit: Remissus: fessus: benignus simplex: indulgens: dimissus.
- R**emora a remoz aris dñ h remora re. i. mora: impedimētū vñ Liui^o: Qz nā nox gressui meo remora facit. z cor. mo.
- R**emoramēnis neu. ge. i. mora vel impedimētū: z pprie gressuū: z dñ a remoz: z pdu. ra. vñ Qui. metha. iij. Remoramēna que ipsam nocebant.
- R**emultū a remus dñ h remultū ti funis quo nauis deligata trahit vice remi. vñ remulto tas: i. remulto nauē trahere: vel nauē remulto ad litus deducere.
- R**em^o a remoueo ues dñ h rem^o mi: qz remoueat z cūtiat fluctus. vñ h remulus li dimi. z remillus li idez. Remus cōponit vt h biremus nauis q̄ hz ordines duos remozū. z h triremis: q̄driremis: q̄nq̄remis: vel pentiremis: hexa remis: a penta qd̄ est q̄nq;: z hexa qd̄ est sex z rem^o. s. nauis q̄ hz tres vel q̄ttuoz vel quinq; vel sex ordines remoz Inueniunt aut oīa h adiectiue z mobiliē declinata. s. h z h biremis z h me zc. fm Dug. z ponunt isti versus in Grecismo: Est remex ducēs: est remex duct^o in amne. At vbi remoz collectio remigiū fit. vide in triremis.
- R**enarius dñ h rennis fm Uarronē: qz a renib^o riuū ob sceni z cenosi humoris deriuant. Nā vene z medulle tenuis liquorē desudant in renibus q̄ liquor rursus a reni
- bus calore venero resolut^o decurrit ad genitalia: z a rō dñ h rien renis: idē qd̄ ren vel pcellus. vel rien dñ qd̄ intestinū z interpretat fluens: z tūc deriuat a verbo greg. s. reo qd̄ est fluo: z format gñs de ren vel rien a nō addita is: vt h ren huius renis. z h rien huius rienis.
- R**enale. a ren h renale huius lis: zona circa renes. z h z h renalis z hoc le ad renes p̄tinens.
- R**enitens tis in nitens exponit.
- R**enitoris: in nitor teris exponit.
- R**enonis vestis de pellibus. sūt enī renones fm Jfidoro: velamina humeroz z pectoris de pellib^o villosis vsq; ad vmbiculū. z dñ sic nō a renibus: sed a rbeno germane uiuo vbi his maxie vtunt. renones ē vulgo dicunt reptant: qz longitudine villoz quasi reptant.
- R**enūculus. a ren dñ h renūculus li dimi. puus ren. vñ renūculi dicunt intestina quedā renibus adherentia. z sunt tunda ad modū testiculoz: z sunt comestibilia.
- R**enuois in nuois est.
- R**enus ni in rodanus exponit.
- R**epagulū. a repando dis dñ h repagulū li. i. ober: qd̄ ipedimētū opponit: qz claudat z pandat iter: vt sera: z cor. g.
- R**epando dis di dere. i. recuruare vel claudere vel recludere z facit supinū in sū p̄ geminū s vt repassū: fm Puf. Dug. Inuenit ē repansū n̄ p̄cedente s: z cōponit ex repando dis.
- R**epand^o. a re z pandus cōponit repand^o da dū. i. recurū qd̄ acutū est qū illud retūdit repandū est fm Dug. Puf. vñ dicit repandū: recurū: reparatū: repansum.
- R**eparo ras in paro ras exponit.
- R**epatrio as are: ad patriā remeare. z cōponit a re z patrio
- R**epedito tas: in repedo das est.
- R**epedo das dauī dare cōponit a re z pes: z dñ repedare retro pedē dare: remanere. vñ equus dñ repedare: q̄ntro pedē iacit z pcutit. vñ vsus: Retro pedē iacens repeditat: repeditatq; reuertens. Inuenit ē repedo dis: z tūc pdu. pe. sicut pedo dis. vñ qd̄ dā: A pede dic repedo: sed tū tibi pedo repedo. z a repedo dñ repedito tas penul. ex verbū frequentatiuū.
- R**epedo dis in pedo dis vide: z repedo das.
- R**epello lis puli pulū cōponit ex re z pello lis. z est repelle re retro pellere. Et scias qz repello vbiq; h̄vniū p. vñ p̄ corri. vt repuli repulsum. tamen auctozes geminant p̄ tertia p̄sona p̄teriti z faciūt p̄mā longā. vñ Lucan^o: Repulit a lybicis imensū syrtibus equoz. sed Quidi^o in p̄ma p̄sona recte corripit dicens: Queq; feros repuli doct medicantibus ignes.
- R**ependo. a re z pendo dis componit rependo dis di dñ i. reddere: remunerare.
- R**eperio. a re z pario ris cōponit repio ris peri repertū. Et scias qz reperimus vltra occurrentia: inuenim^o que sita repire est scire de re pdita vbi sit. Inuenire aut est rem pditā detrahēre fm Dug. In Grecismo aut dñ: Que sita inuenio: reperis qd̄ fors parat vltro. z vt dicit Puf. in. x. Reperio duplicauit p in p̄terito: q̄ppe diminuta vna syllaba in reperio repperi: sile est p̄teritū a cōperio cōperio. Itē nota qz repio in his q̄ inueniūt a p̄nti nō geminat. vñ p̄mā cor. sed in p̄terito geminat p: z sic pduciūt re: repperi. Supinū vñ p̄ vniū p̄ scribit: z p̄mā cor. vt reperio Regū. iij. ca. xvij. Et qz minime repereris. z d̄ p̄ vniū p̄ scribi.
- R**epertoz oris. i. auctor: inuentoz fm Paf.
- R**epertū est supinū de reperio ris.
- R**epetendus in repetendus exponit.
- R**epetitio in coloribus est in quarta pte.
- R**epetundus. a repeto is deriuat repetendus da dū fm rō modernes: sed fm antiquos repetūd^o da dū. vñ repetēdarum dicunt pecunie repetite. Siquidem mos erat romie qz si quis deposuisset pecuniam alicui nec posset eam rehabere veniebat ad p̄torē. p̄tor vñ mandabat debitori: z constituens terminū quendā precipiebat vt infra

terminū illū pecuniā profiteretur et redderet: et tunc poterant dici petunde datum. Si vero debitor in termino non profiteretur: iterū depositor veniens ad pretorem pecuniā repetebat: et tunc dicebant petunde dari. Tunc vero debitor clamante pretore reus erat repetundarū. vñ Salusti. Post paulo catilina pecuniarū repetundarū reus. Itē consuetudo erat antiquit⁹ rome qd legatus reipublice accipet p se et p suis victualia de cōi vbiq; esset sed nō vltra q̄s deberet. Finito postea termino illi: quā alī legat⁹ eadē deberet fungi legatione: secū ducebat legatū p̄teriti āni: et licebat cuiuslibz infra q̄draginta dies querimoniā facere de eo qd pecuniā vltra quā deberet accepisset: et pecuniā repetere supflue acceptā. et talis pecunia sic repetita dicebatur repetunde dari. et tunc si ille nō posset se excusare reus erat repetundarū et cogebat eas reddere.

Repilo las. i. iterū pilare: et dicitur a re et pila. et pdu. pi.

Repungo gis: a re et pango gis qd est coniungere vel impellere cōponit: vt repungo gis pegi pactū etu. i. iterū vltro impellere. Pōt et repungo cōponi a re et pingo gis. Et est repungo iterū pingo.

Repo pis rep̄i reptū rape. i. latenter intrare vel ventre et pedibus ire: vt faciūt serpentes et pisces. et cōponit cū in: et dicitur inrepo pis. i. intro repe. Itē obrepo pis. i. vndiq; vel rēpere. surrepo pis. i. subitus parū vel latens vel post repere. Repo et eius cōposita sunt neutra: et faciūt p̄teritū in p̄si et supinū in ptū: et pducūt hanc syllabā re. vñ Qui. epi. Sed mouet obrepens somnus anile caput.

Reposciliū li: id qd tegit ignē in nocte. vel qd retro ignē ponit: q̄si cilū foci: sup qd a posteriori pte foci ligna ponunt: qd vulgo lar dicitur: et cōponit a repono et foci: et cilū.

Repperi p̄teritū in reperio exponit.

Repulit tertie p̄sone in repello lis vide.

Reptile. a repo pis dicitur h et h reptilis et h le. vñ reptibilis aduer. Itē a repo pis reptū ptu: u in o: fit repto as frequēta. vñ reptito as aliud frequē. et cor. penul. reptilis. vñ in aurora dicitur: Reptile subicit quā p̄stas eis famulatū. Et scias qd reptiliū qdā genera sunt terrestria: qdā aq̄tica. Dicitur enī reptile qd se rapit. Hoc autē contingit multipliciter. quoddā enī rapit se virtute costari: vt serpens: quoddā vi quorūdam anuloz: vt aīal anuloz: qdā vi ozis: vt qdā vermes qd ore terre affixoz totū corpus post se trahūt. quoddā vō ē qd in vi p̄nularū quorūdam se mouit: vt pisces. Et vniuersaliter oē aīal videt reptile dici: cui⁹ corpus a terra nō multū eleuat p̄ instrumenta mot⁹. Et vt dicitur qdā: reptilia p̄ p̄rie sūt aquarum: repentia vō terre. Ista tñ p̄prietas nō semp̄ obseruat. vide et in serpens.

Repudiū podiū cōponit cū re et dicitur h repudiū dij. vel repudiū cōponit a re et pes pedis. i. repulsio: vel scriptū repulsionis qd sub testimonio testiū p̄senti vel absentis mittit. et inde repudio dias. i. repellere: refutare fm̄ Aug. vlt̄ repudiū dicitur discidiū: diuortiu: repulsio mulieris a viro. vlt̄ a re et pes: vt dictū ē cōponit repudiū q̄si repediū. Quia enī repudiat mulier: tunc repedit. i. reuertit ad suos. vel cōponit repudiū a repello lis et edes: qd ē dom⁹. vñ repudiū q̄si repellidiū. i. repulsio ab ede.

Reppuli p̄me p̄sone: vide in repello lis.

Repullulo las: in pullulo las vide.

Repullū supinū: in repello lis exponit.

Repulsus. a repello lis repellere dicitur repulsus sa sum. i. retro pulsus: fugatus: eiectus: et h̄ repulsa se. i. repulsio: iniuria qua repellunt hoīes ab honoris petitione.

Requietus ta tū: in quieo es exponit.

Requiro ris in quero ris exponit.

Res rei in realis exponit. Res cōponit cū publica: et dicitur h̄ respublica. hui⁹ reipublice. Sed pōt q̄ri: An sicut fit ista cōpositio respublica possit fieri h̄ cōpositio mulieralba Ad h̄ dico qd oīs cōpositio imutat: et comoditatē h̄: alioquin est inutilis et nō tenēda. Dico q̄ qd iō respublica est vna cōpositio: vt aliqd imutat. Nā q̄n respubli. sunt due p̄sone idē ē respublica qd cōe. Nec mutatio nō contingit in

mulieralba: qd siue eēt vna dictio siue nō sp̄ fieret suppositio p̄ muliere alba: et sic qd nulla est vtilitas in tali cōpositione: nullo mō est faciēda.

Resacro as: a re et sacro cōponit. vide in sacro as.

Reses. a resideo des dicitur h et h̄ reses dis. i. piger: quasi retro morans: et cor. si.

Resilio lis in salio lis exponit.

Resina ne penul. pdu. dicitur lachryma sudore liquoris exaltata: lignozū. s. vt cerasti: lentisci: balsami: et aliarū arborū: vel virgultoz que sudore p̄bant.

Resipio pis in sapio pis exponit.

Resipisco scis in sapio pis exponit.

Resisto stis in sisto stis exponit.

Resolutoriciniū. a resoluo uis dicitur resolutoriciniū nij. i. acus pectoralis. s. firmaculū quo camisia sup̄ pectus firmat: vlt̄ quo palliū astringit: vel instrumentū quo crines discerunt: et tunc cōponit a resoluo et cincinn⁹ qd est capill⁹.

Resolutio. In gerula: resolutoriciniū qd flāmarū istar. Quidam tñ legunt pro duabus partibus. s. resolutio et riciniū. et est riciniū idem quod dicimus esse resolutio riciniū: qd quis verum sit tñ p̄ vna pte meli⁹ legit resolutio riciniū siq̄s consideret copulationis vim et ordinem.

Respecto. a respicio cis xi etū tu: u in o fit respecto as verbū fre. i. sepe vel frequenter respicio.

Responsoziū in responsū vide.

Responū. a responso as qd ē frequē. de respondeo es dicitur h̄ r̄sum si: et h̄ r̄soziū nij. sed responū qd dat: responsoziū verbū vel versus qd sepe iterat. et sic dicitur: qd vno desinēte id alter respondeat: vel r̄sum uis uis: et responsozius ria r̄sum

Dic nota qd sicut dicit Origenes sup̄ illud Luce. ij. In uenerūt illuz in templo sedentē in medio doctoz audientē illos et interrogatē. Inuenit in medio p̄ceptor̄ Jesus nō eos docens sed interrogans: vt nos doceret qd pueri q̄uis sapientes et eruditi sunt ueniret: vt audiant potius maḡos q̄ docere desiderent: ne vana ostentatione iō sese iactēt. Interrogabāt inq̄ maḡos n̄ vt aliqd addiceret: s; vt interrogans erudiret. Ex vno q̄ppe doctrine fonte manat: et interrogare: et respondere sapienter: et eiusdē scientie est scire qd interrogas quidue respondeas.

Respublica in res exponit.

Respua ex re et spuo cōponit vt respuo is ui sputū spueri. i. iterū vel retro spueri: vel recusare: reuere: vilipendere.

Restauo ras in stauo ras est.

Resticula. a restis dicitur h̄ resticula le dimi. vñ resticulari⁹ ria r̄sum: qd facit resticulas: vel ad eos ptinēs. Resticule et sunt quas succinctoria vel redimicula et proprie brachiatoria appellare possumus.

Restringuo guis in stringuo guis vide.

Restio. a restis dicitur h̄ restio onis: qd facit vel vendit restes.

Restis. a re dicitur h̄ restis huius restis. i. funis vel qd fit ex funibus ad aliqd trahēdū. et dicuntur restes: qd his retia tenentur: vel qd rates contineant.

Restitit. i. repente vel retro stetit: abnegauit: tradidit: recusauit. Nāq; deriuat a resto vel a resisto. Resisto autē et resto restitit faciūt: sicut esto et sisto stitit: p̄sisto et perstostitit: et cor. sti. fm̄ Pap.

Restituo. ex re et statuo cōponit vt restituo is. Et ē restituo retro vel iterū statuo. vñ restituere importat redditionem illius rei qd iniuste ablata est. Dic pōt q̄ri: an teneat sp̄ restituere ille qd accepit rez alienā. Ad h̄ dico qd circa illū qd re alienā accepit duo sūt consideranda. s. ipsa res accepta et ipsa acceptio. Rōne autē rei tenet eam restituere q̄diu apud se eā h̄: qd qd vltra id qd suū est d̄z sibi subtrahi et dare ei cui deest fm̄ formā cōmutatue iusticie. S; ipa acceptio rei aliene pōt dupliciter se h̄re. Quāq; enī est iniuriosa. s. vō volūtate existens ei⁹ qd est rei d̄s: vt p̄z in furto et in rapina: et tunc tenet ad restitutionem non solū rōne rei sed etiam ratione iniuriose acceptiois: etiaz si res apud ipsum non remaneat. Sicut enim qui percutit aliquē tenet recompensare iniuriā passo: q̄uis nihil apud ipsum

maneat: ita et q̄ furat vel rapit tenet ad recōpensationē
dāni illati: et si nihil inde habeat: et ulterius p̄ iniuria illa
puniri d̄. Alio mō aliq̄s accepit rem alterius in utilitatē
suā absq̄ iniuria cū voluntate. s. eius cuius res est: sicut p̄
in mutuis: et tūc ille q̄ accepit tenet ad restitutionē ei⁹ q̄
accepit: nō solū rōne rei: sed et rōne acceptionis: et si rem
amiserit tenet eā recōpensare ei q̄ gr̄az fecit: q̄ nō fieret
si p̄ hoc dānū incurreret. Tertio mō aliq̄s accepit rem al-
terius absq̄ iniuria nō p̄ sua voluntate sicut p̄ in depōsi-
tis: et id ille q̄ sic accepit in nullo tenet rōne acceptionis:
quinimo in accipiēdo impendit obsequiū. Tenet autē
rōne rei. et p̄pter h̄ si ei subtrahat res absq̄ sua culpa nō
tenet ad restitutionē. Secus autē esset si cū aliqua sui cul-
pa rem depōsitā amitteret. vide in satisfactio: et in elemo-
sina: et in emo: et in furoz.

Resultas in salio lis exponit.

Rete a retineo nes d̄ h̄ rete tis: q̄ retineat pisces vel aues:
et facit ablativus in i reti. olim tñ faciebat in e rete. vide
Qui. in quinto fastoz: Cur tibi p̄ libitis clauduntur rete
leones. Rete dixit p̄ reti: et dicunt retia q̄si retinētia a re-
tineo: et nō aspirat rete.

Retentio in tento tas exponit.

Retiāculū li d̄ a retineo nes: et dicunt retiacula in modum
retis facta. et est retiāculū sicut reticulū dimi. a rete. s. p̄
rete. et reticulū et d̄ p̄uū intestinū tenue. v̄ q̄si reticulatū
q̄ operit vitalia.

Retiarius ria riū. i. ad rete ptinens vel decipiens: vel q̄ re-
tia facit. et d̄ a rete: et accipit sonū de c.

Reticula a rete d̄ hec reticula le dimi. parū rete vel mirta
virginalis capitis.

Reticulū in retiāculū exponit.

Retineo nes tintū tentū tenere. i. iterū tenere: et ser-
uare: et cō-
ponit a re et teneo nes. et cor. ti. Facetus: Querit euentu
foci: n̄ arte tenet. Res brevis est q̄ri: sed retinere labor.

Retio tis tintū tire d̄ a rete: et est retire reti capere. et cōponit
vt irretio tis. i. illaqueare: impedire. et ē actiū cū suis cō-
positis. et pdu. re.

Retiolū. a rete d̄ h̄ retiolū li: illud q̄ colligit comas sic vi-
ctū: q̄ q̄si p̄uū rete est. vel q̄ retinet crines ne effundant.

Retroz sus sa sū: in retroz sus ta tū exponit.

Retroz sus ta tū vel retroz sus sa sū: q̄ idē est: d̄ a retroz queo
es retroz si: et retroz sū: vel retroz tū. et d̄ retroz iterū crucia-
tus: vel retro vel iterū flexus: vel iterū volutus: sicut filiz
bis filatū. vel retroz sus. i. iterū missus: sicut iaculū q̄ itez
mittit in hostes.

Retractio in tracto ctas exponit.

Retrimentū. a retineo nes d̄ h̄ retinaculū: et h̄ retrimentū ti
q̄si retinimentū. Retrimenta sunt ea loca in quib⁹ dige-
runt stercoza: vel q̄ retinent capita venarū quib⁹ laxant
vincula: quibus retrimenta vsq̄ ad digestionis oportu-
nitatem continent: et iterum muscoli ex quibus nascunt
retrimentoz meatus.

Retro aduer. loci. et cōponit cū de. et d̄ deretro: et cor. re nā
liter. v̄ in Aurora d̄: Deretro despiciat aīo quecūq̄ re-
liquit. vide in deretro: et cor. re nāliter.

Retrogradoz daris dari. i. retro ire: gradi retro. et cōponit
a retro et crado das: et cor. gra: et inde retrograd⁹ da dū. i.
retroiens vel retrogradiens: vt cancer d̄ retrograd⁹. Et
planeta est q̄nq̄ retrogradus: q̄nq̄ est processiuus: q̄nq̄
stationarius. Et mulus vitiosus filr q̄nq̄ est retrograd⁹:
q̄nq̄ processiuus: q̄nq̄ stationarius.

Retuli est p̄teritū de refero: et scribit p̄ geminū t: sicut rep-
petit et reppulit in tertia p̄sona geminat p: tñ hoz supina
cor. primā. s. repulsi: relatū: repertū. et et corū p̄ntia vt re-
pello: refero: reperio: et cor. tu. retuli.

Retudi penul. cor. in tundo dis est.

Retundo: in tundo dis exponit.

Retunsus sa sum: in tundo dis vide.

Retusus sa sum: in tundo dis vide: et pdu. tu.

Reu. i. radix.

Reubarbarū. reu q̄ est radix cōponit cū barbarū v̄l pont⁹
et d̄ reubarbarū sine h̄ reuponticū illud q̄ est trans ou-
nubiū in solo barbaro: et h̄ circa pontū colligit sic dictum
q̄si radix barbara: vel quasi radix pontica.

Reuelo las: ex re et velo las cōponit: et scribit p̄ vñ l. vide
etiam in velo las.

Reuerens. a reuereoz reris d̄ reuerens tis oīs ge. pticipiū
et p̄t esse nomē: et tūc cōparat. v̄ h̄ reuerentia tie. et p̄ cō-
positionē irreuerens. i. nō reuerens: inuerecundus. et cō-
parat. v̄ h̄ irreuerentia tie: et cor. ue in p̄dictis.

Reuerereoz reris veritus sum: in vereoz exponit.

Reueritus ta tū: in reuerereoz vide: et cor. ri.

Reverso fas. i. retro versare: a re et verso fas.

Reuertoz. a re et vertoz ris cōponit reuertoz teris reuertus
sum reueri. i. retro vertere: vel redire: q̄ antiq̄ dicebant
reuerto tis.

Reuuisco scis: in viuo tis exponit.

Reuuio uis xi: ex re et viuo uis cōponit: et pdu. ui. et est reu-
uere iterū viuere.

Reuma. a remus d̄ h̄ reuma tis. i. tempestuosa maris im-
datio: vel ille feruor aque q̄ fit ex remoz agitatione. Reu-
ma etiā est eruptio vel feruor humor: q̄ ducunt vel a ca-
pite vel ab alio mēbro. v̄ h̄ reumatisma tis. i. fluxus ab-
undantis aque vel humoris corrupti.

Reumatisma tis: in reuma exponit.

Reumatizo zas zaui zare. i. reuma pati vel emittere. et d̄
uat a reuma.

Reuolutilis. a reuoluo uis d̄ h̄ et h̄ reuolubilis et h̄ le: et re-
uolutilis le penul. cor. in eodē sensu. Aug. de ci. dei. Mū-
di reuolutilis ortus eiusdē circuitibus inserite.

Reus rea reū a re q̄ petit d̄: q̄ q̄uis sceler⁹ et scius nō sit re-
tñ d̄ q̄ diu ius in iudicio p̄ re aliqua ab eo petit: et reus
fideiussor d̄ a re de qua est obnoxius. v̄ h̄ reatus. Jus
reus maiestatis prius dictus q̄ aduersus rempublicā ab-
q̄d egisset. Et quicūq̄ hostibus et sensisset dictus est reus
maiestatis: q̄ maius est ledere patriā q̄ ciuē vñ. Post
ea et ille q̄ aduersus maiestatē principis egisse videt: vel
qui leges reipublice detulerat v̄ vtilis abrogauerat fm
Dapiam.

Rex regis pdu. re. vide in rego gis.

Rhesis interpretat locutio: v̄ h̄ rhetorica ce q̄si a copia locu-
tionis dicta. vel rhetoresis d̄ copia dicendi v̄ loquēdi a
rhesis. v̄ h̄ rhetorica ars illa. v̄ h̄ rhetor toz is: et rhetor
ca cū de illa arte tractans: vel ad illā artē ptinens: et h̄ rhe-
torica ce: et pluralit̄ rhetorica coz: et rhetorici coz liber in
quo docet ars illa. et cor. penul. gti rhetor toz is. sed recte
toz is si ce sine h̄ pdu. to. et ponit h̄ post r in p̄dictis. v̄ h̄
cit Paf. R sine aspiratione ponit in latinis. In grec⁹
vel principalis. i. in principio: vel geminata in media
ctione aspirat vt rhetor rhodus insula q̄dā: pirrhus. Ju-
uenalis: Ledunt grāmatici: vincunt rhetores omnes.

Rhetor toz is in rhesis vide.

Rhodus insula est q̄ añ oficus dicebat: et cor. primā.

Riciniū nij idē ē q̄ resolutociniū fm Dugu. Paf. dicit
Riciniū est matronale operimentū: latine dictū q̄ dimi-
dia ei⁹ ps retro abiscif: q̄ et vulgo mauortē dicūt. Ricini-
niū acus sine spinula quo virginei crines discriminant.

Ricinus. rinos cōponit cū cinos q̄ est canis: et d̄ h̄ ricin⁹
ni vermis caninus: q̄ heret in auribus canū.

Rictus a ringo gis d̄ h̄ rictus hui⁹ rictus: ferarū ozis aptio
vel q̄ d̄ risus in hoīe d̄. rictus in bestia.

Rideo a radio dias d̄ rideo des si sū. Qui enī ridet dentib⁹
videt quasi radiare. v̄ h̄ risus sus sui: et h̄ et h̄ risibilis et
h̄ le aptū natū ridere. v̄ h̄ risibilit̄ aduer. et h̄ risibilitas ta-
tis. Rideo cōponit vt arideo des risi. i. ad aliq̄d ridere:
vel cū ridente ridere. cor. rideo del fil ridere: vel cum alio

ridere: ex con r rideo: z mutat n in r. derideo des delude/ re. vnde h derisus sus sui: z bec derisio: z h derisor. vnde derisori^a ria riū. Itē irrideo des. i. deludere. surrideo des. i. latēter vel post vel subtus vel parū vñ remisse ridere. Ri deo z ei^o composita neutra sunt. preter derideo z irrideo: q̄ sunt actiua. z oīa faciūt preteritum in si z supinū in sum z producūt ri. Unī Dorati^o epi. Nocturnos lemures poz/ tenta thessala ride.

Ridiculus. a rideo des dñ h ridicul^o la lū: de quo pōt babe/ ri derisio: vel q̄ aliū deridet: vel q̄ in reb^o turpibus ridet. z h ridiculū li. i. derisio. vñ ridiculosus sa sum: z h z h ri/ dicularis z h re. vñ ridiculose z ridiculariter aduerbium.

Rienrius in ren vide.

Rigeo ges gui gere. i. eē vel fieri rigidū. s. durere: algere: toz/ pere: horere sic cū capilli erigunt. vñ rigesco scis inchoa. Rigeo cōponit: vt derigeo ges: irrigeo ges: obzigeo ges. Rigeo z ei^o cōposita neutra sunt: z carēt sup. z faciūt pte/ ritū in gui: z cor. hanc syllabā ri. Unī Quidi^o epi. Ultima p̄rupta cornua molet riget zc.

Rigidus. a rigeo ges dñ rigid^o da dū. z compaf: vt rigidus dior diffum^o. vñ rigide dius diffime aduer. z h rigiditas tatis. z rigido das. i. rigidū facere: z est actiū.

Rigo gas gaui gare. i. madefacere: bumectare. vnde riguis gua guū. i. madidus: vel fertilis: fecundus. Et cōponit: vt arrigo gas. i. iuxta vñ valde rigare. corrigo gas. i. sil rigare. Irrigo gas. i. intus vel valde rigare. vñ irrigās gātis oīs ge. z irriguis gua guū. Rigo z ei^o cōposita actiua sunt: z corripunt ri. Unde Theodolus: Addictus morti faciem rigat imbre salubri.

Rigor. a rigeo ges dicif h rigor gois durities: rigiditas.

Rima me. i. fissura. vnde h rimula le: z bec rimella le ambo dimi. z rimosus sa sum. i. rimis plenus. Et cōponit. vnde rimose sius fissime aduerbiū: z bec rimositas tatis.

Rimella le dimi. parua rima.

Rimor. a rima me dicif h rimor moris. i. scrutiniū. z rimor marj matus sum mari. i. scrutari: inuestigare: inq̄rere: tras/ cūa pcis q̄ primā terre filiās z radices inq̄rūt. Et cōpo/ nit: vt primor marj. i. p̄fecte z subtilit̄ rimari. z ē depo. cū suis cōpositis. z pdu. hanc syllabā ri. Unī Prosp: Morbis da rimef penetratia dextra salutis. Et in Grecif. dñ: Scru/ tor vt expiar vt sanē vulnera rimor.

Rimula le dimi. parua rima.

Rinatrix serpēs aquā veneno inficiēs. de quo Lucan^o ca. xi Rinatrix violator aq̄ legit̄ ibi: z natrix violator vt dixi in natrix fm Dug. Papias vñ sic dic̄: Rinatrix serpēs aquā veneno inficiens. in quocūq; enī fonte fuerit suū ibi imi/ scet venenum.

Ringo gis. a rideo des dicif ringo gis xi ctū gere. i. irasci: in dignari: murmurare: vel rictū facere. Ringo cōponit: vt arringo gis: corringo gis: obzingo gis. Ringo est neu. cū suis cōpositis: z facit preteritū in xi: z supinū in in ctū. In uenit etiā in deponētali genere. Et nota q̄ ringo ideo de/ riuatur a rideo quia qui ringit quodā mō videt. represen/ tare formā ridentis.

Rinoceros. ceros quod est cornu cōponit cū rinos quod ē naris: z dicif h rinoceros rotis idē aīal qd egoceros fm quosdā: vel pro alio aīali. z interpretat̄ in nare cornu. dicif quoq; rinoceros pro virili mēbro qz rigeat: vel qz sit vni/ come instar rinocerōtis. Unī Iuuenalis: Et magno cū ris/ noceronte lauari. Predictū etiā aīal dicif monoceros. i. vnicornis: qz vñū cornu in media frōte habeat. Dic no/ ta q̄ inuenit h rinoceros: z tūc facit genitiū^o rinocerotis interposita ti penf. pdu. vt sacerdos dotis. z accusatiū^o de/ smit in em vel in a: vt rinocerotē vel rinocerota. z iste gre/ cus accusatiū^o inuenit q̄nq; in moralib^o Grego. z iste ge/ nitiū^o rinocerotis inuenit in Deu. ca. xxxij. Cornua rino/ cerotis cornua illi^o. Itē iste noiatiū^o rinoceros inuenit in Job. xxxix. Nunq̄d volet rinoceros seruire tibi: Itē iue/ nit rinoceron: z tūc facit genitiū^o rontis. z format̄ geniti/ uis a noiatiuo tis addita. Nā vt dicit P̄risci. in. vj. li. Si

enī dicas leon necessario seruas vt genitiū^o quoq; fm gre/ cos t habeat leontis. Grego. in Moza. ponit etiā myrmis/ coleontis. z ab isto noiatiuo rinoceron descēdit accusati/ uis tē vel ta. z tal accusatiū^o grec^o inuenit in Job. xxxix. Nunq̄d alligabis rinoceronta ad arādū in loco suo: Si aut inueniat̄ ibi rinocerota sine n in penf. syllaba: tūc de/ scendit a rinoceros rotis: rinocerotē vel rinocerota. Pōt etiā dici h rinocer^o ri penf. cor. z tūc est noiatiū^o latin^o: z format̄ a rinoceros qd pōt eē genitiū^o grec^o o vltime mu/ tata in u. nā sicut dicit P̄risci. in. vj. li. ex genitiuo greco fit latin^o genitiū^o mutata. os vltime in is: vt titan titanos: ti/ tan titanis: delphin nos: desphn inis: dñ tñ delphin^o ni. In mult^o enī inuenim^o a gto greco factū latinū noiatiū^o: vt elephas phātos: z h elephas hui^o phātis. z h elephāt^o hui^o phāti a gto greco elephātos. z h arabs arabos: hic arabs hui^o arabis. z hinc fit h arab^o bi: titan titanos h ti/ tan^o hui^o ni. Lucillus in. v. ethiop^o dixit p ethiops rino/ cerus veluti ethiop^o. Sic ḡ fm P̄risci. a gto greco fit ntūs latin^o os mutata in us: vel o mutata in u: vt ab elephātos h elephāt^o ti. z a rinoceros rinocer^o. Itē a gto greco gtūs latinus os mutata in is: vt arabs arabos: arabs arabis.

Scias insup q̄ Greg. exponēs illud Job Nunq̄d volet rinoceros seruire tibi: ita dic̄: Rinoceros indomite oīno nature ē ita vt si qñ capt^o fuit teneri nullaten^o possit. Im/ paties quippe vt fert̄ ilico morif. Et vñ nomē in latina lingua interpretatū sonat: in nare cornu: z qd aliud in nare nisi fatuitas: qd in cornu nisi elatio designat: Rinoceros q̄ etiā monoceros grecis exēplarib^o noiāf tate eē fortitū/ dinis dicif: vt nulla venatiū^o virtute capiat. Sz sic hi asses/ runt q̄ in describēdis naturis aīaliū laboriosa inuestiga/ tione sudauerunt: virgo ei puella preponit q̄ veniēti sinū apit: in quo ille omni ferocitate postposita caput deponit. Sicq; ab eis a quib^o capi q̄rif soporat^o velut inermis in/ uenit. Buxei coloris quoq; eē describit̄ q̄ etiā cū elephā/ tis certamē aggredit̄ eo cornu qd in nare singulariter ge/ stat: vētrē aduersantiū ferire phibet: vt cū ea que meliora sunt vulnerat: impugnantē se facile sternat. Pōt etiā p ri/ nocerōta vñ certe monoceronta. s. vnicornē ille ppl̄s intel/ ligi q̄ dū de accepta lege nō opa s; solā inter cūctos hoies elationē sumpsit: z qñ inter bestias cornu singulare gesta/ uit. Unī passionē suā dñs ppha canēte pnūcians ait: Li/ bera me de ore leonis: z a cornib^o vnicornū humilitatez meā. Dec Grego. Solin^o aut sic dicit: Rinoceros est mon/ strū quoddā rugitu horrido: corpore eq̄no: capite cerui/ no. ex cui^o frōte media cornu p̄tendit: splēdore mirifico ad magnitudinē q̄ttuor pedū: ita acutū vt q̄cqd impetia/ rit facili ictu p̄fozet: nature indomite: q̄ si capt^o teneat̄ cis/ to morif. Pōt etiā dici q̄ vnicornis vñ rinoceros figt̄ dei filiū. nā de^o vt videbat̄ añ inuisibil̄ abscondit^o z austerus: amore virginis marie attract^o est: z in sinu ei^o dormiuit: z sicut ouis in morte māfuet^o est effectus: nam ad nos ve/ nit pressus pondere carnis.

Rinos interpretat̄ auris vel naris: z accētua^o in fine.

Ripa. a rapio pis dicif h ripa pe q̄si rapa: qz rapiat̄ ab aq̄. vnde h ripula le dimi. z ripat^o ta tū. i. ripā hñs. z h ripatū ti tributū qd accipit̄ in ripis. z ripatim. i. p ripas vel de ri/ pa in ripam: z designat locū ripari: sicut ostiatim ostioz z producit ripa primā. Lucan^o in. iij. De nō letbee con/ iunx obliuio ripe.

Riphe interpretat̄ impetus. vnde ripheus pheu pheum. i. im/ petuosus. vñ quidā montes dicti sunt riphei ab impetu grandinū z ventoz.

Ripula le dimi. parua ripa.

Riscus. a rima dicif h riscus ci fissura vel fenestra patēs in pariete. Unī Terēt^o. In riscu vel odiosa sita est fm Dug. Papias vñ dicit: Riscus fenestra parietis: vas ex iuncis et viminibus.

Risibilis in rideo des exponit̄.

Ritus tus tui mas. ge. dñ osuetudo a morib^o tracta: z p̄tinet ad iustitiā. z dñ a ratus qd est firm^o: vñ ritus dñ q̄si ratus

quia que rata sunt et firma ritui debent tradi. Vel ritus dicitur quasi rectus a rego gis: ex quo equum piū et scilicet pspicimur. et est ritus in re: mos in sermone. Vel ritus est mos vetustior et firmior sicut dicitur Aug. Et dicitur Prisc. A ritui etiam rite per recte dicitur: quia nihil traditur ritibus nisi quod rectum creditur esse. Papi. vero sic dicit: Rite recte iuxta morem: legitime: probe. Ritus mos: institutum sequela: exemplum. et per dicitur. ri.

Ritualis. a ritui dicitur h et h ritualis et h le ad ritum pertinens: vel cum alio potest eundem ritum. unde et per similitudinem rituales dicuntur illi qui eadem habent amicitia consuetudinem: quia quasi de uno ritui. id est de uno amore bibunt. et per compositionem h et h coriualis et h le in eodem sensu. et per dicitur. hac syllabam ua.

Riuus. a ruo is dicitur h riuus: quia cito ruat. vel dicitur riuus a rigo gas: quia ducitur ad rigandum terram. Riuus subito fit et celeriter decurrit et deficit. Fons vero est caput et decursus aqua qui natus manat. Loxes autem est a repetitis imbribus factus magnus in petuibus: sicut adueniente estate calore solis torrescit: unde et nomen habuit. Flumen est aqua decursus generalis. Flumen est aqua decurrit. Et a riuo dicitur h riuus: li dicitur. et riuosus sicut sum. et per dicitur. ri. Unde Tobias: Riuus messis agro messe perbat ager.

Rixa. a ringo gis dicitur h rixa re quia in multos committit et iniuria consistit. unde h rixula le dicitur. et rixosus sicut sum: vel rixuosus sicut sum. id est rixa plenus. Et utriusque compas. unde rixose vel rixuose sicut sum sine aduer. et h rixositas vel rixuositas: a rixos aris ates sicut sum ari. id est rixam facit: et dicitur. unde rixabundus dicitur. id est rixati filis: vel qui facile mouetur ad rixam.

R

ante

D

Roboam interpretatur latitudo populi: et h per antifrasis: quia decem tribus ab eo sepatis due tamen tribus ei relicte fuerant.

Roboro. a robur derivatur roboro ras. id est confortare: confirmare: maiores vires dare. Et componitur: ut corroboro ras. et est actiuum cum omnibus suis compositis. et cor. hac syllabam bo.

Robur. a ratus quod est firmus dicitur h robur oris generaliter ex omni materia quod est firmissimum quasi robur. id est fortitudo: vires. unde etiam quoddam genus arborum dicitur robur: quia valde firmum est. et est quilibet arbor vel lignum dicitur robur. unde robustus sicut sum. id est fortis et firmus. Et compas.

Robustus in robur exponitur.

Roda de grece latine dicitur rosa.

Rodan. rodij dicitur sunt quodammodo qui venerunt iuxta rodanum et edificauerunt quoddam oppidum quod rotundum vocauerunt. Et hinc quodammodo flumen gallie dicitur est rodan: quia rodet ripas. vel dicitur a rodanizo ras quod latine dicitur torqueo: quia torquet lapides et arbores euellit impetu suo. et cor. da sicut sum pens. et a rodan ni societate dicitur h rhen: ni quodammodo flumen germanie: quia cum ea ex vna puincia oritur.

Rodo dis si sicut sum. et componitur: ut arrodo dis. id est valde vel iuxta rodem corrodo dis. id est sicut sum rodem. circurodo: derodo dis: erodo is. id est ex vel valde rodem. Rodo et ei composita actiuum sunt: et faciunt peritum in se et super. in sum. et per dicitur. hac syllabam ro.

Rodomellum li neu. ge. vinum vel confectio ex succo rose et melle. et componitur a roda greco: quod latine dicitur rosa ex mel lis.

Rogatiuncula le dicitur. parua rogatio.

Roga. a rogo gas dicitur h roga ge. id est elemosyna.

Rogo gas gani gare. id est petere. unde h rogator tor: et h rogatio onis. et rogito tas frequenter. Rogo componitur: ut abrogo gas. id est delere: destruere ex toto. arrogo gas gani gare. id est superbiere. Item arrogare per superbiam et arroganter acquirere vel sibi attribui. sicut ponitur simpliciter per acquiritur. unde arrogans. id est superbus et se extollens. Et compas. unde arroganter tuus tissime aduer. et h arrogancia tie. Loxrogo gas. id est congregare: vel inuitare. derogo gas. id est maledicere: detrahere: vel diminui ex parte non ex toto. erogo gas gani are. id est dare: distribuere: et proprie in elemosynas. irrogo gas. id est inferre: ut irrogauit mihi contumelias. id est intulit. progo gas. id est differre: distendere: plogare: pertrahere: per rogo gas. id est percellere: excellere: superare: vel proponere. unde h progas tina ue. id est singulari excellentia. et progiatiua uui. id est excellens vel ad progiatiua pertinens. surrogo gas. id est substituere. unde Aug. in li. de ci. dei: Lucreti quod in loco bruti fuerat surrogatus.

Uox autem compositorum significaciones facile his verbis distinguunt: Si rogat addideris congregat: e dat: in infert: de minuit: sub substituit: per pertrahit: inquit: pre superat: ab destruit atque superbit. Rogo et ei composita sunt actiuum: et cori. ro. et est idem rogo quod peto: oro: imploro.

Rogus. a rogo dicitur h rogo gi. id est ignis per mortuo accessus. Sicut rogo proprie est compositio lignorum: Pira quoniam corpus appositum est et ardet: Funus mortui apparatus: Bustum corpus compositum: Sepulchrum ubi ossa conduntur: Tumulus congregatio terre in loco aliquo secundo quod est sine ossibus potest esse: Monumentum vero est cuiuslibet rei memoria que monet mentem.

Roma. a rem dicitur h roma me: et non a romul. Tunc enim debet dici romula le: et non roma. et dicitur roma a remus: quia ille fuit primus fundator illius civitatis. unde romanum nomen: et hinc romanizo ras. id est romano more se habere vel loqui. et romanizo ras. id est tormentare: cruciare: affligere: trucidare. et per dicitur. ro roma. Et ut dicitur Prisc. sunt quodammodo gentilia filia possessiuus habitia forma ut romanus civis: et romanus ager. Et scias quod regnum romanorum fuit potentissimum: ut dixi in caldei.

Romanizo ras in roma est.

Romphea grece latine gladii. Nam ubi in Beñ. dicitur Gladii flamma mea et vfatil: in greco romphea habetur. Item romphea est gladius ex utraque parte acutus: que vulgo spatam dicitur: ipse est et framea sicut dicitur Papi. et potest cor. penul. et per dicitur. respectu habitationum ad linguam latinam: nunc ad grecam. versus tamen consuetudo habet quod in ipsa cor. Item dico de framea. de h et dixi in. ij. parte ubi ego de reguli generalibus accipitur. Dicit notaque de emisit primus boies de paradiso voluptatum in locum sibi congruum: Ne vero possis ad illud lignum accedere collocauit deus ante paradisum cherubin et flammam gladii atque vfatil sicut romphea ad custodiendum via ligni vite: quod iuxta scripturas potest h modo exponi: quia per ministerium angelorum ignea custodia ibi constituta fuit. Hoc enim ut dicitur Aug. super Beñ. per celestes potestates in paradiso credendum est visibiliter factum esse: ut per angelicum ministerium ibi esset quodammodo ignea custodia: non tamen frustra: sed quia aliquid signum de paradiso spirituali. Cherubin enim interpretatur plenitudo scientie h est charitas: quia plenitudo legis est dilectio. Gladii autem flamma per ne tpales sunt que versatiles sunt: quoniam tempore volubilia sunt. Illi ergo ad custodiam ligni vite idem posita sunt ante paradisum quia ad vitam non redit nisi per cherubin. id est plenitudinem scientie. id est charitatem: et per gladium vfatil. id est tolerantiam temporalium passionum. Uide in paradiso.

Romulus vel romus fuit frater remi. sicut romus dicitur de ipositiōe romul dicitur. cum blademeti. unde romule lea leu: et romulus des de filiis vel nepos romuli. Romulide est dicitur romanus quia fuerunt de progenie illius. unde h romulis lidis. id est filia vel nepotis illius: vel romana.

Roro ras rau rare. id est rorem emittere: vel stillare neu. est: vel aspergere ad modum rosis. unde per compositionem iroro ras. id est aspergere infundere. Roro pro rorem emittere vel stillare neutrum est: sed pro aspergere actiuum est cum suis compositis. et per dicitur. hac syllabam ro.

Ros. a rarus dicitur ros rosis: quia rarus est et non spissus ut pluuia. vel rosor dicitur greci: et inde nos dicimus ros rosis. vel ros dicitur a ruo is: quia ab aere ruat ad terram. unde roscidus dicitur. id est rosore plenus. et hinc roscidulus la li dicitur. Et scias quod ut dicitur Aristo. generatio rosis aliquando est in vapore quod multum habet humiditatis aerei: et subtilis aliquid terrestri sicci: et non eleuat ille nisi tempore caumatis: qui cum eleuat digerit caliditate aeris humiditatis aerei digestionem bona: et permisceat ei fortiter terrestre sicci: et postea frigore temperato pinguescit humiditatis aerei: et cadit ros fluens et viscosus et vescalis ad modum mellis super herbas et folia arborum. Solue autem agere in ipsum euaporat humiditatis: et comburitur in ipso terrestre sicci: et efficitur ac si farina subtilis sit sparsa super herbas et arborum folia: et sua siccitate ericcat ea et comburit et inducit sterilitatem in eis. Verba autem super quam cadit ros ille: appetitu vehementi comedunt animalia: et precipue oues. et quia mel non decoctum soluit ventre: idem oues multum de ipso comedentes fluxu ventris moriuntur. et cum sit calidum et sicci nutrit cholera in eis: et idem ut

nunt ille oues morvide frequēter ⁊ crocei leri qm̄ apes
 nunt p̄ incisuras. Qm̄ aut̄ verū sit qd̄ dictū ē testat̄ Auiē.
 in li. ij. canonis vbi loquit̄ de simplicib⁹ medicinis dicēs
 dicit qd̄ mel est occult⁹ ros cadens sup̄ flores ⁊ alias plā
 tas ⁊ sup̄ lapides: qd̄ apes colligūt. Et aliqñ est ros mani
 festus quē p̄nt colligere boves. In idē aut̄ redit generatio
 mānatis vt dixi in mel. Itē ⁊ suenit qñ de generatiōe plu
 uie ⁊ niuis in cōi: ⁊ de differētia eoz ad rorem ⁊ pruina.
 Ad h̄ intelligēdū scias qd̄ ex nube nunq̄ aq̄ frigida conge
 lat nisi in loco vbi nubes sunt: ⁊ ex vaporib⁹ nubes fiunt.
 Ille aut̄ est loc⁹ medi⁹ aeris q̄ inter oēs est magis frigid⁹
 Et illo at̄ loco nubiuū ad terrā descēdūt tria corpora: quo
 n̄ oīz generatio ⁊ eē est propter frigus: sicut p̄pter cām
 efficientē. Sunt aut̄ hec tria: aq̄ pluuie nix ⁊ grādo. Quae
 cūq̄ enī ab aere ascēdūt aut descēdūt cōgelata aut nō con
 gelata. Si cōgelata descēdūt aut sunt cōgelata sil̄ ⁊ cōuer
 sa in aquā: aut sunt pu⁹ in aquā cōuersa: ⁊ postea cōgela
 ta. Quae cūq̄ aut̄ descēdūt nō cōgelata sunt sicut pluuia: ⁊
 q̄ descēdūt cōgelata quoz cōgelatio fuit sil̄ cū cōuersiōe in
 aquā sunt sic nix. Quae aut̄ descēdūt cōgelata ita qd̄ cōgela
 tio sequat̄ cōuersiōe sunt sicut grādo. Differētia ergo cor
 porū descēdentiū ab aere penes formā acceptā: nō est nisi
 p̄ tria p̄dicta corpora. vñ corpora descēdentiū ab aere sub
 istis accepta sunt duo silia: qz vel descēdūt fluida h̄ est nō
 cōgelata: vel descēdūt terminata h̄ est cōgelata. Sūt autē
 duo: ⁊ cā generatiōis eoz est vna. s. frigus simplex ⁊ excel
 lens. Et h̄ plura numero inueniant̄: tñ reducunt̄ fm̄ for
 mā ad ista: qz diuersitas eoz nō ē nisi in paucitate ⁊ mul
 titudine tñ: qz nix est pruina multa differēs fm̄ accidēs
 qd̄ est durities. ⁊ pruina est nix pauca differēs fm̄ accidēs
 ad eo qd̄ est mollities. Silr̄ aut̄ ros ē pluuia pauca ⁊ plu
 uia ros mult⁹ p̄ accidēs differēs. Pluuia aut̄ ē ros mult
 tus: ⁊ iō pluuia nō fit nisi ex multo vapore q̄ infrigidat̄ ē.
 ⁊ cā illi⁹ est tps ⁊ loc⁹ frigiditatis. Tps qd̄ qñ remanēt
 na vaporis roscidi in alto est vies vñ: qz in die eleuat̄ tē
 pore sereno: ⁊ in nocte descēdit. Silr̄ autēz est de vapore
 puine. s. vapor puine ⁊ niuis remanet etiā tpe pluuie: ⁊
 mlti sūt dies: ⁊ diu agit in eis calor elenat̄: ⁊ frig⁹ insp̄s
 sans in nube: ⁊ cōuertēs nubē in aquā: ⁊ etiā cōgelans in
 glaciē. Silr̄ loc⁹ generatiōis rosis strict⁹ est siue sit locus
 generatiōis ei⁹ p̄ se: siue sit loc⁹ generatiōis ei⁹ p̄ accidēs:
 qz inferior loc⁹ siue generatiōis p̄ tāto district⁹ est qd̄ non
 multū a terra est eleuat⁹: s. amplior ⁊ magis dilatat⁹ ē lo
 cus generatiōis pluuie ⁊ niuis: qz totus locus medi⁹ vbi
 dilatatū est frigus est loc⁹ generatiōis pluuie ⁊ niuis. silr̄
 frigus tēperatū est generās rore: s. intēperatū nō excellēs
 generat pluuiam. Excellēs aut̄ generat niuē ⁊ pruina: qm̄
 pruina fit ex vapore cōgelata anteq̄ spissaretur in niuē ⁊
 nō in loco medio q̄ est loc⁹ nubiuū. Nix aut̄ est ex nubib⁹
 inspissatis ⁊ cōgelatis paulatim egrediēte calido. Luitis
 signū est qd̄ nix cadit mollis: ⁊ pruina cadit dura: qz molli
 nes niuis fit ex h̄ qd̄ pars calidior nubis resoluit durities
 ei⁹ cū cōgelat̄: ⁊ iō nō frigescit: qz dū partes vaporis ⁊ nu
 bis cōgregarent̄ nō potuerūt adeo cōgregari in congela
 tione qd̄ indurarent̄. Per oppositū aut̄ de pruina qz cōge
 lat vebemēter ex frigore loci ⁊ tps ⁊ expellit̄ totū calidū
 ita qd̄ nihil est impediēs qñ frigus cōuertat in rigore par
 tes vaporis vebemēter aggregādo ⁊ strahēdo p̄ congela
 tione. Nota etiā h̄ qd̄ differētia rosis ad pluuia satis bre
 uiter tangit Aristot. di. Quia id qd̄ descēdit ex vapore est
 res parua ⁊ tardat̄ in descēsiōe sua noīat̄ ros: ⁊ qñ illud
 qd̄ descēdit est multū h̄ns mensurā in corpore suo ⁊ velo
 citatē descēsiōis siue noīat̄ pluuia. Uidet̄ aut̄ Arist. his
 verbis dicere qd̄ nō differūt in materia ⁊ forma ros ⁊ plu
 uia: qz multū ⁊ paucū siue parū nō faciūt differētia nisi p̄
 accidēs. vñ ros ⁊ pluuia h̄ modo p̄ accidēs ⁊ nō p̄ se hab
 berēt differētia: qd̄ nō est verū: qz ros est calid⁹ ⁊ humi
 dus in genere suo: ⁊ pluuia in compatiōe ad rore est frigi
 da ⁊ humida. Adhuc aut̄ pluuia nunq̄ fit sereno tpe. ros
 aut̄ fit sereno tpe. Adhuc aut̄ nulla pars nubis signū est se

renitatis. Ex istis aut̄ videt̄ qd̄ ros ⁊ pluuia h̄nt diff: rē
 tias essentielles ⁊ nō accidentales tñ: ⁊ certissime est verū.
 vñ vapor pauca q̄ est materia rosis subtilis est: qz non est
 paucis nisi sit subtilis. Proffus enī vapor a calido ignito
 inter superficie terre existentē ⁊ erūpēte eleuat̄. S. subtilis
 eleuat̄ in calore superficie terre attingēte: ⁊ ille est vapor ro
 ris: ⁊ prior est pluuia: p̄pter qd̄ concha repleta roze citi⁹
 expirat ad solē q̄ eadē vel eq̄lis concha repleta aquis plu
 uie: qz reuera os magis est subtilis. Et dicit Messellat qd̄
 si testa oui repleat̄ roze ⁊ claudat̄ optime foramen qd̄ in
 calore forti solis ascendat a terra iuxta hastā positā: iō qz
 humor rosis magis est spūalis: ⁊ iō pauca qz subtile sepa
 tū a grosso est paucū: ⁊ pauca vapor presupponit humidū
 spūale subtile qd̄ est materia rosis. Et p̄ h̄ p̄ qd̄ tā materia
 les q̄ formales penes eētias eoz sumptas pluuia ⁊ ros
 habēt differētiās: qz ex spūali vapore: h̄ est vapore qñ spi
 ritualis humidū nō pōt generari humor nisi calidus ⁊ hu
 midus fm̄ compatiōe ad pluuiam. Et ex vapore grosso
 qñ de pfundo terre eruto nō pōt generari nisi frigidus ⁊
 humidus humor in compatiōe ad rore: h̄ aut̄ dico dum
 vñū compāt̄ alteri: qz si absolute accipiat̄ tūc aq̄ vinceret
 qz frigida est ⁊ humida. Et si dicat̄: Sicut nulla nubes se
 renitatē figt̄: ita nulla pars nubis serenitatē figt̄. Dicen
 dū est qd̄ pars fm̄ quantitātē accepta serenitatē nō figt̄: s.
 pars accepta fm̄ essentia bene pōt serenitatē figre. Sicut
 enī nebula signū est serenitatis: ⁊ iō apud vulg⁹ est puer
 biū qd̄ cū nebula guttatim cadens descendit est signū sere
 nitatis. Quia aut̄ tota nō resoluta ascēdit qd̄ tunc generat
 nubes q̄ pluuia faciūt: ⁊ h̄ in rei veritate verū est. s. vulg⁹
 accipit nebulā idem eē cū quelibet caligine frigore aeris
 ad terrā repressa frigore noctis: ⁊ h̄ uō est verū. S. nebul
 la est qd̄ remanet post resolutionē vaporis in rore vñ plu
 uia: ⁊ h̄ semp est subtile ⁊ figt̄ serenū. S. nubes siue calu
 go calore ad terrā repressa frigore noctis vel aeris vel loci
 h̄z grossum cū subtile: ⁊ iō qñ resoluūt grossum ⁊ descēdit
 per guttas remanet subtile qd̄ figt̄ serenū. Si aut̄ ascēdit
 vñū cū alio tunc generat nubē: ⁊ figt̄ pluuia fm̄ fratē Al
 bertū. Uide in pruina ⁊ nix. Et scias qd̄ rosis ⁊ pluuie ⁊
 puine ⁊ grādinis ⁊ niuis ⁊ tonitruū ⁊ osimiliū cā efficiēs
 est de⁹. Lā in quā p̄ma licz non cā p̄ma vt p̄ in Job ca.
 xxxviii. vbi dicit̄: Nūquid ingressus es thesauros niuis:
 aut thesauros grandinis aspexisti: qd̄ dedit vebemētissi
 mo imbrī cursum ⁊ viā sonātis tonitruū: qd̄ est pluuie pa
 ter: vel qd̄ genuit stillas rosis: de cui⁹ vtero egressa ē gla
 cies: de celo gelu quis genuit: nisi ego de⁹ oipotens: sup
 ple. De predictis habes in suis locis.

Rosa. a roda greco dicit̄ apud nos rosa se qñ roda. vel rosa
 d̄ a rubeo. vñ h̄ rosula le: ⁊ hec rosella le ambo dimi. ⁊ h̄
 rosariū rij collectio rosariū: vñ loc⁹ vbi rose ponūt colligūt
 vñ abūdāt. Itē a rosa d̄ h̄ rosetū ti loc⁹ vbi rose crescūt. ⁊
 rosace⁹ cea ceū: ⁊ roseus sea seū. vñ roseolus la lū. Roseus
 d̄ a colore: rosace⁹ ex materia: roseū rubor facit: ⁊ ita col
 lor roseus erit rosacea corona.

Rosata. a rosa dicit̄ h̄ rosata te qd̄ vestis quā greci feniceā
 vocāt: nos occinū. Hac sub cōsulib⁹ vsi sunt romani mili
 tes. vñ rosati antiq̄ vocabant̄.

Rosella le dimi. parua rosa.

Rosetū ti penul. pdu. in rosa exponit̄.

Rosus sea seum in rosa exponit̄.

Rosidus da dū penul. coz. in ros exponit̄.

Rosim aduerbiū. i. mordaciter: a rado dis dicit̄.

Rosoz. a rodo dis sum dicit̄ h̄ rosor: sozis. ⁊ hinc rosorins
 ria riū. i. corosoz. vel comprehēsoz. ⁊ h̄ rosorū rij loc⁹
 vbi rodit̄ aliquid.

Rostrū. a rodo dis d̄ h̄ rostrū stri os auū: ⁊ grā similitudinis
 d̄ nauū. ⁊ rostrū etiā dicit̄ forū vbi tractabant̄ cause ro
 me: qz deuict̄ anthonio ⁊ cleopatra: augustus de rostris
 nauū illoz fieri fecit sedes in foro causariū. vñ h̄ rostellū
 li dimi. Et cōponit̄ h̄ prostrū. i. rostrū: qz in anteriori pre
 est. Itē a rostrū dicit̄ rostratus ta tū. i. rostro armatus.

Rosula le dimi. parua rosa.

Rota. a ruo is dicif h rota te qz ruat. vñ h rotula le dimi. a quo h rotella le aliud dimi. z h rotulus: z h rotula dñ ilud rotūdū qđ fit de charta circūuoluta. Itē a rotū dñ rototas tauri tare. vñ vbalia. z h rotabulū. i. furca: vel illud lignū cū quo ignis mouet i fornace cā coquēdi. z dñ sic qz rotat z pruit ignē furni grā coquēdi: vel stercoza grā purgādi. z ē actiuū cū oib⁹ suis cōpositis: z cor. ro. Virgilius Enei. j. Perturbat instar nō segnius ac rotat ensem. Itē a rota dñ rotūd⁹ da dū. Et compaf: vt rotūd⁹ dioz dissim⁹. vñ rotūde dius diffime aduer. z h rotūditas tatis. z rotūditulus la lū: z rotūdo das. z ē actiuū cū oib⁹ suis cōpositis.

Rotabulū li in rota est.

Rotella le dimi. parua rota.

Rotula in rota est.

Rotundus in rotula est.

R ante E

Rubeo bes bui bere. i. eē vl fieri rubeū. vñ ruber bra bñ. i. rube⁹. Et compaf. Et nota qz mare rubrū dñ qz eius vnda rubeat: nō ex sui nā s; ex terra: qz ois terra q̄ circūstat illi rubea ē: z sāguineo colore pria. vñ z aq̄ q̄ terrā illā abluat colore trahit. filr z gēme ibi repte sunt rubeae fm Dug. De h ēt dixi in mare. Itē a ruber dñ rubercul⁹ la lū: z rubellus la lū ambo dimi. i. aliquātulū ruber. z h rubellū li substantiuū gen⁹ ruberrimi vini. Itē a rubeo dñ h rubeo nis: z rube⁹ bea beū. vñ rubercul⁹ la lū. i. aliquātulū rube⁹. Itē a rubeo dñ h ruboz oris: z rubicūd⁹ da dū. i. filis rubēti vl rube⁹. vñ rubicūdū la lū. i. aliquātulū rube⁹. Itē a rubeo dñ rubeo scis incho. Rubeo cōponit: vt erubeo bes. i. valde rubē: vl vēcūdari. vñ erubesco scis incho. Et nota qz rubē iō ponit p vēcūdari: qz ruboz signū vēcūdie ē. vñ Boe. i. li. de vso. dic: Et vffessus vēcūdiā rubore. Quare at hō efficit rube⁹ cū vēcūdat: z pallid⁹ cū timet dixi i formido das. Rubeo z ei⁹ cōposita neu. sunt: z faciūt pteritū in bui: z carēt sup. z cor. hāc syl. ru. Un in Aurora dñ: Bos est rufa cruce passa cruozeq; rubeus.

Rubellus la lū dimi. aliquātulū rube⁹. z rubellū li substantiuū: genus ruberrimi vini.

Ruberculus in rubeo bes est.

Rubeta. a rubus dñ h rubeta te rana in rubis manēs. Iunialis: Porrect⁹ viro miscet sitiēte rubetas. S; h rubetū ti dicif locus vbi rubi sunt.

Rubetis in rubeo bes est: z in rubos.

Rubia. a rubeo bes dicif hec rubia bie qđā herba: qz radix ei⁹ sit rubea. vñ z colerare lanas phibet. vnde rubiatus ta tū. i. rubia tinctus.

Rubicundus in rubeo bes est.

Rubigo. a rodo dis dñ h rubigo nis q̄si rodigo: qz rodāt. vl a rubeo: qz facit aliqd rubē: z est vitū ferri z segetū. vñ rubigineus nea neū. i. de rubigine existēs. z rubiginosus fa sum. i. rubigine plen⁹. Uide in erugino nas: z in erugo. z pdu. bi. rubigo: s; cor. gi. rubiginis.

Rubiliana. a rubeo bes dicif h rubiliana ne vitis vl vna sic dicta qz ei⁹ materia rubet.

Rubos. a rub⁹ dñ h rubos idecli. quoddā oppidū ex abūdātia rubeoz dictū. vñ rube⁹ bea beū patriū pma. pducta.

Rubrica. a ruber bra bñ dicif h rubrica ce regula vl filū rubro tinctū quo aliqd dirigit. z rubrica ce ipsa tinctio vel terra illa rubra: vel qđ fit de illa tinctura. Persi⁹ Nō sec⁹ ac si oculo rubricā dirigat vno. Inde rubrico cas. i. dirigē cū rubrica z rectū facē: vel cū rubrica designare: vel rubrū facere. vñ in vstructione tabernaculi p̄cipit moysi facē pelles rubricatas. Et nota qz rubrica tinctura optima nascit in ponto: vñ z pontica dicif. z pdu. peuu. rubrica.

Rubus. a rubeo bes dñ h rub⁹ bi qz rubeū hēat fructū. vñ h rubetū ti loc⁹ vbi rub⁹ crescit fm Dug. Jñ. vō dicit: Rubū latinū appellat eo qz fruct⁹ vel virgula ei⁹ rubeat. h arbor a grecis morus dicitur.

Ruccus cea ceum. i. sordidus: z dicif a rus.

Ructo ctas in ructus est.

Ructuo as in ructus exponit.

Ruct⁹. a ruo is dñ h ructa ce. vñ h ruct⁹ bui⁹ ruct⁹ cū sapo tibi ad rumē reducif. z hinc ructo ctas. i. ructū facere vel emittē z expmē. vñ ructuo as in eodē sensu. Et vtriq; cōponit: vt coructo ctas: z coructuo as: eructo ctas: z eructuo as. z sunt neu. pro ructū facere. in alia significatione sunt actiua. Inuenit etiā in depo. genere. ructor aris. No rati⁹: Dec dū sublimi⁹ vsus ructat⁹ z errat. Itē a ruct⁹ dñ ructim aduer. z ructatim: z ructanter. z ructuosus fa sum. i. ructib⁹ plen⁹. Et compaf. vñ ructuose sius sine aduer. z hec ructuositas tatis.

Rudēs. a rudeo des dñ h rudēs tis. Rudētes dicunt⁹ fures quib⁹ velū sursum trahit: z dicunt⁹ sic nimio stridore quē faciūt. Un in. ij. epla Petri. c. ij. Sed rudētib⁹ inferni do tractos in tartarū tradidit cruciandos.

Rudeo. a rudis dicif rudeo des. i. eē vel fieri rudem.

Ruder deris in rudus exponit.

Rudescio scis. i. incipio rudere: verbū inchoa. de rudeo des. Inuenit etiā pro maturescere.

Rudibilis in rudo dis vide.

Rudimentū in rudis est.

Rudio. a rudo is vl a rudis dis derinat rudio is itū itū cōe ad clamare oīz aialū. vñ h rudit⁹ tus clamoz tal. i. a sim: vl alteri⁹ aial. Et cōponit: vt erudio is. i. instrue q̄si ex rōdē vel ruditate ponē. Quidā vō h cōponit ab e z rudi. vñ h erudimentū ti. i. documentū. z erudit⁹ ta tū. Et compaf erudit⁹ tioz tissim⁹. z cor. ru rudio.

Rudis. a rudio dis dñ h z h rudis z h de. i. nou⁹ indoct⁹ vl nouit: r instruct⁹ q̄ q̄si adhuc rudit. Et compaf: vt rudis dioz dissim⁹. vñ ruditer tius sine aduer. z h ruditas tatis. i. nouitas vel noua instructio: vl idioratio: insipientia. Inuenit etiā h rudis dis. i. virga p̄toris q̄ serui tacti eff. ois banē liberi. vl rudis erat virga q̄ dabat emeritis in signū sue emeritiōis: z sepe ponit p libertate. Itē a rudis dñ rudeo es: z h rudimētū ti. i. nouū imitū: noua vstructio fm Dug. In Hecisimo aut tales ponunt vsus: Virga rudis: rudis est incūrius z sine laude. z rudis q̄nq; est nouū qđ sepe repertum est.

Rudista ste q̄ vel q̄ ruderā de humo eijcit: z dñ a rudio is: a rudus di: vel a rudis dis: vel ruder.

Rudit⁹ tus penul. pdu. a rudo dis. Uide in rudo dis.

Rudo. a rure vl ruder dñ rudo dis o in i rudi: z di in sū rudi debēt facē: s; caret sup. fm vsū. z ē rudē pprie clamare ad modū asinoz. z h; p̄mā breuē. vñ Qui. Ecce rudēs rauco fil z vector asell⁹: intēpestuos edidit ore sonos. Si enim p̄mā eēt lōga facēt p̄teritū in rusi: vt rodo rosi qđ nihil est s; facit rudi. Persi⁹ tñ cā metricē necessitatis pdu. p̄mā dicēs: Lamat vt achaide pecuaria rudere credas. vñ rudo dis: z rudis nomē: z rudēs siue nomē siue participij cor. p̄mā. Un qđā: Utilis ē rudib⁹ p̄ntis cura libelli. z rudo dis dñ h z h rudibil⁹ z h le pprie asinoz. vñ rudibil⁹ aduerbiū: z hec rudibilitas tatis.

Rudus. a rus dñ h rudus di. Rudi dicunt⁹ lapides cōtusi z rotūdi z calce admixti: q̄ in pauimētis factēdis sup̄ficiū z dicunt⁹ sic a rure: qz in terra ponūt. z dicunt⁹ sic a duritia vt deriuatio sumat ab vltima syllaba rudi q̄si duri: qz duri sunt. vñ h ruder vel rudus: bui⁹ ruderis sterc⁹ bruto rū aialū. z cor. penul. gt. Rudi etiā duri sunt z rotūdi. et inde dicunt⁹ ruderā stercoza brutoz aialū. Ruderā illa pprie q̄ ita facta sunt vt rudi: vt stercoza caprarū: asinoz: ouū. Rud⁹ vl ruder etiā dicif oē illud qđ eijcit z extrahit de terra effossa. Un Beda in expositiōe sup pabolas Qui thesauros effodit eijcit rudus terrestre. Et etiā rume macerariū: vl ipse macerie ruderā dicunt⁹. Un Prudēt⁹ in libro hymnozū: Aurū qđ satis effossa gignūt ruderā. vñ h z h rudista ste q̄ vel q̄ ruderā de humo eijcit.

Rufus. a rubeo dñ rufus fa sum. i. rube⁹. vñ rufat⁹ ta tū. i. sāguine cruetat⁹. Et cōponit cū sub: z dñ surrufus fa sum: z pdu. ru. Un in auroza dñ: De vituli rufa victima grata

deo. et scribitur p vnu frufus.

Ruga ge in rugo gas est.

Rugio gis giui vl gij gitū pprie ē leonū. vñ h̄ z h̄ rugibilis z h̄ le: z h̄ rugit⁹ tus tui penl. pdu. i. clamor leonis. Et cōponit rugio cū i: z dīr irrugoo gis gire. i. ad modū leonis clamare. Sen. xxvij. Irrugit clamore magno. Rugioneu trū est cū oib⁹ suis cōpositis: z pdu. ru.

Rugitus tus tui in rugoo vide.

Rugo gas gauī gare. i. rugas vel rugosum facē: aliqd in vñū colligere z plicare. vnde bec ruga ge collectio vel plicatio cuiuslibet rei in vñūz. z hinc rugula le dimi. z rugosus sa sum. i. rugis plen⁹. z compaf. vñ rugose sius sine aduer. z h̄ rugofitas tatis. Rugo cōponit: vt arrugo gas. i. valde vl iuxta rugare. abruogo gas. i. rugas remouere z planare. corugo gas. i. sil rugare. derugo gas: erugo gas idem qd abrugare: vel valde vel deorsū vel extra rugare. irrugo as i. intus vel valde rugare. surrugo gas. i. subtus vel post vl parū rugare. Rugo z ei⁹ cōposita sunt actiua: z pdu. hāc syllabā ru. Virgili⁹ Enei. xij. Componēt qum iam leges z federa rugent.

Rugula le dimi. partia ruga.

Ruina a ruo is dicit h̄ ruina ne. z hinc ruinosus sa sum. i. ruina plenus. Et compaf.

Ruitū supinū de ruo ruis.

Ruiturus ra rū in ruo ruis est.

Ruma me est emines pars guttur. De h̄ vide in rumē. Itēz ruma. i. māma vel papilla. De h̄ vide in rumes.

Rumen a ruo is dīr h̄ ruma me: z h̄ rumē nis: emines pars guttur. p̄xia gurgilioni q̄ cib⁹ z pot⁹ deuorat: z ibi sapor ubi discernit. eadē dīr frumē z ructa. s̄ frumē vl ructa in boie: ruma vl rumē in bestijs. vñ ruminare dicunt aīalia z ructare hoīes. z dīr sic a ruo is: qz cib⁹ ruat z demittat in stomachū. Uide in frumē.

Rumes a ruminio vel rumē dicit rumes mis: vel ruma me i. māma vel papilla q̄ ruminat a puero. z inde h̄ ruminat i. ficus: qz sub ipsa remū z romulū lupa aluit: vel qz sepe ruminat propter fructū.

Rumifico cas penul. cor. i. rumores facere afferre vel dicere rumorē: a rumore z facio cis.

Rumigero ras penl. cor. i. rumores gerere: ex rumor z gero nis cōponit. vnde rumigerulus la lū q̄ rumores gerit.

Rumigerulus la lū gerens rumores: z cor. penulti. z dicit a rumigero ris.

Ruminalis in rumes est.

Rumino a rimes dīr rumino nas. i. cibū ad rumē reuocare. S̄ a ruma dīr rumo mas. vñ rumito tas frequē. z ponit q̄iqz ruminare vel rumare pro diligēter examinare.

Rumo a rumor oris dīr rumo mas. i. rumores facē vel afferre. Et cōponit: vt arrumo as. i. rumores afferre. corummo as. i. sil rumores dicē. z ab istis frequen. rumito tas: arrumito tas: corummito tas.

Rumor a ruo is dīr h̄ rumor moris. i. murmur: vl qd vulgo dicit nouū: qz celeriter ruat. vnde bic rumorculus li: z rumurculus li ambo dimi.

Rūpo pis pi ruptū rūpe. i. frāgē vl solūc. vñ h̄ ruptura re: z ruptim aduer. Itē a rūpo is dīr rupto tas frequē. a quo rupto tas aliud frequē. Rūpo cōponit: vt abruipo pis. i. rūpēdo separe. corūpo pis. sil rūpe. dirūpo pis: erūpo pis. i. valde vl ex rūpe: z ponit p̄ exire. interrūpo pis. i. diuidē: separe. irrūpo pis. i. violēter z rūpēdo intrare. p̄rūpo pis. Rūpo z ei⁹ cōposita sunt actiua: z faciūt p̄teritū in rupi: z supinū in ruptū.

Rumurculus z rumorculus in rumor exponit.

Runcina ponit p̄ qdā dea. Itē runcina ne est quoddā instrumentū lignarij gracile z recurvū quo cauant tabule domus vt vna alteri connectat. De quo Jsa. xliij. Artifex lignarijs extēdit normā: formauit illud in runcina. z vt qdā dicit pdu. penul. qz fm eos deriuat a rūco cas qz runcina aufert z auellit interiora ligni cauādo ipm. Ul dīr runcina a runcione: qz curua est ad modū runcionis. Uñ Alexander

nequā dicit: Runcinā runcio lector generare memēto. Itēz ali⁹ vsificator: Utilis est runcina fabro: s̄ runcina nulli: qz nihil significat fm istos dū penl. cor. Itē ali⁹ dicit: Rūco runcinā parit vt medeor medicinā. P̄sil. aut dicit. in. iij. li. de ntis in a desinentib⁹. Denotatiua siue v̄balia in a desinentia oīa lōgā habēt penl. vl nā vl positiōe: vt officiū officina: medic⁹ medicina: vt dixi in. ij. pte vbi egi de accētū medie syllabe nominū q̄ terminant in a. Alij dicit qz runcina cor. penl. p̄ instrō fabzili: z est p̄mitiuū. Uñ qdā vsificator: Nil runcina fabro fert: s̄ runcina multū. Itē vt dicit Aug. in. iij. li. de ci: dei Runcinā dixerūt antiq̄ deā illā q̄ p̄sidet segetib⁹ cū runcant. i. a terra auferunt. Nā rūco cas dīr herbas a terra euellē: z tūc pdu. penl. sine opiniōe. Itē inuenit runcina p̄ quodā aīali: z iterū pdu. tūc penul.

Runco a rus dīr runco cas. i. herbas a terra euellē. Nā terra rus dīr. vñ h̄ rūco onis q̄ herbas a terra euellit: vel instrū quo herbe euellunt z vepres secant. Rūco cas actiuū est cū oib⁹ suis cōpositis.

Ruo ruis rui rutū vl ruitū. i. cadē. vñ rutor ra rū. vñ Hiero. in eplā ad Paulinū. c. vij. Ruiturā domū zc. Ruo cōponit: vt coruo is. i. sil ruere. diruo is. i. destrūc. eruo eruis euertē. irruo is. i. in aliquā pte ruere: z ipm impetē. pruo is. i. pcul ruere. obruo is. i. sternere. surruo is. i. substernē. Ruo z ei⁹ cōposita neu. sunt p̄ter diruo: eruo: obruo: surruo q̄ sunt actiua: z oīa faciūt p̄teritū in rui: z sup. in ruitū vñ ruitur⁹. vl in rutū: z cor. hāc syllabā ru i p̄teriti mutata in tū: vt rui rutū: sic z acui acutū: sic vult P̄sil. z Hug. Tñ nota qz fm modernoz vsūm ruo facit ruitū. vñ ruitur⁹: s̄ in cōpositiōe amittit i in supi. vt obrutū: erutū: dirutū pe. cor. Rutū etiā inuenit: ūno recte format a p̄terito i muta in tum vt dixi.

Rupacula le dimi. partia rupes.

Rupes a rūpo pis dicit h̄ rupes pis irrupta pars mōtis: qz ibi fit ruptura. Uel per contrariū dicit a rūpo: qz nō facit le rumpit: z pdu. ru.

Ruricula le cōis ge. penul. cor. i. colens rus. z cōponit a rus ruris z colo vel colens.

Rurigena ne penul. cor. in rure. i. in villa nat⁹: z est cōis ge. z cōponit a rus z gigno.

Rus a ruo is dīr h̄ rus ruris. i. villa: terra: ager. s̄ rura pprie inculti agri: vt silue: z pascua q̄si rudia. Alger vō q̄ colit. vnde h̄ rusculū li dimi. partū rus.

Rusculū li dimi. partū rus: z format addita culū: z cor. pe. Uide etiā in ruscus.

Ruscus a rus dicit h̄ ruscus ci quoddā spinosum gen⁹ frusticis. vñ h̄ rusculus li dimi. z hinc ruscū vel rusculū dīr qd colligit z cōgregat imūdū in terra: vel ad oānū pullis vl igni. vel dicit a rus. vnde ruscus sa sum spinosus: imundus. rusco plenus.

Ruspor aris atus sū. i. in q̄re: z ē gallinarū q̄ pedib⁹ escā q̄rūt in terra. z videt cōponi a rus z pes.

Rusticanus in rusticus est.

Rusticatio onis in rusticus est.

Rustic⁹ a rus dīr h̄ rustic⁹ h̄ rustica: z rustic⁹ ca cū adiectiue z pōt dici a loco. s̄ oparius ruris: qz in rure morat z colit rus. Itē rū aut dīr rustic⁹ q̄si ruris custos vl rus colēs etymol. est. Uel rustic⁹ dīr inordinat⁹ z deformis i morib⁹. z fm h̄ cōpat: vt rusticior sum⁹. vñ rustice sius sine aduer. z h̄ rusticitas tat: z h̄ rusticatio onis. s̄ rusticitas ē moz rusticatio vō opis. vñ rusticatio dīr opus vel opa rustici: vt cultura terre q̄si rustici actio. z est etymol. Uñ Eccl. vij. Nō oderj laboriosa opa z rusticationē ab altissimo creatā. i. hoī ipositā i penā p̄mi pcti. Itē a rustic⁹ dīr rustican⁹ na nū penl. cor. i. rustic⁹ vl rustican⁹ p̄familias. In Brezic. ponunt isti vsus: Rustic⁹ a rure: qm rus est sibi cure: Uillicus a villa: qz res disponit in illa.

Ruta: dicta qz sit feruetissima. hanc venenis repugnare mustele docēt: qd cū serpēte dimicauerint cibo ei⁹ armanē vt dicit Jsi. in. xij. li. etymo. in fine. z ē calida z sicca in. iij. gradu. Uñ dicit Macer. A medicis rute vis calida dīr eē

Siccaq; fertur in his gradus ille tertius esse.

Rutellius. i. fornicator.

Rutenus ni quidā populus: z vt dicūt flandrensis: a rubeo colore. z producit te.

Ruth interpretat; festinās. alienigena enī erat. s. ex pplo gētīli: qz relicta patria festinauit transire in terrā isrl̄ dicēs soy crui sue Quocūq; prexeris pergā. Uide in propheta.

Rutilus. a rube^o bea beū deriuat; rutilus la lū splēdid^o v^l cri spūs v^l tremul^o. vñ rutilo las. i. splēdere. z rutili dicti sūt qdā pplī Apulie a rutilo colore. vñ h̄ rutilia lie terra eoz; vel rutilia a rutilo rege. vñ rutilus la lū gētīle: z cor. ti

Rutrum fossoriū: vel curuū illud vnde barene mouent; vbi sal efficitur.

Rutū rutu supinū de ruo ruis cor. primā. vnde dirutū: obrutū: irutū coripiunt ru.

Aba. Sabani in

terpretat; venerari. vnde saba dicta est quedam regio propter copiam thuris quo deū ibi venerant. vnde sabeus bea beum: vel saba fuit fili^o chus: a quo sabei descēderūt: vnde saba dicta est z sabei: Di sunt z arabes. Sabei autē interpretantur captiui: vel quasi demones.

Sabanū ni penulti. correp. grecum est idem quod mappa vel facitergium.

Sabbatismus mi in sabbatū est.

Sabbatū. a sabbe qd est septē s̄m hebreos: v^l a sabba quod lingua syrorū dicit; septē: dicit; h̄ sabbatū ti septima dies septimane. z ipsa septimana dicitur qñq; sabbatū. Vñ in Luca. viij. ca. Jeiuo bis in sabbato. i. in septimana. s. q̄rta z sexta feria. Uel sabbatū interpretat; req̄es. vnde sabbatizo zas req̄escē: v^l sabbatū obseruare. vnde h̄ sabbatism^o mi. i. req̄es. Et s̄m h̄ sabbatū dicit; proprie septim^o dies septimane: qz tūc actor oīz req̄enit ab oī ope qd patrarat. Hēi. ij. Et p̄ synodochē sabbatū dicit; ipsa septimana vt dixi. Sabbatū etiā inuenit; pro quolibet die septimane cū tali adiūcto: p̄ma sabbati: secūda sabbati zc. s. septim^o dies simpliciter dicit; sabbatū: vel sabbatū sabbatoz p̄ excellentiā. Vñ in euāgelio legit; Uespe aut; sabbati q̄ lucefcit in p̄ma sabbati. z est sensus P̄ma sabbati. i. p̄ma dies septimane: vel p̄ma dies q̄ est sabbatū: v^l p̄ma dies a sabbato: vel post sabbatū. Scōm ergo hebreos noīandi sūt dies sic P̄ma dies sabbati zc. s. septia dies simplr dicit; sabbatū vel sabbatū sabbatoz p̄ excellentiā. Scōm vō cōsuetudinē xp̄ianoz sic noīandi sūt dies: Dies dñic^o v^l dñica: vel p̄ma feria: secūda feria: tertia feria: q̄rta feria: q̄nta feria: sexta feria. Septima feria dies dñic^o dicit; est: qz tali die dñs noster resurrexit. Quare aut; q̄libet dies dicit; feria: z qd sit feria p̄ma vel secūda: z sic de ceteris: dixi in feria. Scōm vō gētīles noīandi sūt dies a noīb^o planetarū. z q̄libet dies ab illo planeta est nominād^o q̄ p̄est p̄me hore illi^o diei: vt dies solis: vel dies dñic^o: dies lune dies martis: dies mercurij: dies iouis: dies veneris: dies saturni. Sūt vō. xxiiij. hore ī die nālī: z planete sūt septē z p̄sunt illis. xxiiij. hōris. z quilibet tres de illis habet in sua ptāte h̄ ordine. P̄m^o h̄z p̄mā hōrā: secūd^o secūdā: et sic vsq; ad septimā inclusīue. postea iterū p̄m^o h̄z octauā: secūdus nonā: z sic vsq; ad. xiiij. hōrā. postea iterū p̄m^o h̄z xv. secūd^o. xvi. z sic vsq; ad. xxi. Tres ergo hore q̄ supsunt ita distribuent; Ille planeta q̄ p̄mā habuit hōrā in die illa: habebit p̄mā hōrā de illis trib^o: secūd^o secūdā: tertius tertiā: z sic finit^o ē dies. Quart^o ergo planeta q̄ sequit; habebit p̄mā hōrā sequētis diei: z ita ille denoiabit; ab eo. Exēpli grā: P̄nat; q̄ iste dies hodiern^o sit dies sabbati: z habeat; ordo planetarū diligēter q̄ talis est: habito p̄ncipio a supiori: saturn^o: iuppiter: mars: sol: ven^o: mercurius: luna. postea iterū saturn^o zc. Saturn^o hodie h̄z p̄mā hōrā: iuppiter secūdā: mars tertiā: sol q̄rtā: ven^o q̄ntā: mercuri

rius sextā: luna septimā. Itē saturn^o. viij. iuppiter. ix. mars x. sol. xi. ven^o. xii. mercuri^o. xiiij. luna. xiiij. Itē saturn^o. xv. iuppiter. xvi. mars. xvij. sol. xvij. ven^o. xix. mercuri^o. xx. luna. xxi. Itē saturn^o. xxij. iuppiter. xxiiij. mars. xxiiij. s. vltimā. Sol ergo q̄ sequit; habebit p̄mā hōrā sequētis die: vñ z ille dies solis v^l dies dñi vel dñic^o vel dñica: qz sol oīz planetarū mediator est: z oīb^o dñat;. sic ergo cōputādo singulos dies a singulis planetis q̄ p̄mas in eis habēt hōras denoiatas inuenies. Et scribit; p̄ geminū b sabbatū: sabbatū burra: abbagibus s̄m P̄ris. in. ij. maio. Et scies qz sabbatū interpretat; quies: z pōt; dici festū dñi: qz cū alia festa instituta z noīata sūt ab aliquo euentu vel ope eoz; h̄ oī sabbatū qz dñs quieuit in eo. z inde forte est qz in duob^o est p̄uilegiatū: qz in eo nec licebat cibū parare: nec vltra mille passus ire. Vñ dicit; Matth. xxiiij. Orate aut; vt nō fiat fuga vestra hyeme vel sabbato: q̄si ap̄t^o dicat; Orate ne necessitas tali tpe vos fugere cōpellat; hyemē. p̄pter inu tēperie t̄pis. vel sabbato. p̄pter trāsgressiōnē legis: qz vñ delictet in sabbato nō licebat vltra vnū miliare ire. z h̄ inu nūit; in. j. ca. Actū vbi dicitur: Tūc reuersi sūt hierosolī mā a monte qui vocatur oliueti qui est iuxta hierosalem sabbati iter habens.

Saburra re barena lictoris: vel lapis: vel multitudo lapidū vel inutilis sarcina nauis: qui solet eē de lapib^o z barena z geminatur ibi b z r: vñ p̄ma producitur positione. sed qñq; in metro subtrahit; vnū b: z cor. primā causa metri. Vñ Virgil. in Georg. Ut tūmbe instabiles fluctu iactāt; saburram Tollunt zc.

Sabelliani qdā heretici vocati sūt a sabellio. bi vnā p̄sonā patris z filij z spūscī asserūt z astruūt.

Saber bza brū in fabulū vide.

Sabulū barena vel terra leuis z barensa. vñ saba bza brū asper vel nodosus. z cor. bu sabulū.

Sabeus bea beū in saba exponit; z accētua^o be.

Sacellus li dimi. paruus saccus.

Sacco cas in saccus est.

Sacculus li dimi. paruus saccus.

Saccus. a sagū dñ h̄ sacc^o ci qz eo osuto efficiat; q̄si sagū. vñ saccatū ti. i. liquoz aq̄ feci vini admixt^o z sacc^o exp̄sus: vñ z sic dñ. Et sacco cas. i. in saccū mittere: z p̄ saccū colare z exp̄mē. Et cōponit; vt in sacco cas in saccū mittere v^l osū mare. ex sacco cas: de sacco cas extra saccū ponē. Et ē actū nū cū suis cōpositis.

Sacellū parū tēplū. vide in sacū.

Sacer. a sancio vel a sanctū dñ sacer cra crū q̄si sc̄n v^l sancitū. Et compaf. vñ sacre crius crissime aduer. Et nota qz sacer ponit; sepe p̄ execrabili de veteri cōsuetudine numātū nozū. Numātini enī quēdā pauperē p̄ totū annū delicatū cibis pascebāt: z optimis vestib^o induebāt. In fine autē anni eū lapidib^o obruebāt: z de alto mōte eū p̄cipitabāt: z sic quē primo habebant pro sacro z sancto: postea habebant pro execrabili.

Sacerdos dotis ge. cōis dicit; sacra dans. Et inde h̄ sacer dotiffa: z h̄ sacerdotiū tij: z h̄ z h̄ sacerdotalis z h̄ le. Et cōponit; sacerdos a sacer z do das. Unde sacerdos q̄si sacra dans: qz larg^o dñ eē: z est etymo. Uide in ordo: z in missa: z in ps̄byter. Dic nota qz Greg. in pastorali dīc Scriptū est P̄pheta laque^o ruine. Et rursum dñs p̄ p̄pheta dīc Lā ruine pplī sacerdotes mali. Nemo quippe amplī in ecclesia nocet q̄ q̄ p̄uerse agens nomē v^l ordinē sc̄itatis h̄ Delinq̄ntē nāq; hūc redarguere nullus presumit: z in exē plū culpa vehemēter extēdit; q̄ p̄ reuerētia ordinis peccator honorat;. Itē in eodē: Lāguēte enī capite mēbra in cassum vigēt: z in exploratiōe hostiū frustra exercit^o velociter sequit;: si ab ipso duce itineris errat;. Et post pauca: Qua autē mēte aiarū p̄sul honore pastoralī inter ceteros vti^o: si in terrena negocia que rep̄bēdere in alijs debuit z ipse v^lat;: cui videlicet; ex ira iuste retributionis p̄ p̄pheta dñs minat; dicēs. Et erit sic ppl̄s sic sacerdos. Sacerdos quippe est vt ppl̄s: q̄ ea agit is q̄ spūali officio fungit; q̄

illi nimirū faciūt q̄ ad bud de studijs carnalib⁹ meditant⁹
Uide in ordo. Itē Grego. cōtra sacerdotes ⁊ pzelatos legē
ignozātes dicit: Necessē est vt q̄ ad officiū predicatio
nis excubāt a sacre lectionis studio nō recedāt: qz cū pro
pter spiritale aliqd a subditis pastor in q̄rit ignominiosū
valde est si tūc querat discere: cū questionē debeat enoda
re. De hoc tetigi in ignoro: ⁊ in clericus. ⁊ dicam in scien
tia. Itē vide in lux.

Sacerdotulus. a sacer dos dī h sacerdotulus li dimi. i. fili⁹
sacerdotis. vnde hec sacerdotula le filr dimi. nata vī filia
sacerdotis: ⁊ cor. tu.

Sacernus. a sacer cra crum dicit hic sacernus ni. i. sacer ani
mus: vel excellentior pars anime. ⁊ videt cōponi a sacer
⁊ animus.

Sacramentū. a sacer dicit h sacramentū ti. i. pign⁹ spōfionis
sicut est iustitādū. ⁊ dicit sic qz custodiri debet q̄si sacro
sanctū: qz violare quod q̄s pmittit pfidie est. Itē sacm ē
cū celebratione cū res gesta sit: ita vt significare credat: vt
baptism⁹: crisma: corpus: sanguis: q̄ sacra dicunt⁹ iō quia
sub tegumēto corporalū rerū virt⁹ dei secretius ⁊ latēter
eorū sacroz opat effectū. vñ a sacris vel secretis virtutib⁹
sacra dicunt⁹: q̄ ⁊ grece mysteria dicunt⁹: qz secretā ⁊ recō
ditā habēt dispēlationē. vnde secretari⁹ ria riū: ⁊ h ⁊ hec
sacral ⁊ h le. Qz aut dicit sacm q̄si sacre rei signū etymo.
est. Et scias qz sacra noue legis siue ecclīastica sunt septē
⁊ continent in h vsu: Abluo firmo cibo dolet vngit ordino
iūgo. Et pōt accipi numer⁹ istoz sacroz s̄m cōditionē eo
rū quib⁹ p sacra subuenit. Sūt enī sacra in remediū data
Aut ergo in remediū vni⁹ psonē: aut in remediū toti⁹ ec
clesie. Si pmo modo: aut q̄stū ad ingressū: ⁊ sic est baptis
mus: aut q̄stū ad egressū: ⁊ sic est extrema vinctio: aut q̄stū
ad pgressū: ⁊ h dupliciter. Uno modo q̄stū ad executio
nē virtutis. vel vt a malis nō supemur: ⁊ q̄stū ad h est con
firmatio. vel vt bonis adhaream: ⁊ q̄stū ad h est euchi
ristia. Alio modo ad repationē virtutis: si ipsam in pugno
spūali aliquo modo ledi contigerit: ⁊ sic est penitētia. Si
aut in remediū toti⁹ ecclīe: aut ad regimē ⁊ multiplicatio
nē ipsi⁹ spūalē: ⁊ sic est ordo: qz pncipat⁹ bonū multitudine
est. aut q̄stū ad multiplicationē materialem fidelū: ⁊
sic est matrimonū. Triplici autē de causa sacra instituta
sunt: propter humiliationē: eruditionē: ⁊ exercitationem

Propter humiliationē quidē vt dū hō in sensibilib⁹ reb⁹
q̄ natura infra ipm sunt ex pcepto creatoris se reuerendo
subijcit: vt ex humilitate ⁊ obediētia deo magis placeat ⁊
apud eū mereat cui⁹ imperio salutē q̄rit in inferiorib⁹ se:
etiā nō ab illis s̄ p illa a deo. Propter eruditionē etiā in
stituta sunt vt p id qd foris in specie visibili cernit ad in
uisibile virtutē q̄ intus est agnoscēda hoīs mens erudiat
tur. Nō enī q̄ ante pctm sine medio deū videbat. i. diuino
rū cognitionē nō ex sensibilib⁹ signis accipiebat: s̄ p infu
sionē. post pctm a deo habuit vt neq̄at diuina cape nisi hu
manis excitatus. Propter exercitationē filr instituta sūt:
qz cū hō ociosus eē nō possit proponit ei vtilis ⁊ salubris
exercitatio in sacris: q̄ vanā ⁊ noxiā declinet occupatiōez
Nō enī facile capit a tētatore q̄ bono vacat exercitio. vñ
Diero. monet: Semp aliqd opis facito: vt te occupatum
diabolus inueniat. Sūt aut exercitationū tres spēs. Una
ad edificationē aīe ptinet. Altera ad corporis fomētū. Al
tera ad vtriusqz subuersionē. Et nota qz sacra nō erāt ne
cessaria necessitate absoluta: sicut necessariū est deū eē. ex
sola enī diuina benignitate instituta sunt: s̄ necessitate q̄
est ex suppositiōe finis: nō ita qz sine his de⁹ hoīs sanare
nō posset: qz sacris virtutē suā nō alligauit: sicut cib⁹ ne
cessari⁹ est ad vitā humanā: s̄ qz p sacra magis cōgrue fit
hoīs repatio: siē equus dicit necessari⁹ ad iter: qz in equo
hō facili⁹ vadit. Hui⁹ cōgruitatis causa pōt accipi ex h qz
hō p pctm pncipue circa sensibilia corrupt⁹ erat ei⁹ detēt⁹
ne in deū surgere posset. Erat aut predicta corruptio q̄stū
ad cognitionē: qz humana mens circa sensibilia tñ occupa
ri nouerat: ⁊ intantū vt quidā nihil extra sensibilia crede

rēt: ⁊ siq̄ ad cognitionē intelligibiliū puenirēt: ea s̄m mo
dū sensibiliū rerū iudicabāt. Silr q̄stū ad affectionē quia
eis q̄si sūmis bonis inherebat deo postposito. Silr etiā
q̄stū ad affectionē: qz eis hō inordinate vtebat. Necessa
rium ergo fuit ad curationē pctoz vt hō ex sensibilib⁹ in
spūalia cognoscenda pficeret: ⁊ ei vt affectū quē circa ea
habebat in deū referret: ⁊ eis ordinate s̄m diuinā institu
tionē vteret. Et iō fuit necessaria sacroz institutio: p quā
hō de sensibilib⁹ in spūalib⁹ erudit⁹. ⁊ hec est secūda cau
sa q̄ dicta est. Per que etiā affectū q̄ sensibilib⁹ subijcitur
in dei reueretiā referret. ⁊ hec est causa prima. Per q̄ etiā
circa ea in honozē dei excitaret. ⁊ hec est tertia cā. Itē te
nolo ignozare qz virtutes ⁊ grā. s. sanāt formaliter sic sani
tas: s̄ sacra quodāmō effectiue sicut medicine qdā. vñ sic
nō sequit⁹ Sanitas sanat: ergo medicine nō sunt necessa
rie: ita nec Gratia sanat: ergo sacra nō sunt necessaria. sed
magis posset contrariū concludi. Itē nota qz q̄nqz modis
vni⁹ sacm est digni⁹ alio. Uno modo quo ad rem sacri siue
effectū ei⁹: ⁊ sic baptism⁹ q̄ delet oēm culpā ⁊ aufert oēm
penā est maximū sacroz. Alio modo q̄stū ad illyd qd cō
tinet: ⁊ sic eucharistia est nobilissimū in quo continet ipse
xps. Tertio q̄stū ad gradū dignitatis in quo cōstituit: et
sic ordo est dignissimū sacm. Quarto q̄stū ad ministeriū
⁊ sic confirmatio ⁊ etiā ordo sunt dignissima: qz nō nisi per
epm ministrant. Quinto q̄stū ad signatū ⁊ nō contentū: ⁊
sic matrimonū est dignissimū sacm: qz signat diuisionē
duarū nārū in psona xpi. Si tñ has dignitates ad iunice
compem⁹ inuenit dignitas potissima: quā sacm habet
ex stēto: qz est eēntialior. ⁊ iō sacm eucharistie ē simpli
citer dignissimū: ⁊ ad ipm quodāmō alia sacra ordinan
tur. Dignitas etiā q̄ ē in efficiēdo pualet ei q̄ est in signā
do. ⁊ illa q̄ est in efficiēdo respectu boni simpliciter loquē
do pualet ei q̄ in amotione mali. Et iō simpliciter loquēdo
post eucharistiā nobili⁹ sacm est ordo p qd hō in gratia
⁊ in gradu dignitatis ponit. Et post hec confirmatio p quā
pfectio gratie conferit. ⁊ post baptism⁹ p quē fit plena re
missio culpe ⁊ pene. post h mrimoniū qd hō maximā si
gnificationē. Penitētia aut ⁊ extrema vinctio ponit inf
bapmū ⁊ mrimoniū: qz ordinat directe ad remotōez ma
li: q̄uis in h penitētia minorē habeat efficacā q̄ baptis
mus: qz ordinat circa culpā actualē tñ: ⁊ nō delet totalitē
penā. Et ad h minor est extrema vinctio q̄ circa reliquias
pcti ordinat. In quib⁹ aut sacris character impmat dixi
in character ⁊ in ordo. Quō aut sacra sunt necessaria dixi
etiā in necessitas. De extrema vinctiōe ⁊ confirmatiōe req̄
re in vnguo. Itē vide in baptismus. Quare aut sacra non
possunt emi vel vēdi dicā in simonia.

Sacrariū. a sacer dicit h sacrariū rij proprie locus templi in
quo sacra reponunt⁹: sicut donariū in quo collocant⁹ ob
lata: ⁊ sicut lectisternia dicuntur vbi homines sedere vel
iacere consueuerunt

Sacrificio. sacer componit cū facio: ⁊ dicit sacrificio cas pes
nul. cor. i. sacrificiū facio vel offero. vnde sacrific⁹ ca cū sa
crificiū faciens vel offerēs. ⁊ hinc h sacrificiū q̄si sacm fac
ctū. ⁊ hec sacrificia cie locus in quo sacrificat. Et dicit sa
crificiū s̄m fido. q̄si sacm factū: qz prece mystica secreta
pro nobis in memoriā dominice passionis. sed hoc perti
net ad corpus xpi. Sed generalius accipit fido. sacrifi
cium cū dicit: Sacrificiū est victima ⁊ quecuqz in ara cre
mantur seu ponunt⁹. Itē propheta di. Sacrificiū deo
spūs contribulatus.

Sacrificulus la lū. i. sacrificiū faciens: a sacrificio cas. Unde
Macrobi⁹ de saturnalib⁹: Pōtifex lune obseruabat aspe
ctū insaniqz regi sacrificulo nūciabat.

Sacrilegiū in sacrilegus vide.

Sacrilegus. a sacer ⁊ lego gis cōponit sacrileg⁹ ga gū penl.
cor. i. q̄ legit. i. furat sacm de sacro: vñ nō sacm de sacro. vñ
h sacrilegiū gij sacre rei furtū: siē sacrileg⁹ sacre rei fur. In
uenit etiā sacrileg⁹ pro scelerato vel flagitioso. Et sacrile
giū etiā inuenit pro scelere vñ enormi facto: vel pro sacri

- ficio demonibus factis. *Uñ dicit Papi. Sacrilegus q̄ sacra legit. i. furat: vel q̄ cultū dei veri furat idolis tribuendo. Et dicit fm quosdā sacrilegiū q̄si sacrilegiū qz factus ledit: potius est etymo. Et p̄t sic describi: Sacrilegiū ē sacre rei violatio vel eiusdē vsurpatio. Lōmittit aut̄ sacrilegiū q̄ncq̄ rōne p̄sone: q̄ncq̄ rōne loci: q̄ncq̄ rōne rei. Rōne p̄sone: vt cū q̄s vberat clericū vel p̄sonā religiosam. Rōne loci: vt cū ecclesie vel cimiterij emunitas violat. Rōne rei: cū res sacra vel sacro vsui deputata vsurpat. Circa autē h̄ vltimū membrū sic distinguit: Sacrilegiū cōmittit auferendo sacrum de sacro: vel nō sacrum de sacro: vel sacrum de non sacro.*
- S**acrista. a sacer dicitur hic sacrista ste: vel sacristarius: sacrorum custos.
- S**acro. a sacer dicitur sacro cras. et cōponit: vt confecro cras: execro cras: quod frequētī inuenit execro craris in deponē. ge. i. maledicere: excōicare: extra sacrum facere. Obscuro cras. i. rogare: et proprie pro sacra re. Rescuro cras. i. sacrare vel execrare vel exoluere: vel liberare: dimittere. Sacro et eius composita corripunt hanc syllabam sa. et sunt actiua p̄ter execro quod est depo. et mutat sacro a in e cor. in compositione.
- S**acrum. a sancio cis v̄l a sanctū deriuat h̄ sacrum cri. i. tēplū v̄l locus diuini cultū instituit. vñ h̄ sacellū li dimi. parū tēplū. *Uñ dicit Nympe risere sacello.*
- S**adai nomē dei. i. omnipotēs quasi potēs oīa. s. a faciendo quod vult: qz si ei accideret nō eēt oīpotēs. facit enim quicquid vult. et inde omnipotēs est quia eius sunt oīa q̄ vbiq̄ sunt. solus enim totius mundi habet imperium. *Uñ dicit in omnipotēs.*
- S**adoch interpretat iustus sine iustificans.
- S**aduce quidā heretici interpretant iusti. v̄dicabāt enī sibi qd nō sunt corporū resurrectionē negāt: et aīaz cū corpore interire dicūt. q̄ncq̄ tñ libros moysi recipiūt. prophetarū vaticinia respiciūt. *Uñ in Act. xxiij. Saducei dicūt nō eē resurrectionē mortuorū: neq̄ angelum: neq̄ spiritū. pharisei aut̄ vtrūq̄ cōfitem̄. et acuit penul. Beda etiā dicit: Saducei dicunt qz saducei quēdā magistrū legis sequētes neq̄ resurrectionē credētes: neq̄ angelos: neq̄ spūs esse. Hi tñ q̄ncq̄ libros moysi recipiētes oracula prophetarū respuebāt. Pharisei ecōtra q̄ diuini interpretant eo q̄ a ceteris in quibusdā obseruatiōib⁹ se separēt: et resurrectionē credēbat corporū: et angelos et spūs eē fatebant: et nō solū q̄ncq̄ libros moysi sed etiā oracula prophetarū recipiebant. *Uñ dicit in phariseus.**
- S**afon omis est funis in proza nauis posit⁹. *Uñ dicit Lecil⁹: Uenereo cursu veni p̄bato pede vsq̄ ad safonē.*
- S**afoniu: atriu templi.
- S**aga ge dicit a sagio gis: et dicit saga ingeniosa vel incantatrix: diuinatrix. *Horati⁹ in epi. Somnia terrores magicos miracula sagas. Itē saga dicit gēma purissimi coloris Inuenit hoc sagū: et pluraliter hec saga gorū pro veste: et tunc corripit primā. Uñ quidā: Femina saga malis me fallit: sunt saga vestis.*
- S**agaculus in sagax est.
- S**agana. a sagax dicit h̄ sagana ne. i. ingeniosa incantatrix diuinatrix. *Sagana etiam fuit propriū nomen cuiusdam incantatricis. Sagana genus gummi vel vestis dicitur: et cori. ga. Uñ dicit Brecismus: Sagana gummi: sagana vestis: sagana vates.*
- S**agax. a sagio gis dicit sagax gacis ge. oīs. i. ingeniosus v̄l inuestigator: vel diuin⁹: vel veloc⁹: astut⁹: puidus: p̄cius futuroz. *Et compaf gacior cissimus. vnde sagaciter eius cissime aduer. et h̄ sagacitas tatis: et sagaculus la lū aliq̄n tulū sagax. et cor. p̄mā sagax: h̄ sagio gis eā p̄ducit.*
- S**agena. a sagū dicit h̄ sagena ne. i. rete: propter raritatē sic dicta. vel h̄ sagenari⁹ ria rū ad sagenā pertines. et p̄ducit penul. sarena. *Uñ in Aurora dicit: Agri thesaurus inuētaq̄ gemina sarena.*
- S**agumen in sagina est: et p̄du. gi.
- S**agina. a sano nas dicit h̄ sagina ne. i. pinguedo: qd et h̄ sagimen dicit. vnde saginat⁹ ta tū pinguis: vel ad saginā pinens: increstat⁹: obesus. *Et sagino nas nauis. i. impinguit re: crassum facere: nutrire. vnde h̄ sagimē nis pinguedo. et hinc h̄ sagimētū ti: et h̄ saginamentū. i. pinguedo. et p̄du. predicta gi. Uñ dicit Thobias: Ventrīs saginato veneris spirat ad vsu. Et Iuuenalis: Ista dies prospera stomachum laxare saginis.*
- S**aginula le dimi. parua sagina.
- S**agio gis gūi gūi. i. ingeniose agere: v̄l diuinare. *Et cōponitur: vt persagio gis. i. diuinare vel p̄diuinare. de quo in suo loco habes. Sagio et eius composita sunt neutra: et produciunt a.*
- S**agitta. a sagio gis dicitur hec sagitta te eo q̄ sagaci. i. ingenioso vel veloci iactu mittitur. p̄nis fertur quasi ams vt mors celeriter percurrat ad hominē. *Et hinc rustici sagittam vocant nouissimā partē surculi in sarmēto: vel quod longius a matre ex qua profiliit recessit: vel quia acuminis tenuitate teli speciem preferat: summitates vitium et fruticum flagella dicuntur: quia flatu agitentur. Item a sagitta h̄ sagitula et hec sagittella le dimi. et sagittari⁹ rie: et hec sagittaria rie: et sagittari⁹ ria rū. et sagitto tas. i. sagittas mittere: vel sagittis percitere: vel appetere. et p̄ cōpositionē sagittifer ra rū qui fert sagittas. et cor. primā sagitta q̄uis sagio eā p̄ducit. et scribit p̄ duo t. An ars sagittario rū sit licita habes in oīno nas.*
- S**agittella le dimi. parua sagitta.
- S**agittifer ra penul. cor. in sagitta est.
- S**agittula le dimi. parua sagitta.
- S**agina. a sagum dicitur hec sagina huius saginē: que corrupte vulgo dicitur sauma vel salma. i. sella vel pondus: vel sarcina que sup sellam ponit: et dicit a stratu sagon. i. sellariū: vel quia selle sago solent sterni. vnde saginari⁹. i. caballus. et hec saginaria. i. eq̄ vel mula: v̄l vt generalit̄ dicitur quodlibet iumentū p̄t dici saginari⁹ vel saginaria p̄ diuersitate sexū.
- S**aginari⁹ in sagina vide.
- S**aginula le dimi. parua sagina.
- S**agum. a sago gis dicitur hoc sagum gi quoddam genus panni v̄l vestis tenuis et abrasa. et corripit primā licet sago gis eam producat. vide in saga ge. vnde hoc sagulū idem fm Dug. Jisto aut̄ sup Exo. dicit sic: Scdm operimentū erat sagacilicina que a vela capzilaria vel capillaria quādoq̄ vocantur que facta erāt de pilis capzarum: quos capillos quandoq̄ dicūt ad differentiam lane ouiu: de quibus cilicia fiunt: vnde et illa saga cilicina dicta sunt q̄ pro asperitate saga dicebantur. vnde quosdam pannos asperos sagias dicimus: v̄l forte ex quadratura saga dicta. vii et militare pallium gallis inuentum: quia quadrum erat sagum dictū est: quod tamen ex aspero fiebat panno contra aeris intemperiem potuit etiam dici sagum. *Papias sic dicit: Sagum vestimentum cilicinum: sagum saccum: diplois pallium virgatum. Potest etiam dici sagū vestis mortuorū: vt ciliciū. Uñ quidam. Mortis cernie sagū tu vita mobile sagum.*
- S**al. a salio lis dicitur hic sal salis: quod antiqui dicebant hoc sal salis in neutro genere. vnde accipe sal sapiētie. *Et Martialis. xj. Bonū est sal. et dicit sal a salio quia saliat in igne. fugit enī ignem cum fit aqueus et naturam aque sequat: quia ignis et aqua inter se inimica sūt. Uel sal dicitur a salo et sole: quia de aqua maris fit: et sole siccatur. Uñ dicit Jfidorus. xij. etymolo. Sal aquis maris sponte gignitur spuma in extrema littozibus vel scopulis derelicta et sole decocta. Sunt lac⁹ et flumina et putei ex quibus hauritur: dehinc in salmas in gesta siccatur. Et nota qd sal deberet esse neu. ge. q̄tū ad rem: sed repugnat qualitas vocis neutrorum desinentiū in al: quia omnia neutra desinentia in al produciunt penulti. genitiui: et terminant ablatiū in i: quoz neutru fit in hoc nomine sal: imo cor. penult. genitiui. et terminat ablatiū in e: sicut masculina*

definitia in al. Et sic qualitas vocis tali adiuncta ratione cogit hoc nomen sal esse tñ masculini generis. Non enī qualitas vocis sufficit nec voluntas alicuius nisi rō nature: vel rei tali generi sit adiuncta: vide in sales.

Salmandra vel salmandria: quoddam animal tñ in igne vivens: quia sola inter animalia incendia sustinere valet: quasi sola amans pir. i. ignem. Siquidē in medijs flāmis existit: et non solum non vitur: sed etiam incendiu extinguunt. et istius est maxima vis inter omnia venenata. cetera vō singulos ferūt: hec plurimos pariter interemit: que et si arbori irrepsit vel in puteum ceciderit: poma et aquam veneno inficit: et omnes comedentes et bibentes interficit et est vinum de quattuor animalibus illis: que fingit la ex singulis puris viuunt elementis. vnde versus: Talpe terra cibus cameleon in aere viuit. Allec vnda fouet: flamine pascunt salmandram. Augusti. etiam in. xxi. de ciuitate dei dicit: Sicut scripserunt qui naturas animalium curiosius indagauerunt salamandra in ignibus viuit etc.

Salamina ne: et hec salamen nis ciuitas quedā. vñ salaminus na nū: et hic et hec salaminensis et hoc se: et salaminat² ta tñ. et pdu. mi. vñ in Aurora dñ: Ad cyprū tendūt part² intrantes salaminā.

Salaria. a solum dicitur hec salaria rie: vnda vel estuatio marisq; ad mare redit: sicut venialia dicitur que ad situs venit.

Salaris in sales vide.

Salarū. a sale dicitur hoc salarium. i. stipendium redditus et proprie cōmunis: diarium quottidianu: cibarium vicinis. vnde legitur q; olim poete vivebant de cōmuni salario. i. stipendio.

Salathiel interpretat^r petitio mea deus.

Salax. a sal dñ: hec et hec et hoc salax cis: id est luxuriosus: q; luxuria falsa est et amara. vñ Quidi²: Laudaq; salacē vel salax a salio dñ qui frequenter salit: sicut facit priapus ex luxuria. vñ ponit^r p luxurioso: sicut in premissis exemplo vide in eruca.

Salebza. a sale hec salebza bre. i. fractura et asperitas viaru: q; sal asper et amar² est: vel salebza locus lutosus vel mollelutū in via: et tunc dicitur a salio: q; facile saliat. Hora² tuis: Qui sequitur salubras etc. vnde salebrosus sa sū: asp: durus: amarus: vñ lutosus. et comparat^r. vñ salebrose sius sine aduerbiū.

Salem acui^r in fine. et interpretat^r par: et olim dicebat^r hierusalem salem. vide in hierusalem.

Salentinū quidā mons vñ opidum italie. vnde salentinus na nū patriū. et pdu. ti.

Sales. sal in singulari accipit^r p condimento vel sapientia sed in plurali hi sales p verbis amaris. Auianus: Verba q; cū salibus asperiora dedit. Item sales dicunt^r verba iocosa et facete inuenta vel dicta. vnde hic et hec salaris et h² re: sicut dicimus salares ludos: vbi verba iocose vel amare intermiscunt^r: et dicunt^r sales a salio. Item a salio lis h² salius lij: et pluraliter hi salij salioz: hi sales salium: et dicunt^r salij vel sales sacerdotes martis: q; saltando ei sacrificabant. Lucanus: Et salius leto portans ancilia collo. Item idem: Non soliti lusere sales. Dic tñ sales possunt etiā dici ioculatores.

Salgamū. gamos cōponit^r cū salio vel saluo: et dñ hoc salgamū mi. i. culcitra: et cor. ga.

Salignus in salix est.

Saluarū in salinū vide.

Salinator qui facit salē fm Pap.

Salinū. a sal dñ hoc salinū mi. i. vas vbi reponit^r sal et ponit^r p tota suppellectile: q; sal est condimentū omniu ciboz et hec salina ne locus vbi sal efficit^r vel vbi vendit^r. vñ salinarius ria riū ad salinā ptinens. et hic salinari² q; facit vel vendit salē: et est salinator fm Pap. q; salē facit. Persius: Purū et sine labe salinū.

Salio lis lui vel liui vel lij lire: ad altum. i. facere saltum. Et

tunc est neutru et absolutum: et salire quod in vulgari est amozare prinet ad aſalia irrationabilia. et tunc est actiuū. vñ Quidi²: leta salit ouis tauro quoq; leta inuenta. vnde saltor saltrix: et hinc hec saltrixula le dūni. Item a salio lis tū tu u in o salto tas frequen. Salio componit^r vt affilio lis ad aliud salire. Abfilio lis tum in diuerſas pres salire: separari: abzumpi. Circūfilio lis circūſultum: circūſalire id est vndiq; aggredi. Defilio lis ſultum. i. valde vel deoz sum vel de vno loco ad alium salire. vnde deſultor dicit^r qui de vno loco in altum se transfert. et deſulto as frequē. Diſfilio lis. i. diuerſis modis salire: in diuerſas partes salire: separari: abzumpi ſaliēdo. vnde diſſulto tas frequē. Exilio lis tum. i. extra vel valde salire. vnde exulto tas. i. frequenter exilire quod proprie fit cum letamur. Et ponitur exultare pro letari: sed proprie ſaliendo. Infilio. i. salire contra vel infilere inſultum facere: inuadere: impetere: et aggredi. vnde hic inſultus tus tun. Interfilio lis. i. inter aliqua salire: interuenire. Profilio lis. i. procul vel ante salire. Reſilio lis. i. iterū vel retro salire. vnde et dicit^r tur ille reſilire a pacto qui dimittit pactum et ceſſat retro vnde reſulto as vt ſplendor ſolis vel ſpeculi reſultat cum in oppoſito reperitur. Subfilio lis: ſubtus salire: vel poſt vel parum. Inde ſubſiliens entis generis omnis. Inuenitur etiam ſubfilio lis. i. ſurſum salire. et tunc componitur a ſuſum vel ſurſum et ſalio. Tranſilio lis vltra salire: tranſire. Salio pro facere ſaltum: et omnia ab eo composita fm hanc ſignificationem neutra ſunt. Preter affilio pro aggredi: circūfilio: infilio pro aggredi et tranſilio que ſunt actiua. Item ſalio in alia ſignificatione est actiuum cum oibus ſuis compositis ſiqua habet fm illam ſignificationem. Item composita a ſalio faciunt ſupinū in ultū: et triplicat preteritū: ſicut et ſalio. nam faciunt in liui vel in lij: vel in lui: vt inſilui vel inſiliui et filij. et omnia corripunt ſi: ſicut ſimplex ſal. vñ verſus: Dat ſalio ſalui quoq; ſiue ſaliui. Inuenitur etiaſ ſali a ſalio per duo l de quo infra dicam in fallo lis.

Salifator. a ſalio lis dñ hic ſalifator toris. et dicuntur ſalifatores diuini quidam qui dum eis membroz quecuq; partes ſalierint: aliquid ſibi inde proſperum vel triſte ſignificari predicunt.

Saliua. a ſal dñ hec ſaliua: q; ſal ſit et ſalis h; ſaporez vel dñ a ſalio: q; ſaliat ab ore. vel dñ a ſaluo uas: q; nos ſaluat. vñ ſaliuoſus ſa ſum. Et ſcias q; ieiuni hois ſaliuam ſi ſerpens guſtauerit morit^r. vide in ieiunū.

Saliuncula. a ſalio lis dñ hec ſaliunca ce: quedā herba ſpinoſa. et dñ a ſalio: q; eam calcantes facit ſalire: vnde et vulgo calcacrepa dñ. q; calcantes facit crepare. Virgi. Punicis quantum cedit ſaliunca roſetis. In. liij. ca. Etiaſ: Pro ſaliunca aſcendit abies. Glo. Saluunca aculeis et cōpunctionibus plena: abies alta: p̄cera: fabricandis domibus apta. Pro ſaliuncula ḡ aſcendit abies. i. p vitijs virtutes p vitioſis et ſpinoſis virtutibus exaltati.

Saliuncula le. herba medicinalis habens ſpicas miri odoris creſcit in montib². Sed ſaliunca herba falſa fm Pap. et cor. cu.

Salius lij in sales vide.

Salix a ſalio dñ hec ſalix cis quedā arbor: quia cito ſaliat. i. creſcat. Et cor. penul. gti. Propheta: In ſalicibus in medio eius ſuſpēdimus organa noſtra. vnde ſalignus gnatum: ad ſalicem pertinens vel de ſal ce factus. Et ſalice² cea ceum. Et ſalycinus na num. et hoc ſalictū ti locus vbi ſalices creſcunt.

Sallio lis p geminū l: vide in fallo lis infra.

Sallo. a ſale dicitur fallo lis li lere ſum tertie cōiugationis. Et fallo lis liui litū quarte cōiugationis in eodem ſenſu id est imponere: fallere: aſpergere: ſale condire. Q; aut dicitur fallo. i. ſale aſpergo etymologia est. Sallio et fallo cū oib² cōpoſitis ſuis actiua ſūt: et cōpoſitoz eoz ſignificationes facile est diſtinguere. Dic nota q; inuenit^r ſalio lis liui vel lui vel lij: et facit ſupinū tū: et corripit primam.

- vñ p vnum l scribit. Item inuenit salio lis liui vel li per syncopā z facit supinū litū z scribit p duo l. Itē inuenit salio lis li lere tertie coniugationis z facit supinū sum in eodē sensu cū fallo: sale dīre. z scribit p duo l: qñ faciat supinū in sū sicut vello vultū. Nā si scriberet p vñ l: faceret supinū in tū vt colo cultū. Inuenit et psallo lis li lere tertie coniugationis: z scribit p ps: z caret supino. Prophe ta: Psallite dño in citbara. De pdictis vsuevit dici: Salio sallo cibū: salio pede: cantica psallo. Sallio salitū: dat falsū fallo supinū. Dat saltū salio puaf psallo supino. Sal lo facit sali: fallini fallio psallo. Dat psalli salio salui: salij qz salui. Sallo facit falsū saltū fallio: saltum. Dat salio: psallo nī manet absqz supino. De h̄ et dixi supra in tertia pte vbi egi de preteritis z supinis quarte coniugationis. Itē scias qz salis gñs de sal vtranqz syllabā corripit. Sal lis vñ scōa psona huius verbi fallo p dīre cibū sale vtrā qz syllabā pducit. Salis autē scōa psona huius verbi salio p saltū facere cor. primā z pdu. vltimā. sed psallis p p se cunda psona huius verbi psallo lis pducit primā z corripit vltimā.
- S**almentū. a salio lis vel a sale: vel a falso dī hoc salmentū: vel hoc falsamentū in eodē sensu. vel salmentū pprie pī scis cōfectio: z dī tunc a salmo onis pisce: q dī fica sale: qz inde fit falsamentū: vel qz habeat saporem salis. sed falsa mentū oīs res falsa: vt piscis z h̄mōi. Et inde h̄ falsū falsū.
- S**alomon interpretat pacificus: qz in regno eius fuit pax. vñ in primo li. Paralip. ca. xxi. dicit Dauid: Factus est sermo dñi ad me dicens: Multū sanguinē effudisti z plū rima bella bellasti: non poteris edificare noi meo domū tanto effuso sanguine corā me. Filius q̄ nascet tibi erit vir quietissimus. faciā enī eū quiescere ab oībus inimicj suis p circuitū: z ob hanc cām pacificus vocabit: z paces z ocū dabo in israel cunctis diebus suis: ipse edificabit domū noi meo. Idē dicitur est z iditha: qz fuit dilectus z amabilis dño. Idē z celet vel coleth: qd grece dī ecclesi astes: latine cōnator: qz ad pplm loqueret. vide in ecclesi astes. Et scias qz quidā voluit dicere salomon p e: vel a salē ciuitate: vel a rege vel a sale qd est sapia z monos qd est vnum: qz vnicus z singularis fuit in sapia. vt p3 in. iij. Regū ca. iij. vbi dicit ei deus: Ecce feci tibi fm sermones tuos: z dedi tibi cor sapiens z intelligens in tantū: vt nul lus ante te filis tui fuerit nec post nec futurus sit.
- S**alona. a salon dī h̄ salona ne: vel be salone salonarū insu la z quedā ciuitas dalmacie iuxta mare. vñ saloninus na nū. z Saloninus dicitur est filius pollionis: qui natus ē in eo anno in quo p̄ suus deuicit illā ciuitatē. z pducit penul. salona ne.
- S**aloninus in salona est: z pdu. ni.
- S**alpiga pige qd est depressū: cōponit cū salinū qd est loc?: z h̄ salpiga ge quidā serpens q̄ habitat in depressis locis. Dec eadē dī z cecula: qz pua est z oculos nō h̄.
- S**alsamentū exponit in salmentū.
- S**alsicia cie dī a falsus: qz falsa fit.
- S**alsugo. a falsus dī h̄ falsugo ginis. s. res q̄ falsū facit. Item falsugo dī amarus z falsus humor terre. Et inde falsugis nosus sa sum: z falsugineus ginea gineū. Et pdu. penult. noiatiui falsugo.
- S**alsus sa sū participiū a fallo lis. Pōt et esse nomē: z tunc deriuat a sale: vt dicat falsus qñ sale aspersus z dīdī. z cōparat̄ tior simus. vñ sale sius sine aduer. z inde p cōpo sitionē insulsus. i. nō falsus.
- S**altē coniunctio aduersatiua cū diminutione p syncopā fit ad salutē: z est tractū a captiuis q̄ qñ capti erāt ex timore nō valētes loq̄ integre dicebāt saltē saltē saltē: qñ dicerēt vt vitā z salutē nō amitterēt. Itē inuenit saltim p i: z dī a saltu. vñ dicit P̄ris. in. xvi. li. Saltu saltuatim vel saltim i. saltando: z est aduer. qualitatis. vñ versus: Saltim saltando: sed saltē diminuendo.
- S**alcia cie dī a falsus qz falsa.
- S**altim aduer. in saltim exponit.
- S**altriculo le dimi. pua saltrix.
- S**altrix cis mulier saliens vel saltū faciens a salio lis. Itē a salio dī h̄ saltria trie ioculatrix mulier. Iuuenalis: No uerunt mauri atqz indi que saltria panem. vel est ibi psal tria a psallo psallis.
- S**altus. a salio lis dī h̄ saltus tuis: actus vel passio salendi. Itē saltus dī locus siluestris z vastus vbi arbores exiliūt in altum plusqz in alijs locis. Vel saltus dī filua rara: vbi bestie inter arbores facile possūt salire. vnde extremitas filuarū dī saltus: qz arbores ibi iā rarescūt: vñ saltuosus sa sū: saltibus plenus. de h̄ quidā dicit: Esse nemus salt? saliedi dī actus. De domo salus libani dixi in domus.
- S**aluber. a salus dī hic z h̄ saluber vel salubris z h̄ bze fm antiquos. fm autē modernos dī h̄ saluber z hec salubris z hoc bze. i. sanus: vtilis: salutē cōferens: z cōparat̄. vñ sal ubriter bzus berrime aduerbiū: z hec salubritas tatis. Et est salus integritas corporis: salubritas saluti cōueniens causa: p quā sanitas vel seruat vel restituit. z pdu. lu. vñ i doctrinali dī: Anteb fit breuis u sed demit inde saluber. z fm P̄ap. Saluber ad locū refert vel cibū salu taris ad cōsiliū.
- S**aluia. a salus dī hec saluia tue: qz salubris herba est: z dī saluia qñ salutis via.
- S**aluio uis in saluo uas est.
- S**aliū. a sale dī h̄ salū li. i. mare: qz falsū z amarū est. De hoc Hieronymus ad paulinū ca. viij. Et herentis in salo nauicule funē magis precide qz solue.
- S**aluo. a salus dī saluo uas: qz salus saluat: vt qz tali verbo vtimur in salutatiōe. vñ saluus ua uū. z hinc hec saluitas tatis. Et salue: saluete: salueto: saluetote: verbū defectiui. z saluatoriū. i. esse vel fieri saluū. Et saluo nis saluire in eodē sensu. i. esse vel fieri saluū. Hora. Urbis amatozem fuscū saluire iubemus. Legitur ibi z saluere. Saluo uas actiui est cū oībus suis cōpositis.
- S**alus. a sale dī h̄ salus luis: qz cōdimentū est. sicut enī salē cōdimentū omniū ciboz: sic salus est cōdimentū omniū mē broz: z est salus integritas corporis salubritas salut oueni ens cā p quā sanitas seruat vel restituit. A sal? deriuat saluto tas. sic enī solemus scribere z salutare: Martino Petrus salutē. Et dī salutare: quasi salutē optare. vñ sal utatio qñ salutis optatio. illū enī salutam? cuius salutes optamus. Et saluatorius ria riū: z hoc saluatoriū rij lo cus salutationis: z est actiui saluto cū oībus suis cōposi tis. Salus cōponit: vt saluifer ra rū: salutiger ra rū: z sal utigerulus la lū: qui fert vel gerit salutē verbis vel opere. Et cor. primā salus: vñ Prosper: Cur dubiū expectat cras bodierna salus: Et fuit salus ppter delectationes vt femi na: z sic est fe. ge. sicut morbus ppter lesionē vt mas: z sic est mas. ge.
- S**alutatio. a saluto as dī hec salutatio onis: quasi salutis optatio. Illū enī salutamus cuius salutē desideram?. Et est salutatio prima pars ep̄le debita ordinatione tā noiā qz merita psonarū cōnectens z affectione declarās. Et scias qz illud qd est ppriū narrationū in salutatione nō debet claudi. vñ vitiosa est illa salutatio: Joanni patri reueren do. p. eius filius humilis bononie leges audiens vel p̄ creta cū subiectione salutē. Nā eadē rōne posset dici: bo nonie comedens vel scribēs codicē vel digestū. Sufficit ergo dicere: bononie scholaris. Si autē dicat: bononie de ditus scolasticis disciplinis vel studio litterarū: dicimus qz studiū est attributū p̄sone. vñ cōmode pōt dici: ac si at tributū solius negocij esset nō esset dicendū: vt bononie legens lras vel leges audiens vel decreta.
- S**alutigerul? la lū penl. cor. q̄ gerit salutes a salute z gerul? vide et in salus.
- S**aluto ras in salus est.
- S**amaritani. samaria est quedā regalis ciuitas. vñ samaris ta: vel samaritanos na nū. i. custos. Di non cōmunicant iudeis: imo vitant eos in cibis z vasis eoz. z vt dicit Pa pias: samaritani vel samarite interpretant̄ custodes: eo

qua babilonijs illic in custodia collocati sunt iudeorum. **S** nota quod samaritani erant illi qui missi fuerant ad inhabitandum terram illam decem tribubus captiuatis et dicti sunt samaritani propter locum: et isti recipiebant quicquid libros moysi et non prophetas: et vocabantur a iudeis duarum tribuum iacobite: quod videlicet supplantauerant iudeos decem tribuum de terra sua et ideo samaritanos abominabantur iudei: et ab illa ciuitate omnis regio circa illam dicta est samaria.

Sambuca ce vel h sambucus ci penul. pdu. or. qda pua arbor et mollis. vii sambuceus cea ceu: et sambucus na nu de sambuca existes: et h sambucetum ti loc vbi ille arboris crescit. et h sambuca ce qda gen simphonie musicu: qd fit de illa arboze. et h sambucinari ris: q canit cu sambuca et h sambustria stria: mlier q canit cu tali instrumeto. et h sambucus cili: saltator ad voce sambuce: et cor. cu.

Sambucus: in sambuca vide.

Sambustria: in sambuca est.

Samia. famos insula est. vii famius mia miu: in illa insula reperta pri fictilia vasa credunt. vii talia vasa samia dicuntur fm Hug. vel fm Pap. Samia terra a famio dicta: glutinosa et candida medicamenti s et vasculis necessaria. **E**sa. xlv. or. Testa de famijs terre.

Samna ne: in subsamno nas vide.

Samiozes: in subsamno nas est.

Samnis ciuitas in apulia.

Samnu est beneuentu fm Pap.

Samno nas: in subsamno nas est.

Samnula le diini. parua samna.

Samotracia. famos qda insula est: et coponit cu tracia cie: qda alia insula. et or h samotracia cie: qda alia insula a p dicitis: cuius incole comixti sunt ex tracia et samnis. vii h et h samotracis: et h et h samotracensis et h se: et samotracis cea ceu: et ab illo loco dictus est samotrates aureus anulus: sed capulo ferreo: qz ibi primu factus est.

Samuel indeclinabile. ppriu nome viri. vel et pot declinari: hic Samuel lis. vii in Aurora or. Lu samuele loquens facta futura dabat.

Sancio. a sanguis or fancio cis xi vel ciui. ctu vel citu. i. statueret: ossecrare: scitu facere: osfirmare: et irrogare: pene ab oi iniuria defendere. Sic et leges sancte et mores sancti dicuntur: et hoies osfirmati in fide sancti dicuntur. et or sancire a sanguine hostie: et h de veteri osuetudine. Nihil vo sanctu apud veteres dicebat: nisi qd sanguine hostie esset consecratu vel respersu. vii hi q purificari volebant sanguine hostie vngebant. vii scit postea dicebant qsi sanguine vincti. Sed mo scit or q in fide xpi est osfirmatus. et sanctu est qd violare et corrupe nephas est. vii sancitus ta tu. Ad hebreos. vii. Qd in melioribus repromissionib sancitu est: fm Hug. Tn nota h q fm modernos sancio cis facit pteritu sancio: cio mutata i xi vt vinctio vixi. Vetus stissimi tn et sanciu: vel sancij proferebat. et supinu facit sciu: xi mutata i ctu: vt sanciu sciu: vixi vinctu: vixi vinctu Inuenit et apdvetustissimos: sanciu sanciu. vii Lucre. Qd porro neq sancitu qde extat: sic dic Paul. in. x. li. vii dico q fm modernos sancio facit sanciu et ctu. Inuenit et apud anti quos sanciu et ctu: qd mo no dicimus.

Sancitus ta tu in sancio cis vide. et pdu. ci.

Sancimonia. a sancio cis or h sancimonia nie. i. sanctitas. Debe. xij. Pace sequimini cu oibus et sancimonia. vii h sancimoniais femina sanctitati dedita. vel coponit a sanctus tra ctu. et monialis qd est monacha. vii sancimoniais qsi sancta et ossecrata monialis. vii h et h sancimoniais et h le. i. sanctu vel ad sancimonia: vt ad sancimoniales ptinens.

Sancimoniais penul. pdu. exponit in sancimonia.

Sanciones: leges: purificationes: fm Pap.

Sancuariu: in sanctus vide.

Sancus. a sancio cis ctu or scit ta tu. et coparat sanctior crissimus. vii sancte ctius ctissime aduer. Et h sanctitatis: et h sanctitudo diuis. vide in sancio cis. Et vt dicit

Ambro. Scit affectus in oi bono est. Itē a scit or h sanctuariu ri: res scit: vel loc vbi scit reponunt: vt vbi res scit gerunt. Scit igit antiquit exteriora templi dicebantur. Sanctasctoz locus tēpli secretior: ad que nulli erant accessus: nisi tn sacerdoti. et or sic: qz interiora oracula sanctiora sunt: vel qz scit copatione sanctiora sunt: sicut canticacanticoz: qz vniuersa cantica pcellit. Itē a scit et facio coponit sanctifico cas: et est actiu. De cognitiōe sanctoz dixi in oro: et in anty ps. Itē in vitru dicā. Itē vide in hieronym: et in sanctio. Itē in btis. Itē de cognitiōe mortuoz: vel defunctor tā bonoz qz maloz dixi in defunctus. Itē vide i pena. Itē de scit btitudine et sapia et maloz miseria dicit Anselmus: Firmē teneamus nihil bonoz vel alicuius bonitatis illis deesse qbus in alta felicitate stringit esse. Septē autē sunt q videntur corporibus aptari: pulcritudo: velocitas: fortitudo: libertas: sanitas: voluptas: et diuturnitas. Aiabus et sanctis h ouenienter aptari videt. i. sapia: amicitia: concordia: ptas: honor: securitas: et gaudiu. Sapiam bt viri plenius habebit: vt nihil desit de oibus q scire voluerint. Oia qpe pterita pntia et futura scient: nec aliqd eoz noticie subtrahet q creator sciendo creauit: nec indigentia erit: vt qsqz interroget qs eius patus fuerit: et de cuius stirpe pdierit: vel qs ille vt ille sit. Omniu et linguaru: et omniu creaturaru omniuqz artiu noticia habebit. Logitatus et suos inimice videbit quicqd feci vel facio in pnti vita: ibi oes apte videbunt. Et quicqd eoz aliquis fecerit ego videbo si ibi fuero: nec inde rubore aliqs habebit: si in hac vita deo per pnam satisfecit. Ut igit habeas vii osditori tuo no solu p te: sed et p illis q tecu erit gratiosus semp existas: habebis pre oculis de quata miseria nos extraxit. habebis no quide ad cofusionē: sed ad maiore leticie glorificatione. Cum igit tanta btitudo sit in amicis dei: de eius inimicis qd erit: vtiqz no sic impij no sic. sed circa h q scit erunt pulcherrimi: credendu puto q ipsi erit turpissimi. Sancti veloces: mali pigri: scit fortes: mali debiles. Iusti liberi: iniusti in inferno tra voluntate clausi. Bti sani: danati languore ppetuo cruciati. Boni faciunt. mali vo ois boni refectione carebunt. Scit in bonis diuturnitate habebunt. mali in malis nuqz sine carebunt. Probi multa sapia erunt pditi. improbi aut sua insipientia cofundunt vt miseri. Amici dei sumā inter se habebunt amicitia. inimici vo dei maximā iter se inimicitia habebunt. Erunt pace ppetua cofordes bt. erunt iugi dissensione discordes miseri. Iusti bebunt regia ptate picipedi: iusti carebunt ptate se quoqz mouendi. Scit dei honore magno sublimabunt. danati vo multo dedecore opprimunt. Securi aut boni erunt q nuqz bonu illoz pibit. timore mali cruciabunt q oi sine carebit. Meror et desolutio his q xpm ospererunt. gaudiu et exultatio erit his q eu dilexerunt cui est honor et gloria i secula seculoz. Deniqz oem voluntate timentu se fecit de et deprecatione eoz exaudiet et saluos faciet eos: qd no bis ccedat q cu deo et.

Sandalium. a sandix cis or h sandaliu lij: qda pannus quo equi solent opiri nobiliu: vt pape et cardinaliu. Sandalia et dicunt subtalares: qbus papa et epi solent missa celebrare: quales btis Bartolomeus deferebat. Sandaliuz or et pannus quo operiebant vulnera vel corpa mortuoz fm Hug. sup illu aut tex. Matth. vi. Sed calciatos sandalijs et. dicit Beda: Ut pes nec reclusus sit nec nudus ad terram. Et in historijs or: Iussit eos vt soleis. i. sandalijs et peronib. Itē qda postilla dicit sup pdictu locu: Sandalia sunt quoddam genus calciamenti qd est superius aptum inferius tectum: sicut epoz. In. xij. Act. vbi dicit angelus petro: Calcia te caligas tuas: in greco habet: sandalia tua. Ephe. vi. Calciati pedes in pparatione euangelij pacis. **S**andapila. a samna qd est derisio: or h sandapila le. id est scurra. Item hec sandapila feretru in quo mortui portantur: et maxime plebei gladiatores. et tunc deriuatur a sandaliu quod est pannus: quo operiebant vulnera vel corpa

- pora mortuorum. Iuena. Inter carnifices et fabros sanda pilarum. et cor. pe.
- S**andicus: in sandi vide.
- S**andix cis fe. ge. genus rubre herbe de qua fit quedam tinctura: unde sandicus ca. cu. et sandicus dicitur dicitur: tali colore infectus: et sandicinum na. nu. i. eodem sensu: et h. sandarica rice genus coloris: colore cinabario: odore sulphureo. et p. duc. penul. gti sandix cis.
- S**anguinino. a sanguis et minuo is componitur sanguinino is nui verbum actiuum. i. sanguinem minuere.
- S**anguinarius. a sanguis dicitur sanguinari. ria. ri. i. ficarius: homicida: percussor: vel sanguine abundans: vel fluxum sanguinis patiens. Inuenitur et h. et h. sanguinari. et h. re. Eccli. xlii. Latus sanguinare. Item inuenitur h. sanguinari. rij. p. q. d. arbor: et h. sanguinaria quedam herba sic dicta: quae missa in naribus sanguinem moueat.
- S**anguinus. a sanguis dicitur h. sanguini. ni: quedam prae arbor: quae fructus et cortex eius sit sanguinei coloris. unde h. sanguinetum ti: locus ubi abundant sanguini. et cor. gui.
- S**anguinetum ti: in sanguinus est.
- S**anguis. a suavis dicitur h. sanguinis. nis: quae suavis sit. praeualet vero sanguinea complexio omnibus alijs in suauitate et in dulcedine unde et homines quibus dicitur sanguis dulces et blandi sunt. vel sanguis derivatur a salio lis: quae saliat. et ut dicitur Priscianus. caret pluralitate. Inuenitur tamen in diuina pagina: Qui non ex sanguinibus. et alibi: Viri sanguinis et dolosi etc. Item libera me de sanguinibus. Ad h. potest dici quod pro partibus potest inueniri in plurali. vel dicatur quod quis alicubi inuenitur in plurali. non immerito est in usu. Et Priscianus. dicitur: quod deficit in plurali solo usu. sed illud dicitur esse in usu quod comiter est in usu apud omnes. Tamen scias quod complexiua quae magis vim virtutis habent proprie dicitur in singulari numero delinari: ut puluis: sanguis: lutum. h. enim vehementer habent aggregationem. A sanguis derivatur sanguinosus sa. su. i. sanguine plenus et abundans: et comparatur. et sanguineus nea. neu. et sanguino nas. i. sanguinem emittere vel minuere vel sanguinem inquinare: et est sanguis calidus et humidus: et ouent cum aere et vere. vide in estas et in elementum. Sanguis componitur cum ex: et dicitur h. et h. exsanguis et h. gue huius. Sanguis multa signat: ut patet in his verbis: Sanguis pro generis: sanguis quoque dicitur humor. Sit tibi partem sanguis: sanguis quoque vita.
- S**anguisuga est vermis aequilus. i. hirudo. Leno aliter: potantibus insidiat. quoniam illabitur faucibus vel ubi visum adhaerit sanguinem haurit et quum nimio cruore maduerit euomit quod hausit: ut recentior denuo sugat. et sic dicitur Isidorus. xij. ethymo. et dicitur quedam: h. componatur a sanguis et sugo gis: quod prima p. duc. tamen sanguisuga penul. cor. Alij dicitur cum quibus ego quod sanguisuga penul. p. ducatur: quae componitur a sugo gis: cuius prima p. ducatur: nec inuenitur in aliquo bono auctore quod sit penul. breuis. et huius opinionis sunt magister et b. unde in puer. xxx. cap. ubi dicitur: Sanguisuga due sunt filie dicentes: affer affer penultima sine su. d. p. ducatur. et d. scribi p. vnu. s. De h. dicitur Hora. in poetria: Non misera cutem nisi plena cruoris hirudo.
- S**anies. a sanguis dicitur h. sanies niei. i. putredo. unde Isidorus iij. ethymo. ubi agit de morbis in superficie sic ait: Sanies dicta: quae ex sanguine nascitur. Excitato enim calore vulneris sanguis in sanie vertitur. Nam sanies non fit in quocumque loco nisi ubi sanguis aduenit: quae omne quod putrescit nisi calidum et humidum fuerit quod est sanguis putrescere non potest. et differt sanies a tabe: quae fluere sanie viuorum est: tabe mortuorum Item sanies est quae fluit: tabes quae stat quasi staves.
- S**anson interpretatur sol eorum vel solis fortitudo. Fuit enim virtute clarus: et liberauit israel de hostibus. et ut dicitur Remigius in Matthaeo. Sanson inclusus in gaza media nocte surgens portas ipsius ciuitatis abstulit et verticem montis conscendit. Sic dominus clausus in sepulchro mortis imperium destruxit: et tertia die resurrexit: et postea celum ascendit. Et sicut ille plures interfecit mortuos quos viuos: sic et iste plures occidit post passionem quam ante passionem et plures fecit uer-

- ti ad fide: ut incipient quod non erant: et desinerent esse quod erant. De h. vide supra in nazare. et p. duc. penul. gti sanson omis.
- S**antonicus. a sandix dicitur fantonicus ci: color fuscus et vilis simus quo inficiebant se qui nolebant agnosci.
- S**anus. a sanguis dicitur sanus na. nu. sanus vero sine pallore est: et sanguis sanitatis seruatiuus est. et comparatur sanus sicut simus. unde sane sius sime aduer. et h. sanitas tatis quasi sanguinis status. et inde dicitur sano nas: quod componitur ut resano as: et est actiuum sano cum omnibus suis compositis. et p. duc. sa. unde Qui. de remedijs: Qui poterit sanus erit. Discite sanari pro quod didicistis amare. Et ut dicitur Priscianus. sciendum quod quedam aduerbia non plane seruatur significationem quam in omnibus est: a quibus derivatur ut ferus fere: sanus sane: sensus sensum. Item autem dicitur mus non plane: quae potest esse aliquid rone: ut fere dicuntur quod omni tempore ferunt: quippe quum quattuor pedibus utuntur. Fere ergo pro iuxta dicitur: quae sceleribus omnia iuxta sunt. sanus pro validus accipitur: ergo et sane pro valide vel valde. vide in tertia parte in ca. de aduerbijs. Et scias quod sanus componitur cum male: et dicitur male sanus na. nu. i. leprosus. sed quoniam male sanus sunt due dictiones signat illud quod habet sanitatem imperfectam.
- S**apa. a sapio pis dicitur h. sapa pe dulce acetum: vel dulce accidum vniu. et dicitur sapa quasi saporis parum habens.
- S**aphira re nomen cuiusdam mulieris et cor. penul. unde in Aurora dicitur: Coniuge cum saphira fallente cupidine victus.
- S**aphirus lapis est preciosus. et dicitur in glosa quasi in fine Apocalypsis. Saphirus filis est sereno celo qui percussus radijs solis ardenter emittit fulgorem. et p. duc. primam saphirus. Inuenitur et prima corripere et p. ducere penul. sed quedam eam corripuit pro vitro. unde versus. Pro vitro saphirum: pro gemma dicitur saphirum. Magister autem benedictus dicit quod saphirus p. ducatur penul. sed quedam accipiunt saphirum pro vitro media correpta: quod nos non dicimus: et hunc sequor. unde predictus versus non est authenticus fin nos.
- S**apidus saporis datus. vide in sapio pis.
- S**apientia. a sapio pis dicitur h. et h. et h. sapiens tis participium et nomen: et tunc comparatur sapiens tior simus. unde sapientius sime aduer. et h. sapientia: a sapienti otio addita a fit h. sapia et est sapia rerum diuinarum et humanarum cognitio. Sapientia diuina et humana rimatur: sed prudens ea quae sensibus corporis experientur. vel sapiens in diuinis: prudens in humanis. Sed praeualet quod praediximus: ita dicitur Augustinus. et dicitur sapia quasi sapida scia: et est ethymo. Eccli. vi. Sapientia enim doctrine sive nomen eius est. Augustinus in. xiiii. li. de trini. sic dicitur: Dicunt philosophi disputantes de sapientia diffinierunt illam dicentes: Sapientia est rerum humanarum diuinarumque scia. Ego quoque utrarumque rerum cognitionem. i. diuinarum et humanarum sapientiam et sciam dici posse non nego. verum iuxta distinctionem apostolicam quae dicitur apostolus: Alij datur sermo sapientie: alij sermo scientiae. Illa distinctio diuidenda est: ut rerum diuinarum cognitio sapientia proprie nuncupetur: humanarum vero cognitio proprie scientiae nomen obtineat. Sapientia autem ab intellectu in hoc differt: quod sapientia proprie est de eternis: quae veritati eterne contemplanda intendit. Intelligentia vero non modo de eternis est sed et de rebus inuisibilibus et spiritualibus temporaliter extortis. Per eam enim est natura summa quae fecit omnes naturas. i. diuina consideratur et quae post ipsam sunt spirituales et inuisibiles nature: ut angeli: et omnes aliae a se bone affectionis aspiciuntur. In h. ergo differentia est: quod sapientia creator tamen inspicitur. intellectu vero et creator et creature quedam. Item intellectu intelligibilia capimus tamen. Sapientia vero non tamen capimus superiora: sed et in cognitionis delectamur. Sic ergo distingui potest inter illa tria. sciam intellectum et sapientiam: Scientia valet ad rectam administrationem rerum corporalium: et ad bonam inter malos conuersationem: Intelligentia ad creatoris et creaturarum inuisibilium speculationem. Sapientia vero ad soli eterne veritatis vite contemplationem et delectationem. Et nota quod intellectus et scientia vel sapientia quae dicuntur dona differunt ab intellectu et scientia et sapientia quae sunt naturaliter in anima. Intellectus vero et scientia quae dicuntur dona spiritus sancti: sunt virtutes quae pro gratia infunduntur mentibus fidelium: ut

peas recte viuāt. Illa vō hō nālif hz ex bñficio creatiōis a deo nñ. Per has at virtutes q̄ dicunt spūfcti dona illa nālia reformant atq; adiuuantur: vt verbi gratia: intelle ctus naturalis peccato obtenebraf: p virtutē vō quandā z gratiā que dñ spūs intelligentie reformaf atq; iuuatur ad intelligendū: ita z p illam virtutē que dicitur spiritus sapie iuuat atq; erigit mentis rō ad cōtemplationē z delectationē eterne veritatis. Et scias q; p̄turbatio nō cadit i sapientē: qz p̄turbari dñ ex toto turbari. z h̄ est qñ turbatio pris inferioris ad supiorē puenit vt eius ordo turbef z h̄ nō est in aliquo sapiētē: nec in xpō fuit. z h̄ pbat Seneca triplicif: q; p̄turbatio nō cadit in sapiētē. Primo sic Fortius nō p̄turbaf a debiliozi. sed virtus est fortior malicia: ḡ ab ea nō p̄turbaf: nec a virtute: qz virtus nō est virtuti ōria: ḡ nullo mō. Scdo sic: Nullus p̄turbaf nisi de eo q; bonū suū p̄dit vel minuit. sed sapiēs nō p̄dit bona sua: nec ei p̄nt auferri q̄ sunt bona aīe: qz bona corporis nō rebutat suz: ḡ nō p̄turbaf. Tertio sic: qz fortuna nihil eripit nisi qd dedit: sed nō dedit virtutē ḡ ipsā auferre nō pōt. vide in passio. De dei sapia dixi in p̄scio. De sapia scōz dixi in sc̄tis. Qualif aut sapia debeat z posset appeti sine p̄cō. dicā in sc̄ia. In vltimo ecclesiastici dñ: Danti mihi sapiam dabo gloriā. Itē in. vij. ca. Eccl. Utilior est sapia ci diuitijs z magis p̄dest videntib⁹ solē. sicut vō p̄tegit sapia: sic p̄tegit pecunia. h̄ aut hz plus eruditio z sapia: qz vitā tribuit possessori suo: qñ dicat: vtrūq; p̄dest sed pl⁹ sapia: qz spūalis ē: z vitā tribuit spūalē: et sine pecūia. Et scias q; btūs Jacobus describit sic sapiam: Que aut inqt desursū ē sapia: p̄mū qdē pudica est. i. pudicitie effectiua deinde pacifica: modesta: suadibilis. bonis cōsentēs: plena misericordia z fructib⁹ bonis: nō dijudicās: sine simulatione. Talis sapia nō est in dānatis. vñ in Ecclesiastes. ix. dñ: Quodcūq; pōt man⁹ tua facere instant opare: qz nec opus: nec ratio: nec scia: nec sapia erūt apud inferos quo tu p̄peras: qñ dicat: Instant opare dū tps habes in vita lista qdqd boni potes: qz apud inferos nō erūt. i. nō tibi post mortē valebūt vel nō repient. nec opus. i. tps aliqd boni opandi vel p̄niam agendi: nec rō allegādi: vel excusandi: nec scia euadēdi vel fugiēdi p̄cib⁹ vel p̄cō: sagacitate: potētia: agilitate: qz neq; ab oriente: neq; ab occidēte: neq; a desertis montib⁹. fuga patet: qz de⁹ iudex est: z qz vbiq; est. nec sapia deū cōtemplādi ex quo maxie affligunt: vt dixi in pena. vide et in defunctus.

Sapinus. a sapio pis dñ h̄ sapinus ni: qdā spēs abiectis: qz sapiat punū in ligno z in folijs z in fructu. vñ h̄ sapinetuz: locus vbi sapine crescunt.

Sapio pis pui vel puii sape itū: z hz p̄teritū atq; sapinū ad modū q̄rte coniugatiōis. z signat duo. Sape. i. h̄re sapez: vt iste cib⁹ bñ sapit. z ē absolutū fm h̄. Inuenit tñ cōstru cū cū actō: vel qz tūc p̄ actiū designat cā: z ponit p̄ abltō vt iste cibus sapit sapez. i. sapez. vel qz in eo intelligit verbū qd exigit actiū: vt iste cib⁹ sapit carnes asininas. i. sapezē rēp̄sentat vñ imitat vñ simulat illas. Itē sape. i. h̄re sapiam z h̄ significatio tracta est ex prima: sicut p̄ sapezē cibos discernim⁹: sic p̄ sapiāz res. Et sicut gustus aptus ē ad discretionē sapezis ciboz. sic z sapia ad discernendas causas rerū. A sapio deriuat sapidus da dū. i. sapezē h̄is sapezō datus. Et cōparat sapidior dissimulus. vñ h̄ sapiditas tatis. Sapio cōponit vt desipio pis. i. delirare: seoz sū a sapezē eē: vñ facere neqtare. vñ desipisco scis inchoa. Resipio pis. i. redire ad sape. pprie ille resipit q̄ penitens forefacti redit ad satisfactionē: z ad sape qd dimiserat fo refaciendo. vñ resipisco scis inchoa. Sapio z eius cōposita neutra sunt z corripit h̄ac syllabā sa: z si simplex z cōposita mutāt a simplicis in i fm Hug. vñ Prosper: Non p̄dest qd qz recte sapiuisse malignis. Dic attende q; sapio facit p̄teritū sapui vel pij vel puii: z hz sapitū penul. pdu. ad modū q̄rte coniugationis. z format ab h̄ p̄terito sapui vi in tū. Facit et sapitū penul. cor. inqtū descēdit ab h̄ p̄terito sapui. vide in tertia pte in tractatu vbi egi de p̄teris

tis tertie coniugationis descendentiū in pio.

Sapo ponis mal. ge. qdā cōfectio mliebris: z dñ a sapio pis. **S**apoz. a sapio pis dñ h̄ sapez ozis. vñ sapezus ra rū: z sapez ro ras. i. sapezatū facere z ē actiū. Sapez cōponit vt sapezifer ra rū penul. cor. sapezē ferēs. z cor. sa. Urgi. Loz poza curamus fessos sapez irrigat artus.

Saporo ras in sapez vide. z pdu. po.

Sara re fuit vxoz abraā. vide in sarai.

Saraballa. saraballū li: saraballa loz ligua chaldaica vocatur cura hoīm vel tibie. vñ z brace qbus h̄ regunt dicunt pluraliter h̄ saraballa qñ tibiales z criuales vñ in. iij. ca. Daniel dñ: q; saraballa eoz nō fuissent imutata. Saraballa vō dixerūt aquila z theodocion: non vt corrupte legit apud quosdā. s. sarabara. z sūt sarabara laxa z sinuosa vestimenta: vel capitū tegimina q̄lia videmus in capitibus magoz picta: z sūt sarabara pprie p̄thozū: z est h̄ nomē tractū a saraballis: que laxa z sinuosa sūt: vela sare qd est laxare. vñ saritus ta tū. i. saratus z destructus: z pdu. saraballa penul. positionē nō scribit p̄ geminū l.

Sarabara in saraballa exponit.

Saracenus. a sara dñ saracenus na nū. Saraceni dicti sunt: vel qz ex sara se p̄genitos p̄hibent: qñ nō sit verū. z ita dñ cum saraceni qñ saraceni. i. ex sara geniti: z est etymio. z scribit p̄ vnū r sicut z sara. vel sicut gentiles aut: qz ex origine syroz sūt qñ saraceni. Ipsi sūt z ismaelite: qz ipsi sūt ex ismaele. Ipsi cedar a filio ismael. Ipsi agareni ab agar qz vt dicim⁹ p̄uerso noie saraceni vocant: qz ex sara se eē genitos gloriēt: q̄uis ex ancilla sūt. vñ dic̄ glo. sup illud Esa. xxi. c. Onus in arabia. Arabes inqt sūt saraceni ab ismaele z cedar filio eius: qui melius a m̄re sua agareni: sed maluerūt vocari saraceni: qñ sare libere: nō agar ancille sūt filij. vñ saracenic⁹ ca cū: z saracenisoz sas. i. more saracenzoz se h̄re: z saracenia nie. i. multitudo z societas saracenzoz: vel ritus eoz: vel regio ipsoz.

Sarai interpretat princeps mea: qñ esset tñ vnius dom⁹ m̄e familias postea cā nois imutata ablata de fine nois i sara dñ sara. i. pnceps. Omniū q̄ppe gentiū futura erat pnceps sicut z dñs pollicit⁹ fuerat abraā. Gen. xvij. Dixit quoq; de⁹ ad abraā. Sarai vxozē tuā nō vocabis sarai sed saraz z bñdicā ei: z ex illa dabo tibi filijz cui bñdicurus sum: eritq; in nationes: z reges populoz orientē ex eo.

Sarcia cie in sarcos est.

Sarcinē. a sarcio cis dñ h̄ sarcinē nis: z h̄ sarcinētū: z hec facina ne. z pducit ci sarcimen.

Sarcina. a sarcos qd est caro dñ h̄ sarcina ne: onus vel pondus pprie qd ex carne fit. Caro vō pond⁹ facit: z hic qd libet pondus dñ sarcina: vel a sarcinendis reb⁹ insimul. vñ h̄ sarcinula: z h̄ sarcinūcula le ambo dimi. z sarcino nas. i. onerare. z cōponit: vt sarcino nas: desarcino nas. i. deonerare: exarcino nas. i. insarcino nas. i. intus vel valde sarcinare. resarcino nas. i. deonera vel iterū sarcinare vel retro sarcinare. z est sarcino nas actiū cū oibus suis cōpositis. z cor. ci. vñ Cindocnesis Sarcina doceris dāno p̄ponderat ois zc.

Sarcio cis sarzi sartū: z fm antiquos inuenit sarcini sarcitū. i. suere. vñ sartozes dicunt sutozes vel vestiū reparatozes. q; aut dñ sarcio qñ setis porcoz filo insertis suo ethy. est. Sarcio cōponit vt sarcio cis: dissarcio cis: resarcio cis. i. dissuere vñ iterū sarcire z reficere. z est actiū sarcio cū oibus cōpositis suis: z facit p̄teritū in si z supinū in sartū: h̄ qñq; inueniat sarcini z sarcitū.

Sarcitectoz. a sartio z tectū cōponit h̄ sarcitectus ci. Et hic sarcitectoz ctozis: q̄ tecta sarcit: qz ex multis hincinde cōiunctis tabellis vnū tecti faciūt corpus. Idem z tignari⁹ qz tectoria tignis inducit. z h̄ sartatectū. i. restauratio tectorū vel templozuz: vel tributū quod colligit ad restauranda tecta templozum. vnde legitur in. iij. li. Regū. xij. ca. Et instaurent sartatecta tēpli. Et scias q; Pap. z Hug. scribūt p̄ ci sartatecta a facio z tectū. s̄ cōiter habet in li. Regū sartatectū. Et tūc cōponit a sarcio cis sartū z tectū

- et tenet naturam huius supini sartu. et secundum hoc sartatector a sartu posset dici per t.
- S**arcofagus. a sargo quod est caro et fagin quod est comedere dicitur. huius sarcofagus graecus penul. cor. quod dicitur lapis: quia corpora defunctorum in eo condita assumunt infra xl. dies. unde et quodlibet sepulcrum vel arca in qua ponitur mortuus dicitur sarcofagus: quia in eo carnes mortuorum consumuntur. Idem dicitur sarcofagus a saros quod est arca et fagin.
- S**arcos vel sarcian graece: latine dicitur caro. unde dicitur sarcia. i. superfluum carnis incrementum quo ultra modum corpora saginantur.
- S**arcosmicus ca. i. i. irrisorius vel hostilis: vel amarum et dicitur a sarcosmos.
- S**arcosmos quod dicitur tropus. vide in quarta parte in ca. de tropis.
- S**arculu: a sario ris quod est purgare: circumfodere: herbas nocivas euellere: dicitur huius sarculu li: vel huius sarculus li instrumentum faciendi huius. Et sa. vij. Et omnes montes qui in sarculo sariant. Et hinc sarculo las: sarculis aptare purgare: sicut miliu et huiusmodi. et est sarculu neu. ge. secundum Oui. unde ipse dicit in xi. metamor. Sarculaque rastroque graues longique ligones. Item sarculu idem est quod sarpa.
- S**ardina a sarra quod lingua syria dicitur quod dicitur piscis deriuat hec sarda de: et huius sardina ne: quoddam genus pisciculorum. et hinc sardinia ne: quod dicitur insula iuxta quam multum abundat sardine pisciculi. vel quia sardus de hercule procreatus cum magna multitudine a libya profectus. sardiniam occupauit: et ex suo nomine insule nomen imposuit. et inde sardinius nomen nunc: et huius et huius sardiniensis et huius se. et sardus da dum de sardinia.
- S**ardinia et tozica insule pro freto decem miliaribus diuiduntur. unde sardinensis se. vide in sardina.
- S**ardis. a sarda pisce dicitur huius sardis huius sardis: quod dicitur ciuitas vel insula. unde Hora. in epi. quod creta regia sardis. et inuenitur in plurali: be sardes sardis sardib: sardis in actio pro eodem loco. unde sardicus ca. i. et sardo das. i. intelligere: quia boies illius loci subtiles sunt ad intelligendum.
- S**ardius. a sardinia insula dicitur huius sardius dii: quod dicitur lapis preciosus et rubeus: marmoribus praestans: et inter gemas vilissimus: et dicitur sic: quia prius sit reptus a sardis.
- S**ardo das: in sardis vide.
- S**ardona. a sardinia insula dicitur huius sardona ne: vel sardonia ne: quod dicitur herba amarissima: de cuius flore fit mel amarissimum et est filis apiastro quod ora hominum sic dolore et amaroze contrahit: ut quasi ridentes intereant: et abundat in sardinia. unde sardonius nomen nunc: et sardonius nomen nunc. Uirgi. Immo ego sardonius video: tibi amarior herbis.
- S**ardonius in sardonix vide.
- S**ardonix. sardi conponitur cum onix: et dicitur huius sardonix cis quod dicitur gema: quia habeat colorem utriusque illarum gemarum: vel ex onice et sardio. Perfi: Et natalicia tandem cum sardonice alb. unde sardonice ca. i. penul. correpta. i. ad sardonice pertinens vel ex sardonice existens. Inuenitur et in Job. xxviii. huius sardonius substantiue: ubi dicitur: Non osere tinctis indie coloribus: non lapide sardonico preciosissimo vel saphiro. ubi dicitur glo. Sardonice terre rubre similitudinem tenet. Saphirus aerea tenet speciem. Per sardonium quoque boies vel praes veteris testamenti terrena quod dicitur sectantes. Per saphiru noui testamenti praedicatores celestia sola querentes vel angeli accipiunt. Et ut dicitur glo. quasi in fine apocalypsis super illud: Quintus sardonix et cetera. Sardonix inferius niger: in medio candidus: superius rubens. i. sancti in passione rubei: interius candidi: sed ibi propter humilitatem despecti.
- S**ardus da dum: in sardina est.
- S**arepta te: erat urbs modica inter tyrum et sydonem. et est filua iuxta urbem illam sarepte dicebat: sicut dicitur in historiis. et idem sareptan nomen nunc: ad sarepta pertinens: vel de sarepta existens.
- S**aricus ca. i. in saraballa est.
- S**ario ris riuu ritu: in sacculu exponitur.
- S**armata. ab arma dicitur huius et huius armata te quod dicitur propter quod armate patentibus capis armati equitabant priusquam eos lentum dantur nubi prohiberet: et ideo ob studium armorum armate dicte sunt quasi semper arma tenentes: vel quasi scientes arma tenere. unde sar
- maticum ca. i. et cor. penul. armata. unde Lucanum in primo: et quod te laxis imitantur armata braciis.
- S**armaticus: in armata est.
- S**armentu. a sario ris vel a serpo pie dicitur huius sarmentu ti: quasi sarmentu: quia purgat et praecidit. vel sarmentu dicitur a sero ris quasi serimentu: quia serit. unde sarmentinus nomen nunc: et sarmentosus sa su: et sarmento tas. i. sarmenta vitium colligere amputata vel amputare ea: vel sarmenta facere. Dug. Paph. sic dicit: Sarmenta purgantem arborum putamina. unde quod dicitur Paphinus est folium vitis: ramusculus huius palmes: sarmentum ramus praescisus ab ea.
- S**arpa. a sario ris dicitur huius sarpa pe: idem quod sarculu: quod et sarpa pe inuenitur. et a sarpa dicitur sarpo pis propter perire. i. aliquid sarpo pis euellere: vel herbas sarire: vel extirpare: vel eligere.
- S**artago. a sarcos quod est caro: et ago gis conponitur huius sartaginis penul. pdu. i. patella: olla enea: quia in ea caro agit. Sartago ginis dicitur a strepitu soni quasi ardet in ea oleum: et ponitur pro garrulitate: tracta metaphora a strepitu eius ad multum loquium garrulitatis. Item quasi ponitur pro ariditate: quia sartago arida est et in ea arescunt omnia: sic et loquela quorundam arida est: et sine succo et humore sapientiae. Perfi: Unde huius sartago loquedi venerat in linguas. et inde sartagineus nomen nunc: de sartagine existens: vel ad eam pertinens: vel in ea coctus et sartaginosus sa su idem: vel sartaginibus plenus et abundans.
- S**artatecta cti: in sartatector exponitur. *Sartatector*
- S**artoz. a sarcio cis si tu tu: in oz: huius sartoz tozis. et inde oarrix fit huius sarrix cis. i. sarrix vel mulier qui sartit. quod autem dicitur sartoz quasi setis porcorum filo insertis suat: ethymo. est.
- S**artoziu. a sartio dicitur huius sartoziu rij: locus ubi vestes sarcium quod et huius sarcium dicitur. unde huius sartozius quod vestes sarcium: et sartozius riuu.
- S**arrix tricis: in sartoz est.
- S**at aduer. papocopa fit a satis: et ponitur loco nominis: ut satis. sufficit secundum Paph.
- S**atago. a sat vel satis et ago conponitur satarago gis sategi: verbum neu. et caret supino secundum vltimum. et est satagere satis agere. procurare: festinare: omnia pagere: et cor. ta. unde in Thobia dicitur Amplexus satagit ingeminare pater.
- S**ategi praeteritum de satago: et producit te.
- S**atelles. a satisfacio dicitur huius satelles litis: minister crudelitatis et scelerum: et miles tyranni et malefactorum: socius latronum: domesticus siue fautor non bonus ad satisfaciendum: et tunc satelles dicitur quasi satis ledens vel destruens: et est ethymo. Item satelles dicitur quod adberet alteri ad eius custodiam: et tunc deriuat ab alter vel a latus teris: quia adberet alteri iuxta latus ad eius custodiam: et tunc dicitur satelles quasi satis tuus latus: quia tuus et defendit illum cui assistit. Quilibet nam miles potest dici satelles et cor. penul. gti: sed penul. nti positione pdu. unde Hora. in x. epi. Interea patris vultu merente satelles.
- S**atelliciu. a satelles dicitur huius satelliciu cij: officium vel exercitium vel stipendium satellitis. unde est cuiuslibet artis: et cuiuslibet officij suum est satellitium: non tamen militie.
- S**athanas in latio sonat aduersarius: vel sarius siue transgressor. Aduersarius vero est: quia veritatis inimicus est: et spiritus sanctus virtutibus sari nititur. unde Petrus volens domino contradicere meruit audire ab eo: Matth. xv. Uade retro me sathana. i. sequere me: quia tu es sarius voluntati mee. Sed Matth. iiii. dicit dominus diabolo: Uade sathana: et non dixit: retro me. et est sensus. O sathana. i. virtus aduersarie: et iniquitas: psuasor: vade in ignem eternum. subaudi non retro me quia non potes me sequi qui sis obstinatus in malicia. Ipse est et transgressor: quia per uaricator effectus in veritate quod dicitur est non stetit: et cor. penul. sathanas: et non acuit in fi. vide in angelus: et in vbi.
- S**atietas a satis vel satio as dicitur huius satietas tatis. Satietas diuerso et vario genere spectaculorum contingit. satiritas vero ciborum tamen. Item satietas ex vno cibo dici potest: quia satis sit. sed satiritas ex vario alimentorum apparatu: vide in saturo.
- S**atio a satis dicitur satio as autem ari atum satiat: quia quod satis est satiat. unde huius et huius satiabilis et huius le: et satiabiliter aduer. et huius satiabilitas tis. et pro compositione infatiabilis le: infatiabilis

liter. et h' infatiabilitas tatis. Satio componit ut refatio as
 et est actiuu cu suis copositis: et cor. sa. vii qda: Uno me sa
 tio: saturant me fercula multa.

Satio omis fe. ge. or qsi seminis actio: vl qsi satoy actio fm
 Pap. Eccle. xl. ca. or: H'zatiā et spēm desiderabit oculus. i.
 gratiosa spēm artificialiū. et sup h' virides sationes. i. sata
 virentia. q. d. pulchra sunt opa nature q̄ artis. et pōt for
 mari ab h' gto sati addita o: vel deriuat a sero ris rui satū
 tu u in i: et addita o fit h' satio omis.

Satira a satura qd est lanx or h' satira tire carmē repbenso
 riū vel repbenso correctoria: qz ad h' repbendit vt corri
 gat: et or sic: qz sicut satura erat repleta diuersis generib'
 ferculoz: sic et satira plena est diuersis generibus vitioz.
 vel satira or a satiris deis nemoz ppter qsdā pprietates
 tam satire q̄ satiris oueniētes. Sunt vō satiri leues ludis
 ficantes: derisores: saltores: filr et satira. Et hinc ē q̄ satiri
 q̄qz ponūt p satira: q̄qz p satirid. et a satira or satiric'
 ca cū. i. satiray descriptoz vl repbensoz: et cor. penul. sati
 rus et satira.

Satiricus ca cū penul. cor. exponit in satira.
 Satir' a satur or h' satir' ri penul. cor. Satiri sūt homūtiō
 nes dicti ab vncis narib': hñtes cornua in frontib': et ca
 prarū pedib' filis: q̄le i solitudine scōs Anthoni' vidit:
 q̄ et interrogatus a dei seruo n̄disse fert dicens: Morta
 lis ego sū: vñ ex accolis heremi quos varia delusa errore
 gentilitas faunos satirosqz colit. dicūt qdē siluestres ho
 mines: quos nōnulli faunos satirosqz vocant: sicut dicit
 Jfido. xi. ethymo. et dicunt satiri a saturitate: qz lasciuū et
 luxuriosū ferunt.

Satis aduer. qlitatis. sed ponit q̄qz p sufficiens. vñ Luca.
 Tu satis ad vires romana in carmina dandas. et inde per
 apocopam sat.

Satisfare pferē fm vsum acuto accentu in penul. h' sit bre
 uis: vt dixi in scda pte vbi egi de impedimentis accent':
 et ca. de impedimento vsus.

Satisfactio a satis et facio or h' satisfactio omis: et est satisfac
 tio ps pnie: nā ptes tres sūt pnie. i. oratio: confessio: satisfac
 tio. Constituit aut satisfactio in trib'. i. in orōne: ieiunio: et
 in elemosyna: vt iste ternari' q̄ illū nephariū diaboli ter
 nariū opponat. Orō q̄ supbia: Ieiunū q̄ carnis cupiscē
 tiā. Elemosyna q̄ auaritiā. vel sic: De pctū vel in deū cō
 mittim': et h' ordinat orō. vel in primū: et h' ordinat
 elemosyna. vel in nosipos: et h' ordinat ieiunū. Satis
 factio aut fm Augu. est pctōz causas excidere: et eoz sug
 gestionib' aditū nō indulgere. et vt dicit Chryso. Qualis
 pcessit offensio talis ōz seq̄ recōciliatio. Pōt h' q̄ri de
 illo q̄ subuertit semina in cāpo piecta. Itē de illo q̄ detur
 net pecuniā creditoris vltra terminū pfixū ex q̄ ille pote
 rat lucrari: qlit' deat restituere et satisfacere. Ad h' pōt dici
 q̄ ille q̄ suffodit semina nō tenet ad tantū quātū agri fru
 ctus valituri erāt: sed quātū ager sic seminatus valere cō
 suevit: qz multis de causis pōt impediri agroz fruct'. Et
 filr dicēdū est de eo cui debitū nō restituit suo tpe: qz nō
 tenet restituere tantū quātū lucrari potuisset. h' fm esti
 mationē lucri qd accidere cōsuevit pensato labore et infor
 tunijs: et q̄ in lucro als accidere possent: qd lucrū n̄ cau
 sat tñ de pecunia: h' ex industria et labore: vide in elemo
 syna. Itē de restitutione fame ablate habes in fama. Itē
 de restitutione dixi in restitio. Ad declarationē pdi
 ctōz nota q̄ q̄cūqz dānificat aliquē videt ei auferre id i
 quo ipsū dānificat. Dānū enī or ex eo q̄ aliqs min' h'z q̄
 ōz h'ē fm p̄m. v. ethi. Et iō hō tenet ad restitutionē ei'
 in quo aliquē dānificauit. Sed aliqs dānificat duplicif.
 Uno mō qz auferē ei id qd actu habebat: et tale dānū sp
 est restituendū fm recōpensationē equalis: puta vt si ali
 qs dānificat aliquē diruēs domū eius tenet ad tantam
 quātā valet dom'. Alio mō dānificat aliqs aliquē impe
 diendo ne adipiscat qd erat in via habendi et tale dānū
 nō oportet recōpēfari ex equo qz minus est h'ē aliqd in
 virtute q̄ in actu. Qui aut est in adipiscendi via aliqd h'z

illud solū fm virtutē vl potentiā. et iō si redderet ei vt ha
 beret h' in actu restitueret ei qd ablatū est nō simplū: sed
 multiplicatū qd nō est de necessitate restitutionis: tenet
 tñ aliquā recōpensationē facere fm additionē psonay et ne
 gocioz. Ut aut notū est ille et q̄ sparsit semen in agro nō
 dū h'z messez in actu: sed solū in virtute. Et filr ille q̄ h'z pec
 cuniā nōdū h'z lucrū in actu: sed solū in virtute: et vtrūqz
 pōt multipliciter impediri.

Satius. i. meli' aduer. cōparādi: et or a satis. vñ dicit Prif.
 in tractatu aduerbioz: satis p meli'. vñ Aug. Satius est
 mori fame: q̄ vesci idolotico. et scribit p t qd accipit sonū
 de c. Quidā legūt ibi sauti' p u. sed male et corrupte.

Satrapa a satis deriuat h' satrapa pe penul. cor. Et dicunt
 satrape sapientes iudices: vel reges: et pfecti perfarū. et di
 cunt satrape q̄si satis sapientes vel potētes. vñ in. i. Reg.
 xxix. Satrapis nō places.

Satūti genus est mensura iuxta morem puincie palestine
 vñ dimidiū modū capiēs: cui' nomē ex hebreo sermo
 ne tractū est. Satū vō apud eos noiat sumptio vel eleua
 tio: eo q̄ q̄ metit eandem mensurā sumat vel leuet. Et est
 aliud satū mensura sextarioz viginti duoz capax q̄si mo
 dius. In. xviii. Gene. or: Accelera tria sata farine sile cō
 misce: et fac subcinericios panes. et est et satū tu supinū de
 sero ris. et a satū addita s fit satusta tū. i. seminatus. vñ de
 Matt. xij. Abijt iesus sabbato p sata. et Marci. ij. Quin
 sabbato ambularet p sata. i. seminata et cor. sa. vñ de dicit
 Prif. in. x. li. In oī supino vel participio pteriti tps. pdu
 cit a penul. exceptis statū datū satū et ratū. Itē satū in cō
 positioē mutat a in i cor. vt insitū q̄si tū. et fm Prif. recti'
 debuit esse fetu. sed qz fetū aliud signabat: causa differen
 tie or satum.

Satur ra rū: in saturo ras vide.

Satura a satur or h' satura re: qdā discus: qdā lanx q̄ in sa
 crificijs deoz diuersis ferculis referta sup altare poneba
 tur: vñ sacerdotes saturabant.

Saturcia. a satur or h' saturcia cie: qdā herba calida et pro
 prie ignita. vñ et sic or: qz faciat p nos in venerem.

Saturnalia: saturni sacrificia. pluralit' declinat: vt h' satur
 nalia hoz saturnalioz vel liū: bis et ab his saturnalib'. vi
 de in tertia pte vbi agit de otō plurali scōe declinatiōis.

Saturnus nia niū: in saturnus est.

Saturnus. a satur et annus cōponit h' saturnus ni: qdā de
 origo deoz q̄si satur annus. est enī tps qd q̄si annis satur
 rat. vñ et greci cū cronon vocāt. i. tps. vel saturnus or a sa
 tur: qz ad ipsū satio ptineat omniū rerū. vñ saturnin' na
 nū: et saturni' nia niū. vñ Varro: Jā redit et virgo redeit
 et saturnia regna. et dicunt saturnia regna: aureū seculum
 qd sub saturno rege primū fuisse fingunt.

Saturo. a satis or saturo ras rati. saturat q̄s cibo: sa
 tiat spectaculo. Itē satiat q̄s vno cibo. saturat diuersis.
 vñ h' et h' saturabilis et h' saturabile. vñ et h' saturabilitas
 tatis. et cōponit: vt insaturabilis insaturabilitas biliter.
 Itē a saturo or saturus ra rū. i. saturatus. vñ h' saturitas
 tatis. Saturo componit: vt saturo ras: relaturo ras. et
 actiuū cū oibus suis copositis: et corri. hanc syllabā tu. vñ
 Qui. in. xi. epi. Ipse gerat saturatas mirifice vestes. et Lu
 canus: Saturū quim obsidet hostes. Itē quidā: Uno me
 satio: saturant me fercula multa.

Sauciatus ta tū: in saucius vide.

Saucio as auī sauciare. i. vulnerare: peutere. vñ sauciatus
 ta tū: et p syncopā saucius cia ciū. i. sauciatus. sed saucius
 semel: sauciatus sepius. Et est actiuū cū oibus suis copo
 sitis. vel fm quōsdā saucius vulneratus vel etate consum
 ptus: q̄si sanguine haustus.

Sacius cia ciū: in saucio as est.

Saul indecli. vel pōt declinari: vt h' saul huius saulis: et in
 terpretat' petitio: qz ppl's israel petiuit eū regē: et accepit
 eū nō fm dei: sed fm voluntatē suā: et est trissyllabū saul
 lis: et pdu. penul. saulis. vñ in Aurora or: Regis cui vita
 cessit mucro saulis.